

КРАЛЕТЕ НА ТРИЛЪРА

ДЪГЛАС ПРЕСТЪН
&
ЛИНКЪЛН ЧАЙЛД
РЕЛИКВАТА

Най-злокобната сграда на света, в която
няма място за гнусливите!

Дъглас Престън, Линкълн Чайлд

Реликвата

На Чарлз Кръмли
Д. П.

На Лучи, за това, че тръгна с нас в пътешествието.
И в памет на Нора и Гага.
Л. Ч.

Благодарности

Авторите поднасят благодарност на хората, отделили щедро от своето време и/или познания, за да стане „Реликвата“ такава, каквата е: Кен Годар, Том Дохърти, Боб Глийсън, Харви Клингър, Ана Маги, Камий Клайн, Денис Кели, Жоржет Пилиджън, Майкъл О'Конър, Карина Дилиън, Фред Зиглер, Боб Уинкот, Лу Перети и Хари Тръмбор.

Въведение

1

*Поречието на Амазонка,
септември 1987 г.*

По обяд скупчилите се на върха на Керо Гор до облаци се разцепиха и се разпръснаха. Уитлеси огледа златистите слънчеви багри в горните етажи на горския балдахин. Над главата му се мятаха и кряскаха животни, вероятно маймуни, а един огромен пъстър папагал се спусна пониско и изкрещя противно.

Уитлеси спря до едно паднало джакарандово дърво и изчака своя плувнал в пот помощник Карлос да го настигне.

– Ще спрем тук – каза му на испански. – Остави сандъка.

Уитлеси седна върху падналото дърво и събу десния си ботуш и чорап. Запали цигара и започна да докосва с върха ѝ впилите се в пищяла и в глезена му кърлежи.

Карлос свали от гърба си един стар военен сандък с непохватно привързания към него дървен кош.

– Отвори го, ако обичаш – каза Уитлеси.

Карлос размота въжетата, отвори няколко малки месингови закопчалки и вдигна капака.

Плътнo натъпканите пакети бяха покрити с някаква местна растителност. Уитлеси я отмести и отдолу се показаха няколко предмета, малка растителна преса и оплескан кожен дневник. Поколеба се за момент, после извади от джоба на военната си куртка миниатюрна изящно издялана статуетка на животно. Измери с ръка тежестта ѝ, възхищавайки се на изкусната изработка и неестественото за размерите ѝ тегло. След това я постави неохотно в коша, покри всичко с растителността и отново затвори капака.

Уитлеси измъкна от раницата си нагънат лист хартия и го разгъна върху коляното си. Извади от джоба си очукана златна писалка и започна да пише:

„Горен Ксингу
17 септември 1987 г.

Монтегю,

Реших да изпратя обратно Карлос с последния сандък и да продължа сам да търся Крокър. Карлос заслужава доверие, а и не мога да рискувам да изгубя сандъка, ако с мен се случи нещо. Обърни внимание на шаманската хлопка и други ритуални предмети. Изглеждат уникални. Статуетката, която изпращам, намерихме в изоставена колиба. Тя е доказателството, което търсех. Обърни внимание на огромните нокти, характерните за влечуго особености и загатването за бипедалия. Котога съществуват и легендата за Мбун не е само измислица.

Всичките ми записки са в този бележник. Той съдържа и подробно обяснение за неуспеха на експедицията, за който неминуемо вече ще си узнал, когато това съобщение стигне до теб.“

Уитлеси поклати глава, припомняйки си разигралата се предишния ден сцена. Това шибано копеле Максвел! Единственото, за което се грижеше, беше да изпрати невредими в музея намерените експонати. Уитлеси се изсмя безмълвно. Древни яйца! Сякаш бяха нещо повече от нищо и никакви семенници. Максвел би трябвало да се занимава по-скоро с палеобиология, вместо с физико-антропология. Каква ирония, че бяха прекъснали работа на някакви си хиляда метра от собственото му откритие!

Така или иначе, Максвел вече беше заминал, а останалите тръгнаха с него. Бяха останали само Карлос и Крокър и двама водачи. А сега само Карлос. Уитлеси продължи да пише:

„Използвай бележника и предметите както намериш за подходящо, за да възвърна добрата си репутация в музея. Но преди всичко друго се погрижи за тази статуетка. Убеден съм, че стойността ѝ за антропологията е неизмерима. Случайно я открихме вчера. Изглежда тя е сърцевината на Мбунския култ. Наоколо няма никакви други следи от живот. Това ми се струва необичайно.“

Уитлеси спря. Не беше описал намирането на статуетката в топографските си бележки. Дори сега съзнанието му отблъскваше спомена...

Крокър се беше отклонил от пътеката, за да огледа по-подробно една птица джакамар. Иначе никога не биха попаднали на скритата пътека, която се спускаше стръмно надолу между обраслите с хлъзгав мъх

стени. И после онази примитивна колиба, полузаровена сред вековните дървета във влажната долинка, където почти не проникваше дневна светлина... Двамата ботокудски водачи, които почти не спираха да бърборят на тупийски, моментално млъкнаха. Когато Карлос им зададе въпрос, единият измърмори нещо за някакъв пазач на колибата и за проклятие над този, който се опита да оскверни тайните ѝ. Тогава Уитлеси за първи път чу да изричат думата „котога“. Котога. Народът на сянката.

Уитлеси не повярва. Беше се наслушал за проклетия – обикновено преди всяко настояване за по-високи надници. Но когато излезе от колибата, водачите бяха изчезнали.

... След това онази старица, която се измъкна от гората. Вероятно беше яномано и явно не беше котога. Но знаеше за тях. Беше ги виждала. Проклетията, за които беше намекнала... И начинът, по който потъна обратно в гората, по-скоро като малко на ягуар, отколкото като седемдесетгодишна старица.

Тогава насочиха вниманието си към колибата.

Колибата... Беше подпряна с две каменни плочи с идентични изображения на приклепнал на задните си крака звяр, сграбчил в ноктите си нещо разкъсано и неразлично. Зад колибата се простираше обрасла градина, странен ярък цветен оазис сред зеленината.

Подът на колибата беше хлътнал надолу и Крокър едва не си строши врата, щом пристъпи в нея. Уитлеси се приближи внимателно, докато Крокър стоеше на колене в преддверието. В мрака миришеше на влага и гнила пръст. Уитлеси включи фенерчето си и видя в средата на колибата поставената върху висока купчина пръст статуетка. В основата ѝ забеляза голям брой причудливо рисувани каменни дискове. Обходи с лъча на фенерчето стените.

По стените висяха човешки черепи. Уитлеси огледа няколко от най-близките и забеляза по тях дълбоки драскотини, които в първия момент не можа да си обясни. Зеещи върху темето нащърбени дупки. Тилната кост в основата на много от черепите беше раздробена и скършена, а тежките люспести кости напълно липсваха.

Ръката му потрепна и фенерчето угасна. Преди да го включи отново, зърна бледата светлина, която се процеждаше през стотиците очни кухни, и бавно плуващите сред застоялия въздух пращинки.

Крокър реши, че има нужда от кратка разходка – да остане за малко сам, както обясни. И не се върна.

„Тук растителността е твърде необикновена. Палмите и папратите изглеждат почти праисторически. Жалко че няма време за по-задълбочено проучване! Използваме изключително жилив вид за опаковъчен материал в сандъците. Дай възможност на Йоргенсен да хвърли едно око, ако прояви интерес.

С нетърпение очаквам след месец да сме заедно в Клуба на изследователя, за да отпразнуваме успеха с двойно сухо мартини и добро маканудо. Дотогава знам, че мога да ти поверя този материал и собствената си репутация.

Твой колега,
Уитлеси“

Той пхна писмото в облицовката под капака на сандъка.

– Карлос – каза Уитлеси, – искам да отнесеш този сандък в Порто де Мое и да ме изчакаш там. Ако не се върна до две седмици, говори с полковник Сото. Кажу му да го изпрати със самолет в музея заедно с останалите сандъци, както сме се разбрали. Той ще ти изплати надниците.

Карлос го погледна.

– Не разбирам – каза той. – Оставаш сам тук?

Уитлеси се усмихна, запали втора цигара и продължи да обгаря кърлежите.

– Някой трябва да занесе сандъка. Сигурно ще настигнеш Максвел преди реката. Трябват ми два-три дни, за да потърся Крокър.

Карлос се плесна по коляното.

– Es loco! Не мога да те оставя сам. Si te dejo atras, te moririas. Тук в гората ще умреш, сеньор, и само маймуните ще оплакват костите ти. Трябва да се върнем заедно, така ще е най-добре.

Уитлеси нетърпеливо тръсна глава.

– Дай ми живачния хром, хинина и сушеното месо от раницата си – каза той, докато нахлузваше мръсния чорап и ботуша.

Карлос се зае да вади нещата от раницата си, но продължи да протестира. Уитлеси не му обръщаше внимание, чешеше се разсеяно по врата от ухапванията на насекомите и се взираше към Керо Гордо.

– Те ще се учудят, сеньор. Ще помислят, че съм те оставил. Ще стане много лошо за мен – продължи да бърбори Карлос, докато нареждаше нещата в раницата на Уитлеси. – Мухите кабури ще те изядат жив – продължи той и се захвана да привързва капака на коша. – Пак ще хванеш малария и този път ще умреш. Оставам с теб.

Уитлеси се загледа в снежнобелия кичур коса, прилепнал върху

запотеното чело на Карлос. До вчера, преди да надникне в колибата, косата му беше абсолютно черна. Карлос срещна за миг погледа му и сведе очи.

Уитлеси се надигна.

– Adios – каза той.

И потъна в храсталака.

Късно следобед Уитлеси забеляза плътни ниски облаци да забулват отново Керо Гордо. Беше изминал няколко километра по древна следа с неизвестен произход, която лъкатушеше между храсталаците. Пътеката отвеждаше през осеяната с мочурища местност към подножието на обраслото като джунгла плато, което се извисяваше в далечината. Изглежда като утъпкана от хора, помисли си Уитлеси. Беше прокарана в определена посока, а животинските пътеки обикновено криволичеха. Напредваше към стръмна клисура в едно разклонение на платото. Крокър би трябвало да е тръгнал по нея.

Спря да размисли, докосвайки механично талисмана си – кръстосани златна и сребърна стрела, – който бяха закачили на врата му още като дете. През последните няколко дни не бяха забелязали никакви следи от човешко обиталище, освен колибата и отдавна изоставено селище от струпани коренища. Само когото биха могли да прокарат пътеката.

Щом доближи платото, забеляза няколко ручея, които подскачаха по стръмните му склонове. Реши за нощта да си устрои бивак в подножието, а сутринта да изкачи високия около километър склон. По всяка вероятност беше стръмен, кален и опасен. Ако срещне когото – е, ще го хванат.

Нямаше никакви основания да смята племето когото за свирепо. В края на краищата всички местни митове приписваха убийствата и свирепостта на онова създание Мбун. Странно непознато създание, контролирано – по общо мнение – от племе, което никой не беше виждал. „Възможно ли е Мбун да съществува?“ – запита се Уитлеси. Може би в тази безкрайна джунгла някои от тях са оцелели. На практика областта не беше изследвана от биолози. За пореден път му се прииска Крокър да не беше взел със себе си неговата манлихера, напускатки лагера.

Най-напред трябваше да открие Крокър. Едва след това можеше да потърси когото и да докаже, че не са измрели преди столетия. Щеше да се прочуе – откривател на древен народ, който живее в дълбините на Амазония в нещо като каменната ера върху плато, извисило се над

джунгла като в „Изгубеният свят“ на Артър Конан Дойл.

Нямаше причини да се страхува от котога. Ако не беше онази колиба...

Внезапно го обляхна тръпчива воня и той спря. Нямаше никаква грешка – умряло животно, при това голямо. Направи още няколко крачки към все по-силната миризма. Пулсът му се учести от предположение-то, че вероятно котога са заклали някакво животно наблизко. Може би са оставили някакви предмети наоколо – инструменти, оръжия, а защо не и обредни принадлежности.

Продължи да се промъква напред. Сладникавата отвратителна смрад се усилваше. Видя кръпка от слънчева светлина сред балдахина от листа високо над главата си – сигурен знак, че приближава полянка. Спря и пристегна раницата, за да не му пречи, ако се наложи да хукне.

Лъкатушешката сред храсталаците пътека се изправи и внезапно за-ви към разкрилата се пред него поляна. Уитлеси забеляза животинското туловище на срещуположната ѝ страна. В основата на ствола на дървото, на което беше подпряно, имаше ритуално издълбана спирала, а в горната част на зеещия, покрит с мазнина кафяв гръден кош беше остан-вен сноп яркозелени пера от папагал.

Приблужи се и забеляза, че туловището е облечено с риза с цвят таки.

Облак тлъсти мухи жужеше и се носеше около гръдния кош. Уит-леси забеляза, че отсечената лява ръка е привързана към ствола на дър-вото с конопено въже, а върху отворената длан личи дълбока рана. Око-ло трупа се виждаха множество гилзи. Накрая видя главата. Беше напъ-хана с лицето нагоре под мишницата на трупа, тилът на черепа липсва-ше, очите сезираха с мътен поглед към небето, а бузите бяха подпухнали.

Беше намерил Крокър.

Уитлеси инстинктивно започна да отстъпва. Едва сега забеляза браздите от нокти, прорязали тялото с чудовищна, нечовешка сила. Тру-път изглеждаше вкочанен. Може би – ако Бог беше милостив – котога вече се бяха отдалечили.

Ако беше дело на котога.

В този момент установи, че джунглата, която обикновено беше из-пълнена с шумовете на кипяща активност, беше притихнала. Обърна се рязко с лице към нея. Нещо помръдваше във високите храсталаци в дъ-ното на поляната и сред листата мерна две тесни като цепнатини очи, които блещукаха като пламъчета. Проклинайки сподавено, Уитлеси

избърса с ръкав лицето си и отново погледна нататък. Очите бяха изчезнали.

Нямаше време за губене – трябваше да се спусне по пътеката колкото е възможно по-надалеч от това място. Тя лъкатушеше точно пред него. Трябваше да се втурне към нея.

В същия момент забеляза на земята нещо, което не беше видял досега, и долови сред храстите пред себе си някакъв шум – като от тромаво и същевременно вцепеняващо дебнешо пристъпване.

2

Белем, Бразилия, юли 1988 г.

Този път Вен беше почти сигурен, че пристанищният надзирател го е усетил.

Стоеше на пътеката, притаен в сянката на склада, и наблюдаваше. Лекият дъжд замрежваше масивните силуети на привързаните товарни кораби и пристанищните светлини изглеждаха като върхове на карфици. При съприкосновението на дъждовните капки с нагорещените палуби над тях се издигаше пара заедно с едва доловима миризма на креозот. Зад гърба му се носеха нощните шумове на пристанището: насечен кучешки лай, прекъсвана от тих смях португалска реч, калипсо музика от крайбрежните барове.

Направи добър ход. Пристигна по дългия път, когато в Маями стана напечено. Тук кипеше търговия – по цялото крайбрежие имаше малки товарни кораби. На пристанищата винаги имаше нужда от хамали, а той беше товарил кораби и преди. Представи се като Вен Стивънс и никой не се усъмни. Така или иначе, не биха повярвали, че първото му име е Стивънсън.

Всичко си беше на мястото. В Маями беше натрупал солиден опит и разполагаше с достатъчно време, за да подсили инстинктите си. Сега тези инстинкти му се отплащаха тук.

Умишлено говореше развален португалски – дори със запъване, – така че можеше да разгадава погледите и да преценява отговорите. Райкълън, младшият помощник на началника на пристанището, беше последният човек, от когото Вен се нуждаеше.

Получи сигнал за тревога, когато пристигна товар от горното течение на реката. Обикновено му даваха само две имена: входящо и

изходящо. Винаги знаеше какво да търси – сандъците винаги бяха еднакви. Трябваше да се погрижи да бъдат разтоварени и складирани благополучно, а после да се увери, че са последният качен на посочения кораб товар, който тръгва към Щатите.

Вен си беше предпазлив по природа. Следеше отблизо пристанищния надзирател. Един-два пъти изпита усещането – като предупредителен сигнал за тревога, – че надзирателят подозира нещо, но и в двата случая успя да разсее тревогите му и след няколко дни предупредителният сигнал утихваше.

Погледна часовника си. Единадесет. Чу как зад ъгъла се отваря врата, после се затвори. Притисна се към стената. Чу тежки стъпки и познатият силует мина под една улична лампа. Когато стъпките утихнаха, Вен надникна иззад ъгъла. Кантората беше тъмна и пуста, както беше очаквал. Огледа се за последен път, заобиколи ъгъла на сградата и тръгна към пристанището.

Празната раница пошляпваше влажно на гърба му на всяка крачка. Докато крачеше, Вен бръкна в един от джобовете си, извади ключ и го стисна силно. В този ключ беше спасението му. Още на втория ден от появяването си на пристанището беше успял да си направи копие.

Мина покрай един закотвен до кея малък търговски кораб, от чиито тежки корабни въжета върху ръждясалия кнехт капеше черна вода. Корабът изглеждаше празен – върху палубата нямаше дори пазач. Забави крачка. Вратата на склада беше точно пред него близо до главния вълнолом. Вен за миг погледна през рамо, врътна светкавично ключа и се промъкна вътре.

Притвори вратата и изчака очите му да привикнат с мрака. Бе на половината път от дома. Само трябваше да приключи тук и да се пръждосва.

Колкото е възможно по-бързо. Защото Райкън ставаше все по-алчен и крузейросите изтичаха като пясък между пръстите му. Тази сутрин Райкън и надзирателят си говореха припряно и тихичко, а надзирателят поглеждаше към Вен. Интуицията му подсказваше, че трябва да изчезва.

Постепенно започна да различава неясните очертания на товарните контейнери и сандъци. Не можеше да си позволи да запали фенерчето, но това нямаше значение: познаваше мястото толкова добре, че можеше да се разхожда из него и насън. Пристъпи внимателно напред, промъквайки се между планините от товари.

Най-накрая забеляза онова, което очакваше: купчина очукани сандъци, шест по-големи и един малък, струпани в един отдалечен ъгъл.

Върху два от по-големите имаше надписи: МУЗЕЙ ЗА ЕСТЕСТВЕНА ИСТОРИЯ, НЮ ЙОРК.

Преди месеци Вен беше попитал за тези сандъци. Прислужникът на интенданта му разказа историята. Изглежда сандъците бяха пристигнали предишната есен от Порто де Мое. Трябвало да бъдат натоварени на самолет до някакъв нюйоркски музей, но с хората, които разпоредили това, се е случило нещо – прислужникът не знаеше какво точно. Плажежното не пристигнало навреме и в последна сметка сандъците като че ли били забравени поради бюрократичните усложнения.

Но Вен не ги беше забравил. Зад тях имаше достатъчно място да струпа товара си, докато товареха заминаващите кораби.

Усети върху изпотеното си чело полъха на топлия нощен вятър през един прозорец със счупени стъкла в горния край на стената. Усмихна се в мрака. Точно преди седмица бе научил, че много скоро сандъците най-после ще бъдат изпратени в Щатите. Но той щеше да е заминал много по-рано.

Провери собствения си тайник. Този път само една кутия, чието съдържание щеше чудесно да се помести в ъглите на раницата му. Знаеше къде са пазарите и как да постъпи. И щеше да го направи – някъде много далеч и много скоро.

Тръгна да се промъква зад масивните сандъци, но внезапно замръзна. Долови някаква странна миризма: нещо животинско, смрадливо, гнило. Много странни товари бяха преминали през пристанището, но нито един от тях не излъчваше подобна миризма.

Инстинктите му се изостриха до пета степен, но въпреки това не долови нищо заплашително или необичайно. Промъкна се напред между музейния товар и стената.

Отново замря. Нещо не беше както трябва. Изобщо не беше както трябва.

По-скоро чу, отколкото видя нещо да се движи в тясното пространство. Острата миризма се втурна насреща му, обливайки го с отвратителната си смрад. Нещо внезапно го метна с ужасяваща сила в стената. Гърдите и коремът му сякаш се взривиха от болка. Отвори уста да изкрещи, но в гърлото му нещо заклокочи, някакъв зашеметяващ като светкавица удар прониза черепа му и наоколо се спусна мрак.

Част първа

Музей за свръхестествени мистерии

3

Ню Йорк, в наши дни

Червенокосият малчуган се изкатери върху подиума, наричайки по-малкото си братче „бебчо“, и протегна ръка към крака на слона. Хуан го наблюдаваше безмълвно, но пристъпи напред, когато детската ръчичка докосна експоната.

– Ей! – извика Хуан и се затича. – Ей, не докосвай слоновете.

Момчето го погледна уплашено и дръпна ръката си. Беше още във възрастта, когато един униформен мъж може да го впечатли. По-големите – петнайсет-шестнайсетгодишните – понякога разочароваха Хуан. Знаеха, че е само обикновен пазач в музея. Противна проклета работа! Много скоро щеше да приключи с всичко това и да си вземе изпита за полицай.

Подозрително проследи червенокосия хлапак и малкото му братче, докато обикаляха покрай стъклените витрини в смрачената зала и разглеждаха препарираните лъвове. Пред витрината с шимпанзетата хлапакът започна да подвиква и да се чеше по ръцете, правейки се на маймуна пред по-малкия. Къде, по дяволите, бяха родителите им?

Червенокосият Били задърпа малкото си братче към залата с африкански експонати. От една витрина насреща им се ухилиха маски с плоски дървени зъби.

– Иха! – възкликна братчето.

– Тъпо е – каза Били. – Отиваме да видим динозаврите.

– Къде е мама? – попита малкият, оглеждайки се на всички страни.

– О, загуби се – отвърна Били. – Идвай.

Двамата тръгнаха през огромна ехтяща зала, пълна с тотемни стълбове. В далечния ѝ край една жена с писклив глас и червен флаг в ръката развеждаше последната за деня туристическа група. На по-малкия брат му се стори, че долавя някаква неясна миризма – като пушек и корени на стари дървета. Когато групата се скри зад ъгъла, залата потъна в тишина.

Били си спомни, че при предишното си посещение бяха видели най-големия бронтозавър в света, тиранозавър и трахидент. Поне си мислеше, че се казва трахидент. Зъбите на тиранозавъра бяха дълги най-малко три метра. Най-голямото нещо, което беше виждал някога. Но не помнеше тези тотеми. Може би динозаврите бяха зад онази врата. Зад нея обаче се оказа скучната Зала на тихоокеанските народи, пълна с нефрити, слонова кост, коприни и бронзови статуи.

– Видя ли какво направи – каза с възмущение Били.

– Какво?

– Накара ме да се загубя, такова – отвърна той.

– Мама наистина ще се побърка – смънка малкият.

Били изпъшка. Нямаше защо да бързат да се срещнат с родителите си на голямото централно стълбище, преди да затворят музея. Можеше и сам да намери пътя до изхода – никакъв проблем.

Прекосиха още няколко прашни стаи, спуснаха се по едно тясно стълбище и попаднаха в продълговата мрачна зала. По стените от тавана до пода бяха подредени хиляди препарирани птици, а от слепите им очни кухни стърчаха валма бял памук. Залата беше празна и миришеше на нафталин.

– Знам къде сме – обади се Били окуражен, взирайки се в сумрака.

Малкият започна да скимти.

– Млъквай – скастри го Били.

Хленченето престана.

Залата рязко зави, завършвайки със стена, край която бяха наредени прашни празни витрини. Не се виждаше никакъв изход. Можеха да се върнат единствено през залата с мъртвите птици. Детските стъпки отекваха глухо далеч от останалите неделни посетители. В отсрещния край на залата се издигаше преграда от брезент и дърво, която неуспешно имитираше стена. Били пусна ръчичката на братчето си, приближи се и погледна през преградата.

– Бил съм тук – каза уверено той. – Сега са затворили, но предишния път беше отворено. Бас ловя, че сме точно под динозаврите. Само ще видя дали има изход.

– Не трябва да ходиш натам – предупреди го малкият.

– Виж какво, глупчо, отивам. А ти чакай тук.

Били изчезна зад преградата и след няколко секунди малкият чу скърцане на отваряща се метална врата.

– Ей! – чу се гласът на Били. – Тук има спираловидна стълба. Спуска се надолу, но е страотно. Ще видя накъде води.

– Недей! Били! – изкрещя малкият, но единственият отговор бяха отдалечаващите се стъпки на брат му.

Момченцето се разрева и тъничкото му гласче отекна в мрачната зала. След няколко минути се разхълца, подсмъркна силно и седна на пода. След това започна да дърпа някакво парченце гума, което стърчеше от гуменката му, докато най-накрая го измъкна.

Внезапно вдигна очи. Залата беше стихнала и задушна. Светлините във витрините мятаха черни сенки върху пода. Някъде избоботи и затътна вентилационна шахта. Били все още го нямаше. Момченцето отново заплака, този път още по-гръмогласно.

Може би щеше да е по-добре да тръгне след Били. Може би не беше чак толкова страшно. Може би беше намерил родителите им и сега го чакаха от другата страна. Но трябваше да побърза. Музеят сигурно вече беше затворен.

Изправи се и се промъкна зад преградата. Залата продължаваше натък с витрини с потънали в прах и плесен забравени експонати. В единия край зееше леко открената старинна метална врата.

Момченцето се приближи и надникна през нея. Зад вратата видя най-горната площадка на тясно спираловидно стълбище, което се спускаше надолу. Тук беше още по-прашно и се долавяше някаква странна миризма, която го накара да сбърчи носле. Изобщо не искаше да се спуска по това стълбище. Но Били беше някъде там долу.

– Били! – извика той. – Били, ела горе! Моля те!

Сред пещерния сумрак му отговори само ехото. Момченцето подсмъркна, грабчи перилото и се запуска бавно към мрака.

4

Понеделник

Марго Грийн зави на ъгъла на Западна Седемдесет и седма улица и ранното утринно слънце блесна право в очите ѝ. За момент сведе поглед и премигна, после отметна назад кестенявата си коса и прекоси улицата. Нюйоркският Музей за естествена история се извиси пред нея като старинна крепост с огромната си изящна фасада над редицата от червенолисти букови дървета.

Марго тръгна по павираната алея към административния вход. Подмина една товарна платформа и се насочи към гранитния тунел, който

отвеждаше към вътрешните дворове на музея. Изведнъж забави крачка – потрепващи ивици червена светлина обагряха отвора на тунела пред нея. По-навътре забеляза хаотично паркирани линейки, полицейски коли и една кола на Службата за спешни случаи.

Марго влезе в тунела и тръгна към една остъклена кабина. При нормални обстоятелства по това време старият портиер Кърли би трябвало да дреме в стола си в ъгъла на кабината, отпуснал ръка с почернялата си лула от катуна върху широките си гърди. Но тази сутрин беше буден и плъзна вратата.

– Добр'утро, докторе! – поздрави той.

Наричаше всеки „докторе“ – от току-що дипломираните студенти до директора на музея, независимо дали притежаваха титлата или не.

– Какво се е случило? – попита Марго.

– Не знам – отвърна Кърли. – Пристигнаха преди две минути. Предполагам, че този път трябва да ми покажете пропуска си.

Марго затършува в ръчната си чанта, питайки се дали въобще носи пропуска. От месеци никой ней го беше искал.

– Не съм сигурна дали го нося – каза тя ядосана, че не е изхвърлила от чантата си боклучите, които цяла зима беше пускала вътре, благодарение на което приятелите ѝ от Антроположкия отдел наскоро ѝ бяха присъдили званието „притежателна на най-неподредената чанта в музея“.

Телефонът звънна и Кърли вдигна слушалката. Марго откри пропуска и го вдигна към прозорчето, но Кърли изобщо не го погледна, заслушан с обещени очи в онова, което му говореха.

Затвори слушалката, без да каже нито дума, със сковано от напрежение тяло.

– Е? – попита Марго. – Какво има?

Кърли остави лулата.

– По-добре да не знаете – промълви той.

Телефонът отново звънна и Кърли светкавично грабна слушалката.

Марго не го беше виждала да действа с такава скорост. Помръдна рамене, напъха пропуска в чантата си и продължи нататък. Трябваше най-после да довърши следващата глава от дисертацията си и нямаше никакво време за губене. Беше пропиляла цяла седмица в грижи за баща си, служебни формалности и телефонни разговори. Нямаше нито секунда за губене.

Прекося двора, влезе през служебния вход в музея, зави наляво и забърза по дългия коридор към Антроположкия отдел. Кабинетите

тънеха в мрак – което беше обичайно за времето преди десет сутринта.

Коридорът зави рязко надясно и тя спря. Беше преграден с жълта лента, на която пишеше „МЕСТОПРЕСТЪПЛЕНИЕ – НЕ ВЛИЗАЙ“. Джими, пазачът на залата с перуанското злато, стоеше пред лентата заедно с Грегъри Кавакита, младия помощник-уредник от Отдела за еволюционна биология.

– Какво става тук? – попита Марго.

– Типична музейна ефективност – отвърна с кисела усмивка Кавакита. – Изолирани сме.

– Никой не ми каза нищо друго, освен да не пускам никого – нервно се обади пазачът.

– Виж какво – продължи Кавакита, – следващата седмица имам официално представяне и днес ме чака много работа. Ако ме пуснеш...

Джими изглеждаше притеснен.

– Просто си върша работата, нали така?

– Хайде – обърна се Марго към Кавакита, – ела да изпием по едно кафе в клубчето. Там някой може да знае какво става.

– Най-напред трябва да намеря тоалетна, ако все още не са ги запечатали всичките – отвърна с раздразнение Кавакита. – Ще се видим там.

Вратата на служебния клуб, която никога не се затваряше, днес беше затворена. Марго хвана топчестата дръжка, питайки се дали да изчака Кавакита. След това отвори вратата. Едва ли би могла да разчита на подкрепата му, ако ѝ се наложеше.

Вътре стояха с гръб към нея двама полицаи и разговаряха. Единият се изкикоти.

– Какво беше това, номер шест? – попита той.

– Язък за парите! – отвърна другият. – Добре че не е закусвал повече.

Полицайте се разделиха и Марго успя да разгледа помещението.

Просторната зала беше празна. В кухненското отделение в отсрещния край някой се беше привел над мивката. Изплю се, обърса уста и се обърна. Марго позна Чарли Прайн, новия специалист по консервация в Антроположкия отдел, назначен преди шест месеца с временна субсидия, за да подготви експонатите за новата изложба. Лицето му беше пепеляво и безизразно.

Полицайте застанаха от двете му страни и го побутнаха да тръгне напред.

Марго се отмести, за да пропусне групичката край себе си. Прайн пристъпваше вдървено като робот. Марго неволно сведе очи.

Обувките на колегата ѝ бяха подгизнали от кръв.

Поглеждайки я замаян, Прайн забеляза промененото ѝ изражение. Очите му проследиха погледа и той се закова на място така рязко, че полицаят зад него се блъсна в гърба му.

Прайн се ококори и пребледня. Полицаяте сграбчиха ръцете му, а той се задърпа, цвилейки панически. Двамата побързаха да го изведат от стаята.

Марго се облегна на стената, за да се успокои, и в този момент в клуба влязоха Кавакита и още няколко души.

– Сигурно половината музей е запечатан – измърмори той, поклащайки глава, докато си наливаше чаша кафе. – Никой не може да стигне до работното си място.

Сякаш в отговор на думите му остарялата радиоуредба на музея изпука.

„Моля за внимание! Моля всички служители, които се намират в учреждението, да се явят в служебния клуб.“

Докато сядаша по столовете, в залата започнаха да влизат още служители на групички по двама-трима. Повечето бяха лаборанти и временно назначени помощник-уредници – все още беше твърде рано за важните клечки. Марго ги оглеждаше с блуждаещ поглед. Кавакита говореше нещо, но тя не го чуваше.

След десетина минути залата се напълни. Всички говореха един през друг – бяха възмутени, че не могат да стигнат до работните си места и никой не ги информира за причината, и обсъждаха гръмогласно всеки нов слух. Нямахме никакво съмнение, че случилото се е твърде необичайно за един музей, в който не се случва нищо вълнуващо.

Кавакита допи кафето си и направи физиономия.

– Ще погледнеш ли утайката? – обърна се към нея той. – Да не си онемяла, Марго? Откакто седнахме, не си казала нито дума.

Тя му разказа със запъване за Прайн. Красивото лице на Кавакита се сгърчи.

– Мили Боже! – промълви накрая той. – Какво става според теб?

Баритоновият му тембър се извиси и тя си даде сметка, че разговорите бяха секнали. На входа беше застанал масивен оплешивяващ мъж в кафяв костюм, който сякаш не беше негов, с напъхано в един от джобовете на самото полицейско радио и със стърчаща от устата му незапалена пура. Той влезе в залата, последван от двама униформени полицаи.

Застана в предната част на помещението, повдигна панталоните си, извади пурата от устата си, отстрани парченце тютюн от върха на езика си и се изкашля.

– Мога ли да помоля за вниманието ви? – започна той. – Възникна ситуация, която налага да ни изгърпите известно време.

От дъното на залата се извиси нечий укорителен глас:

– Из-ви-нете, господин...

Марго проточи шия над тълпата.

– Фрийд – прошепна Кавакита.

Марго беше чувала за Франк Фрийд – сприхав уредник от Ихтиоложкия.

Мъжът в кафявия костюм се извърна да огледа Фрийд.

– Лейтенант Д'Агоста – отвърна отсечено той. – Полицейско управление Ню Йорк Сити.

Подобен отговор би запушил устата на повечето хора. Но Фрийд, мършав мъж с дълга посивяла коса, демонстрира безстрашие.

– Може би – продължи саркастично той – все пак ще бъдем информирани какво точно се случва тук? Предполагам, че имаме право...

– Бих искал да ви информирам за случилото се – прекъсна го Д'Агоста. – Но в момента можем единствено да съобщим, че в учреждението е намерен труп при обстоятелства, които в момента разследваме. Ако...

Всички заприказваха на висок глас и Д'Агоста уморено вдигна ръка.

– Мога само да добавя, че в момента на местопрестъплението работи полицейски екип за разследване на убийства – продължи той. – От този момент музеят е затворен. Засега никой не може нито да влиза, нито да напуска. Надяваме се това да не продължи твърде дълго.

Той направи пауза.

– Щом е извършено убийство, съществува възможност – само възможност – убиецът все още да се намира на територията на музея. Ще ви помолим само да останете тук за около час-два, докато завърши огледът. С вас ще остане един полицай, който да запише имената и званията ви.

Той напусна помещението сред възцарилата се тягостна тишина и затвори вратата зад себе си. Един от полицаите отнесе стол до вратата и се отпусна върху него. Разговорите постепенно започнаха да се възобновяват.

– Нима ни заключват тук? – изкряска Фрийд. – Това е

възмутително!

– Господи! – изпъшка Марго. – Нима е възможно Прайн да е убиец?

– Ужасна мисъл, нали? – отвърна Кавакита. Той се надигна и отиде до кафе-машината, изцеждайки с мощен удар последните капки от нея. – Но не чак толкова, колкото мисълта, че няма да успее да се подготвя за представянето си.

Марго беше сигурна, че младият Кавакита, който правеше светкавична научна кариера, никога не би останал неподготвен за каквото и да било.

– Днес имиджът е всичко – продължи Кавакита. – Само с чиста наука вече не можеш да се докопаш до субсидии.

Марго отново кимна. Чу какво ѝ каза, чуваше и гласовете на надвикващите се около нея, но всичко това ѝ се струваше несъществуващо. Освен кръвта по обувките на Прайн.

5

– Чуйте ме – обяви след час полицаят. – Вече можете да вървите. Само не минавайте зад жълтите ленти.

Нечия ръка се отпусна върху рамото ѝ и Марго рязко вдигна глава от ръцете си. Високият като върлина Бил Смитбек стискаше в другата си ръка две тетрадки със спирали, а кестенявата му коса изглеждаше както обикновено – сякаш току-що се бе надигнал от леглото. Зад ухото му стърчеше изгрисан молив, яката му беше разкопчана, а нечистият възел на вратовръзката му беше разхлабен. Абсолютна карикатура на припрян журналист. Марго подозираше, че умишлено поддържа подобна външност. Бяха му възложили да напише книга за музея с акцент върху изложбата „Суеверие“, която предстоеше да бъде открита следващата седмица.

– Неестествени произшествия в музея за естествена история – прошепна загадъчно в ухото ѝ Смитбек, докато се наместваше в стола до нея.

Тръсна тетрадките на масата и върху пластмасовия плот се разпиляха изписани на ръка листове, ненадписани компютърни дискети и ксерокопия на статии, изпъстрени с жълт флумастер.

– Здравсти, Кавакита! – радушно подхвърли Смитбек, потупвайки го по рамото. – Да си виждал тигри напоследък?

– Само от хартиените – отвърна сухо Кавакита.

Смитбек се обърна към Марго.

– Предполагам, че вече знаеш всички кръвопролитни подробности. Доста гадничко, а?

– Нищо не ни казаха – отвърна Марго. – Само за някакво убийство. Предполагам, че го е извършил Прайн.

Смитбек се разсмя.

– Чарли Прайн? Това приятелче не е способно да убие дори насекомо, камо ли двуного! Не, Прайн просто е открил трупа. Или по-точно тях.

– Тях ли? Какво приказваш?

Смитбек въздъхна.

– Наистина не знаеш нищо, така ли? Надявах се да си по дочул а нещичко, като седиш тук от толкова време.

Той се надигна внезапно и отиде до кафе-машината. Наклони я, разклати я, изруга и се върна с празни ръце.

– Намерили са съпругата на директора препарирана в стъклена витрина в Залата на приматите – каза той, след като отново се намести върху стола. – Двайсет години си седи там, без никой да я забележи.

Марго изпъшка.

– Да чуем истинската история, Смитбек – каза тя.

– Добре де, добре – въздъхна той. – Около седем и половина сутринта в сутерена на старата сграда са открили телата на две мъртви момченца.

Марго притисна с ръка устата си.

– Откъде научи това? – попита Кавакита.

– Докато вие двамата висяхте тук, целият свят се струпа отвън на Седемдесет и втора улица – продължи Смитбек. – Затвориха вратите под носа ни. Пристигна и пресата. Всъщност нямаше много журналисти. Резултатът от всичко това е, че в десет часа Райт ще даде пресконференция в Голямата ротонда, за да успокои вълненията. Всички тези зоологически приказки. Разполагаме с десет минути.

– Зоологически приказки ли? – настоя Марго.

– Това тук е зоологически парк. О, Господи! Ама че бъркотия! – Смитбек се забавляваше, като ги държеше в неведение. – Изглежда убийците са били твърде свирепи. Нали знаете каква е пресата: отдавна подозират, че държите заключени тук всевъзможни животни.

– Имам чувството, че изпитваш истинско удоволствие – усмихна се Кавакита.

– Подобна история ще осигури ново измерение на книгата ми – продължи Смитбек. – Поражаващата истина за зловещите убийства в музея от Уилям Смитбек младши. Диви, ненаситни зверове бродят по пустите коридори. Става за бестселър.

– Изобщо не е забавно – с раздражение каза Марго.

Сети се, че лабораторията на Прайн се намира близо до нейния кабинет в сутерена на старата сграда.

– Знам, знам – отвърна добродушно Смитбек. – Наистина е ужасно. Горките дечица! Но все още не мога да повярвам. Може да е някакъв трик на Кътбърт, за да рекламира изложбата. – Той въздъхна и се изправи с виновен израз. – Ей, Марго, наистина съжалявам за баща ти. Исках да ти го кажа по-рано.

– Благодаря.

Усмивката ѝ беше по-скоро хладна.

– Слушайте, вие двамата – каза Кавакита и се надигна от стола – аз наистина трябва да...

– Чух, че смяташ да напуснеш – продължи разговора Смитбек. – Да изоставиш дисертацията, за да започнеш работа в компанията на баща си или нещо подобно. – Той я погледна въпросително. – Истина ли е? Мислех, че проучванията ти най-после са потръгнали.

– Какво да ти кажа – отвърна Марго, – и да, и не. Дисертацията по-изостана напоследък. Днес ми предстои ежеседмичната консултация с Фрок. Вероятно ще забрави, както обикновено, и ще запланува нещо друго, особено след тази трагедия. Но се надявам да успее да се срещна с него. Открих една интересна монография за класификацията на лековитите растения от кирибиту.

Забеляза, че Смитбек започна да блуждае с очи наоколо, и за пореден път се убеди, че за повечето хора растителната генетика и етнофармакологията не представляват кой знае какъв интерес.

– Е, аз трябва да се приготвя.

Марго се изправи.

– Изчакай за минутка! – каза Смитбек, събирайки припряно хартиите си. – Не искаш ли да присъстваш на пресконференцията?

Докато излизаха от клуба, Фрийд продължаваше да се жалва на всеки, който беше склонен да го изслуша. Кавакита вече препускаше по коридора пред тях и им махна с ръка, изчезвайки в едно странично разклонение.

Когато влязоха в Голямата ротонда, пресконференцията вече беше започнала. Репортерите бяха обкръжили директора на музея Уинстън

Райт и бяха напъхали микрофони и камери под носа му, а глъчката отекваше оглушително в огромната зала. От едната страна на директора беше шефът по сигурността Иполито. Малко по-встрани се бяха струпали служители от музея и няколко любопитни ученически групи.

Райт мигаше гневно срещу кварцовите прожектори и отговаряше на подвикваните въпроси. Винаги безукорният му костюм сега беше изпомачкан, а рядката му косица беше клюмнала върху едното му ухо. Цветът на кожата му беше почти сив, а очите му бяха зачервени.

– Не – отговаряше в момента Райт, – очевидно са си помислили, че децата им вече са напуснали музея. Не сме получавали никакво предупреждение... Не, не държим живи животни в музея. Е, с изключение на малко мишки и змии за изследователска дейност, но никакви лъвове, тигри или нещо подобно... Не, не съм видял телата... Не ми е известно какви са осакатяванията, ако има такива... Не разполагам с експертизата, за да обсъждам тази тема... ще се наложи да изчакате аутопсиите... Искам да подчертая, че полицията не е направила никакво официално изявление... Ако не престанете да се надвиквате, няма да отговарям на повече въпроси... Не, казах вече, че в музея няма никакви диви животни... Да, включително и мечки... Не, няма да спомена никакви имена... Как бих могъл да отговоря на подобен въпрос?... Пресконференцията приключи... Казах, че пресконференцията приключи... Да, разбира се, че сътрудничим с полицията по всички възможни начини... Не, не виждам никаква наложителна причина това да отложи откриването на изложбата. Изрично подчертавам, че откриването на „Суеверие“ ще се състои точно според програмата... Разполагаме с препарирани лъвове, да, но ако се опитвате да намекнете... Застреляни са в Африка преди седемдесет и пет години, за Бога! Зоологическият парк? Нямаме нищо общо със зоологическия парк... Просто няма да отговарям на скандални подмятания от подобен характер... Ще престане ли да крещи, ако обича, господинът от „Поуст“?... Не, нямам какво повече да добавя, освен че правим всичко, което е по силите ни... Да, разбира се, че е трагедия...

Репортерите започнаха да се пръскат, изоставяйки Райт, за да се втурнат към самия музей.

Райт се извърна гневно към шефа на сигурността.

– Къде, по дяволите, е полицията?

Райт се обърна и добави през рамо:

– Ако видиш госпожа Рикман, кажи ѝ незабавно да дойде в кабинета ми.

И излезе с бързи крачки от Голямата ротонда.

Марго навлизаше все по-навътре в музея, далеч от достъпните за широката публика зони, докато стигна до коридора, наречен „Бродуей“. Проснат по цялата дължина на музея – на разстояние шест градски квартала, – за него се твърдеше, че е най-дългият коридор в Ню Йорк Сити. Покрай стените му бяха подредени старинни дъбови скринове с етажерки, а през всеки десет метра имаше врата с матирани стъкла. На повечето от вратите имаше рамкирани с черен кант златни табели под формата на листо с имена на уредници.

Като дипломантка Марго разполагаше само с метално писалище и етажерка за книги в една от лабораториите в сутерена. „Поне имам кабинет“ – помисли си тя, докато завиваше по коридора и започна да се спуска по тясно желязно стълбище. Една от познатите ѝ колежки разполагаше само с миниатюрен очукан училищен чин, натикан между два масивни фризера в отдела за бозайници. Дори в най-непоносимите августовски жеги трябваше да ходи на работа с дебели пуловери.

Един пазач в дъното на стълбището ѝ махна с ръка да не се приближава и тя тръгна по сумрачен тунел между подредените от двете страни старинни стъквени витрини с конски скелети. Нямаше никаква полицейска лента.

Марго остави чантата си до писалището и седна на стола. По-голямата част от лабораторията всъщност представляваше склад за експонати от Южните морета: щитове от Майорските острови, бойни кану и тръстикови стрели, натъпкани в подредени от пода до тавана зелени метални скринове. Един стоголонов¹ аквариум за риби – симулация на тресавище – на Отдела за поведението на животните беше поставен в желязна рамка под осветителен акумулатор. Беше така обрасъл с морски водорасли и друга растителност, че Марго много рядко успяваше да зърне някоя риба да наднича иззад сумрака.

До писалището ѝ имаше дълга работна маса, върху която бяха подредени потънали в прах маски. Консерваторката, раздразнителна млада жена, работеше с гневно безмълвие, като отделяше средно не повече от три часа на ден за своите задължения. Съдейки по наблюденията си, Марго беше изчислила, че са ѝ нужни около две седмици за консервацията на една-единствена маска. Колекцията от маски, която ѝ бяха

1. Галон, английска мярка за течности, равна на 4,546л в Англия и на 3,785л в Америка.
– Б.пр.

възложили да реставрира, съдържаше около пет хиляди бройки, но изглежда никой не се притесняваше от обстоятелството, че при тази скорост на работа задачата щеше да бъде изпълнена за не по-малко от два века.

Марго включи компютъра си. От дълбините на катоднолъчевата тръба бавно изплува на фокус съобщение със зелени букви:

ЗДРАВЕЙТЕ, МАРГО ГРИЙН@БИОТЕХ@СТФ
ДОБРЕ ДОШЛИ ОТНОВО В МЮЗНЕТ ПУСК 15–5
© 1989–1995 НЙ МЕИ И ЦЕРЕБРАЛНИ СИСТЕМИ ИНК.
СВЪРЗВАНЕ В 10:24:06 03–27–95
ПРИНТИРАНЕ НА LJ56

НЯМАТЕ ПОЛУЧЕНИ СЪОБЩЕНИЯ

Отвори файла със записките си, за да ги прегледа преди консултациите с Фрок. Нейният научен консултант изглеждаше твърде разсеян по време на срещите и Марго упорито се стареше да му предложи нещо ново. Проблемът се състоеше в това, че обикновено нямаше нищо ново – освен още прочетени, подробно анализирани и прехвърлени в компютъра статии, още лабораторна работа и може би... може би... още три-четири страници от дисертацията ѝ. Знаеше как човек може да си изкара цял живот на правителствена субсидия с работа, която учените насмешливо наричаха „ВОД“ – всичко освен дисертация.

Когато преди две години Фрок прие да ѝ стане научен консултант, тя допусна, че е станала някаква грешка. Фрок – автор на ефекта Калисто, председател на катедрата по статистическа палеонтология в Колумбийския университет, шеф на Отдела по еволюционна биология в музея – я беше избрал като дипломирана студентка, с каквато чест ежегодно бяха удостоявани шепа хора.

Фрок беше започнал кариерата си с антропология. Прикован към инвалидна количка заради детски паралич, въпреки всичко беше осъществил изследователска работа по събиране на материали на открито, на която и досега се основаваха много учебници. След неколкократни тежки пристъпи на малария, направили по-нататъшните му проучвания невъзможни, Фрок бе пренасочил изумителната си енергия към еволюционната теория. В средата на 80-те години предизвика буря от противоречия с нова радикална хипотеза. Обединявайки теорията на хаоса с Дарвиновата еволюционна теория, хипотезата на Фрок постави под

съмнение всеобщо споделяното убеждение, че животът е еволюирал постепенно. Вместо това той настояваше, че понякога еволюцията съвсем не е постепенна и мимолетни аномалности като „чудовищния вид“ са нейни отклонения. Дори приведе доводи, че еволюцията не винаги се е осъществявала чрез произволна селекция и че самата околна среда може да причини внезапни причудливи промени в даден вид.

Независимо че теорията на Фрок беше подкрепена с блестяща поредица от статии и студии, голяма част от академичните кръгове не превъзможнаха съмненията си. Щом съществуват ексцентрични форми на живот, къде се крият? Фрок отвърна, че неговата теория предрича бърза смърт на вида, а така също и евентуално бързо развитие.

Колкото по-ожесточено експертите го наричаха заблуден и дори побъркан, толкова по-активно широката преса подкрепяше идеите му. Теорията стана известна като Ефектът Калисто по името на гръцкия мит, в който млада жена внезапно се превръща в диво създание. Въпреки че упорито опровергаваше широко разпространените погрешни тълкувания на неговите трудове, същевременно Фрок съобразително се възползваше от славата си, за да продължи академичните си усилия. Като много блестящи уредници той изцяло беше погълнат от изследователската си дейност. Понякога на Марго ѝ се струваше, че всичко друго – включително нейните занимания – го отегчава.

Консерваторката в другия край на залата се надигна и без да каже нито дума, излезе за обяд – сигурен знак, че приближава единайсет часа. Марго надраска няколко изречения на лист хартия и взе тетрадката си.

Кабинетът на Фрок се намираще в югозападната кула в края на изискан коридор в стил Едуард на петия етаж – оазис, отдалечен от лабораториите и компютърните зали, характерни за скритите за външното око части на музея. Върху тежката дъбова врата на вътрешния кабинет имаше семпла табела „Д-Р ФРОК“.

Марго почука.

До слуха ѝ достигна покашляне и тихото бръмчене на инвалидната количка. Вратата бавно се отвори и се показа познатото червендалесто лице с учудено повдигнати рунтави вежди. След това погледът му се проясни.

– Понеделник, разбира се. Влизайте.

Заговори ѝ тихо и докосна китката ѝ, за да я насочи към един тапициран стол. Беше облечен както обикновено в тъмен костюм, бяла риза и ярка вратовръзка от мек вълнен плат. Гъстата му бяла коса беше разрошена.

Покрай стените на кабинета му бяха подредени старинни шкафове за книги със стъклени врати – по повечето от лавиците бяха подредени реликви и странни находки от изследванията му на открито. Книгите бяха струпани в огромни, килнати на една страна купчини покрай една от стените. Двата големи сводести прозореца гледаха към река Хъдсън. Върху избелелия персийски килим се възправяха два тапицирани викториански стола, а на бюрото лежах няколко екземпляра от последната книга на Фрок „Фрактална еволюция“.

До книгите Марго забеляза едър къс сив пясъчник. Върху плоската му повърхност имаше дълбок отпечатък, странно размазан и издължен в единия край и с три вдлъбнатини в другия. Според Фрок това беше вкаменелост с отпечатък от стъпка на непознато на науката същество: единственото материално доказателство в подкрепа на теорията му за атипична еволюция. Другите учени се разграничаваха, а много от тях напълно отхвърляха вероятността да е вкаменелост, наричайки я „приумицата на Фрок“. Повечето изобщо не я бяха виждали.

– Разчистете тези боклуци и седайте – каза Фрок, докато се връща-ше с инвалидната си количка към любимото си кътче под един от сводестите прозорци. – Шери? Не, разбира се, никога не приемате. Глупаво е от моя страна да го забравя.

Върху посочения стол лежах няколко стари броя на списание „Природа“ и написана на пишеща машина недовършена статия със заглавие „Филетична трансформация“. Докато ги премести на близката масичка и се настани, Марго се питаше дали Фрок ще спомене нещо по повод смъртта на двете момченца.

Той я погледна за момент, без да помръдне. След това премигна и въздъхна.

– Е, госпожице Грийн, да започваме ли?

Разочарована, Марго прелисти тетрадката си. Прочете бегло бележките си и започна да обяснява своя анализ на растителната класификация Кирибиту и връзката му със следващата глава на дисертацията ѝ. Докато говореше, Фрок бавно отпусна глава върху гърдите си и притвори очи. Външен човек би си помислил, че спи, но Марго знаеше, че я слуша с напрегнато внимание.

Когато приключи, той се раздвижи бавно.

– Класифициране на лечебни растения по-скоро според приложения-ето, отколкото според появяването им – промълви накрая той. – Интересно. Тази статия ми напомня мое преживяване при племето ки в Бехуаналенд.

Марго търпеливо изчака да чуе спомена, който неминуемо щеше да последва.

– Племето ки, както знаете... – Фрок винаги приемаше за дадено, че слушателят му е не по-зле запознат с обсъжданата тема от самия него. – ... в един момент са използвали кората на някакъв храст като лек срещу главоболие. През 1869 г. Шарие направил проучване и отбелязал в записките си, че използват този храст. Когато след три четвърти век аз се появих там, те вече бяха престанали да използват това средство. Вместо това вярваха, че главоболието се причинява чрез магия. – Той се размърда в инвалидната си количка. – Общоприетото лечение вече се състоеше в това родствениците на страдащия от главоболие да идентифицират заклинателя и разбира се, да го убият. Естествено, тогава родствениците на убития заклинател трябваше да отмъстят за смъртта му и в отговор много често убиваха страдащия от главоболие. Можете да си представите какво се случи впоследствие.

– Какво? – попита Марго с очакване Фрок да обясни какво отношение има всичко това към дисертацията ѝ.

– Съвсем ясно – продължи Фрок и разпери ръце, – истинско медицинско чудо. Хората престанаха да страдат от главоболие.

Колосаният му нагръдник затрептя от смеха му. Марго също се разсмя – за пръв път през този ден, осъзна тя.

– Е, достатъчно за примитивната медицина – добави с известна тъга Фрок. – По онова време работата на открито все още беше забавна. – Той се умълча за момент. – Нали знаете, в новата изложба „Суеверие“ ще има цял раздел за племето ки – продължи той. – Разбира се, всичко ще бъде ужасно преувеличено за широката публика. Привлекли са някакъв млад, току-що завършил Харвард колега като уредник на изложбата. Дочух, че е по-наясно с компютрите и маркетинга, отколкото с чистата наука.

Фрок отново се размърда в инвалидната количка.

– Така или иначе, госпожице Грийн, мисля, че описаното от вас ще бъде чудесен принос към вашата работа. Предлагам ви да се снабдите с мостри от растения от кирибиту в хербария и да се обосновете с тях.

Марго вече събираше нещата си, но Фрок отново заговори:

– Лоши произшествия тази сутрин.

Марго кимна.

Фрок остана безмълвен за момент.

– Боя се за музея – добави накрая той.

Думите му я изненадаха.

– Били са братчета. Истинска трагедия за семейството. Но скоро всичко ще заглъхне – както винаги.

– Не мисля – отвърна Фрок. – Чух за състоянието на телата. Приложената сила е... от ненормално естество.

– Сигурна съм, че точно вие не допускате, че е диво животно.

Може би Фрок действително беше побъркан, както твърдяха всички.

Той се усмихна.

– Скъпа моя, не правя никакви предположения. Ще изчакам по-нататъшните доказателства. В момента само се надявам тази неприятност да не повлияе върху избора ви дали да останете в музея. О, да, с истинско прискърбие узнах за кончината на баща ви. Но у вас личат три дарби, които са задължителни за един първокласен изследовател: усет какво да търси, усет къде да го търси и стремеж да изведе докрай теориите си. – Той приближи инвалидната си количка до нея. – Академичното усърдие е точно толкова важно, госпожице Грийн, колкото усърдието при изследване на открито. Никога не го забравяйте. Вашите технически умения и лабораторната ви работа са отлични. Би било жалко, ако нашата професия се лиши от човек с такъв талант.

Марго изпита смесени чувства на благодарност и раздражение.

– Благодаря ви, доктор Фрок – отвърна тя. – Оценявам добрите ви думи... и вашата загриженост.

Ученият махна с ръка и Марго се сбогува. Но щом доближи вратата, Фрок отново заговори.

– Госпожице Грийн?

– Да?

– Моля, бъдете внимателна.

7

Пред вратата едва не се сблъска със Смитбек. Той се приведе над нея и намигна дяволито.

– Какво ще кажеш да хапнем?

– Не – отвърна Марго. – Много съм заета.

Два пъти за един ден – не беше сигурна дали би могла да понесе толкова голяма доза „Смитбек“.

– Хайде! – настоя той. – Научих още някои зловещи подробности за убийствата.

– Струва си.

Тя ускори крачка по коридора, раздражена, че е успял да разпали любопитството ѝ. Смитбек сграбчи ръката ѝ.

– Казаха ми, че сервират много вкусна запечена във фурна лазаня в ресторанта.

Той я поведе към асансьора.

Ресторантът беше пълен с обичайната тълпа от уредници, мускулести пазачи, които разговаряха на висок глас, техници и препаратори в бели лабораторни облекла. Един уредник показваше мостри на насядалите около една маса негови колеги, които възкличаваха в израз на възхищение и интерес. Марго огледа мострите отблизо. Бяха паразитни червеи в буркани с мътен формалдехидов разтвор.

Седнаха и Марго се зае да разреже препечената кора на лазанята си.

– Точно както ти обещах – каза Смитбек, взе едно парче с ръка, отхапа един тъгъл от него и го схруска. – Най-малко от девет часа сутринта ги запарват.

Той задъвка шумно.

– Полицията най-после направи официално изявление. Снощи тук са извършени две убийства. Блестящо е, че го проумяха! Помниш ли всички онези въпроси на репортерите за диви животни? Е, не е изключено да са умъртвени от диво животно.

– Не докато се храня – прекъсна го Марго.

– Точно така. Буквално са разкъсани.

Марго го изгледа.

– Моля те!

– Не те будалкам – продължи Смитбек. – Правят всичко възможно да решат по-бързо случая, особено заради предстоящата изложба. Ченгетата са привлекли специален коронер. Можела да чете по зеещи рани от нокти, както Хелън Келър разчита брайловото писмо.

– По дяволите, Смитбек! – изруга Марго и пусна вилицата си. – Писна ми от кавалерското ти поведение и от кървавите подробности, които ми сервираш, докато се храня. Не е ли възможно първо да приключа с обяда и след това да чуя всичко това?

– Както ти казах – продължи Смитбек, пренебрегвайки избухването ѝ, – по всяка вероятност е специалист по едри котки. Доктор Матилда Живиц. Ама че име, а! Сигурно е дебела.

Въпреки раздражението Марго едва потисна усмивката си. Смитбек може и да беше досадник, но все пак забавен досадник. Тя избута таблата си.

– Как научи всичко това?

Смитбек се ухили.

– Имам си източници. – Той напъха поредното парче лазаня в устата си. – Всъщност срещнах един приятел, който пише за „Нюз“. Някой се е добрал до информацията чрез свой познат в полицейското управление. Всички следобедни вестници ще я публикуват. Можеш ли да си представиш физиономията на Райт, когато разбере? О, Господи!

Смитбек се изкикоти кратко, преди отново да напълни устата си. Беше приключил със своята порция и се прехвърли на лазанята на Марго. Беше кльощав, а се хранеше като звяр.

– Но как е възможно див звяр да се разхожда свободно из музея? – възкликна Марго. – Пълн абсурд.

– Нали? А това: докарали са човек с хрътка, за да залови копелето.

– Сега вече ме будалкаш.

– Не и аз. Попитай когото искаш от пазачите. В тази сграда има милиони квадратни метра, из които може да скита една едра котка, включително няколко километра вентилационни шахти, достатъчно големи, за да пълзи човек из тях. А под музея е пълно с изоставени тунели. Заели са се съвсем сериозно.

– Тунели?

– Ъхъ. Не прочете ли статията ми миналия месец? Първият музей е построен върху артезианско мочурище, което не можело да бъде пресушено. Затова са издълбали всички тези тунели, за да отклоняват водата. След като оригиналният музей изгорял през 1911 г., построили върху основите му сегашния. Подземията са огромни и на много нива... Голяма част от тях дори не са електрифицирани. Съмнявам се дали е останал жив човек, който да познава разположението им.

Смитбек налага последното парче от лазанята и побутна таблата в страни.

– А и всички тези слухове за музейния звяр...

Всеки служител в музея беше чувал тази история. Работници по поддръжката, които работеха до късно през нощта, го бяха съзирали с периферното си зрение. Помощник-уредници го бяха забелязвали да се прокрадва из сенките, докато крачеха из слабо осветените коридори, спускайки се към помещенията с мостри. Никой не знаеше какво точно представлява или откъде се е появил, но някои твърдяха, че преди няколко години звярът убил един мъж.

Марго реши да смени темата.

– Рикман още ли те притеснява?

При споменаването на името ѝ Смитбек направи гримаса. Марго знаеше, че Лавиния Рикман, шеф на връзките с обществеността в музея, беше ангажирала Смитбек да напише книгата. Освен това беше орязала авансирането и хонорара му. Независимо че не беше доволен от някои клаузи в сключения договор, изложбата обещавахе да се окаже толкова успешна, че благодарение на нея продажбите на книгата като нищо биха могли да се изкачат до шестцифрено число. За Смитбек сделката далеч не беше неизгодна, помисли си Марго, особено на фона на съвсем скромния успех на предишната му книга за Бостънския аквариум.

– Рикман? Притеснения? – Смитбек изсумтя. – О, Господи! Тя е самата дефиниция на притесненията. Слушай, искам да ти прочета нещо.

Той измъкна няколко листа от една тетрадка.

– „Когато доктор Кътбърт сподели идеята за изложба на тема «Суеверие» с директора на музея, Райт силно се впечатли. Бяха налице всички предпоставки за сензационен успех – нещо от сорта на «Съкровищата на крал Тут» или «Седемте нива на Троя». Райт се досети, че това означава много пари за музея и несравнима с нищо възможност за получаване на субсидии чрез корпоративно и правителствено спонсориране. Но някои от по-възрастните уредници не бяха убедени – за тях изложбата имаше привкус на сензация“. – Смитбек приключи с четенето. – Виж какво направи Рикман.

Той ѝ подаде листа. Абзацът беше зачеркнат по диагонал, а в полето беше написано с дебел червен маркер: „НЕ!“

Марго се изкикоти.

– Какво толкова смешно има? – възмути се Смитбек. – Тя издевателства над ръкописа ми. Погледни това.

Той заби пръст върху друга страница.

Марго тръсна глава.

– Тя иска всичко да е в изгода на музея. Вие двамата никога няма да сте на едно и също мнение.

– Тя ме влудява. Отстранява всичко, в което има и най-незначителна полемика. Искане през цялото време да разговарям единствено с тази мижитурка, дете организира изложбата. Знае, че той ще ми каже само онова, което му нареди неговият шеф Кътбърт. – Смитбек се приведе съзаклятнически към нея. – Не си срещала подобен доносник в живота си. – Той вдигна очи и изпъшка. – О, Господи, ето го!

До масата изникна млад възпъльничък мъж с очила в рогови рамки, закрепил таблата си върху изтъркана кожена чанта за книжа.

– Мога ли да седна при вас? – попита скромно той. – Боя се, че това

е единственото свободно място в цялото заведение.

– Разбира се – отвърна Смитбек. – Сядай. Тъкмо говорехме за теб. Марго, запознай се с Джордж Мориарти. Това е човекът, който организира изложбата „Суеверие“. – И той размаха листовите срещу Мориарти. – Виж какво е направила с ръкописа ми Рикман. Единственото, което не е задраскала, са твоите цитати.

Мориарти прегледа набързо страниците и погледна Смитбек с почти детинска сериозност.

– Не съм изненадан – каза той. – Кому е нужно да изкарваш найве кирливите ризи на музея?

– Хайде стига, Джордж! Тъкмо това прави една история интересна!

Мориарти се извърна към Марго и попита:

– Вие сте тази, която се занимава с етнофармакология, нали?

– Точно така? – отвърна тя поласкана. – Откъде знаете?

– Интересувам се от постиженията в тази област. – Той се усмихна и я погледна за миг. – В изложбата има няколко витрини, посветени на фармакологията и медицината. Всъщност исках да поговорим за една от тях.

– Разбира се. За какво по-точно?

Марго огледа Мориарти по-подробно. Напълно отговаряше на среднестатистическия музееен служител: среден ръст, леко закръглен, нормално кестенява коса. Смачканото му яке от груб вълнен плат се различаваше от общоприетите за музейните служители казионни дрехи в меланж. Единствените необичайни неща бяха масивният ръчен часовник с форма на слънчев часовник и очите му – необикновено светлокафяви и излъчващи интелигентност иззад роговите рамки.

Смитбек се приведе напред и се втренчи раздразнително в двамата.

– Е, бих искал да остана и да проследя развоя на тази очарователна сцена, но в сряда ми предстои интервю с някого в залата за буболечки и трябва да довърша последната си глава. Джордж, не подписвай никакви договори за филми за тази твоя изложба, без преди това да го обсъдиш с мен.

Той се надигна със сумтене и тръгна към вратата, лъкатушейки между масите.

8

Джонатан Хам огледа втренчено подземния коридор през дебелите

стъкла на очилата си, които силно се нуждаеха от почистване. Около нахлузените върху ръцете му черни ръкавици бяха омотани ремъци, а в краката му послушно клечаха две ловджийски кучета. До него стояха помощникът му и лейтенант Д'Агоста, който държеше изпоцапани и изпомачкани хелиографни чертежи, а двамата полицаи се бяха подпрели на стената зад него. Върху раменете им висяха казионни полицейски ремингтъни дванайсети калибър.

Д'Агоста запрелиства чертежите с шумолене.

– Не надуват ли накъде да тръгнат? – попита с раздражение той.

Хам въздъхна дълбоко.

– Кучета. Все пак са кучета. И не попадат на следа. От самото начало не са попадали на добра следа. Или по-скоро попадат на прекалено много следи.

Д'Агоста изсумтя, измъкна една овлажнена пура от джоба на самото си и я насочи към устата си, но засече погледа на Хам.

– О, да – смути се той.

И напъха пурата обратно в джоба си.

Хам подуши въздуха. Беше влажен, което беше добре. Но това беше единственото добро нещо в цялата тази разходка. Най-напред обичайната полицейска тъпота: „Що за кучета са това? Искахме хрътки.“ Това са хрътки, бе обяснил той, пъстра синя хрътка и черно-кафява хрътка. При подходящи условия тези кучета можеха да открият заблуден турист след фъртуна, оставила еднометрови преспи. Но това, помисли си Хам, далеч не са най-подходящите условия.

Мястото на престъплението беше съсипано, както обикновено. Химикали, спрейове, тебешир, тълпи от народ, които влизат и излизат. Освен това основата на стълбището беше буквално подгизнала от кръв. Дори сега – около осемнайсет часа след убийството – във въздуха се усещаше задушливата миризма на кръв, която възбуждаше кучетата.

Най-напред се опитаха да открият следа на самото място на престъплението. Не успяха и Хам предложи да потърсят следа в по-широк периметър около местопрестъплението, надявайки се да я доловят при оттеглянето от него.

Кучетата не бяха обучени да работят на закрито. Естествено беше да се объркат. Но вината не беше негова. Полицаяте дори не му казваха дали търсят човек или животно. Сигурно и те не знаеха.

– Да тръгнем насам – обади се Д'Агоста.

Хам подаде ремъците на помощника си, който тръгна след забилите носове в пода хрътки.

След това кучетата се разляяха срещу една зала, пълна с кости на мастодонти, и когато отвориха вратата, миризмата на парадихлорбензинов консервант, която блъвна отвътре, стана причина за половинчасовото забавяне, докато кучетата възстановят обонянието си. А това беше само първата от цяла редица зали, пълни с животински кожи, горили във формалдехид, фризери с животински образци и претъпкан с човешки скелети склад.

Стигнаха до свод с отворена метална врата, зад която се спускаше каменно стълбище. Стените бяха варосани, а стълбището беше мрачно.

– Това сигурно е пандизът – изкикоти се един от полицаите.

– Отвежда в подземията – каза Д'Агоста, след като огледа скицата.

После махна с ръка към другия полицай, който му подаде дълго фенерче.

Късото стълбище ги отведе до тунел с тухлени стени, иззидани под формата на рибена кост, висок колкото човешки ръст. Преследвачът пристъпи с кучетата отпред, а Д'Агоста и Хам го последваха. Двамата полицаи бяха най-отзад.

– На пода има вода – каза Хам.

– И какво? – попита Д'Агоста.

– Ако тук е текла вода, няма да има следа.

– Предупредиха, че може да има локви – отвърна Д'Агоста. – Надвонява се само при валежи, а скоро не е ваяляло.

– Това е успокоително – съгласи се Хам.

Стигнаха до кръстовище, където се събираха четири тунела, и Д'Агоста се спря да погледне чертежа.

– Тъкмо си мислех, че трябва да се ориентирате – подхвърли Хам.

– Нима? – отвърна Д'Агоста. – Е, имам изненада за вас. Тези карти не обхващат подземията.

Едно от кучетата изскимтя и започна да души като обезумяло, което привлече вниманието на Хам.

– Насам. Бързо.

И двете кучета изскимтяха.

– Надушили са нещо! – обяви Хам. – Следата изглежда прясна. Вижте как е настръхнала козината им! Насочете светлината натам, не виждам нищо.

Кучетата бяха наострили уши и опъваха с все сила ремъците, вирнали носове във въздуха.

– Вижте, вижте! – възкликна Хам. – Следата е във въздуха. Усещате ли свежия въздух по бузите си? Трябваше да доведе болонките.

Ненадминати са при въздушна следа!

Полицайте се промъкнаха покрай кучетата – единият с насочено напред фенерче, другият с готова за стрелба пушка. Тунелът пред тях отново се разклони и кучетата се втурнаха надясно.

– Задръжете ги, господин Хам, нататък може да има убиец – предупреди Д'Агоста.

Кучетата се разляха оглушително.

– Седни! – извика помощникът. – Долу! Кастор! Полукс! Долу, да ви вземат дяволите! – Кучетата се мятаха напред, без да обръщат никакво внимание на заповедите. – Хам, нуждая се от помощ!

– Какво ви прихваща? – изкрещя Хам, пристъпи към обезумелите кучета и се опита да сграбчи нашийниците. – Кастор, долу!

– Накарай ги да млъкнат! – изкрещя Д'Агоста.

– Измъкна се! – извика помощникът.

Едното куче препусна напред в мрака.

Спуснаха се след заглъхващия кучешки лай.

– Усещате ли? – възкликна Хам и се закова на място. – Исусе Христе, надушвате ли?

Облхна ги остра смрадлива воня. Останалото куче подскочаше и се мяташе от възбуда, докато накрая се освободи.

– Полукс! Полукс!

– Чакай! – викна Д'Агоста. – Забрави за секунда проклетите кучета. Да въдворим малко ред тук. Вие двамата минете отпред. Свалете предпазителите.

Двамата полицаи заредиха пушките.

В ехтящия мрак пред тях лаенето стана насечено и накрая престана. Възцари се миг тишина. После от тъмния като в рог тунел се понесе ужасяващ писък – сякаш оглушително извистяха гуми. Двамата полицаи се спогледаха. Звукът прекъсна внезапно, както се беше появил.

– Кастор! – изкрещя Хам. – О, Господи! Ранен е!

– Стой тук, по дяволите, Хам! – изрева Д'Агоста.

В този момент от мрака пред тях се метна някакъв силует и едновременно блеснаха две светкавици, придружени от два оглушителни взрива, които отекнаха и замряха в тунела. Надвисна напрегната тишина.

– Проклет идиот, застреля кучето ми – промълви тихо Хам.

Полукс лежеше проснат на два метра пред тях, а от главата му бликаше кръв.

– Нахвърли се право срещу мен... – оправда се единият от

полицайте.

– Исусе Христе! – прекъсна го Д'Агоста. – Млъкнете най-после. Там все още има нещо.

Откриха другото куче на стотина метра навътре в тунела. Беше разкъсано почти на две и червата му бяха изтекли навън.

– Господи, погледни това – изпъшка Д'Агоста.

Хам не отговори нищо.

Точно зад кучето тунелът се разклоняваше. Д'Агоста не откъсваше поглед от трупа.

– Без кучетата не можем да разберем накъде е тръгнало – каза накрая той. – Да се махаме оттук, по дяволите, и да оставим експертите да се оправят с тази каша.

Хам не каза нищо.

9

Останал неочаквано насаме с Марго в ресторанта, Мориарти се почувства още по-неловко.

– Е? – подкани го тя след кратко мълчание.

– Всъщност аз исках да разговарям с вас за работата ви.

– Наистина?

Марго не беше свикнала някой да проявява интерес към заниманията ѝ.

– Е, косвено. Витрините по примитивна медицина са готови, освен една. Получихме страхотна колекция от шамански растения и изделия от Камерун, която искаме да подредим в последната витрина, но са зле документирани. Ако се съгласите да хвърлите едно око...

– С огромно удоволствие – отвърна Марго.

– Великолепно! Кога?

– Защо не веднага? Имам малко време.

Двамата излязоха от служебния ресторант и тръгнаха по дълъг сутеренен коридор, покрай чиито стени се простираха тътнещи тръбопроводи, а през няколко крачки подминаваха поредната заключена врата. На една от вратите имаше табела „СКЛАД ЗА ДИНОЗАВРИ №4 – ГОРЕН ДЖУРАСИК“. Повечето кости на динозаври и други сбирки от вкаменелости бяха складирани в сутерена, тъй като – така беше чувала – огромното им тегло би срутило високите етажи.

– Колекцията е в едно хранилище на шестия етаж – съобщи с нотка

на извинение Мориарти, докато влизаха в един от товарните асансьори. – Надявам се да успея да го открия. Знаете какъв лабиринт от складове е там горе.

– Чухте ли нещо повече за Чарли Прайн? – тихо попита Марго.

– Не много. Очевидно не е заподозрян. Но предполагам, че скоро няма да го видим. Преди обяд доктор Кътбърт ми каза, че е ужасно травмиран. – Мориарти тръсна глава. – Кошмарна история.

На петия етаж Марго тръгна след него по един широк коридор, а после нагоре по метално стълбище. Тесните, лъкатушещи като лабиринт коридорчета бяха точно под покрива на музея. От двете страни се редуваха ниски метални врати, зад които се намираха херметично затворените хранилища с нетрайни антроположки колекции. В миналото периодично бяха впръсквали в тях отровни цианови съединения, за да унищожават вредителите и бактериите, но сега съхранението им се осъществяваше чрез по-изтънчени методи.

Лъкатушейки из тесните коридорчета, двамата подминаха множество струпани край стените предмети: резбовано бойно кану, няколко то-тема, редица от разсечени цилиндрични пънове. Беше използван всеки квадратен сантиметър от простиращото се на един милион квадратни фута складово пространство, включително стълбищата, коридорите и кабинетите на младшите уредници. От наброяващите около петдесет милиона артефакти и мостри само около пет процента се намираха в изложбените зали. Останалите бяха достъпни единствено за учени и изследователи.

Нюйоркският Музей за естествена история се състоеше от няколко огромни сгради, свързани една с друга през годините, за да се стигне до настоящия неизбродим, проснал се върху огромна площ архитектурен конгломерат. Щом преминаха в съседната сграда, таванът стана повисок и тясната котешка пътечка се превърна в разклонен коридор. През мръсните прозорчета на покрива се процеждаше мътна светлина, която се отразяваше върху подредените по рафтовете гипсови отливки на аборигенски лица.

– Божичко, това място е огромно! – промълви Марго, внезапно усетила хладната вълна на страха, и с облекчение си помисли, че се намира седем етажа над мрачните помещения, където бяха намерили смъртта си двете момченца.

– Най-огромното на света – каза Мориарти, докато отключваше една врата с табела „ЦЕН. АФРИКА, Д-2“.

Той светна 25-ватова крушка без абажур. Марго огледа тясната

стаичка, натъпкана с маски, шамански хлопки, боядисани и украсени кожи и цял сноп дълги колове с набучени изрисувани глави. До една от стените имаше цяла редица дървени шкафове. Мориарти кимна към тях.

– Растенията са там. Останалото са шамански принадлежности. Това е огромна колекция, но антропологът Ийстман, който е събирал камерунските материали, не е проявил кой знае каква стриктност по отношение на документирането.

– Това е невероятно! – възкликна Марго. – Изобщо няхах представа...

– Слушай – прекъсна я Мориарти, – когато започнахме проучванията за тази изложба, няма да повярваш какви неща открихме. Само в тази секция има стотина антроположки хранилища и съм готов да се обзаложа, че някои от тях не са отворяни от четирийсет години.

Мориарти изведнъж се въодушеви и придоби самоувереност. На Марго ѝ хрумна, че ако захвърли грубото вълнено яке, свали няколко килограма и смени роговите рамки с лещи, ще стане дори симпатичен.

Мориарти не спираше да говори.

– Миналата седмица открихме един от крайно малкия брой съществуващи образци за юкахирско пиктографско писмо – точно зад онази врата! Щом ми се отвори малко свободно време, ще напиша съобщение за списанието.

Марго се усмихна. Човекът говореше така въодушевено, сякаш беше открил неизвестна пиеса на Шекспир. Беше сигурна, че материалът му би заинтригувал едва десетина читатели на „Списание за американска антропология“. Но ентузиазмът на Мориарти беше симпатичен.

– Както и да е – продължи той, намествайки очилата върху носа си, – имам нужда от малко помощ, за да подреда по смислен начин тези камерунски неща в изложбената витрина.

– Какво искаш от мен? – попита Марго, забравяйки за момент следващата глава от дисертацията си.

Ентузиазмът му се оказа заразителен.

– Не е сложно – отвърна Мориарти. – Направил съм груб сценарий за витрината.

Той измъкна някакъв документ от чантата си.

– Ето – продължи той, прокарайки пръст по заглавната страница, – тук е уточнено какво целим да покажем с тази витрина. Наричаме го сюжет. От теб се иска само да го поизчистиш и да включиш някои от принадлежностите и растенията.

Марго прегледа документа. Започна дай се струва, че подобен

ангажимент бий отнел доста повече време, отколкото предполагаше.

– Колко време ще ни отнеме това?

– О, максимум десетина-петнайсет часа. Ето ти каталога и няколко описания. Но трябва да побързаме. Откриването е след няколко дни.

Тя отново си спомни за следващата глава.

– Чакай малко! Това е много работа, а аз имам да пиша дисертация.

Появилото се недоумение върху лицето на Мориарти беше почти комично. Дори не беше му минало през ума, че тя може да има и други ангажименти.

– Искаш да кажеш, че няма да можеш да помогнеш?

– Може и да опитам да отделя малко време – смотолеви тя.

Лицето му засия.

– Страхотно! Докато сме на шестия етаж, нека ти покажа още някои неща.

Заведе я до друго хранилище и отключи. Вратата се отвори със скрибуцане и разкри поразителна колекция от боядисани биволски черепи, хлопки, пера и цяла редица от скелети, които ѝ се сториха гарванови, завързани с ивици сурова кожа.

– Господи! – задъхана от изумление промълви Марго.

– Това тук е цяла религия! – каза Мориарти. – Почакай да видиш какво избрахме. Тези неща не са включени. Разполагаме с една от най-добрите ризи „Слънчев танц“ в света. Погледни това! – Той отвори едно чекмедже. – Оригинални записи на восъчен цилиндър на цикъл песни „Слънчев танц“ от 1901 г. Прехвърлихме ги на лента и ще озвучим с тях Сиуската зала. Какво ще кажеш? Страхотна изложба, а?

– Причини голяма суматоха в музея – отвърна предпазливо Марго.

– Всъщност няма причина за толкова спорове, както си мислят някои хора – каза Мориарти. – Не виждам защо науката и забавлението да не си подадат ръка.

Марго не се въздържа.

– Обзалагам се, че твоят шеф Кътбърт иска от теб тъкмо това.

– Винаги е смятал, че една изложба трябва да е по-достъпна за широката публика. Хората ще посетят тази, защото очакват да видят призраци и таласъми, и ще го получат. Но ще си тръгнат с много повече, отколкото би могла да се надяваш. Освен това изложбата ще донесе много пари на музея. Какво лошо има?

– Нищо – усмихна се Марго.

Предпочете да остави споровете на Смитбек.

Но Мориарти не беше приключил.

– Знам, че значението на думата „суеверие“ дразни някои хора – продължи той. – Има привкус на манипулация. И не е лъжа, че някои от похватите, които използваме в изложбата, са... е, малко сензационни. Но една изложба „Аборигенска религия“ не би предизвикала интерес, не е ли така?

Той я гледаше в очакване на съгласието ѝ.

– Не мисля, че някой има нещо против заглавието – отвърна Марго.
– Струва ми се, че според някои хора целите ви не са изцяло научни.

Той тръсна глава.

– Само за свадливите одъртели уредници и ексцентриците. Като Фрок например. „Суеверие“ беше предпочетена вместо предложението за изложба за еволюцията. Естествено, че няма да каже добра дума за нея.

Усмивката на Марго повехна.

– Доктор Фрок е блестящ антрополог – отсече тя.

– Фрок? Доктор Кътбърт твърди, че напълно се е провалил. Откачен маниак, както обича да казва за него.

Мориарти изрече фразата с шотландския акцент на Кътбърт и думите отекнаха неприятно из сумрачните коридори.

– Не мисля, че Кътбърт е дори наполовина толкова гениален, колкото ти се струва – натърти Марго.

– Моля те, Марго. Та той е върхът!

– Не и в сравнение с Фрок. А ефекта Калисто? – попита Марго. – Това е едно от най-уникалните съвременни постижения.

– А разполага ли поне с едно доказателство в подкрепа на хипотезите си? Срещала ли си доказателство за някакъв непознат чудовищен вид, който се разхожда по земята? – Мориарти тръсна рязко глава и очилата му се плъзнаха рисковано по носа му. – Теоретични измислици. Разбира се, теорията има своето място, но трябва да бъде подкрепена с конкретни доказателства. А и този негов сътрудник Грег Кавакита само го насърчава с екстраполиращата програма, която разработва. Предполагам, че Кавакита има своите основания. Но наистина е жалко такъв феноменален интелект да допуска подобни злощастни отклонения. Да вземем новата книга на Фрок „Фрактална еволюция“? Дори самото заглавие по-скоро подхожда на детска компютърна игра, отколкото на сериозен научен труд.

Марго го изслуша с нарастващо раздразнение. Може би в края на краищата Смитбек имаше право по отношение на Мориарти.

– Имайки предвид – отвърна тя – отношенията ми с доктор Фрок,

предполагам, че няма да имаш желание да се забърквам с тази изложба. Бих могла да включа прекалено много измислици в сценария.

Тя се обърна, излезе с бързи крачки през вратата и продължи по коридора.

Мориарти стоеше като попарен. Едва сега си спомни, че Фрок е главният ѝ научен консултант, но вече беше твърде късно. Той изгърча след нея и запелтечи:

– О, не, не, нямах предвид... Моля те, аз просто... Много добре знаеш, че Фрок и Кътбърт не се погаждат. Вероятно съм се повлиял.

Изглеждаше толкова смутен, че Марго усети как гневът ѝ се оттегля.

– Не предполагам, че отношенията им са чак толкова обтегнати – каза тя и даде възможност на Мориарти да я спре.

– О, да. От доста време. Сама знаеш, че откакто Фрок се захвана с този негов ефект Калисто, звездата му в музея започна да залязва. Сега е шеф на отдел само на думи, а Кътбърт дърпа конците. Разбира се, аз познавам само едната страна на историята. Наистина съжалявам. Ще направиш тази витрина заради мен, нали?

– При условие че ме измъкнеш от този лабиринт. Трябва да се върна на работното си място.

– О, разбира се. Съжалявам – с готовност се съгласи Мориарти.

Гафът, който беше допуснал, възвърна цялата му плахост и докато се връщаха по обратния път към петия етаж, не каза нито дума.

– Разкажи ми малко повече за твоята изложба – опита се да го предразположи Марго. – Чух нещичко за някакви баснословно редки експонати, които ще бъдат показани.

– Предполагам, че имаш предвид материалите за племето котога – каза Мориарти. – Една-единствена експедиция е открила следи от тях. Статуетката на техния митичен звяр Мбун е едно от бижутата на изложбата. – Той се поколеба. – Или по-скоро ще бъде едно от бижутата на изложбата. Все още не е изложена.

– Наистина ли? – попита Марго. – Бавиш нещата до последната секунда?

– Ситуацията е малко необичайна – отвърна Мориарти. – Чуй ме, Марго, това не е за широката публика. – Отново се запромъкваша през тесните коридорчета и Мориарти понижи глас. – Напоследък от високите етажи проявяват голям интерес към артефактите на племето котога. Хора като Рикман, Кътбърт... дори Райт, струва ми се. Възникна полемика дали изобщо материалите трябва да бъдат включени в

експозицията. Със сигурност си чувала приказките за някакво проклетие над статуетката и подобни глупости?

– Не много – отвърна Марго.

– Експедицията, която открила материалите на котога, преживяла трагедия – продължи Мориарти – и оттогава никой не се беше приближавал до тях. Били затворени в оригиналните сандъци. Едва миналата седмица всички сандъци бяха извадени от подземното помещение и преместени в зоната за сигурност. Оттогава никой не е имал достъп до тях и не съм ги подготвил за изложбата.

– Но защо са ги преместили? – настоятелно попита Марго.

Двамата влязоха в асансьора. Мориарти изчака вратата да се затвори, преди да отговори.

– Явно наскоро е бърникано в сандъците.

– Какво? Искаш да кажеш, че някой се е вмъкнал?

Мориарти я изгледа вторачено с неизменния израз на изумление, което излъчваха късогледите му очи.

– Не съм казал подобно нещо – отвърна той.

Натисна бутона и асансьорът се понесе надолу.

10

Д'Агоста изпитваше огромно желание двойният чили-чизбургер в стомаха му да го няма. Не че го притесняваше – засега, – но усещането не беше твърде приятно.

Помещението беше просмукано с характерната за подобни места миризма. Всъщност вонеше. Никакви дезинфекционни средства на света не биха могли да прикрийт миризмата на смърт. Не помагаше и това, че стените на Службата за съдебна медицина бяха боядисани в зелен цвят като от повръщано. Нито пък празната в момента огромна носилка на колела, спряла като неканен гост под ярките прожектори в залата за аутопсии.

Мислите му бяха прекъснати от влизането на едра жена и двама мъже. Д'Агоста забеляза елегантните очила и русите кичури, които се показваха изпод хирургическата шапчица. Жената приближи и подаде ръка, присвила в професионална усмивка начервените си устни.

– Доктор Живиц – представи се тя и стисна ръката му със смазваща сила. – Вие трябва да сте Д'Агоста. Това е асистентът ми доктор Фред Грос. – Живиц посочи нисък мършав мъж. – А това е нашият фотограф

Делбърт Смит.

Делбърт кимна, притискайки един „4×5 Диърдорф“ към гърдите си.

– Вероятно често идвате тук, доктор Живиц? – попита Д'Агоста, изпитал неочаквано желание да каже нещо, каквото и да било, само и само да поотложи неизбежното.

– Нюйоркската служба за съдебна медицина е моят дом, когато не съм си у дома – отвърна с все същата усмивка Живиц. – Моята област е – как да се изразя – специалната експертиза. Независимо за кого. Свършваме си работата и изпращаме резултатите. След това научавам от вестниците за какво става дума. – Тя го изгледа преценяващо. – Виджали сте подобни неща, нали?

– О, да – отвърна Д'Агоста. – Непрекъснато.

Бургерът в стомаха му сякаш беше от олово. Защо не помисли по-рано каква е програмата му след обяд, преди да се натъпче като прасе?

– Това е добре. – Живиц разлисти бележника си. – Да видим имаме ли родителското съгласие. Добре. Всичко изглежда наред. Фред, започни с 5-Б.

Тя нахлузи един след друг три чифта каучукови ръкавици, постави си маска и очила и облече пластмасова престилка. Същото направи и Д'Агоста.

Грос изтика носилката до хладилната камера и извади 5-Б. Неопределената форма в пластмасовия чувал се стори странна на Д'Агоста с необичайната си изпъкналост в единия край. Грос плъзна таблата с трупа върху носилката, премести я под осветлението, провери закачената на палеца на крака табелка и включи спирачката. Накрая постави кофа от неръждаема стомана под изходната тръба на носилката.

Живиц се занимаваше с увисналия над трупа микрофон.

– Проба, едно, две, три... Фред, Фред, този микрофон въобще не работи.

Фред се приведе на командния пулт.

– Не разбирам защо, всичко е наред.

Д'Агоста се изкашля.

– Не е включен – обади се той.

Последва кратко мълчание.

– Е – каза Живиц, – слава Богу, че сред нас има човек, който не е учен. Ако имате някакви въпроси или коментари, господин Д'Агоста, моля ви да обявявате името си и да говорите ясно към микрофона. Ясно ли е? Всичко се записва. Първо ще направя описание на трупа и след това ще се заемем с разрязването.

– Ясно – отвърна глухо Д'Агоста.

„Разрязване“. Беше свикнал да оглежда проснати на местопрестъплението трупове. Но когато почнеха да ги кълцат и да отстраняват пластове... така и не можа да свикне с всичко това.

– Готови ли сме да започнем? Добре. Тук са доктор Матилда Живиц и доктор Фредерик Грос, денят е понеделник, двацет и седми март, два часа и петдесет минути след обяд. Тук е и детективски сержант...

– Лейтенант Винсент.

– Лейтенант Винсент Д'Агоста от нюйоркското полицейско управление. Пред нас е...

Фред прочете надписа върху табелката:

– Уилям Хауърд Бриджмен, номер 33–А45.

– Свалям калъфа.

Твърдата пластмаса изпука. Надвисна кратка тишина. В съзнанието на Д'Агоста възникна гледката с изкорменото куче. „Номерът е да не се замисляш. Не мисли за своята Вини, чийто осми рожден ден е другата седмица“.

Живиц пое дълбоко въздух.

– Пред нас е труп на мъж... на момче от бялата раса, възраст около... ммм, дванайсет-тринайсет, височина... височината не мога да определя, тъй като е обезглавено. Вероятно метър и петдесет? Тегло около четиридесет килограма. Това е твърде приблизително. Състоянието на трупа е такова, че не виждам други характерни белези. Цветът на очите и чертите на лицето не могат да се определят заради масивната травма върху главата.

Никакви предишни рани или белези по стъпалата, краката и гениталиите. Фред, ако обичаш, почисти коремната област... Благодаря! Налице са неопределен брой разкъсвания върху лявата предна гръдна област под ъгъл сто и деветдесет градуса през ребрата, гръдната кост, завършващи в дясната част на коремната област. Масивна рана с дължина около шестдесет и широчина тридесет сантиметра. Малкото и голямото ребро изглеждат отделени от външната гръдна кухина и вътрешностите са изкормени в значителна степен. Гръдната кост е разцепена и гръдният кош е отворен. Масивен кръвоизлив в областта на аортата... трудно е да се установи преди почистване и подробен оглед... Фред, почисти края на гръдната кухина. От вътрешните органи ясно се виждат стомахът, тънките и дебелия черва. Ретроперитонеалните органи изглеждат на местата си... Изтрий врата, Фред. Във вратната област се забелязват следи от наранявания, няколко контузии, вероятно кръвотечение и

възможна гръбначна дислокация. Преминавам към главата... Боже милостиви!

Фред се изкашля сред възцарилата се тишина.

– Главата е отсечена между аксиалния израстък и атласа. Цялата тилна и половината от теменната област на черепа са раздробени или по-скоро строшени и отстранени по необясним начин, като на мястото им зее отвор с приблизителен диаметър двадесет и пет сантиметра. Черепът е празен. Целият мозък като че ли е изпаднал или е изваден през отвора... Мозъкът, или по-скоро онова, което е останало от него, се намира в легенче вдясно от главата, но липсват каквито и да било следи от първоначалното му положение спрямо трупа.

– Открихме го на парчета близо до трупа – обади се Д'Агоста.

– Благодаря, лейтенант. Но къде е останалата част?

– Намерихме само това.

– Не. Нещо липсва. Направихте ли подробно описание на местопрестъплението?

– Разбира се – отвърна Д'Агоста, полагайки усилия да превзмогне раздразнението си.

– Мозъкът е сериозно травмиран. Фред, подай ми скалпел две и напречен разширител, Мозъкът е прерязан по продължение на продълговатия мозък. Понсът на Вароли е запазен, но разкъсан. Върху малкия мозък личат повърхностни разкъсвания, но е запазен цял. Налице са незначителни следи от кръвоизливи, което подсказва травма след настъпване на смъртта. Главният мозък е напълно прекъснат от гръбначния, а самият той е разполовен и... погледни, Фред, няма никакъв таламус. И никаква хипофиза. Ето това е, което липсва.

– Какво е то? – попита Д'Агоста.

Насили се да погледне по-отблизо. Поставеният в легенче от нерждаема стомана мозък представляваше по-скоро някаква пихтиеста каша, отколкото твърде тяло. Той извърна глава. Бейзбол. Мисли си за бейзбол. Подаване, удар с бухалката...

– Таламуса и хипоталамуса. Телесните регулатори.

– Телесните регулатори – повтори Д'Агоста.

– Хипоталамусът регулира телесната температура, кръвното налягане, сърдечния пулс и метаболизма на мазнините и въглехидратите. Както и цикъла сън-будуване. Предполагаме, че контролира центровете за удоволствие и болка. Много сложен орган, лейтенант.

Тя го изглежда втренчено в очакване на следващия въпрос.

– Как осъществява всичко това? – принуди се да попита той.

– Хормони. Отделя стотици регулаторни хормони в мозъка и кръвния поток.

– Аха – отвърна Д'Агоста.

Той отстъпи назад. Бейзболната топка се извиси към центъра на игрището, централният защитник я върна обратно, вдигната ръкавица...

– Ела да погледнеш това, Фред – възкликна Живиц.

Фред се приведе над легенчето.

– Прилича на... Всъщност не знам...

– Хайде, Фред! – настоя Живиц.

– Ами, прилича почти на... – Фред направи пауза. – Като че ли е отхапано парче.

– Точно така. Фотограф! – Делбърт изтича. – Заснеми това.

По същия начин изглежда парче кекс, отхапано и изплюто от децата ми.

Д'Агоста се наведе напред, но не забеляза нищо особено в сивкавата кървава пихтия.

– Напомня полукръгла човешка захапка, но е по-едра и по-нащърбена от нормалното. Ще вземем разрез. Да направим проверка за наличието на слюнчени ензими, Фред – за всеки случай. Отнеси това в лабораторията и им кажи да го замразят и разрежат тук, тук и тук. Пет разреза на всяко. Да оцветят поне едно с еозинофил. Да оцветят едно със слюнчен активен ензим. И всичко останало, за което се досетите ти или те.

Щом Фред излезе, Живиц продължи:

– Разрязвам главния мозък наполовина. Задният дял е контузен при изваждането от черепа. Снимай. Върху повърхността личат три успоредни рани или белези на приблизително разстояние четири милиметра с дълбочина около сантиметър. Разтварям първата рана. Снимай. Лейтенант, виждате ли, че на повърхността следите са широки, а навътре се стесняват? Какво мислите?

– Не знам – отвърна Д'Агоста, надничайки малко по-отблизо.

„Просто един мъртъв мозък“, мина му през ума.

– Може би дълги нокти? Изострени към върха? Имате ли предвид потенциален убиец психопат?

Фред се върна от лабораторията и двамата продължиха работата си върху мозъка, което на Д'Агоста му се видя цяла вечност. Най-после Живиц нареди на Фред да го постави в хладилника.

– Сега ще направя оглед на ръцете – каза в микрофона тя.

Свали пластмасовата торбичка от дясната ръка и я разтвори

внимателно. След това я повдигна и завъртя, оглеждайки ноктите.

– Под палеца, показалеца и безименния има чужда тъкан. Фред, три вдлъбнати предметни стъкла.

– Той е момче – обади се Д'Агоста. – Нормално е да има мръсно под ноктите.

– Може би, лейтенант – отвърна Живиц.

Тя изстърга материал изпод нокътя на всеки пръст поотделно и го постави във вдлъбнатините.

– Фред, стереоеквивалент? Искам да ги огледам.

Живиц нагласи предметното стъкло на статива, надникна през окуляра и фокусира.

– Нормална на вид мръсотия под нокътя на палеца. Същото и при останалите. Фред, пълен анализ – за всеки случай.

По лявата ръка нямаше нищо особено.

– Сега – продължи Живиц – ще огледам надлъжната рана върху предната част на трупа. Дел, снимай тук, тук и тук и всичко, което сметнеш, че ще покаже най-добре раната. Крупни планове на местата на проникването. Убиецът сякаш е направил този У-образен разрез специално за нас, не мислите ли, лейтенант?

– Да – промълви Д'Агоста, преглъщайки с усилие.

Последваха няколко светкавици.

– Форцепс – разпореди Живиц. – Точно над лявото зърно започват три разкъсвания на гръдния кош, проникват навътре и разкъсват мускула. Ще отворя и ще огледам първата рана. Отваряй, Фред... Огледам раната. Откривам неопределена чужда материя. Фред, непромокаем плик? Напомня плат, може би от ризата на жертвата. Снимка.

Светкавицата изцъка, тя вдигна нагоре малко парченце, напомнящо окървавена марля, и го пусна в плика. Известно време продължи да оглежда, без да каже нищо.

– В дълбочината на мускула има друго парче чужда материя на около четири сантиметра точно под дясното зърно. Закрепено върху реброто. Изглежда твърдо. Снимка. Постави флагче, Фред.

Тя го измъкна и го вдигна нагоре – някакъв кървав къс на върха на издължения форцепс.

Д'Агоста се престаши да се приближи.

– Какво е това? Може би е добре да го изплакнем и да го огледаме?

Тя го погледна бегла усмивка.

– Фред, донеси ми стъкленица с дестилирана вода.

После пусна предмета и при разбъркването водата се оцвети в

кафеникаво червено.

– Запази водата, ще проверим дали има още нещо в нея – каза тя и вдигна находката си срещу светлината.

– Исусе Христе! – промълви Д'Агоста. – Това е нокът. Шибан нокът.

Живиц се извърна към помощника си.

– Това ще е най-пикантният момент от записа, нали, Фред?

11

Марго тръсна книгите и листата върху дивана и погледна поставения над телевизора часовник: десет и петнайсет. Поклати глава. Какъв невероятен кошмарен ден! Допълнителните часове труд добавиха само три нови параграфа към дисертацията. А и оставаше още работа над текста за витрината на Мориарти. Въздъхна, изпитвайки съжаление, че даде съгласието си.

Неоновото осветление на магазина за алкохол от срещуположната страна на авенюто проникваше през единствения прозорец на всекидневната, оцветявайки стаята в електрик. Марго запали горното осветление, облегна се на вратата и бавно огледа безпорядъка. Обикновено поддържаше изключителен ред. Но тъй като вече цяла седмица не беше пипнала нищо, по всички мебели бяха струпани учебници, изпълнени със съчувствия писма, документи, обувки и пуловери. Мивката беше пълна със захвърлени картонени кутии с храна от китайския ресторант в партера. По дъсчения под бяха пръснати всевъзможни изследвания, а Е единия ъгъл кротуваше старата ѝ пишеща машина „Роял“.

Бедняшкият квартал беше още една причина за настояванията на баща и да се прибере в Бостън. „Това място не е за момиче като теб, Мидж – повтаряше топ, използвайки детското и име. – И този музей не е добро място за работа. Всички тези затворени в клетки и буркани мъртви и препарирани животни! Що за живот е това? Върни се да работиш при мен. Ще ти вземем къща в Бевърли, а може и в Марбълхед. Там ще се чувстваш по-добре, Мидж, сигурен съм.“

Марго забеляза, че телефонният секретар мига, и натисна бутона.

„Обажда се Джан – започна първото съобщение. – Днес се върнах и току-що научих. Ужасно много съжалявам за смъртта на баща ти. Ще ти се обади по-късно. Искам да поговорим. Чао.“

Тя изчака. Обади се нов глас: „Марго, майка ти е.“ Последва

изщракване.

Тя стисна силно очи и пое дълбоко въздух. Няма да се обажда на Джан – поне засега. И на майка си няма да се обади – поне до утре. Знаеше какво ще и каже: „Трябва да се прибереш и да се заемеш с бизнеса на баща си. Той би искал това. Дължиш го и на двама ни.“

Обърна се, кръстоса крака пред машината и заби поглед в бележките на уредника, картотечните данни и списъците, които ѝ даде Мориарти. Вдругиден трябваше да е готова, а следващата глава от дисертацията ѝ трябваше да е завършена до другия понеделник.

В продължение на минута-две оглеждаше листата, опитвайки се да събере мислите си. Накрая започна да пише. След малко спря и се загледа в сумрака. Спомни си как баща ѝ правеше омлети – единственото, което можеше да приготви – в неделните сутрини. „Хей, Мидж – подвикваше той, – не е зле за един одъртял бивш ерген, а?“

Със затварянето на магазина част от светлините угаснаха. Марго огледа графитите и обкованите с дъски прозорци. Баща ѝ вероятно имаше право – бедността е тъжна работа.

„Бедност“. Тя тръсна глава, припомняйки си последния път, когато чу тази дума, и изразението, с което майка ѝ я произнесе, Двете седяха в хладната мрачна кантора на изпълнителя на завещанието на баща ѝ, изслушвайки всичките комплицирани основания защо дълговете по ипотеката и липсата на свързани с недвижимите имоти проекти налагат ликвидация, освен ако някой член на семейството не се заеме със спасяването на бизнеса.

Помисли за родителите на двете момченца. Сигурно и те са хранели големи надежди за тях, мина и през ума. Сега вече никога няма да изпитат разочарование. Нито щастие. След това мислите ѝ се насочиха към Прайн. И кръвта по обувките му.

Изправи се и включи още осветление. Време е да приготви вечерята. Утре ще се заключи в кабинета си и ще довърши тази глава. Ще отдели време и за материала на Мориарти. И ще отложи вземането на решение – поне с още един ден. До следващата среща с Фрок, обеща си тя, ще вземе решение.

Телефонът извънтя. Вдигна слушалката механично.

– Ало – каза тя и се заслуша в гласа отсреща. – О, здравей, мамо.

В Музея за естествена история се стъмваше рано. Към пет часа пролетното слънце вече клонеше към залез и тълпите започнаха да оредяват. Туристи, ученици и неспокойни родители се спускаха по мраморните стълбища към изходите. Много скоро отгласът от подвикванията и шумът от стъпките из сводестите зали замряха. Изложбените витрини угасваха една по една и със спускането на мрака върху мраморните подове проблясваха единствено отраженията на все още неугасените светлини.

Някакъв самотен пазач крачеше из една от дългите зали, поклащайки в ръка огромен синджир с ключове, и си тананикаше. Започваше смяната си и беше облечен в стандартната синьо-черна униформа на пазачите на музея. Музеят отдавна беше изгубил блясъка си.

„Тръпки ме побиват от това свърталище – помисли си той. – Ами онова изчадие там! Шибан туземен изрод. Кой, по дяволите, би платил, за да го погледне? Кой знае колко проклетия мъкне със себе си.“

Озъбената маска му се хилеше иззад мрачната витрина. Той избърза към следващото контролно табло и завъртя ключа. Контролният часовник регистрира „22:23“. Щом влезе в следващата зала, изпита обезпокоителното усещане – както често му се беше случвало, – че глухо отекващите му стъпки са придружени от нечие невидимо присъствие.

Приблужи следващото контролно табло и завъртя ключа. Часовникът щракна и регистрира „22:34“.

До следващото табло му трябваша само четири минути, така че имаше шест минути за една цигара.

Спусна се по едно стълбище, заключи вратата зад себе си и надникна надолу към мрачния сутерен, където имаше отворена врата към едно от вътрешните дворчета. Посегна с ръка към ключа за осветление, но я дръпна. Няма смисъл да привлича вниманието. Стисна здраво металното перило и запристъпва надолу по стъпалата. В сутерена тръгна покрай стената, докато напипа една издължена хоризонтална дръжка. Натисна и усети да го облъхва хладният нощен въздух. Остави вратата откритата. Запали цигара марихуана и вдъхна с удоволствие лютивия дим. В отсрещната сводеста галерия мъждукаше някаква бледа светлинка. Едва доловимият тътен на уличното движение, приглушен иззад многото вътрешни стени, алеи и прегради, сякаш долиташе от друга планета. Усети топлата вълна на канабиса да се разлива по тялото му – щеше да изкара

и тази безкрайна нощ. Допуши цигарата, метна фаза в тъмното, прокара пръсти през късо подстриганата си коса и се протегна.

Беше изкачил обратно стълбището до половината, когато чу вратата долу да се затръшва. Спря, полазиха го хладни тръпки. Отворена ли я остави? Не. По дяволите, ами ако някой го е забелязал? Все пак не би могъл да подуши миризмата от пушека, а в тъмното би си помислил, че е обикновена цигара.

Долови странна миризма на гнило, която нямаше нищо общо с тревата. Нищо не светна и не чу никакви стъпки по металните стъпала. Продължи към горната площадка.

Щом стъпи върху нея, долови някакво рязко движение по стълбата зад гърба си. Извърна се и някакъв мощен удар го запокити в стената зад него. Последното, което успя да види, бяха собствените му тъмни вътрешности, които потекоха върху стъпалата. В следващия миг престана да се пита откъде беше шурнала всичката тази кръв.

13

Вторник

Бил Смитбек седеше в масивното кресло и наблюдаваше мършава-та и кокалеста фигура на Лавиния Рикман зад бюрото от брезов фурнир. Тя преглеждаше смачкания му ръкопис и потрепваше с два от лакираните си с червен лак нокти върху гланцирания плот. Смитбек знаеше, че потрепването на ноктите ѝ не предвещава добри последици. Зад прозорците денят беше сив и навъсен.

Кабинетът и не беше типичен за музея. Обичайните за повечето кабинети купчини от хартии, списания и книги тук липсваха. По етажерките бяха подредени дреболии и украшения от пял свят: кукла разказвач от Ню Мексико, месингов Буда от Тибет, няколко марионетки от Индонезия. Стените бяха боядисани в учреденско светлозелено и стаята ухаеше на боров освежител.

От двете страни на бюрото ѝ, изискано и симетрично като храсти във френска градина бяха подредени всевъзможни антикварини уника-ти: преспание от ахат, костен нож за отваряне на писма, японско резбовано украшение от слонова кост. А в средата на композицията се мъдреше самата Рикман, педантично приведена над ръкописа. На Смитбек му мина през ума, че гъстата ѝ оранжева коса не подхожда на зелените

стени.

Потропането се ускори, а след това се забави. Накрая Рикман обърна последната страница, събра пръснатите листове и ги тръсна точно в средата на бюрото.

– Така – каза тя с лъчезарна усмивка. – Имам няколко незначителни въпроса.

– О! – беше реакцията на Смитбек.

– Например за раздела за аптекските жертвоприношения на хора. Прекалено спорел е. – Тя близна изящно пръста си и намери страницата. – Ето.

– Да, но в изложбата...

– Господин Смитбек, в изложбата темата е представена с вкус. А тук липсва вкус. Твърде драстично е.

Тя драсна със замах със свил „Меджик маркер“ по страницата.

– Но всичко е свършено точно! – възрази Смитбек, потръпвайки вътрешно.

– Загрижена съм за акцентите, а не за точността. Нещо може да бъде свършено точно, но неправилно акцентирано и по този начин да създаде погрешно впечатление. Разрешете да ви напомня, че в Ню Йорк живее многобройно латиноамериканско население.

– Това как би могло да засегне...

– Продължаваме нататък, раздела за Гилборг просто трябва да отпадне.

Тя драсна върху друга страница.

– Но защо?

Рикман се облегна назад.

– Господин Смитбек, експедицията на Гилборг беше нелеп провал. Търсеха остров, който не съществува. Един от участниците, както усърдно сте отбелязал, изнасилител туземка. Правим всичко възможно изобщо да не споменаваме експедицията на Гилборг в изложбата. Действително ли смятате за необходимо да документирате неуспехите на музея?

– Но техните колекции са изключителни! – колебливо възрази Смитбек.

– Господин Смитбек, не съм убедена, че схващате същността на възложената ви задача. – Последва продължително мълчание и потропането се поднови. – Наистина ли допускате, че музеят ви е наел и ви плаща да документирате провалите и спорните моменти?

– Но провалите и спорните моменти са част от науката, а и кой би прочел книга, която...

– Твърде много корпорации отпускат пари на музея и биха се разревожили от известни неща – прекъсна го Рикман. – А има и докачливи етнически групи, които биха могли да се почувстват засегнати и да реагират.

– Но ние говорим за неща отпреди сто години, докато...

– Господин Смитбек, налага се да заявя съвсем откровено... – Тя замълча, после се надигна внезапно, обиколи бюрото и застана точно зад писателя. – Налага се да заявя, че изглежда ви е необходимо повече време, отколкото предполагам, за да проумеете нашата гледна точка. Вие не пишете книга за комерсиален издател. Казано направо, от вас се очаква същото благосклонно отношение, което проявихте към Бостънския аквариум при вашата предишна – хм – поръчка. – Тя застана пред Смитбек и приседна сковано на ръба бюрото. – Съществуват известни неща, които очакваме и при това сме в правото си да очакваме. Те са... – И започна да ги изброява с костеливите си пръсти: – Първо – никакви спорни моменти; второ – нищо, което би засегнало някое етническо малцинство; трето – нищо, което би увредило репутацията на музея. Толкова ли е неблагоприятно всичко това? – понижи глас тя и се приведе напред, за да стисне със сухата си ръка ръката на Смитбек.

– Аз... Не.

Смитбек едва превъзмогна връхлетялото го желание да дръпне ръката си.

– Значи се договорихме. – Рикман се върна зад бюрото си и плъзна ръкописа към него. – Остана да обсъдим само още една дреболия – подчертано отчетливо произнесе тя. – На няколко места в ръкописа цитирате любопитни коментари на хора, „близки до изложбата“, пропускайки да споменете конкретни имена. Разбира се, не е чак толкова важно, но бих желала да получа списък на източниците – само за лично ползване, нищо повече.

Тя се усмихна в очакване.

В главата на Смитбек звъннаха предупредителни камбанки.

– Вижте – предпазливо започна той, – бих искал да ви услужа, но журналистическата етика не ми позволява. – Той помръдна рамене. – Известно ви е това.

Усмивката на Рикман моментално се стопи и тя понечи да отвърне нещо. За радост на Смитбек в същия момент телефонът звънна. Той стана да събере ръкописа си, за да се измъкне от стаята. Докато затваряше вратата, чу как Рикман рязко пое дълбоко дъх.

– Не още един!

Вратата тракна зад гърба му.

14

Д'Агоста така и не можеше да свикне със Залата на едрите маймуни. Всички тези огромни озъбени шимпанзета, увиснали по изкуствени дървета с техните космати ръчища, еректирали членове и едри човешки длани с истински нокти! Запита се защо на учените им бе отнело толкова много време, за да установят, че човекът произхожда от маймуната. Това би трябвало да им стане ясно още при пръв поглед към шимпанзе. Беше чувал, че шимпанзетата са също като хората – жестоки, раздрознителни и враждебно настроени помежду си и дори взаимно се избивали и изяждали. „Господи – мина му през ума, – би трябвало да има някаква възможност да обиколя този музей, без да ми се налага да минавам през тази зала!“

– Насам – подкани го пазачът, – надолу по това стълбище. Ужасно е, лейтенант. Пристигнах...

– Ще ви изслушам по-късно – прекъсна го Д'Агоста. След видяното по време на аутопсията на момченцето вече беше готов на всичко. – Казвате, че е облечен в униформа на пазач. Познавате ли го?

– Не знам, сър. Трудно ми е да преценя.

Пазачът посочи към мрачното стълбище надолу, което излизаше към нещо като двор. Трупът беше в сянката в ниското. Всичко беше опръскано в черно – пода, стените, осветителните тела на тавана. Д'Агоста знаеше какво е това черно.

– Ти – обърна се той към един от следващите го полицаи, – подсигури осветление. Искам мястото незабавно да се претърси за тъкани. Спецгрупата тръгна ли е? Мъжът явно е мъртъв, затова задръжте хората от бърза помощ за известно време. Не искам да обърнат всичко с краката нагоре.

Д'Агоста погледна надолу по стълбището.

– Исусе Христе – възкликна той, – чии са тези стъпки? Изглежда някое магаре е прецапало право през локвата кръв. Или нашият убиец е решил да ни остави тлъста улика.

Отговор не последва.

– Твои ли са? – обърна се той към пазача. – Как се казваш?

– Норис. Ерик Норис. Както казах...

– Да или не?

– Да, но...

– Млъквай. С тези обувки ли?

– Да. Вижте, аз...

– Сваляй обувките. Цапаш килима. – „Шибано копеле!“, помисли си Д'Агоста. – Отнеси ги в криминалната лаборатория. Кажи им да ги запечатат в торба – те знаят какво да направят. Изчакай ме там. Не, не ме чакай там. Ще те викна по-късно. Ще ти задам няколко въпроса. Не, махни най-последно шибаните обувки отгук. – Нямахме никакво желание още един „Прайн“ да му се стовари на главата. Какво им ставаше на тия от музея – като че ли ужасно си падаха да газят в локви от кръв? – Ще трябва да отидеш по чорапи.

– Да, сър!

Едно от ченгетата зад лейтенанта се изкикоти. Той го изгледа.

– Смешно ли ти е? Изпоплескал е навсякъде с кръв. Изобщо не е смешно.

Д'Агоста се спусна до половината стълбище. Главата се беше търкулнала в един отдалечен ъгъл с лицето надолу. Не я виждаше добре, но знаеше, че ще намери темето строшено, а мозъкът да се въргала някъде сред кръвта. Господи, в каква пихтия може да бъде превърнат един труп!

Чу нечий стъпки зад гърба си.

– Спецгрупата – каза един нисък мъж, последван от фотограф и още няколко души в лабораторни костюми.

– Най-последно! Искам осветление там, там и там и навсякъде, където пожелае фотографът. Искам ограждения, които трябва да бъдат поставени още преди пет минути. Искам да се прибере всяко косъмче и всяка песъчинка. Искам всичко да мине през химически анализ. Искам... всъщност какво друго искам? Искам да се приложат всички познати тестове и никой да не минава през огражденията, ясно ли е? Никакви издънки този път.

Д'Агоста се извърна.

– Екипът от криминалната лаборатория в сградата ли е? Или тръгнаха да пият кафе и да ядат кроасани? – Той потупа предния джоб на якето си за цигарите. – Поставете картонени кутии над онези следи. А вие, момчета, когато приключите, забършете пътека около трупа, за да можем да стъпваме, без да цапотим с кръв навсякъде.

– Отлично! – Чу се плътен, мелодичен глас.

– Кой, по дяволите, си ти? – възкликна Д'Агоста към високия строен мъж в черен елегантен костюм, надвесен над перилото в горкия край

на стълбището. Русата му почти до бяло коса беше сресана право назад над бледосини очи. – Собственик на погребално бюро?

– Пендергаст – представи се мъжът, докато слизаше по стъпалата с протегната ръка.

Стенал оборудването си, фотографът се промъкна край него.

– Е, Пендергаст, дано имаш основателна причина да си тук, в противен случай...

Пендергаст се усмихна.

– Специален агент Пендергаст.

– О, ФБР? Странно, че не съм изненадан. Е, приятно ми е, Пендергаст. Защо, по дяволите, твоите хора не звъннаха един телефон? Виж какво, там долу има един обезглавен труп с изтекъл мозък. Къде са останалите?

Пендергаст прибра ръката си.

– Боя се, че съм сам.

– Какво? Я не ме будалкай. Винаги се мъкнете на глутници.

Светлините блеснаха и съсирената кръв наоколо заблестя. Всичко, което допреди секунди изглеждаше черно, внезапно се оцвети във всички отсенки на телесните секрети. Закуската на Норис, както Д'Агоста предположи, също лежеше сред помията от телесни течности. Челюстта на лейтенанта се разтреса машинално. След това очите му попаднаха на парче от череп с късо подстригана коса на около два метра от трупа.

– О, Исусе! – промълви Д'Агоста, отстъпвайки назад, и не издържа.

Пред очите на оня тип от ФБР, спецгрупата и фотографа избълва собствената си закуска. „Не мога да повярвам – мина му през ума. – За първи път от двайсет години, и то във възможно най-неподходящия момент.“

На стълбището изникна детективът на коронера – млада жена в бяло сако и пластмасова престилка.

– Кой води случая? – попита тя, докато поставяше ръкавиците си.

– Аз – отвърна Д'Агоста, избърсвайки устата си. Погледна към Пендергаст. – Поне още няколко минути. Лейтенант Д'Агоста.

– Доктор Колинс – отвърна енергично детективът.

Последвана от своя помощник, тя се приближи към трупа по почистеното от кръвта пространство.

– Фотограф – каза тя. – Ще обърна трупа. Пълна серия, ако обичате.

Д'Агоста извърна глава.

– Чака ни работа, Пендергаст – авторитетно каза той. След това посочи повърнатото. – Не го почиствайте, докато спецгрупата не

приключи със стълбището. Ясно?

Всички кимнаха.

– Искам да знам входовете и изходите, колкото е възможно по-скоро. Проверете дали можете да идентифицирате трупа. Ако е пазач, доведете Иполито. Пендергаст, да вървим в командния пункт, за да осъществим координация или връзка, или както там го наричате, по дяволите, а след като екипът приключи, ще се върнем за огледа.

– Превъзходно – отвърна Пендергаст.

„Превъзходно?“ – почуди се Д'Агоста. Този тип май беше от дълбокия юг. Беше срещал такива и преди – бяха безнадеждни случаи в Ню Йорк Сити.

Пендергаст се приведе и каза тихо:

– Разплисканата по стената кръв е твърде любопитна.

Д'Агоста огледа наоколо.

– Мислиш ли?

– Бих се поинтересувал от балистичен тест на петната.

Д'Агоста погледна Пендергаст право в бледосините очи.

– Добра идея – отвърна накрая той. – Ей, фотограф, направи близки планове на кръвта върху стената А ти, ти...

– Макхенри, сър.

– Искам балистичен анализ на кръвта. Май е разплискана с висока скорост под остър ъгъл. Интересува ме точното положение на източника, скоростта и пълен доклад.

– Да, сър.

– След трийсет минути да е на бюрото ми.

Макхенри изглеждаше притеснен.

– Добре, Пендергаст, други идеи?

– Не, тази беше единствената.

– Да вървим.

Във временния команден пункт всичко беше на мястото си. Д'Агоста винаги отделяше грижи за това. Нито един неприбран документ или досие, нито един запис върху някое от бюрата. Имаше ред и това в момента му достави удоволствие. Всички бяха заети, телефоните не спираха да звънят, но нещата бяха под контрол.

Пендергаст отпусна мършавото си тяло върху един от столовете. В движенията му имаше нещо котешко. Д'Агоста го запозна накратко с разследването.

– И така, Пендергаст – заключи той, – с какви пълномощия си изпратен? Изложихме ли се? Прецакани ли сме?

Пендергаст се усмихна.

– Няма такова нещо. Доколкото съм в състояние да преценя, самият аз не бих направил нищо по-различно. Вижте, лейтенант, запознати сме със случая от самото начало, но не си давахме сметка.

– Как така?

– Аз съм от службата в Ню Орлийнс. Работехме върху серия убийства, доста странни убийства. Няма да се впускам в подробности, но тилът на черепите на жертвите липсваше и мозъците бяха извадени. Същият начин на действие.

– Без майтап? Кога беше това?

– Преди няколко години.

– Няколко години? Това...

– Да. Останаха неразкрити. Първо се занимаваше Отделът за наркотици, защото предполагаха, че е намесена дрога, но след това се зае ФБР, след като онези не постигнаха нищо. Но и ние не направихме нищо съществено, тъй като следата не ни насочи наникъде. И вчера прочетох в един доклад за двойното убийство тук в Ню Йорк. Начинът на действие е твърде, да, твърде специфичен, за да не потърся пряка връзка, не мислиш ли? Затова пристигнах снощи. Дори официално още не съм тук. Но от утре ще съм.

Д'Агоста се успокои.

– Значи си от Луизиана. Мислех, че си някой новак от ньюоркската служба.

– Ще се появят – каза Пендергаст. – След като докладвам довечера, ще се заемат. Но аз ще поема случая.

– Ти? Няма начин, не и в Ню Йорк Сити.

Пендергаст се усмихна.

– Ще го поема, лейтенант. Следя случая от години и честно казано, лично съм заинтересуван. – От начина, по който агентът произнесе „заинтересуван“, Д'Агоста усети да го полазват мравки по гърба. – Но не се тревожи, лейтенант. Готов съм и имам желание да работим един до друг вероятно по по-различен начин от службата в Ню Йорк. Искам да кажа, – ако се споразумеем. Тук не съм на свой терен и ще имам нужда от помощта ти. Какво ще кажеш?

Той се изправи и протегна ръка.

„Господи – помисли си Д'Агоста, – ония от ньюоркската им служба за два часа ще го разкъсат и ще изпратят парчетата обратно в Ню

Орлийнс.“

– Става – отвърна на глас и сграбчи ръката му. – Ще те запозная с този-онзи, като започна с директора по сигурността Иполито. При условие че ми отговориш на един въпрос. Каза, че начинът на действие при убийствата в Ню Орлийнс е бил същият. А какво ще кажеш за следите от ухапка върху мозъка на по-голямото момче? Или парчето от нокът?

– Според онова, което ми разказа за аутопсията, лейтенант, следите от ухапка са само предположение – отвърна Пендергаст. – Интересно ми е да узная резултатите от теста на слюнката. Нокътят изследван ли е?

По-късно Д'Агоста щеше да си спомни, че е получил половинчат отговор. Сега отговори:

– Днес ще го изследват.

Пендергаст се облегна назад и събра върховете на пръстите на двете си ръце, загледан към тавана.

– Ще трябва да посетя доктор Живиц, след като изследва днешните противни улики.

– Кажи ми, Пендергаст, случайно да имаш нещо общо с Анди Уорхол?²

– Не проявявам особен интерес към съвременното изкуство, лейтенант.

На местопрестъплението имаше доста народ, но цареше ред. Всички действаха енергично и разговаряха приглушено – сякаш от уважение към мъртвеца. Екипът от моргата беше пристигнал, но стоеше настрана, наблюдавайки търпеливо процедурите. Пендергаст беше застанал до Д'Агоста и шефа на сигурността Иполито.

– Направи ми една услуга, ако обичаш – обърна се Пендергаст към фотографа. – Бих искал една снимка оттук, ето така. – Пендергаст посочи гледната точка. – Бих искал и една серия от върха на стълбището с постепенно приближаване надолу. Отдели малко време да избереш добри ракурси и осветление.

Фотографът го изгледа внимателно и се отдалечи. Пендергаст се обърна към Иполито.

– Имам един въпрос. Защо е слязъл пазачът – как казахте, че е името му, господин Иполито, Джоли, Фред Джоли... – тук долу? Това не е било част от обиколката му. Нали така?

– Точно така – отвърна Иполито, който беше застанал върху едно

2. Истинско име Андрию Уорхола (1928–1987), американски художник, кинорежисьор, продуцент, издател, представител на попарта. – Б.пр.

сухо петно близо до изхода за двора, а лицето му беше зеленикаво, сякаш се беше натровил.

Д'Агоста помръдна рамене.

– Кой би могъл да знае?

– Така е – добави Пендергаст и огледа двора зад стълбището, който беше малък и дълбок с издигащи се от трите му страни тухлени стени. – И казвате, че е заключил вратата зад себе си. Трябва да приемем, че е излязъл тук или е тръгнал в тази посока. Хмм! Снощи беше кулминацията на тауридския метеорен дъжд. Може би този Джоли е бил запален по астрономията. Съмнявам се. – Остана известно време на мястото си, оглеждайки наоколо, после се извърна към тях.

– Предполагам, че мога да ви кажа защо.

„Господи, истински Шерлок Холмс!“ – помисли си Д'Агоста.

– Спуснал се е по стълбището, за да задоволи своя привичка. Мариуана. Този двор е изолирано и проветриво местенце. Перфектно място да попушиш малко трева.

– Мариуана? Това е само предположение.

– Мисля, че видях фасата – отвърна Пендергаст, посочвайки към двора. – Точно до страничната част на касата.

– Не виждам нищо – каза Д'Агоста. – Ед, огледай основата на вратата. Точно там. Какво е това?

– Фасата – отвърна Ед.

– Какво ви става, момчета, пропуснали сте цял шибан фас? Казах ви да внимавате за всяка песъчинка, за Бога!

– Все още не сме стигнали до тази решетка.

– Добре.

Той погледна към Пендергаст. „Копелето е късметлия. Може пък да не е на пазача.“

– Господин Иполито – провлечено каза Пендергаст, – обичайно ли е за вашия персонал да използва непозволени наркотици по време на дежурство?

– В никакъв случай, но не съм убеден, че тъкмо Фред Джоли...

Пендергаст го спря с ръка.

– Предполагам, че забелязвате всички тези отпечатъци от стъпки.

– Те са на пазача, открил трупа – намеси се Д'Агоста.

Пендергаст се приведе.

– Абсолютно са заличили всякакви възможни доказателства – каза навъсено той. – Наистина, господин Иполито, би трябвало да обучите своите хора как да опазват мястото на престъплението.

Иполито отвори уста да отвърне нещо, но се отказа. Д'Агоста овладя усмивката си.

Пендергаст закрочи внимателно под стълбището към леко открената метална врата.

– Ориентирайте ме, господин Иполито. Тази врата под стълбището накъде води?

– Към коридор.

– Който води към...

– Вдясно е зоната за сигурност. Не е невъзможно убиецът да е тръгнал натам, защото...

– Позволете ми да възразя, господин Иполито, но съм убеден, че убиецът е тръгнал тъкмо натам – отново го прекъсна Пендергаст. – Нека предположа. След зоната за сигурност са старите подземни помещения, прав ли съм?

– Точно така – отвърна Иполито.

– Където бяха открити двете момченца.

– Бинго! – възкликна Д'Агоста.

– Тази зона за сигурност ми се струва любопитна, господин Иполито. Ще се поразходим ли?

Зад ръждясалата метална врата се изопваше дълъг подземен коридор с цяла редица електрически крушки по тавана. Подът беше покрит с износен линолеум, а по стените висяха фрески с индианци от югозападен Пуебло, които мелят жито, тъкат или преследват сърни.

– Прекрасни са – отбеляза Пендергаст. – Жалко че са тук долу. Напомнят ранния Фремонт Елис.

– Преди са били изложени в Залата на Югозапада – поясни Иполито. – Мисля, че са я закрили прел двайсетте години.

– Аха! – каза Пендергаст, оглеждайки внимателно една от фреските. – Наистина е Елис. О, небеса, прекрасни са! Погледнете осветлението върху тази кирпичена фасада.

– Откъде сте така сигурен? – попита Иполито.

– Всеки, който познава Елис – обясни Пендергаст, – ще го потвърди.

– Исках да кажа, откъде сте сигурен, че убиецът е минал оттук?

– Вероятно предположение – отвърна Пендергаст, докато оглеждаше следващата рисунка. – Разбирате ли, когато някой каже „невъзможно“, имам отвратителния навик, от който не мога да се отърва, незабавно да се противопоставя по възможно най-категоричния начин. Наистина отвратителен навик! Но, разбира се, сега вече е сигурно,

че убиецът е минал оттук.

– Защо?

Иполито изглеждаше напълно объркан.

– Погледнете този изумителен пейзаж от стария Санта Фе. Бил ли сте някога в Санта Фе?

Последва кратка тишина.

– Тъъ... не – отвърна Иполито.

– Зад града се намира планинска верига, наречена Сиера де Сангре де Кристо. На испански означава „Кръвта на планината на Христос“.

– Е, и?

– При залез слънце планината наистина е обагрена в червено, но – смея да кажа – не чак толкова червено. Това е истинска кръв и е прясна. Наистина жалко, че е увредила картината.

– Мамка му! – възкликна Д'Агоста. – Погледнете това.

На височината на талията върху картината личеше размазана ивица кръв.

– Нали разбирате, едно убийство е мръсна работа. Би трябвало да открием кървави следи по целия този коридор. Лейтенант, тук ще ни трябва хората от криминалната лаборатория. Мисля, че нещата се изясняват. – Той замълча. – Нека довършим разходката си и да ги повикаме. Бих искал да потърся доказателства по-нататък, ако не възразявате.

– На твоё разположение съм – отвърна Д'Агоста.

– Внимавайте къде стъпвате, господин Иполито, ще ги накараме да проверят пода и стените.

Стигнаха до заключена врата с надпис „ВХОД ЗАБРАНЕН“.

– Това е зоната за сигурност – обясни Иполито.

– Виждам – отвърна Пендергаст. – А какво точно е предназначението на тази зона за сигурност? Останалата част от музея не е ли защитена?

– Не става въпрос за това – отговори припряно директорът по сигурността. – Зоната за сигурност е предназначена за съхраняване на изключително редки и ценни предмети. Това е най-добре охраняваният музей в страната. Наскоро инсталираха система от плъзгащи се метални врати из целия музей. Свързани са с компютърната ни система и в случай на грабеж можем да изолираме отделни сектори, както херметически изолираните помещения на...

– Мога да си представя, господин Иполито, благодаря много – прекъсна го Пендергаст. – Любопитно. Старинна врата с медна обшивка – добави той, оглеждайки отблизо вратата.

Д'Агоста забеляза, че по медта има плитки вдлъбнатини.

– Пресни вдлъбнатини, както изглежда – отбеляза Пендергаст. – А какво ще кажеш за това?

Той посочи надолу.

– Исусе Христе! – пое дълбоко въздух Д'Агоста, щом погледна основата на вратата.

Дървената рамка беше изподраскана и раздробена на пресни трески сякаш с огромни нокти.

Пендергаст отстъпи назад.

– Искам подробен анализ на цялата врата, ако обичате, лейтенант. А сега да проверим какво има вътре. Господин Иполито, бъдете любезен да отворите вратата, без да оставяте отпечатьци върху нея.

– Не мога да допусна никого вътре без официално разрешение.

Д'Агоста го погледна недоумяващо.

– Искате да кажете, че трябва да се снабдим с проклето съдебно постановление?

– О, не, не, просто...

– Забравил е ключа – добави Пендергаст. – Ще изчакаме.

– Веднага се връщам – смотолеви Иполито и забързаните му крачки се отдалечиха по коридора.

Когато се отдалечи достатъчно, за да не ги чуе, Д'Агоста се обърна към Пендергаст.

– Не ми е приятно да го кажа, Пендергаст, но ми харесва как работиш. Номерът с картината беше много хитър, както и начинът, по който манипулираш Иполито. Късмет с нюйоркските момчета!

Пендергаст изглеждаше развеселен.

– Благодаря! Чувството е взаимно. Радвам се, че работя с теб, лейтенант, а не с някое от онези твърдоглави приятелчета. Съдейки по онава, което се случи одева, все още имаш сърце. Останал си нормално човешко същество.

Д'Агоста се разсмя.

– Неее, не е това. Беше заради шибаните бъркани яйца с шунка, сирене и кетчуп, които изплюсках за закуска. И късата му коса. Мразя къси коси.

независимо от надписа „НЕ ЗАТВАРЯЙТЕ ТАЗИ ВРАТА“. Марго почувка. „Хайде, Смит, знам, че си вътре.“ Почука по-силно и чу ядовит глас:

– Добре де, задръж малко! Идвам!

Вратата се отвори и старият помощник-уредник на хербариума Бейли Смит седна с шумна въздишка на раздразнение обратно зад бюрото си и започна да прелиства пощата си.

Марго влезе с решителна крачка. Бейли Смит се отнасяше към работата си като към непоносимо бреме. А започнеше ли да се оплаква, беше невъзможно да му затвориш устата. Обикновено Марго изпращаше официална заявка, за да се спаси от мъчението. Но сега ѝ се налагаше да проучи възможно по-скоро растителните екземпляри от кирибиту за следващата глава на дисертацията си. Все още не беше приключила с ангажимента си към Мориарти, а непрекъснато чуваше слухове за ново ужасно убийство, заради което не беше изключено да затворят музея за останалата част от деня.

Бейли Смит си мърмореше, без дай обръща внимание. Независимо че беше към осемдесетте, старецът според Марго само се правеше на глух, за да дразни хората.

– Господин Смит! – извиси глас тя. – Тези мостри ми трябва, ако обичате. – Тя побутна един списък върху бюрото. – Незабавно, ако е възможно.

Смит изсумтя, надигна се от стола си, взе бавно списъка и го прегледа с неохота.

– Както знаете, може би ще ми отнеме време да ги открия. Какво ще кажете за утре сутринта?

– Моля ви, господин Смит. Чух, че всеки момент може да затворят музея. Образците наистина ми трябва.

Доловил възможността да поклюкарства, старецът стана по-благоклонен.

– Ужасна история! – измърмори той, поклащайки глава. – За четиридесет и пет години, откакто съм тук, не се е случвало такова нещо. Но не бих казал, че съм изненадан – добави той, кимайки многозначително.

Марго нямаше желание да му даде повод да продължава и не каза нищо.

– И не е първото, ако е вярно онова, което подочувам. Нито пък последното. – Той се обърна със списъка, който тикна под носа си. – Какво е това? *Muhlenbergia dunbarii*? Нямаме такова нещо.

В този момент Марго чу глас зад гърба си.

– Не е първото?

Беше младият помощник-уредник Грегъри Кавакита, който я придружи в служебното кафене предишната сутрин. Марго беше успяла да се запознае с биографията му: роден в състоятелно семейство и останал отрано сирак, беше напуснал родната Йохохама и отраснал при роднини в Англия. След завършването на колежа „Мегдълин“ в Оксфорд се беше дипломирал в МИТ, после беше специализирал в музея и беше станал помощник-уредник. Беше най-блестящото протеже на Фрок и това понякога предизвикваше негодуванието на Марго. Според нея Кавакита не беше от онзи тип учени, които биха имали желание да си сътрудничат с Фрок – той притежаваше инстинктивен усет към конюнктурата в музея, а Фрок беше скандален иконоборец. Но независимо от самовлюбеността си Кавакита притежаваше безспорни качества и двамата с Фрок работеха върху модел за генетични мутации, който никой освен тях не разбираше напълно. Под ръководството на Фрок Кавакита разработваше програмата „Екстраполатор“ за сравняване и комбиниране на генетичните кодове на различни видове. Когато вкараха базата данни в мощния компютър на музея, материалът на системата дотолкова се редуцира, та хората се шегуваха, че е в „модус ръчен калкулатор“.

– Не първото какво? – попита Смит, поглеждайки недружелюбно Кавакита.

Марго хвърли предупредителен поглед на Кавакита, но той продължи:

– Ти спомена, че това убийство не е първото.

– Грег, нужно ли беше? – изпъшка Марго. – Сега никога няма да си получа образците.

– Това изобщо не ме изненадва – натърти Смит. – Не съм суеверен – добави той, облягайки се върху бюрото, – но не за първи път някакво създание броди из коридорите на музея. Поне така говорят хората. Не че им вярвам, искам да кажа.

– Създание? – попита Кавакита.

Марго го срита лекичко по глезена.

– Само повтарям онова, което говорят хората, доктор Кавакита. Нямам навика да пускам фалшиви слухове.

– Не, разбира се – подхвърли Кавакита, намигайки на Марго.

Старецът сърдито се вторачи в него.

– Казват, че отдавна се навърта наоколо. Живее в подземиято и се храни с плъхове, мишки и хлебарки. Да сте забелязали, че в музея няма никакви плъхове и мишки? А би трябвало да има, за Бога, след като Ню Йорк е пълен с тях. Не ви ли се струва странно?

– Не бях забелязал – отвърна Кавакита. – Ще се постарая да проуча въпроса.

– На времето имаше един изследовател, който отглеждаше котки за някакъв експеримент – продължи Смит. – Мисля, че се казваше Слоун, доктор Слоун, от Отдела за поведение на животните. Един ден десетина от котките му избягаха. И знаете ли какво? Повече никой не ги видя. Изчезнаха. Доста странно. Поне една-две трябваше да се появят.

– Може да са се махнали, защото не е имало мишки за ядене – каза Кавакита.

Смит не обърна внимание на иронията му.

– Някои твърдят, че се е излюпило в някой от сандъците с яйца от динозавър, донесени от Сибир.

– Аха – отвърна Кавакита, опитвайки се да прикрие усмивката си. – Из музея бродят динозаври.

Смит вдигна рамене.

– Казвам само онова, което съм чул. Други смятат, че е заради някой от ограбваните през годините гробове. Някакъв артефакт с проклятие. Като проклятието на крал Тут. А ако питате мен, тези приятелчета си го заслужават. Не ме интересува как го наричат – археология, антропология или магьосничество, това си е най-просто ограбване на гробове. Никога няма да разкопаят гробовете на собствените си баби, но изобщо няма да се поколебаят да разровят някой чужд гроб и да измъкнат всичко ценно. Прав ли съм?

– Напълно – каза Кавакита. – Но какво имаше предвид, като каза, че тези убийства не са първите?

Смит ги изгледа съзаклятнически.

– Ако кажете на някого, че сте го чули от мен, ще отрека, но преди пет години се случи нещо странно. – Той помълча известно време, сякаш за да засили ефекта от разказа си. – Става дума за онзи уредник Мориси или Монтана, или нещо от сорта. Беше един от участниците в злощастната Амазонска експедиция. Знаете какво имам предвид – дето всички измряха. Както и да е. Та един ден той просто изчезна. Повече никой не го видя. Чули един от пазачите да казва, че открили трупа му в подземията – ужасяващо осакатен.

– Разбирам – каза Кавакита. – И предполагаш, че го е сторил музейния звяр?

– Нищо не предполагам – светкавично отсече Смит. – Само казвам какво съм дочул, това е всичко. Мога да ви кажа, че съм чул много неща от много хора.

– А някой мяркал ли е това... тъъ... същество? – попита Кавакита, неспособен да скрие усмивката си този път.

– Ами да, сър. Двама-трима души. Помните ли стария Карл Коноувър от железарската работилница? Видял го е преди три години, когато дошъл по-рано, за да свърши някаква работа, да се скрива зад един ъгъл в подземията. Видял го е съвсем ясно.

– Наистина? – възкликна Кавакита. – И как е изглеждало?

– Ами... – понечи да отговори Смит, но не продължи. Най-последно беше доловил подигравателния тон в гласа на Кавакита. Изражението му се промени. – Предполагам, доктор Кавакита, че е приличало на господин Джим Бийм – отвърна той.

Кавакита го изгледа с недоумение.

– Бийм? Не се сещам кой...

Бейли Смит избухна във внезапен пристъп на смях и Марго не успя да скрие усмивката си.

– Джордж – обади се тя, – иска да каже, че Коноувър е бил пиан.

– Аха – отвърна хладно Кавакита. – Разбрах.

Доброто му настроение моментално се изпари. „Не обича да се майтапят с него – помисли си Марго. – Приятно му е да се занася с някого, но самият той не носи майтап.“

– Както и да е – добави припряно Кавакита. – Трябват ми някои образци.

– Ало, чакай малко! – запротестира Марго, щом Кавакита побутна списъка си върху бюрото.

Старчето огледа списъка и прониза учения с присвитите си очички.

– По-другата седмица става ли?

16

Няколко етажа по-нагоре лейтенант Д'Агоста беше седнал в един огромен кожен диван в кабинета на уредниците. Млясна доволно, нагласи масивния си крак върху коляното на другия и огледа наоколо. Пендергаст се беше настанил в креслото зад едно от бюрата, задълбочен в една книга с литографии. Над главата му в златна рамка в стил рококо висеше огромна рисунка на Одюбон³, изобразяваща копулационния ритуал на снежнобели чапли. Стените бяха облицовани с покрита със

3. Одюбон, Джон Джеймс (1785–1851), американски орнитолог и художник; „Птиците в Америка“. – Б.пр.

столетна патина дъбова ламперия. От гладкия ламаринен таван висяха изящни позлатени абажури от ръчно издухано стъкло. Сложно изваяна камина от доломит запълваше единия ъгъл на кабинета. „Красиво кътче – помисли си Д'Агоста. – Стари пари. Старият Ню Йорк. Висока класа. Не е място, в което да изпушиш пура за двайсет цента.“

Той запали.

– Два и трийсет минава, Пендергаст – обади се той, издишвайки синкавия дим. – Къде ли, по дяволите, се бави Райт?

Пендергаст вдигна рамене.

– Опитва се да ни сплаци – отвърна той и прелисти нова страница.

Д'Агоста се загледа в агента от ФБР.

– Тези важни клечки от музея си мислят, че всички са длъжни да ги чакат – отвърна накрая той, очаквайки реакцията му. – От вчера сутринта Райт и приятелчетата му се държат с нас като с второразредни граждани.

Пендергаст отгърна следващата страница.

– Нямах представа, че музеят притежава сборник със скиците на Форума на Пиранези – измърмори той.

Д'Агоста изсумтя тихичко. „Трябва да е интересно“ – мина му през ума.

Около обяд се бе обадил на няколко свои приятели от Бюрото. Оказа се, че не само бяха чували за Пендергаст, но знаеха и различни слухове за него. Завършил с отличие някакъв английски университет – това по всяка вероятност беше истина. Офицер от специалните сили, пленен във Виетнам, по-късно успял да се измъкне от джунглата, единственият оцелял от камбоджански лагер на смъртта – в това Д'Агоста не беше убеден. Но все пак ревизира мнението си.

Най-после масивната врата се отвори безшумно и през нея влезе Райт, последван по петите от директора по сигурността. Райт седна точно пред агента.

– Предполагам, вие сте Пендергаст – въздъхна директорът. – Да приключваме по-скоро.

Д'Агоста се облегна, предвкушвайки забавлението.

Последва дълга пауза, защото Пендергаст продължаваше да прелиства страниците. Райт се размърда.

– Ако сте ангажиран – каза с раздражение той, – можем да дойдем по-късно.

Обемистата книга скриваше лицето на Пендергаст.

– Не – измърмори най-после той. – Тъкмо сега е моментът.

И прелисти спокойно поредната страница. И следващата.

Д'Агоста наблюдаваше развеселен порумениялото лице на директора.

– Директорът по сигурността е излишен на тази среща – измърмори Пендергаст иззад книгата.

– Господин Иполито участва в разследването...

Очите на детектива надникнаха над книгата.

– Аз отговарям за разследването, господин Райт – тихо го прекъсна Пендергаст. – Ако господин Иполито е така любезен...

Иполито нервно погледна Райт, който му махна с ръка да напусне.

– Вижте, господин Пендергаст – започна директорът, след като вратата се затвори. – Имам твърде много грижи по ръководството на целия този музей и не разполагам с много време. Надявам се да приключим бързо.

Пендергаст постави внимателно отворената книга на бюрото пред себе си.

– Често съм размишлявал – изрече бавно той, – че ранният класицистичен период на Пиранези е най-добрият. Съгласен ли сте?

Райт изглеждаше напълно изумен.

– Не виждам – смотолеви той – какво общо има...

– По-късните му произведения са интересни, разбира се, но прекалено ексцентрични за моя вкус – допълни Пендергаст.

– Всъщност – отвърна директорът с лекторски тон, – винаги съм си мислел...

Книгата се затвори, сякаш изтрещя изстрел.

– Всъщност, доктор Райт – заговори отсечено Пендергаст без капчица любезност, – крайно време е да забравите всичко, което сте си мислел досега. Сега ще изиграем една малка игра. Аз ще говоря, а всички вие ще слушате. Ясно ли е?

Райт остана безмълвен. После лицето му почервения от гняв.

– Господин Пендергаст, не разрешавам да ми се говори по такъв начин...

Пендергаст го срязва.

– Ако случайно не сте прочел заглавията, доктор Райт, през последните четирийсет и осем часа в музея са извършени три зловещи убийства. Три. Пресата намеква, че са причинени от някакъв свиреп звяр. От началото на седмицата посещаемостта е намаляла с петдесет процента. Вашият персонал е крайно разтревожен, меко казано. Направихте ли си труда да се поразходите днес из вашия музей, доктор Райт? Струва ми

се, че би било поучително за вас. Усещането за ужас е почти осезаемо. Повечето служители, ако въобще напускат кабинетите си, се движат по двама и по трима. Персоналът по поддръжката се опитва по всякакъв начин да избягва старите подземия. А вие предпочитате да се държите така, сякаш нищо не се е случило. Повярвайте ми, доктор Райт, случило се е нещо изключително.

Пендергаст се приведе напред и бавно кръстоса ръце върху книгата. Отмерените му движения излъчваха такава заплаха, а светлите му очи – такъв хлад, че директорът неволно се дръпна назад в стола си. Д'Агоста несъзнателно затаи дъх. Най-после Пендергаст продължи.

– Сега да обсъдим всеки от трите възможни подхода – започна той. – Вашия, моя и подхода на Бюрото. Досега се налагаше предимно вашият подход. Разбирам, че полицейското разследване изтънчено се възпрепятства. Телефонните съобщения се бавят или въобще не достигат адресата. Служителите постоянно са ангажирани или неоткриваеми. Тези, които са достъпни – като господин Иполито, – не са кой знае колко отзивчиви. Обикновено се закъснява за уговорените срещи. Това е достатъчно, за да предизвика подозрения. От този момент вашият подход е недопустим.

Пендергаст изчака за отговор. Такъв не последва и той продължи:

– Обичайният подход на Бюрото би бил да затвори музея, да преустанови дейностите, да отложи изложбите. Много лоша реклама, уверявам ви. И прекалено скъпа за данъкоплатците и за вас. Но моят подход е малко по-умерен. Всичко продължава по старому и музеят остава отворен. При известни условия обаче. Първо, държа да ни гарантирате абсолютното съдействие на служителите. От време на време ще се налага да разговаряме с вас и с други висши служители и настоявам за безотказно сътрудничество. Нуждая се от списък на всички в сградата. Налага се да разпитаме всички, които работят или са се намирали поради едно или друго обстоятелство в района на убийствата. Без каквито и да било изключения. Ще бъда доволен, ако поемете лична отговорност за това. Ще направим програма и всеки трябва да се явява в посочения час.

– Но тук работят две хиляди и петстотин служители... – започна Райт.

– Второ – продължи Пендергаст, – от утре ще предприемем ограничаване на достъпа на служители в музея до приключване на следствието – това ще гарантира безопасността на самите служители. Поне така ще им обясните.

– Но в момента се провеждат изключително важни проучвания...

– Трето – насочи безцеремонно Пендергаст трите си пръста към Райт, – ще се наложи за определени периоди да затваряме музея или напълно, или частично. Понякога само за посетители, понякога и за служителите. В някои моменти ще се действа светкавично. Сътрудничеството ви е наложително.

Сега вече Райт избухна.

– Този музей се затваря само три пъти в годината: на Коледа, на Нова година и в Деня на благодарността – натърти той. – Това е безпрецедентно! Ще направи ужасно впечатление. – Той изгледа многозначително Пендергаст. – А и не съм убеден, че имате пълномощия за всичко това. Мисля, че би трябвало...

Той млькна. Пендергаст беше вдигнал слушалката на телефона.

– Какво правите? – попита директорът.

– Доктор Райт, това става отегчително. Вероятно ще се наложи да обсъдим въпроса с министъра на правосъдието.

Пендергаст започна да набира номера.

– Един момент – каза Райт. – Сигурен съм, че можем да го обсъдим, без да намесваме други хора.

– Зависи от вас – отвърна Пендергаст, след като набра номера.

– За Бога, затворете този телефон! – гневно възкликна Райт. – Разбира се, че ще окажем пълно сътрудничество... в рамките на разумното.

– Много добре! И ако в даден момент отново ви се стори, че нещо е неразумно, ще предприема този вариант.

Той затвори внимателно слушалката.

– Щом като ще сътруднича – добави Райт, – мисля, че имам право да бъда информиран какви мерки са взети след последното зверство. Доколкото мога да преценя, напредъкът ви е твърде незначителен.

– Естествено, докторе – съгласи се Пендергаст. Той огледа листата върху бюрото. – Според показанията на вашите контролни часовници последната жертва Джоли е срещнал смъртта снощи малко след десет и половина. Аутопсията би трябвало да го потвърди. Както знаете, бил е разкъсан като предишните жертви, докато е правел караулната си обиколка, независимо че стълбището, където са го намерили, не е част от обичайния маршрут. Може да се е отклонил заради подозрителен шум или нещо подобно. Възможно е да е спрял, за да пуши. Близко до свода точно пред изхода на стълбището беше открит фас от наскоро изпушена цигара с марихуана. Естествено, ще изследваме трупа за наркотици.

– Господи, само това липсваше! – изпъшка Райт. – Все пак не открихте ли някакви надеждни улики? Какво ще кажете за всички тези

слухове за някакъв див звяр? Вие...

Пендергаст вдигна длан и го изчака да млъкне.

– Не бих искал да обсъждам, преди експертите да се запознаят с наличните доказателства – някои от тях може да изберем измежду вашите служители. За протокола, засега не сме открили никакви следи, които да доказват присъствието на животно в близост до местопрестъплението. Трупът е намерен проснат в дъното на стълбището, макар да е очевидно, че нападението е осъществено в горния му край, което личи от кръвта и вътрешностите по стъпалата. Или се е изтърколил по тях, или е бил влачен надолу. Но не се осланяйте на думите ми, доктор Райт – каза Пендергаст и повдигна плик от опаковъчна хартия от бюрото, – вижте сам.

Той извади гланцирана снимка и я постави внимателно върху бюрото.

– Божичко! – изпъшка Райт, вторачен в снимката. – Господ да ни е на помощ.

– Дясната стена на стълбището е покрита с разплискана кръв – обясни Пендергаст. – Ето друга снимка.

Той я подаде на Райт, който моментално я остави върху първата.

– Лесно може да се направи балистичен анализ на разплисканата кръв – продължи Пендергаст. – В този случай доказателствата съответстват на насочен надолу мощен удар, с който жертвата е била изкормена мигновено.

Пендергаст върна снимките в плика и погледна ръчния си часовник.

– Лейтенант Д'Агоста ще контролира заедно с вас дали се спазват условията, които уточнихме – добави той. – Един последен въпрос, докторе. Кой от вашите уредници е най-добре запознат с антроположките колекции тук?

Доктор Райт сякаш не го чу, но скоро отговори с глух глас:

– Доктор Фрок.

– Много добре – каза Пендергаст. – О, още нещо, докторе... преди малко споменах, че музеят може да остане отворен и всичко остава по старому. Но ако между тези стени умре още някой, музеят незабавно ще бъде затворен. Нещата ще излязат извън моя контрол. Разбрахте ли ме?

Райт кимна след продължителна пауза.

– Отлично – продължи Пендергаст. – Осведомен съм, докторе, че откриването на вашата изложба „Суеверие“ е запланувано за този уикенд и че за петък вечерта е насрочен предварителен банкет с многолюдно присъствие. Бих искал нищо да не възпрепятства церемонията по

откриването, но всичко ще зависи от това, което открием през следващите двайсет и четири часа. Предпазливостта може да ни принуди да отменим банката преди откриването.

Левият клепач на Райт затрепка.

– Това е абсолютно невъзможно! Цялата ни рекламна кампания ще пропадне. Отзвукът ще бъде унищожителен.

– Ще видим – отвърна Пендергаст. – А сега, ако няма още нещо, не мисля, че е необходимо да ви задържаме повече.

Райт се надигна с посивяло лице и излезе с вдървени крачки от стаята, без да каже нито дума.

Щом вратата се затвори, Д'Агоста се ухили.

– Разката му фамилията на това копеле!

– Що за език, лейтенант – възкликна Пендергаст, отпусна се в коженото кресло с книгата в ръце и я запрелиства с подновено въодушевление.

– Я стига, Пендергаст! – отвърна изненадан Д'Агоста, оглеждайки съсредоточено детектива. – Забелязах, че си в състояние да зарежеш изтънчените маниери, когато ти отърва.

Пендергаст замига с невинен израз насреща му.

– Съжалявам, лейтенант. Моля да бъда извинен за непристойното ми поведение. Просто не мога да понасям надути бюрократи. Боя се, че понякога ставам твърде рязък с тях. – Той вдигна книгата. – Лош навик, от който не мога да се отърва.

17

Прозорците на лабораторията гледаха към Ийст ривър със складовете и рушащите се индустриални постройки в Лонг Айлънд Сити на отсрещния ѝ бряг. Люис Търоу беше застанал до прозореца и наблюдаваше един натоварен с боклуци и заобиколен от безброй чайки огромен шлеп, влачен на буксир към морето. „Вероятно такова количество боклук се натрупва за една минута в Ню Йорк Сити“ – мина му през ума.

Търоу обърна гръб към прозореца и въздъхна. Мразеше Ню Йорк, но човек винаги трябваше да избира. Неговият избор беше да понася града и да работи в една от най-добрите лаборатории по генетика в страната или да работи в някоя калпаво оборудвана лаборатория в някое приятно провинциално градче. Засега беше избрал големия град, но търпението му постепенно се изчерпваше.

Чу тихо прозвънване, последвано от глухото свистене на минипринтера. Резултатите започнаха да пристигат. Финалното тихо прозвънване означаваше, че принтирането е приключило. Паралелният процесорен компютър „Омега-9“ на стойност три милиона долара, чиито обеми сиви кутии заемаха цялата стена, престана да жужи. Само няколко светлинки подсказваха, че все още е включен. Беше специален модел, предназначен за изследване на ДНК и за генни тестове. Търоу пристигна преди шест месеца в лабораторията специално заради тази машинка.

Измъкна разпечатката и я разгледа. Първата страница представяше обобщените резултати, последвани от серия нуклеинови киселини, открити в мострата. До тях имаше колони с букви, идентифициращи ДНК сегментите и гените от изследваната група.

В този случай изследваната група беше необичайна: едри котки. Търсеха генни съответствия с азиатски тигър, ягуар, леопард и американски рис. Беше включил и леопард „чита“, тъй като генетичните му параметри бяха много добре познати. Както обикновено, избраната странична група беше *homo sapiens*, за да се гарантират точността на резултатите и надеждността на мострата.

Той прегледа обобщените резултати.

Серия 3349A5 990

МОСТРА: НЙ Сити Криминална лаборатория ЛА-33

РЕЗЮМЕ

ИЗСЛЕДВАНА ГРУПА

	% на съответствие	степен на сигурност
<i>Panthera lco</i>	5,5	4%
<i>Panthera onca</i>	7,1	5%
<i>Felis lynx</i>	4,0	3%
<i>Felis rufa</i>	5,2	4%
<i>Acinonyx jubatus</i>	6,6	4%

КОНТРОЛ СЪС СТРАНИЧНА ГРУПА

	% на съответствие	степен на сигурност
<i>Homo sapiens</i>	45,2	33%

„Но това са пълни глупости!“ – помисли си Търоу. Мострата

съответстваше много повече на страничната група, отколкото на изследваната – обратно на очакваното. Само четири процента вероятност генетичният материал да е от едра котка и трийсет и три процента да е от човек.

Трийсет и три процента. Все още недостатъчно, но в сферата на възможното.

Значи трябваше да потърси съответствие в Генлаб. Това беше огромна международна ДНК база данни – двеста гигабайта и повече, – съдържаща ДНК вериги, сегменти и гени на хиляди организми от бактерията *escherichia coli* до *homo sapiens*. Щеше да сравни резултатите с базата данни в Генлаб, за да установи от какво е тази ДНК. Изглеждаше сходна с човешката. Недостатъчно, за да е от човекоподобна маймуна, но вероятно от нещо като лемуру.

Това раздразни любопитството му. До този момент дори не подозираше, че лабораторията му работи за полицейския отдел. Какво, по дяволите, ги е накарало да предположат, че мострата е от едра котка – учуди се той.

Резултатите достигнаха обем от осемдесет страници. ДНК броителят изреди идентифицираните нуклеотиди в колони, посочвайки вида, идентифицираните гени и неидентифицираните редици. Търоу знаеше, че повечето редици ще бъдат идентифицирани, тъй като единственият организъм с цялостна генетична карта е споменатата бактерия.

C-G	#	G-C	Неидентифициран
G-C		G-C	#
G-C	Homo sapiens	T-A	#
C-G		T-A	#
A-T	A-1 allele	T-A	#
T-A		G-C	#
C-G		C-G	#
A-T	A1	C-G	#
A-T	Полиморфизъм	C-G	#
A-T	започва	G-C	#
A-T	#	T-A	#
G-C	#	G-C	#

T-A	#	T-A	#
G-C	#	T-A	#
T-A	-	T	
A-T	-		
T-A	-		
G-C	-		
C-G	-		
C-G	A1 Поли край		

Търоу огледа бегло цифрите и отнесе хартията до бюрото си. С няколко команди от клавиатурата на своята СПАРК-станция 10 можеше да се добере до информация от хиляди бази данни. Ако „Омега-9“ не разполагаше с необходимата му информация, автоматично щеше да влезе в Интернет и да открие компютър, в който има такава.

Оглеждайки по-подробно разпечатката, Търоу се намръщи. „Това трябва да е изроден образец – мина му през ума. – Твърде много неидентифицирани ДНК.“

A-T	Неидентифицирана	A-T	Hemidactylus
A-T	-	T-A	turcicus
A-T	-	C-G	продължен
A-T	-	T-A	#
A-T	-	C-G	#
A-T	-	T-A	#
T-A	-	G-C	#
G-C	-	G-C	#
G-C	-	G-C	#
A-T	#Hemidactylus	G-C	#
T-A	turcicus	G-C	#
C-G	#	G-C	#
G-C	#	G-C	#
G-C	#	G-C	#
T-A	#	G-C	#

C-G	#	G-C	#
A-T	#	G-C	#

Той престана да прелиства страниците. Наистина имаше нещо странно: програмата беше идентифицирала значително количество ДНК като принадлежаща на животно, наречено *hemidactylus turcicus*.

Какво, по дяволите, е това – запита се Търоу.

Биологичната поименна база данни изплю отговора:

ПОПУЛЯРНО ИМЕ: ТУРСКИ ГУЩЕР

Търоу се учуди и напечата: „РАЗШИРИ“.

HEMIDACTYLUS TURCICUS: ТУРСКИ ГУЩЕР.

ПРОИЗХОД: СЕВЕРНА АФРИКА

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ В МОМЕНТА: ФЛОРИДА, БРАЗИЛИЯ, МАЛА АЗИЯ, СЕВЕРНА АФРИКА.

СРЕДНО ГОЛЯМ ГУЩЕР ОТ СЕМЕЙСТВО ГУЩЕРИ, GEKKONIDAE, ДЪРВЕСЕН, НОЩЕН, БЕЗ ПОДВИЖНИ КЛЕПАЧИ

Търоу излезе от базата още докато информацията продължаваше да тече. Това очевидно бяха пълни глупости. Гущерова ДНК и човешка ДНК в една и съща проба? Но не се случваше за първи път. Не можеше да обвинява компютъра. Беше неточна процедура и бяха познати незначителни количества ДНК от каквото и да било организъм.

Огледа разпечатката. По-малко от петдесет процента от съответствията бяха човешки – много нисък процент, ако мострата е от човек, но не и невъзможно за похабена мостра. А и винаги съществуваше вероятността за замърсяване. Една-две случайни клетки можеха да опропастват цяла серия. Последното му се струваше все по-вероятно. Какво може да се очаква от нюйоркската полиция? Не можеха да се справят дори с онзи тип, който открито продаваше наркотици на ъгъла срещу жилищната му кооперация.

Продължи да чете информацията.

„Я, чакай – помисли си той, – ето още една дълга редица: *Tarentola mauritanica*.“ Въведе данните и името. На екрана се появи:

TARENTOLA MAURITANICA: СТЕНЕН ГУЩЕР

„Стига бе – помисли си Търоу. – Това е някаква шегичка.“

Погледна календара: първи април беше в събота.

Разсмя се. Много добра шегичка. Изключително добра шегичка. Не очакваше, че Бучхолц беше способен на това. Е, и той има чувство за хумор. Зае се с доклада си:

Мостра ЛА–33

Резюме: Мострата е безпогрешно идентифицирана като Номо-Gekkorians, популярно име Гуштеро-човек.

След като приключи, моментално изпрати доклада си на горния етаж и излезе за кафе, като продължаваше да се кикоти. Беше истински горд, че се справи. Чудеше се откъде се е сдобил Бучхолц с проби от гушери. Сигурно ги продаваха в магазини за домашни любимци. Представи си Бучхолц да смесва мостра с клетки от един-два гушера в ултрасмесителя с няколко капки от собствената си кръв. Сигурно си бе казал: я да видим как ще се справи новакът Търоу. Щом се върна с кафето, Търоу се разсмя гръмогласно. Бучхолц го очакваше в лабораторията, но дори не се усмихваше.

18

Сряда

В инвалидната количка Фрок попиваше челото си с носна кърпа „Гучи“.

– Седнете, моля – обърна се той към Марго. – Благодаря ви, че се отзовахте толкова бързо. Ужасно, наистина ужасно.

– Горкият пазач! – отвърна тя.

Всички в музея говореха само за това.

– Пазач? – погледна я Фрок. – О, да, истинска трагедия. Не, имам предвид ето това. – Той вдигна някаква записка. – Всевъзможни нови правила. Твърде неприятни. От днешна дата служителите ще бъдат допускани в сградата само от десет до пет часа. Никакви извънредни часове в неделните дни. Във всички отдели ще бъде поставена охрана. Всеки ежедневно трябва да се подписва при влизане и напускане на Антроположкия. Всички трябва постоянно да носят със себе си личните си документи. На никого не се разрешава да влиза или напуска музея без пропуск.

Той продължи да чете.

– Да видим какво още... а, да. Придържайте се възможно по-стриктно към работното си място. И съм задължен да ви кажа да не се движите сама в изолирани зони в музея. Ако все пак се наложи, идете с придружител. Полицията ще разпита всички, които работят в Старото подземие. Вас ви викат в началото на следващата седмица. Някои сектори на музея са обявени за недостъпни.

Той побутна съобщението върху бюрото и Марго видя прикрепена скица с отбелязани в червено недостъпни зони.

– Не се тревожете – продължи Фрок. – Видях, че кабинетът ви е съвсем близо до недостъпната зона.

Великолепно, мина ѝ през ума, съвсем близо до спотаиващия се убиец.

– Всичко това ми се струва прекалено сложно, професор Фрок. Защо просто не затвориха целия музей?

– Не се съмнявам, че са опитали, скъпа. Сигурен съм, че Уинстън ги е разубедил. Ако откриването на „Суеверие“ не стане според оповестената програма, музеят ще си навлече значителни неприятности. – Фрок протегна ръка към съобщението. – Да приемем ли, че сме приключили с това? Бих искал да обсъдим някои други неща.

Марго кимна. Музеят ще си навлече значителни неприятности... Според нея неприятностите вече се трупаха една след друга. Колежката ѝ по работно място и половината служители се бяха обадили тази сутрин, че са болни. Онези, които бяха дошли на работа, прекарваха по-голяма част от времето си край кафе машините или ксероксите, обсъждайки на групички слуховете. Като добавка към това изложбените зали бяха почти пусати. Почиващите семейства, училищните групи и провикващите се деца – обичайните посетители – бяха съвсем малко на брой, ако въобще се появяваха. В момента музеят привличаше предимно любители на силни усещания.

– Питам се дали вече успяхте да се снабдите с някое от растенията за главата за кирибиту – продължи Фрок. – Хрумна ми, че и за двама ни би било полезно упражнение да ги анализираме с екстраполатора.

Телефонът иззвъня.

– По дяволите! – изруга Фрок, докато вдигаше слушалката. – Да?

Последва дълго мълчание.

– Наложително ли е? – попита Фрок. Последва нова пауза. – Щом настоявате – каза накрая той и пусна слушалката върху вилката с дълбока въздишка. – Властите искат да слеза в подземие то Бог знае защо. Някой си Пендергаст. Имате ли нещо против да ме откарате? Ще можем да

разговаряме по пътя.

В асансьора Марго обясни:

– Успях да получа няколко мостри от хербариума, макар и не колкото исках. Но не мога да разбера... Предлагате ми да ги обработим през ГСЕ?

– Точно така. Съобразно състоянието на растенията, естествено. Има ли подходящ за отпечатване материал?

ГСЕ означаваше Генетичен секвентен екстраполатор – разработена от Кавакита и Фрок програма за анализ на генетични „отпечатьци“.

– В по-голямата си част растенията са в добро състояние – призна Марго. – Но не виждам каква ще е ползата от екстраполатора, доктор Фрок.

„Дали просто не ревнувам от Кавакита? – мина ѝ през ума. – Затова ли се съпротивлявам?“

– Скъпа Марго, вашето положение е идеално за случая! – възкликна Фрок, който от въодушевление я нарече на малко име. – Не сме в състояние да възпроизведем еволюцията. Но можем да я „симулираме“ с компютър. Може би тези растения са генетично свързани в същата последователност, която шаманите на кирибиту са разработили за своята класификация. Това няма ли да е любопитно допълнение към вашата дисертация?

– Не бях се замисляла – отвърна Марго.

– В момента провеждаме бета-тест на програмата и тъкмо такова нещо ни е необходимо – продължи с въодушевен тон Фрок. – Защо не поговорите с Кавакита да работите съвместно?

Марго кимна, макар да предполагаше, че Кавакита не обича да споделя с друг колега нито светлината на насочените към него прожектори, нито изследванията си.

Вратата на асансьора се отвори към пропускателен пункт, пред който бяха застанали двама въоръжени полицаи.

– Вие ли сте доктор Фрок? – попита единият.

– Да – беше раздразненият отговор.

– Последвайте ни, ако обичате.

Марго подмина с количката няколко разклонения, докато най-накрая стигнаха до втори пропускателен пункт. Зад преграждението стояха други двама полицаи и висок слаб мъж в черен костюм със сресана назад руса до бяло коса. Полицайте отместиха преграждението и той присътпи напред.

– Вие трябва да сте доктор Фрок – каза той и протегна ръка. –

Благодаря ви, че слязохте. Както вече ви казах, очаквам друг посетител, поради което не бях в състояние да дойда сам в кабинета ви. Ако знаех... – той кимна към инвалидната количка – ... не бих си позволил да ви помоля. Специален агент Пендергаст.

„Интересен акцент – помисли си Марго. – Алабама? Този тип изобщо не прилича на агент от ФБР.“

– Всичко е наред – отвърна Фрок, успокоен от любезността на Пендергаст. – Това е моята асистентка госпожица Грийн.

Марго пое хладната ръка на агента.

– За мен е чест да се запозная с толкова известен учен като вас – продължи Пендергаст. – Надявам се да мога да отделя време, за да прочета последната ви книга.

– Благодаря – кимна Фрок.

– В нея прилагате ли сценария „Разорението на комарджията“ към еволюционната си теория? Винаги съм си мислил, че той твърде адекватно подкрепя хипотезата ви, особено ако приемем за дадено, че повечето видове започват непосредствено от поглъщателната граница.

Фрок се понадигна в количката си.

– Вижте... аз... имах намерение да се позова на известни отпратки в следващата си книга...

Той като че ли не можеше да намери подходящите думи.

Пендергаст кимна на полицаите, които затвориха барьерата.

– Имам нужда от вашата помощ, доктор Фрок – тихо каза той.

– Разбира се – отвърна Фрок с готовност.

Марго остана изумена колко светкавично Пендергаст беше успял да спечели предразположението му.

– Първо трябва да ви помоля този разговор да си остане засега между нас – продължи Пендергаст. – Мога ли да разчитам на вас? Както и на госпожица Грийн?

– Естествено – отговори Фрок.

Марго само кимна.

Пендергаст направи знак на един от полицаите, който донесе обемиста пластмасова торба с надпис ДОКАЗАТЕЛСТВА. Той извади от нея малък тъмен предмет и го подаде на Фрок.

– Това, което държите, е каучукова отливка на нокът, намерен върху едно от убитите в края на миналата седмица деца.

Марго се приведе да го огледа по-отблизо. Беше дълъг около два сантиметра, извит и грапав.

– Нокът? – възкликна Фрок, приближавайки предмета до лицето си,

за да го огледа по-подробно. – Доста странно. Предполагам, че е фалшив.

Пендергаст се усмихна.

– Не успяхме да открием произхода му, докторе. Но не съм убеден, че е фалшив. В канала на корена открихме материя, която в момента анализираме за ДНК. Резултатите засега са неясни и продължаваме тестовете.

Фрок повдигна вежди.

– Любопитно.

– А ето – продължи Пендергаст, бръкна в торбата и извади доста по-обемист предмет – реконструкция на това, с което са изкормени децата.

Той го подаде на Фрок.

Марго огледа с отвращение отливката. В единия край каучукът беше неравен, но в другия беше с добре очертани подробности. Завършваше с три извити като куки нокътя: голям централен и два по-малки от двете му страни.

– Боже Господи! – възкликна Фрок. – Приличат на гущерови.

– Гущерови? – зачуди се озадачен Пендергаст.

– Дино-гущерови – уточни Фрок. – Типичен птичи преден крайник, според мен, с една-единствена разлика. Погледнете тук. Централният израстък е чудовищно удебелен, докато дребните са недоразвити.

Пендергаст повдигна вежди в знак на лека изненада.

– Честно казано, сър – изрече бавно той, – бяхме се насочили към едрите котки или друг някой месояден бозайник.

– Но вие положително знаете, господин Пендергаст, че всички хищни бозайници имат по пет пръста.

– Разбира се, докторе – отвърна Пендергаст. – Ако ми позволите, бих искал да ви опиша един сценарий.

– На драго сърце – съгласи се Фрок.

– Съществува теория, че убиецът използва това – той повдигна крайника – като инструмент за изкормване на жертвите си. Имаме усещането, че държа копие на човешко изделие, изработено от примитивно племе – да речем преден крайник на ягуар или лъв. ДНК увредена. Може да е много стар артефакт, донесен твърде отдавна в музея, а впоследствие откраднат.

Главата на Фрок клюмна надолу и брадичката докосна гърдите му. Възцари се продължителна тишина, нарушавана единствено от пристъпващите до преграждението полицаи. Накрая Фрок заговори.

– А убития пазач? Раните му подсказват ли за счупен или липсващ нокът?

– Добър въпрос – отвърна Пендергаст. – Проверете сам.

Той пхна ръка в пластмасовата торба и извади тежка каучукова пластина с издължена правоъгълна форма и три нащърбени ивици в средата.

– Това е отливка на една от раните в коремната област – поясни Пендергаст.

Марго потръпна. Гледката беше зловеща.

Фрок заглежда съсредоточено дълбоките резки.

– Дълбочината е необикновена, но не се забелязва следа от счупен нокът. Затова допускате, че убиецът използва два сходни артефакта.

Пендергаст го погледна с известна неловкост, но кимна.

Главата на Фрок отново клюмна. Мълчанието продължи няколко минути.

– Още нещо – възкликна внезапно той. – Забелязвате ли, че навътре следите се събират? Че на повърхността са по-широки, отколкото на дъното?

– Е? – отвърна Пендергаст.

– Като свита в юмрук ръка. Това говори за гъвкавост на инструмента.

– Съгласен – потвърди Пендергаст. – Човешката плът все пак е твърде мека и податлива. Не можем да разчетем много неща върху тези отливки. – Той замълча. – Доктор Фрок, отговаря ли това на някой липсващ от колекцията артефакт?

– В колекцията изобщо няма подобен артефакт – отвърна с едва доловима усмивка Фрок. – Разбирате ли, това не принадлежи на нито едно животно, което съм изучавал. Забелязвате ли конусовидната форма на този нокът и дълбокия напълно затворен корен? Виждате ли как е заострен на върха в почти трипирамидален напречен разрез? Това се наблюдава единствено при два класа животни: динозаври и птици. Тъкмо поради тази причина някои биолози еволюционисти смятат, че птиците са произлезли от динозаврите. Бих казал, че е от птица, ако не беше толкова обемист. Следователно е от динозавър.

Той постави каучуковия нокът в скута си и отново вдигна очи.

– Естествено, находчив човек, който познава морфологията на динозаврите, би могъл да оформи подобен нокът и да го използва като инструмент за убийство. Предполагам, че сте анализирали оригиналния фрагмент, за да проверите дали действително се състои от истински

биологичен материал като кератин, а не е отлят или изрязан от някакъв неорганичен материал?

– Да, докторе. Истински е.

– И сте сигурен, че ДНК е истинска, а не от кръвта или плътта на жертвата?

– Да – отвърна Пендергаст. – Както вече казах, от кореновия канал е, а не под епидермиса.

– И какъв, моля ви да ми съобщите, е ДНК резултатът?

– Все още не сме получили окончателния доклад.

Фрок вдигна ръка.

– Разбрано. Кажете ми защо не използвате нашата ДНК лаборатория тук в музея? Разполагаме с апаратура, равностойна на всяка друга в щата.

– Равностойна на всяка друга в страната, докторе. Но трябва да разберете, че нашите правила го забраняват. Можем ли да бъдем сигурни в резултатите, ако тестовете са направени на местопрестъплението? При напълно допустима вероятност самият убиец да работи с апаратурата? – Пендергаст се усмихна. – Надявам се да извините моята настойчивост, докторе, но бихте ли се съгласил да размислите за възможността това оръжие да е направено от реликви от антроположката колекция и да прецените на какъв артефакт или артефакти най-вече ви напомня тази отливка?

– Щом желаете – отвърна Фрок.

– Благодаря. Можем да го обсъдим след ден-два. Междувременно мога ли да получа копие от списъка на антроположката колекция?

Фрок се усмихна.

– Шест милиона експоната? Можете да използвате компютърната картотека. Желаете ли компютър?

– Може и по-нататък – отвърна Пендергаст и прибра каучуковата пластина в пластмасовата торба. – Предложението ви е изключително любезно. Нашият команден пост засега е разположен в неизползваната галерия зад ксероксите.

Зад тях отекнаха стъпки.

Марго се обърна и видя високия силует на заместник-директора на музея доктор Ян Кътбърт, последван от двамата полицаи до асансьора.

– Вижте какво, колко ще продължи всичко това? – възмущаваше се Кътбърт. Той спря пред заграждението. – Охо, Фрок, и теб ли са довели ли! Що за безобразие!

Фрок кимна едва забележимо.

– Доктор Фрок – каза Пендергаст, – моля за извинение. Това е господинът, когото очаквах, когато ви се обадох. Можете да останете, ако нямате нищо против.

Фрок отново кимна.

– Е, доктор Кътбърт – енергично продължи агентът, като се обърна към шотландеца. – Помолех ви да слезете, защото се нуждая от известна информация за зоната зад мен.

Той посочи към една огромна врата.

– Зоната за сигурност? Какво ви интересува? Със сигурност и някой друг би могъл... – започна Кътбърт.

– Да, но моите въпроси са насочени към вас – прекъсна го вежливо, но с нетърпящ възражение тон Пендергаст. – Ще влезем ли вътре?

– Ако няма да ми отнеме много време – отвърна Кътбърт. – Предстои ми да организирам цяла изложба.

– Да, действително – обади се Фрок с едва доловим сарказъм. – Изложба.

Той направи жест към Марго да го придвижи напред.

– Доктор Фрок? – обърна се любезно към него Пендергаст.

– Да?

– Питам се дали мога да получа обратно отливката на нокътя.

Обкованата с мед врата към зоната за сигурност беше свалена и на нейно място беше поставена нова стоманена врата. В дъното на коридора имаше малка врата с надпис „ДЕБЕЛОКОЖИ“. Марго се запита как бяха успели да внесат огромните слонски кости през нея.

Тя завъртя количката и подкара Фрок по тесния коридор зад отворената врата към зоната за сигурност. Най-ценните експонати се съхраняваха в малки ниши от двете страни на коридора: сапфири и диаманти; подредени по рафтовете слонски бивни и рога от носорози; кости и кожи на отдавна изчезнали животни; зуни божества на войната. В дъното стояха двама мъже в тъмни костюми и тихо разговаряха. Щом Пендергаст влезе, двамата изпънаха тела.

Пендергаст спря пред една подобна на останалите отворена врата на ниша с обемиста овална черна секретна брава, месингова дръжка и богато украсена резба. Една електрическа крушка осветяваше с ярка светлина металните стени. В нишата имаше няколко сандъка, само един от които беше малък. Неговият капак липсваше, а един от по-обемистите беше силно повреден и някои от дъските му бяха раздробени на талаш.

Пендергаст изчака всички да влязат в нишата.

– Разрешете ми да дам някои предварителни пояснения – каза той.
– Убийството на пазача е станало недалеч оттук.

Изглежда след това убиецът е минал по коридора отвън. Опитал се е да разбие вратата, която води към зоната за сигурност. Може да е опитвал и преди това. Опитите са били неуспешни.

Първоначално не бяхме сигурни какво е търсел. Както знаете, тук се намират голям брой ценни материали. – Пендергаст направи знак към един от полицаите, който се приближи и му подаде някаква хартия. – Затова поразпитахме и установихме, че през последните шест месеца нищо не е изнасяно или внасяно в зоната. Освен тези сандъци. Донесени са в тази ниша миналата седмица. По ваше нареждане, доктор Кътбърт.

– Позволете ми да обясня... – обади се Кътбърт.

– Един момент, ако обичате – прекъсна го Пендергаст. – Когато проверихме сандъците, открихме нещо твърде любопитно. – Той посочи повредения сандък. – Обърнете внимание на дъските. Върху тези тук има дълбоки драскотини от нокти. Експертите ни по съдебна медицина ми казаха, че драскотините върху жертвите по всяка вероятност са от същия предмет или инструмент.

Пендергаст млъкна и съсредоточено погледна Кътбърт.

– Нямах представа... – смотолеви той. – Нищо не беше изнесено. Само си помислих, че...

Той не продължи.

– Питам се, докторе, дали бихте ни казал нещо за тези сандъци?

– Няма нищо сложно за обясняване – отвърна Кътбърт. – Няма никаква мистерия. Сандъците са от една стара експедиция.

– Подочух това – каза Пендергаст. – Коя експедиция?

– Експедицията на Уитлеси – отговори Кътбърт.

Пендергаст изчака.

Накрая Кътбърт въздъхна.

– Експедиция в Южна Америка отпреди пет години. Не беше... съвсем успешна.

– Беше катастрофална – подхвърли подигравателно Фрок. Пренебрегвайки гневния поглед на Кътбърт, той продължи: – Навремето предизвика скандал в музея. Експедицията беше прекратена още в самото начало поради лични конфликти. Някои от участниците бяха убити от враждебно настроени туземци, а останалите загинаха при самолетна катастрофа на път за Ню Йорк. Възникнаха неизбежните слухове за проклятие и подобни неща.

– Това е преувеличение – отсече Кътбърт. – Не е имало никакъв

скандал.

Пендергаст ги изгледа.

– А сандъците? – попита той със спокоен тон.

– Бяха доставени впоследствие – отговори Кътбърт. – Но това няма нищо общо със случая. В единия от тях имаше изключително необичаен предмет – статуетка, изработена от изчезнало южноамериканско племе. Един от важните експонати в изложбата „Суеверие“.

Пендергаст кимна.

– Продължавайте.

– Миналата седмица, когато отидохме да вземем статуетката, установих, че един от сандъците е разбит. – Кътбърт посочи към сандъка. – Затова разпоредих всички сандъци да бъдат пренесени в зоната за сигурност.

– Какво беше взето?

– Точно това беше доста странно – продължи Кътбърт. – От сандъка не липсваше нито един артефакт. Самата статуетка струва огромно състояние. Абсолютен уникат, единствената от този род в целия свят. Племето котога е изчезнало преди много години.

– Искате да кажете, че нищо не е липсвало? – попита Пендергаст.

– Нищо съществено. Липсваха само семенниците или каквото там бяха. Максвел, ученият, който ги е натоварил, почина при самолетната катастрофа близо до Венецуела.

– Семенници? – попита Пендергаст.

– Откровено казано, не знам какво точно бяха. Изчезна цялата документация, освен антроположките материали. Разполагахме единствено с дневника на Уитлеси. Когато сандъците пристигнаха, бяха осъществени незначителни възстановителни дейности, но оттогава...

Той не продължи.

– Добре би било да ми разкажете за тази експедиция – каза Пендергаст.

– Няма много за разказване. Според първоначалните планове трябваше да потърсят следи от племето котога, да направят проучване и да съберат колекция в един абсолютно изолиран район в джунглата. Доколкото знам, според предварителните проучвания деветдесет и пет процента от растителните видове в района бяха неизвестни на науката. Ръководител беше антропологът Уитлеси. Мисля, че имаше и палеонтолог, експерт по бозайници, физически антрополог, вероятно ентомолог и няколко помощници. Уитлеси и Крокър, един от помощниците му, изчезнаха – вероятно са ги убили туземците. Останалите починаха при

самолетната катастрофа. Единственото, за което имахме документация, беше статуетката – от дневника на Уитлеси. Всичко останало е мистерия, никакви сведения за произход, нищо.

– Защо целият този материал е останал толкова дълго в сандъците? Защо не е бил изваден, картотекиран и поставен в колекциите?

Кътбърт сви неловко рамене.

– За това – отвърна той с оправдателен тон – питайте Фрок. Той е шеф на отдела.

– Колекциите ни са огромни – каза Фрок. – Разполагаме с кости от динозавър, които стоят опаковани още от 30-те години, без никой да ги е докосвал. Необходими са страшно много пари и време за обработка на тези неща. – Той въздъхна. – Но конкретно в този случай не става въпрос за недоглеждане. Доколкото си спомням, след пристигането на тези сандъци на Антроположкия отдел беше забранено да ги изследва.

И многозначително изгледа Кътбърт.

– Това беше много отдавна! – отвърна язвително Кътбърт.

– Как установихте, че в неотворените сандъци няма редки артефакти? – попита Пендергаст.

– В дневника си Уитлеси намекваше, че статуетката в малкия сандък е единствената ценност.

– Може ли да видя този дневник?

Кътбърт тръсна глава.

– Изчезна.

– Вие ли разпоредихте преместването на сандъците?

– Предложих на доктор Райт, след като разбрах, че е бърникано в тях – отвърна Кътбърт. – Оставихме материалите в оригиналните сандъци, докато бъдат проучени. Това е едно от правилата на музея.

– Следователно сандъците са пренесени в края на миналата седмица – измърмори почти на себе си Пендергаст. – Точно преди убийството на двете момчета. Какво е търсел убиецът? – Той отново погледна Кътбърт. – Какво казахте, че е взето от сандъците? Семенници, така ли?

Кътбърт дигна рамене.

– Както вече казах, не знам точно какво представляваха. Приличаха ми на семенници, но аз не съм ботаник.

– Можете ли да ги опишете?

– Минаха години и не си спомням добре. Едри, овални, тежки. С грапава повърхност. Светлокафяви. Надниквал съм в сандъка само два пъти, нали разбирате. Веднъж, когато пристигна, и миналата седмица, когато взех Мбун. Така се казва статуетката.

– Къде е статуетката сега? – попита Пендергаст.

– Подготвят я за изложбата. Вече би трябвало да е поставена. Днес ще бъде приемането.

– Извадихте ли и нещо друго?

– Не. Статуетката е единственият уникат.

– Бих искал да я видя – каза Пендергаст.

Кътбърт започна да тъпче с притеснение на едно място.

– Можете да я видите при откриването на изложбата. Откровено казано, не разбирам какво целите. Защо си губите времето с някакъв строшен сандък, когато един сериен убиец се разхожда безпрепятствено из музея, а вие не сте в състояние да го пипнете?

Фрок се изкашля.

– Марго, приближете ме, ако обичате – помоли той.

Марго приближи количката до сандъците. Той се приведе със сумтене, за да огледа счупените дъски.

Всички го погледнаха.

– Благодаря – каза той, след като се надигна.

После обходи с поглед присъстващите един по един.

– Моля да обърнете внимание, че дъските са надраскани не само отвън, но и отвътре – обяви накрая той. И след пауза добави: – Господин Пендергаст, няма ли да направим едно заключение?

– Никога не правя заключения – с усмивка отвърна агентът.

– Вече направихте – настоя Фрок. – Всички заключихте, че някой или нещо е проникнало във вътрешността на сандъка.

В помещението се възцари внезапна тишина. Марго усети във въздуха миризмата на прах и стърготини.

И изведнъж стаичката се изпълни с оглушителния хриплив смях на Кътбърт.

Докато се връщаха обратно към кабинета му, Фрок беше необичайно оживен.

– Видяхте ли отливката, Марго? Характерни птичи особености и морфология на динозавър. Това би могло да е самото нещо!

Той не можеше да скрие възбудата си.

– Но, професор Фрок, агент Пендергаст е убеден, че е изработено като някакво оръжие – отвърна моментално тя.

И в същия момент си даде сметка, че ѝ се иска да убеди самата себе си.

– Глупости! – изсумтя Фрок. – Докато гледахте отливката, не изпитвахте ли усещането за нещо болезнено познато и същевременно безкрайно далечно? Пред нас е еволюционна аномалност, реабилитацията на моята теория.

Щом влязоха в кабинета, Фрок моментално измъкна бележник от джоба на самото си и започна да пише.

– Но, професоре, как е възможно подобно създание...

Марго млъкна, усетила дланта на Фрок върху ръката си.

Той я стисна необичайно силно.

– Мило мое момиче – изрече Фрок, – има по земята и небето много неща, както казва Хамлет. Не винаги е задължително да анализираме. Понякога е достатъчно само да наблюдаваме. – Говореше тихо, но се тресеше от възбуда. – Не бива да пропуснем тази възможност, чувате ли? Проклет да е този мой стоманен затвор! Трябва да станете мои очи и уши, Марго. Трябва да сте навсякъде, да дебнете във всеки миг, да сте продължението на пръстите ми. Не бива да пропуснем този шанс. Съгласна ли сте, Марго?

Той стисна още по-силно ръката ѝ.

19

На Смитбек му се струваше, че старият товарен асансьор в двайсет и осми участък на музея винаги вони на мърша. Опита се да диша през устата.

Асансьорът беше огромен като манхатънско ателие. Операторът го беше обзавел с маса и стол и го беше украсил с фотографии, изрязани от издаваното от музея списание: търкаши шиите си жирафи, съвокупляващи се насекоми, надупен песоглавец и туземки с провиснали гърди.

– Допада ли ви малката ми художествена галерия? – попита операторът с непристойна усмивка.

Беше около шейсетгодишен и носеше оранжева перука.

– Приятно е да срещнеш човек, който проявява интерес към естествената история – саркастично отвърна Смитбек.

Щом излезе от асансьора, в носа го удари още по-силна воня на гнила плът.

– Как я понасяш? – едва поемайки си въздух, запита той оператора.

– Какво да понасям? – отвърна мъжът, докато спускаше вертикалната решетка.

– Добре дошъл! – долетя жизнерадостно подвикване откъм коридора.

Надвиквайки шума на климатичната инсталация, застаряващият мъж стисна ръката на Смитбек.

– Днес има готвено само от зебра. Пропуснал носорога. Влизай все пак, влизай!

Смитбек знаеше, че силният му акцент е австрийски.

Джост фон Остер завеждаше препарационния отдел по остеология, в чиято лаборатория от животинските туловища оставаха само кости. Беше над осемдесет, но заради розовичкия му, жизнерадостен и закръглен външен вид много хора го смятаха за доста по-млад.

Фон Остер беше в музея от края на двайсетте години. Работата му се състоеше в препарация и демонстриране на скелети на изложби. Върховното му постижение от онова време беше серия конски скелети ходом, в тръс и в галоп. Говореше се, че тези скелети предизвикали истинска революция в начина на показването на животни. През четиридесетте години Фон Остер се беше заел с пресъздаването на естествената среда и външния облик на различни видове, постигайки абсолютно правдоподобие и в най-незначителния детайл – чак до провисналата от устата лига.

Но „ерата на естествената среда“ беше отминала и заточиха Фон Остер в Залата на бръмбарите. Отхвърляйки с презрение всички предложения за пенсиониране, той с въодушевление беше поел ръководството на лабораторията по остеология, в която всевъзможни животни – предимно от зоологическите паркове – бяха превръщани в чистички белезникави кости за всевъзможни изследвания или изложби. Така или иначе, уменията му като майстор ваятел си оставаха ненадминати и затова го бяха поканили да разработи специална шаманска серия за изложбата „Суеверие“. Смитбек искаше да посвети цяла глава от книгата си тъкмо на тези негови усилия.

В отговор на поканата Смитбек влезе в препарационната зала. До този момент не беше пристъпвал в това прочуто помещение.

– Толкова се радва, че можеш видя моя работилница – каза Фон Остер. – Сега тук не много хора заради тез ужасни убийства. Наистина много се радва!

Работилницата приличаше по-скоро на странна готварница. Покрай една от стените бяха подредени дълбоки цистерни от неръждаема стомана. От тавана близо до цистерните висяха огромни макари, вериги и куки за по-едрите туловища. В средата на пода имаше канализационна

скара, в която се беше заклешила дребна строшена кост. В един отдалечен ъгъл на работилницата се мъдреше носилка на колела от неръждаема стомана с едро животно върху нея. Ако не беше завързаната за крака му голяма табела с надпис с ръкописни букви, Смитбек изобщо нямаше да се досети, че вече почти напълно разложената пихтия някога е била „Морска крава от Саргасово море“. Около нея лежаха шила, щипци и малки ножове.

– Благодаря, че ми отдели време – каза Смитбек.

– Няма за какво! – гръмогласно възкликна Фон Остер. – Бих искал да е отворено за туристи, но ти знаеш, че тази зона затворена за тях, което жалко. Трябваше да видиш носорог. Gott⁴, била голяма работа!

Прекосявайки с бързи крачки помещението, той показа на Смитбек цистерната с трупа на зебрата. Независимо от абсорбатора, който изсмукваше изпаренията, миризмата беше много силна. Фон Остер повдигна капака и се дръпна горделиво встрани.

– Какво каже за това!

Смитбек погледна пихтиестата кафеникава течност, с която беше пълна цистерната. Под мътната повърхност лежеше подпухналото туловище на зебрата, чиято плът и меки тъкани бяха започнали да се втечняват.

– Малко е подута – измърмори тихо Смитбек.

– Какво искаш да кажеш е това подута? Прекрасна е! Отдолу е нагревателят. Поддържа постоянна температура на водата деветдесет и пет градуса. Виж, първо изкормваме труп и го пускаме в цистерната. След това накусва и след това издърпваме тапа и всичко изтича в шахта. Остават само тази голяма купчина мазни кокали. Тогава отново напълваме цистерната, добавяме малко стипца и сваряваме тези кокали. Не бива да вариш дълго, защото омекват. – Фон Остер спря да си поеме свеж въздух. – Нали знаеш, също както свари пиле много дълго. Пфу! Лошо! Но тези кокали още мазни, затова измива mit⁵ бензин. Това прави чисто бели.

– Господин Фон Остер... – започна Смитбек. Ако не сменеше веднага темата, никога нямаше да се отърве. А и надали би могъл да понесе миризмата още дълго време. – Питам се дали бихте могъл да ми разкажете нещо за шаманската група, над която работехте. Пиша книга за „Суеврие“. Помните ли разговора ни?

4. Господ, Бог (нем.). – Б.пр.

5. С, със (нем.). – Б.пр.

– Ja, ja!⁶ – Разбира се!

Той се втурна към едно бюро и измъкна някакви рисунки. Смитбек включи портативния си касетофон.

– Първо рисува фон на двойно извита повърхност, за да няма ъгли, разбира? Искаш илюзия за дълбочина.

Фон Остер започна да описва процеса, почти викайки от въодушевление.

„Това ще свърши работа – помисли си Смитбек. – Този симпатията е мечтата на писателя.“

Фон Остер продължи да говори дълго време, промушвайки въздуха, размахвайки неочаквано ръце, поемайки дълбоко въздух между изричаните със силен акцент изречения. Когато приключи, тържествувашо погледна Смитбек.

– Сега искаш види бръмбари? – попита той.

Смитбек не можеше да откаже. Бръмбарите бяха прочути. Процедурата беше изобретение на самия Фон Остер и сега се прилагаше във всички значителни музеи за естествена история в страната: бръмбарите оглозгваха малки трупове, като оставяха изчистени, съвършено запазени скелети.

„Хранилището“, в което се помещаваха бръмбарите, беше горещо и влажно и малко по-голямо от шкаф. Бръмбарите се казваха дерместиди, бяха от Африка и живееха в бели порцеланови вани с мазни стени, покрити със стъклени плочи. Те бавно пълзяха върху редици от умрели животни с одрана кожа.

– Какви са тези неща? – попита Смитбек, вторачен в покритите с бръмбари трупове във ваните.

– Прилепи! – отвърна Фон Остер. – Прилепи за доктор Хайсманс. Ще трябва десетина дни, за да изчисти тези прилепи.

Той произнесе „дез брилеби“.

Миризмите и бръмбарите му дойдоха в повече. Смитбек се изправи и протегна ръка към стария учен.

– Трябва да вървя. Благодаря за интервюто. Тези бръмбари наистина са интересни.

– Винаги добре дошъл! – възкликна Фон Остер. – Я почака. Интервю, казва. За кого пише тази книга?

Едва сега беше разбрал, че го интервюират.

– За музея – отговори Смитбек. – Рикман отговаря за нея.

6. Да, да (нем.). – Б.пр.

– Рикман?

Фон Остер внезапно присви очи.

– Да. Защо? – попита Смитбек.

– Ти работи за Рикман? – повиши глас Фон Остер.

– Не точно. Просто тя най-много се бърка – отговори му Смитбек.

Устата на Фон Остер разцъфна в широка усмивка.

– Ах, тя отрова, таз жена! Защо работи за нея?

– Просто така се случи – добави Смитбек, доволен, че е намерил съюзник. – Няма да повярвате какви неприятности ми създава. О, Господи!

Фон Остер плесна с ръце.

– Аз вярва! Аз вярва! Тя прави навсякъде неприятности! Тази изложба тя прави всякакви неприятности!

На Смитбек му стана интересно.

– Как така? – попита той.

– Тя всеки ден там и казва това добро, това не добро. Gott, тази жена!

– Способна е на това – потвърди Смитбек с мрачна усмивка. – И какво не одобрява?

– Това, което ти нарича племе котога. Вчера следобед аз бях там и тя разкрещяла: „Всички да напусне изложба! Ние внася статуетка на котога!“ Всички прекъснали работа и излезли.

– Статуетка? Каква статуетка? С какво е толкова забележителна?

На Смитбек му мина през ума, че нещо толкова съществено за Рикман би могло да му е от полза някой ден.

– Тази статуетка Мбун голямата работа на изложбата. Не знам много нещо, но беше много притеснена, казвам ти!

– Защо?

– Както казах, заради статуетка. Не чул ли? Много приказки за нея, много, много лоши. Не искам слуша.

– Какви приказки например?

Смитбек изслуша продължителните обяснения на старчето. Накрая напусна работилницата, последван от Фон Остер чак до асансьора. Дори когато вратата се затваряше, той продължаваше да бърбори.

– Ти няма късмет, че работи за нея! – провикна се накрая, точно преди асансьорът да потегли нагоре.

Но Смитбек не го чу, зает със собствените си мисли.

Към края на следобед Марго уморено отдели очи от компютъра. Протегна ръка да включи принтера, който се намираще в дъното на коридора, облегна се на стола и разтърка очи. Текстът за Мориарти най-после беше готов. Малко недоизгладен и недотам подробен, колкото би й се искало, но не можеше да отдели повече време за него. Все пак изпитваше тайно удовлетворение и нямаше търпение да занесе разпечатката в кабинета на Мориарти на четвъртия етаж на обсерваторията „Батърфийлд“, където се помещаваше екипът на изложбата „Суеверие“.

Прелисти служебния указател, за да открие вътрешния телефон на Мориарти, придърпа телефона и набра четирицифрения номер.

– Изложбената централа – провлечено изрекоха отсреща.

Чу отдалечени шумни сбогувания.

– Там ли е Джордж Мориарти? – попита Марго.

– Предполагам, че е долу в изложбената зала – отвърна гласът. – Тук затваряме. Да предам нещо?

– Не, благодаря – отвърна Марго и прекъсна.

Погледна ръчния си часовник: почти пет. Време за полицейския час. Но официалното откриване на изложбата беше в петък вечерта и беше обещала материала на Мориарти.

Тъкмо се канеше да се надигне, когато си спомни предложението на Фрок да се обади на Грег Кавакита. Въздъхна и отново вдигна слушалката. Ако вече беше напуснал сградата, щеше да му остави съобщение на телефонния секретар.

– Грег Кавакита на телефона – чу познатия баритонов тембър.

– Грег? Обажда се Марго Грийн.

„Престани с този извинителен тон! Да не е шеф на отдел или нещо подобно.“

– Здравсти, Марго. Какво има?

Чу подрънкване на ключове.

– Искам да те помоля за една услуга. Всъщност предложението е на доктор Фрок. Правя анализ на някои растителни образци от племето кирибиту и той предложи да ги тествам с твоя екстраполатор. Може да открием някои генетични съответствия.

Последва мълчание.

– Доктор Фрок смята, че би било полезна проверка за твоята програма, а и на мен ще помогне – настоя тя.

Кавакита не отговори веднага.

– Знаеш, Марго, че наистина бих искал да ти услужа. Но екстрапаторът все още не е готов да бъде използван от всеки. Все още отстранявам някои технически несъвършенства и не бих могъл да гарантирам за резултатите.

Лицето ѝ пламна.

– От всеки ли?

– Съжалявам, зле избрах думата. Разбираш какво искам да кажа. Освен това в момента наистина съм претоварен, а и този полицейски час допълнително обърква всичко. Виж какво, защо не ми се обадиш отново след една-две седмици? Става ли? Тогава ще поговорим.

Линията прекъсна.

Марго се изправи, грабна сакото и чантата си и тръгна по коридора, за да вземе разпечатката. Беше убедена, че той ще направи всичко възможно да протака нещата до безкрайност. Е, да върви на майната си. Ще открие Мориарти и ще му даде разпечатката, преди да си тръгне. Ако не друго, може да обиколи изложбата с гид и да разбере за какво е цялата тази суетня.

Няколко минути по-късно прекоси бавно пустата мемориална зала „Селус“. На входа стояха двама пазачи, а в информационния център един гид заключваше ведомостите и подреждаше експонатите за продажба за следващия ден. „Ако въобще има посетители“ – помисли си Марго. Трима полицаи стояха точно под огромната бронзова статуя на Селус и разговаряха, без да я забележат.

Марго си спомни сутрешния разговор с Фрок. Ако не открият убиеца, мерките за сигурност може да станат по-строги. Може би защитата на дисертацията ѝ ще се отложи. Или ще затворят целия музей. Марго тръсна глава. Ако се случи така, положително ще замине за Мазачусетс.

Тръгна към галерията „Уокър“ и задния вход на „Суеверие“. За нейн ужас огромните метални врати бяха затворени и пред тях бяха поставени две месингови стойки, свързани с кадифен шнур. Встрани стоеше полицай, без да помръдва.

– Мога ли да ви услужа, госпожице?

На баджа му прочете Ф. БОРЕГАРД.

– Имам среща с Джордж Мориарти – отвърна Марго. – Предполагам, че е в изложбените зали. Трябва да му предам нещо.

Тя размахва разпечатката към полицая, който не се впечатли особено.

– Съжалявам, госпожице – каза той. – Минава пет. Не би трябвало

да сте тук. Освен това – добави по-любезно той – до откриването изложбата е запечатана.

– Ама... – понечи да възрази Марго, но се обърна и тръгна с въздишка към ротондата.

Като зави зад ъгъла, спря. В дъното на пустия коридор зърна потъналата в сумрак огромна зала. Полицай Ф. Борегард зад ъгъла не я виждаше. Зави рязко наляво и тръгна по късо разклонение с нисък таван, което извеждаше в друг, успореден коридор. Може би все пак ще успее да открие Мориарти.

Изкачи едно широко стълбище, огледа се предпазливо и пристъпи бавно в една сводеста зала за насекоми. След това зави надясно и влезе в една галерия на второто ниво на Морската зала. Като всички кътчета в музея, беше зловеща и пуста.

Марго се спусна по едното от двете широки стълбища, които стигаха до гранитния под на основната зала. Пристъпвайки по-бавно, подмина група моржове в реални размери и една реалистично възпроизведена подводна скала. Знаеше, че подобни диорами като тази от трийсетте и четирийсетте години вече не се правеха, защото бяха много скъпи.

В далечния край на залата се намираше входът към галерия „Вайсман“, където се устройваха мащабните временни изложби. Беше една от залите, в които се помещаваше изложбата „Суеверие“. Двукрилите стъклени врати бяха покрити с черна хартия с огромен надпис:

ГАЛЕРИЯТА Е ЗАТВОРЕНА.
ПОДРЕЖДАНЕ НА НОВА ИЗЛОЖБА.
БЛАГОДАРИМ ЗА ПРОЯВЕНОТО РАЗБИРАНЕ.

Лявата врата беше заключена. Дясната обаче се откряна с лекота.

Погледна колкото е възможно по-небрежно зад гърба си: нямаше никого.

Вратата се затвори със съскане зад гърба ѝ и тя се озова в тясното пространство между външните стени на галерията и гърба на изложбените витрини. Навсякъде беше осеяно с шперплатови плоскости и огромни пирони, а по пода се преплитаха електрически кабели. Вляво от нея се извисяваше подсилена с дървени подпори огромна конструкция от грубо приковани една към друга греди, която много напомняше гърба на декор в някое холивудско студио. Нито един от посетителите на „Суеверие“ нямаше да зърне това кътче от изложбата.

Запристъпва внимателно през тясното пространство, търсейки

проход към централната част на залата. Светлината беше съвсем слаба – покритите с метални плочи крушки мъждукаха едва-едва на пет-шест метра разстояние една от друга, – а нямаше никакво желание да се препъне и да се стовари на пода. Откри тясна пролука между две дървени табла и реши да се промуши през нея.

Озова се в просторен вестибюл с шест стени. Готически сводове в три от стените отвеждаха към сумрачни коридори. По-голяма част от светлината идваше откъм няколко фотографии на шамани, осветени отзад от разположени близо до тавана осветителни тела. Огледа с боязън трите изхода. Нямаше никаква представа къде точно се намира – дали в началото или в края на изложбата – и накъде би трябвало да тръгне, за да открие Мориарти.

– Джордж? – подвикна плахо тя, боейки се да повиши глас сред безмълвния сумрак.

Закрачи по централния коридор към друга мрачна зала, по-продълговата от предишната и претъпкана с експонати. От време на време проблясваше по някой артефакт: маска, костен нож, покрита с нокти причудлива резба. Експонатите сякаш плуваха в кадифения сумрак. По тавана блещукаха странни, неопределени светлосенки.

В отдалечения край на галерията разстоянието между стените се стесняваше и Марго изпита смътно усещане, че навлиза в дълбока пещера. „Доста манипулативно“ – мина ѝ през ума. Разбра раздражението на Фрок.

Продължи да крачи през сумрака, придружена единствено от приглушения шум от стъпките си по дебелия килим. Забелязваше експонатите едва когато се озовеше пред самите витрини и се запита как ще намери обратния път към залата с шаманите. Надяваше се да открие незаключен изход – добре осветен незаключен изход – в друг край на изложбата.

Тясната зала пред нея се разклони. След моментно колебание избра десния коридор. Щом тръгна по него, забеляза малки ниши от двете страни, във всяка от които имаше по един чудноват артефакт. Тишината беше толкова плътна, че тя задържа дъх.

Коридорът се разшири в зала и Марго застана пред няколко татуирани майорски глави. Не бяха съсухрени – черепите очевидно бяха вътре, съхранени – според надписа – чрез опушване. Очните кухини бяха натъпкани с памучна материя, а махагоновите кожи блещукаха. Черните съсухрени устни оголваха зъбите. Бяха шест на брой – цяла зловещо ухилена, покращаща глави тълпа. Сините татуировки бяха поразително

сложни: пресичащи се една друга спирали, усукани около страните, но-совете и брадичките. Татуировките бяха направени приживе, съобщава-ше табелката, а главите бяха съхранени в знак на почит.

Марго забеляза, че малко по-навътре галерията се стеснява и свършва. Пред самото дъно се извисяваше масивен тумбест тотем, осветен от пода с бледа оранжева светлина. Гигантски вълчи и птичи глави със зловещо извити клюнове стърчаха от тотема и сивите им сенки забулваха черния таван. Убедена, че не може да продължи по-нататък, Марго се приближи с неохота до тотема и забеляза тясно отверстие към малка ниша вляво пред себе си. Запрестъпва бавно и възможно по-безшумно на-татък. Изобщо ней минаваше мисълта отново да повика Мориарти. „Слава Богу, че не съм близо до Старото подземие!“ – помисли си тя.

В нишата бяха изложени няколко идола. Някои представляваха най-обикновени издялани от камък животни, но повечето бяха чудовищни изображения на страховити фантастични създания. Друг изход отве-де Марго в продълговата тясна заличка. Цялата беше облицована с дебе-ло черно кече, а осветлението се процеждаше от невидими ниши. Таванът надвисваше току над главата ѝ. „Смитбек ще трябва да лази на чети-ри крака тук“ – мина ѝ през ума.

Помещението се разшири в осмоъгълна зала с висок кръстовиден свод. Пъстрата светлина се процеждаше през изрисувани върху стъкло закачени под сводестия таван цветни изображения на средновековни произходни. На всяка от стените имаше огромен прозорец.

Приближи до най-близкия от тях и се оказа, че наднича към гроб-ница на майте. В средата ѝ лежеше проснат скелет, покрит с дебел пласт прах. Около него бяха пръснати всевъзможни артефакти. Гръдният кош беше покрит със златен нагръдник, а по костеливите пръсти бяха нани-зани златни пръстени. Боядисани гърнета бяха подредени в полукръг около черепа. Едното беше пълно с малки изсушени царевични кочани.

Зад другия прозорец беше представено ескимоско скално погребен-ие заедно с увитата в кожи мумия. Гледката през следващия прозорец беше още по-зловеща: прогнил европейски ковчег без капак с Труп в не-го. Силно разложеният труп беше облечен в изгнил редингот и имаше вратовръзка. Главата му беше вдървено извита към Марго, сякаш се ка-неше да ѝ съобщи някаква тайна, опулил невидящите си очни кухини насреща ѝ, със застинала в болезнена гримаса уста. Тя направи крачка назад. „Милостиви Боже, това е нечий прапраядо.“ Прозаичният над-пис върху табелката, който подробно описваше характерните ритуали за типичното американско погребение от деветнайсети век, не отговаряше

на зловещата картина. Музеят определено рискуваше с подобни ужасии.

Реши да подмине останалите прозорци и излезе през нисък свод в противоположния край на осмоъгълната зала. Малко след това коридорът се разклони. Вляво от себе си видя плитка ниша, вдясно дълъг и тесен, потънал в мрак коридор. Нямахше желание да тръгне по него – не и в този момент. Пристъпи в тясното пространство и внезапно спря. Приближи се да огледа по-отблизо една от витрините.

Галерията беше посветена на представите за абсолютното зло с многобройните му митични превъплъщения. Имаше всевъзможни изображения на средновековни дяволи – тук беше и злият дух на ескимосите Торнарсук. Но вниманието ѝ прикова разположен в средата на помещението груб каменен олтар. Осветена със сноп жълта светлина, върху олтара беше поставена миниатюрна статуетка, изваяна с такива подробности, че Марго онемя от изумление. Беше с четири крака, цялата покрита с люспи. И все пак нещо – издължените предни крайници, наклонът на главата – ѝ се стори обезпокоително човешко. Потръпна. „Що за въображение би могло да измисли създание с люспи и козина едновременно?“ Сведе поглед към табелката.

МБУН. Статуетката е изображение на безумния бог Мбун и вероятно е изработена от племето котога в поречието на Горна Амазонка. Този свиреп бог, известен и като Онзи, който пристъпва на четирите, е всявал истински ужас сред останалите туземни племена в региона. Според местни митове племето котога можело да призовава Мбун и да го изпраща с унищожителни задачи срещу съседните племена. Открити са съвсем незначителен брой артефакти на племето котога, а това е единственото запазено изображение на Мбун. Освен споменатото за тях в легенди от поречието на Амазонка, за племето котога и за техния мистичен „дявол“ не е известно нищо.

Марго усети да я полазват тръпки. Погледна по-отблизо, отвратена от наподобяващата влечуго статуетка, от малките, злобни очички... ноктите. По три на всеки крайник.

„Милостиви Боже!“

Беше невероятно.

В този миг инстинктът ѝ подсказа да остане абсолютно неподвижна. Измина цяла минута. Втора.

И отново го долови – звука, който я беше вцепнил. Странно шумолене – бавно, предпазливо, влудяващо тихо. Стъпките по дебелия килим би трябвало да са наблизо... съвсем наблизо. Задуши я някаква ужасна смрадлива воня.

Огледа се като обезумяла, опита се да потисне връхлетялата я паника, потърси най-безопасния изход. Мракът беше абсолютен. Измъкна се възможно най-безшумно от затвореното пространство и стигна до разклонението. Отново долови шумоленето и хукна презглава в сумрака покрай кошмарни изображения и злобно ухилени статуетки, които сякаш изскачаха насреща ѝ от тъмнината, по внезапно изникващи разклонения и лъкатушещи коридори, опитвайки се да избере най-безопасните.

Накрая, напълно объркана и останала без дъх, се пхна в една ниша с експонати на примитивна медицина. Задъхана, тя се притаи зад една витрина с трепаниран човешки череп върху метална поставка. Сгуши се в сянката и се послуша.

Не долови нищо: нито шумолене, нито помръдване. Постепенно възстанови дишането си и дойде на себе си. Наоколо нямаше нищо. А и надали въобще имаше нещо – всичко беше плод на възбуденото ѝ въображение, подхранено от тази кошмарна обиколка. „Глупаво постъпих, че се вмъкнах. Сега надали ще искам да дойда пак – дори и в най-многолюдната събота.“

Все пак трябваше да намери начин да се измъкне. Беше станало късно, но се надяваше, че все още има хора, за да чуят чукането ѝ, ако се озове пред някоя заключена врата. Щеше да изпадне в неловко положение, ако ѝ се наложи да дава обяснения на някой пазач или полицаи. Но поне ще е навън.

Надникна над капака на витрината. Дори всичко да беше плод на въображението ѝ, нямаше никакво намерение да се върне по обратния път. Задържайки дъха си, тя пристъпи тихо и се послуша. Нищо.

Обърна се наляво и тръгна бавно по коридора, като се опитваше да открие изход от изложбата. Спря на едно обширно разклонение и се вторачи в сумрака, обсъждайки накъде да тръгне. „Не е ли редно да има знаци към изходите? Вероятно все още не са поставени. Типично.“ Но коридорът вляво ѝ се стори обнадеждаващ: като че ли извеждаше към обширно фоайе, доколкото можеше да забележи в сумрака.

С периферното си зрение долови някакво помръдване. Вцепени се и колебливо погледна надясно. Някакъв силует – черен на черния фон – се процрадваше безшумно към нея, лъкатушейки сред забулените в мрак

витрини и зловещи експонати.

Тласната от вълна на ужас, Марго се втурна по коридора. По-скоро усети, отколкото видя прелитащите от двете ѝ страни стени да се разширяват. Видя два вертикални светли процепа пред себе си, очертаващи контурите на огромна двукрила врата. Без да забавя скорост, тя се насочи натам. Крилата се люшнаха напред и нещо от другата им страна изтрака. Нахлу неясна светлина – слабото червеникаво дежурно осветление, което включваха в музея през нощта. Усети полъх на хладен въздух по страните си.

Разтърсена от конвулсивно ридание, тя се обърна и блъсна двете крила на вратата. Облегна се на тях със затворени очи, притисна чело върху студения метал и се опита да си поеме дъх, хлипайки.

Откъм пурпурния сумрак зад гърба си ясно дочу покашляне.

Част втора Изложбата „Суеверие“

21

– Какво става там? – долетя дрезгав глас.

Марго се завъртя рязко и едва не припадна от облекчение.

– Полицай Борегард, там има... – започна тя, но спря насред изречението.

Ф. Борегард връщаше по местата им месинговите стойки, които вратата беше съборила, но вдигна очи при споменаването на името му.

– Ей, ти си момичето, което одева се опита да влезе! – Полицаят присви очи. – Какво има, госпожице... Само не ми отговаряй, че няма нищо!

– Полицай, там има някакъв... – започна отново Марго, но отново се разколеба.

Полицаят отстъпи назад, скръсти ръце пред гърдите си и зачака. Изведнъж се вторачи в нея с израз на недоумение.

– Какво има, по дяволите? Ей, добре ли сте, госпожице?

Марго се беше превила в пристъп на смях – или плач, не беше сигурна кое от двете – и триеше сълзите от очите си.

Полицаят протегна ръка и я хвана.

– Мисля, че трябва да дойдеш с мен.

Смисълът на думите му – да се озове в пълна с полицаи стая, на които да разказва случилото се отново и отново, нищо чудно да повикат доктор Фрок, а защо не и доктор Райт, отново да тръгне да обикаля изложбените зали – накара Марго да се изправи.

„Само ще ме помислят за луда.“

– О, не, няма нужда – смотелеви тя. – Просто малко се уплаших.

Полицай Борегард не изглеждаше особено убеден.

– Все пак може би трябва да поговориш с лейтенант Д'Агоста.

С другата ръка той извади обемист кожен тефтер от задния си джоб.

– Как се казваш? Трябва да докладвам.

Беше ясно, че няма да я пусне, докато не получи информацията.

– Казвам се Марго Грийн – примири се тя. Завършила съм

образованието си тук и работя под ръководството на доктор Фрок. Изпълнявах обещание към Джордж Мориарти – той е уредник на изложбата. Но вие сте прав. Вътре няма никой.

Докато говореше, тя деликатно освободи ръката си и тръгна към Мемориалната зала „Селус“, без да спира да говори. Известно време полицай Борегард продължи да я наблюдава, но накрая вдигна рамене, отвори с рязко движение бележника и започна да записва.

Щом се озова в залата, Марго спря. Не можеше да се върне в кабинета си – беше почти шест часа и полицейският час положително беше влязъл в сила. Не искаше да се прибере... не можеше да се прибере – не веднага...

Спомни си за разпечатката на Мориарти. Притисна лакът към кръста си. Чантата висеше на мястото си – беше я забравила заради преживените изпитания. Постоя известно време на едно място, после тръгна към опустелия информационен център. Вдигна слушалката на един вътрешен телефон и набра. Чу сигнала и глас:

– Мориарти на телефона.

– Джордж – каза тя. – Обажда се Марго Грийн.

– Здравсти, Марго – отвърна Мориарти. – Какво има?

– В Залата на Селус съм – продължи тя. – Току-що излязох от изложбата.

– Моята изложба? – възкликна изненадан Мориарти. – Какво си правила там? Кой те пусна?

– Търсех теб – отговори тя. – Искях да ти дам камерунския материал. Беше ли там?

Усети нов пристъп на паника.

– Не. Би трябвало да е запечатана заради откриването в петък вечерта. Защо?

Марго задиша тежко, опита да се овладее, но ръцете ѝ се разтрепериха и слушалката заудря ухото ѝ.

– Как ти се струва? – попита с любопитство Мориарти.

– Страшничка.

Не успя да овладее истеричния си кикот.

– Привлякохме няколко специалисти да организират осветлението и разположението на експонатите. Доктор Кътбърт дори нае проектанта на Мавзолея на духовете „Фантастичен свят“. Смятат го за най-добрия в света, както знаеш.

Най-после Марго намери сили да заговори.

– Джордж, нещо беше там с мен.

Един пазач в далечния край на залата я беше забелязал и се приближаваше към нея.

– Какво искаш да кажеш с думата „нещо“?

– Тъкмо това!

Внезапно изпита усещането, че отново е там вътре, застанала до ужасяващата статуетка. Усети горчивия вкус на ужас в устата си.

– Хей, престани да крещиш! – обади се Мориарти. – Виж какво, да отидем в „Кокалите“ и да поговорим. Така или иначе и двамата трябва да сме във от музея. Чувам какво ми казваш, но не го разбирам.

Барът „Кокалите“, както го наричаха всички служители на музея, беше известен на местните жители като „Каменната ласка“. Невпечатливащата му с нищо фасада беше сгушена между две огромни, богато украсени сгради на Седемдесет и втора улица точно срещу южния вход на музея. За разлика от другите обрасли с папрат барове в Горен Уест Сайд, в „Каменната ласка“ не сервираха заешка глава и ароматизирана минерална вода, но човек можеше да си поръча домашна франзела с месо и кана „Харп“ за десет долара.

Служителите на музея го наричаха „Кокалите“, защото съдържателят му Бойлан беше приковал и провесил огромно количество кости навсякъде по стените и във всяко свободно ъгълче. По стените бяха прикрепени невъобразимо количество бедра и пищали от слонова кост, подредени в спретнати редици като бамбукови рогозки. Целият таван беше покрит с причудливо аранжирани мозайки от кости от стъпала, лопатки и колени капачета. От всяко възможно кътче надничаха черепи на странни бозайници. Беше пълна мистерия откъде се е снабдил с всички тези кокалаци и някои твърдяха, че нощем нахълтвал в музея.

– Носят ми ги хората – отвръщаше Бойлан, повдигайки рамене.

Естествено беше местенцето да е предпочитано свърталище за служителите на музея.

„Кокалите“ беше претъпкан и двамата трябваше да се промъкнат през тълпата до едно празно сепаре. Марго огледа наоколо и забеляза няколко служители, а между тях и Бил Смитбек. Писателят беше седнал на бара и оживено разговаряше със стройна руса жена.

– Така – извиси глас над шумотевницата Мориарти. – Какво ми разправяше по телефона? Не съм сигурен, че ми стана ясно.

Марго пое дълбоко въздух.

– Слязох в изложбата, за да ти дам разпечатката. Беше тъмно. Вътре имаше нещо. Следеше ме. Преследваше ме.

– Пак същата дума „нещо“. Защо я използваш?

Марго нетърпеливо тръсна глава.

– Не ме карай да обяснявам. Чух шумолене. Като от приглушени стъпки. Бяха така безшумни, така спотайващи се, че аз... – Тя присви рамене, търсейки точните думи. – А и тази странна миризма. Беше ужасяващо.

– Виж, Марго...

В този момент пристигна келнерката и двамата си поръчаха питиета.

– Предназначението на тази изложба е да те полазят тръпки. Ти самата ми каза, че Фрок и някои други я смятат за прекалено сензационна. Мога да си представя какво си преживяла, заключена сама в тъмното...

– С други думи, просто съм си го представила – разсмя се унило Марго. – Нямах представа как ми се иска да е така.

Питиетата пристигнаха – светла бира за нея и халба „Гинес“ за Мориарти със сантиметър гъста пяна. Той отпи малка глътка и продължи:

– След тези убийства и всички слухове... Сигурно бих реагирал по същия начин.

Вече поуспокоена, Марго попита неуверено:

– Джордж, тази статуетка на когога в изложбата...

– Мбун? Какво за нея?

– Предните ѝ крака са с по три нокътя.

Мориарти остана доволен от бирата си.

– Знам. Великолепно произведение на скулптурата. Една от кулминациите на изложбата. Разбира се, макар да ми е неприятно да го призная, предполагам, че е най-привлекателна заради свързаното с нея проклетие.

Марго също отпи от бирата.

– Джордж, искам да ми разкажеш, колкото е възможно по-подробно всичко, което знаеш за това проклетие.

Над шумните разговори се извиси нечий вик. Марго погледна нагоре и видя Смитбек да изниква от задимения полумрак, помъкнал цял куп бележници. Косата му стърчеше във всевъзможни посоки. Жената, с която разговаряше на бара, беше изчезнала.

– Среща на прокудените – възкликна той. – Този полицейски час е голям тормоз. Господ да ме пази от полицаи и шефове на връзките с обществеността.

Без никой да го е канил, той тръсна бележниците си върху масата и се настани до Марго.

– Чух, че полицаите се канят да разпитат всеки, който работи в

района на убийствата – каза той. – Това означава и теб, Марго.

– Аз съм за другата седмица – отвърна тя.

– Не съм чул нищо такова – обади се Мориарти.

Не изглеждаше твърде доволен от появяването на Смитбек.

– Е, горе в таванската си стайка нямаш причини да се притесняваш – обърна се Смитбек към него. – Музейният звяр вероятно не може да се катери по стълбища.

– Тази вечер си в гадно настроение – отбеляза Марго. – Рикман отново ли ампутира ръкописа ти?

Смитбек продължи да разговаря с Мориарти.

– Всъщност тъкмо ти си човекът, когото исках да срещна. Имам един въпрос към теб.

Келнерката отново се появи и Смитбек ѝ махна с ръка.

– „Макалън“, веднага... Та исках да разбера каква е тази история за статуетката Мбун.

Последва подозрително мълчание. Смитбек изгледа Марго и Мориарти един подир друг.

– Какво толкова казах?

– Тъкмо за Мбун говорехме – колебливо отвърна Марго.

– Наистина? – възкликна Смитбек. – Светът е малък. Както и да е, онова старче австриецът от Залата на бръмбарите Фон Остер ми каза, че чул Рикман да вдига голям шум за Мбун, докато я поставяли в изложбата. Била свързана с някакви деликатни проблеми. Затова направих известно проучване.

Скочът пристигна, Смитбек вдигна високо чашата в безмълвна наздравица и я гаврътна.

– Вече изрових някои нещица – продължи той. – Свързани са с онова племе котога покрай река Горен Ксингу по поречието на Амазонка. Явно са били гадни типове – свръхестествени ритуали, човешки жертвоприношения и всичко останало. Тъй като не са останали кой знае колко следи от древните туземци, антрополозите предположили, че са изчезнали преди няколко века. Останали само митове, разпространявани от местните племена.

– Знам някои неща – започна Мориарти. – Двамата с Марго говорехме тъкмо за това. С тази разлика, че не всеки се е досетил...

– Знам, знам. Задръж за момент.

Мориарти се облегна с раздразнение назад. Беше свикнал да изнася, а не да изслушва лекции.

– Та става дума за онова приятелче Уитлеси. Преди няколко години

организирай експедиция до Горен Ксингу, за да открие следи от котога – изделия, останки от древни поселения, каквото и да е. – Смитбек се приведе конспиративно. – Но онова, което Уитлеси не казал на никого, било, че е тръгнал да търси не просто следи от древното племе, а самото племе. Бил убеден, че котога все още съществуват, и почти убеден, че ще ги открие. Разработил нещо, което нарекъл „митологична триангулация“...

Този път Мориарти не се обади.

– Това е способ, при който чрез обозначаване върху карта на точки, където се разпространяват най-много легенди за даден народ или място, се установява къде легендите са най-подробни и последователни и се определя точният център на съответния митичен регион. Именно там по всяка вероятност е източникът на митичните цикли.

Смитбек погледна Мориарти за момент.

– Без майтап – каза той. – Така или иначе, Уитлеси потегля през 1987 г. и изчезва в амазонската джунгла, без някой да го види повече.

– Фон Остер ли ти разказа всичко това? – повдигна вежди Мориарти. – Досадно старче.

– Може да е досадно, но знае безумно много за този музей. – Смитбек огледа празната си чаша със съжаление. – В джунглата явно е избухнал огромен спор и голяма част от членовете на експедицията преждевременно тръгнали обратно. Открили нещо много важно и искали веднага да напуснат, но Уитлеси не се съгласил. Останал заедно с някой си Крокър. Двамата очевидно са загинали в джунглата. Но когато попитах фон Остер за повече подробности за статуетката Мбун, той изведнъж млъкна. – Смитбек се протегна и заглежда за келнерката. – Май ще трябва да издира някой от участниците в експедицията.

– Дано имаш късмет – вметна Марго. – Всички са загинали в самолетна катастрофа на връщане.

Смитбек я погледна изпитателно.

– Без майтап? А откъде знаеш?

Марго се поколеба, припомняйки си настояването на Пендергаст за дискретност. След това си спомни за Фрок и как стисна ръката й тази сутрин с невероятна сила. „Не бива да пропуснем тази възможност.“

– Ще ви кажа онова, което знам – продължи бавно тя. – Но трябва да го запазите за себе си. И да се съгласите да ми помогнете по всеки възможен начин.

– Внимавай, Марго! – предупреди Мориарти.

– Да ти помогна? Естествено, никакъв проблем – каза Смитбек. – С

какво все пак?

Марго им разказа за срещата си с Пендергаст в зоната за сигурност: за отливката от нокът и раните, за сандъците, за казаното от Кътбърт. След това описа статуетката Мбун, която видя на изложбата – пропускателни паниката и бягството си. Знаеше, че Смитбек няма да повярва повече от Мориарти.

– Та онова, което попитах Джордж, преди да се появиш – каза накрая тя, – е какво точно знае за проклятието на котога.

Мориарти помръдна рамене.

– Всъщност не много. Според местните легенди племето котога било загадъчна група, шамански култ. Можели да общуват с демони. Имало някакво създание – зъл дух, така да се каже, – което използвали за убийства за отмъщение. Именно Мбун, или Онзи, който пристъпва на четирите. Уитлеси намерил статуетката и някои други изделия, опаковал ги и ги изпратил в музея. Естествено, подобно нарушаване на покоя на свещени предмети е извършвано безброй пъти. Но след като се изгубва в джунглата, а останалата част от експедицията загива при обратния полет... – Той отново присви рамене. – Проклятието.

– А сега умират и хора в музея – промълви Марго.

– Искаш да кажеш, че проклятието на Мбун, историите за музейния звяр и убийствата имат нещо общо? – възкликна Мориарти. – Стига, Марго, не се увличай дотам.

Тя го погледна съсредоточено.

– Нали ти каза, че Кътбърт държал статуетката извън изложбата до последния момент?

– Точно така – съгласи се Мориарти. – Сам се зае с цялата работа над реликвата. Нищо чудно, като имаме предвид ценността ѝ. Колкото до забавянето за изложбата, сигурен съм, че това е идея на Рикман. Вероятно с цел да привлече по-голям интерес.

– Съмнявам се – обади се Смитбек. – Не е в нейния стил. Ако не е нещо друго, опитала се е да попречи на интереса. Предложи ѝ някое скандалче и тя се сгърчва като попаднал в пламък молец.

Той се изкикоти.

– Все пак от какво е продиктуван твоят интерес към всичко това? – попита го Мориарти.

– Смяташ за невъзможно да ме заинтригува някакво потънало в прах старинно изделие?

Най-после Смитбек успя да привлече вниманието на келнерката и поръча по още едно питие.

– Рикман явно няма да ти позволи да пишеш за нея – добави Марго. Смитбек се навъси.

– Абсолютно вярно. Бих могъл да засегна туземците катога в Ню Йорк. Всъщност заинтересувах се, защото Фон Остер ми каза, че Рикман била много притеснена. Затова реших да поизровя това-онова, някоя мръсотийка, която да ми даде шансове за по-изгодна сделка при следващата ни среща. Нали разбирате: „Тази глава остава или предоставям историята за Уитлеси на списание «Смитсониян»“. Нещо такова.

– Я чакай малко – повиши тон Марго. – Не ти се доверих, за да изкараш повече пари по този начин. Не схващаш ли? Трябва да узнаем повече за тези сандъци. Каквото и да е онова, което убива хора, свързано е с тях. Трябва да разберем как.

– На всяка цена трябва да намерим дневника – каза Смитбек.

– Кътбърг обяви, че е изчезнал – отвърна Марго.

– Проверила ли си секретната база данни? – попита Смитбек. – Там може да има някаква информация. Бих опитал сам, но възможностите ми за достъп са нищожни.

– Моите също – отвърна Марго. – А и днес не ми върви с компютрите.

Тя им разказа за разговора си с Кавакита.

– Мориарти, ти какво ще кажеш? – попита Смитбек. – Нали си компютърен факир? А и като помощник-уредник имаш голям достъп.

– Мисля, че би трябвало да оставите на властите да се занимават с това. – Мориарти се дръпна многозначително назад. – Не е наша работа да се забъркваме.

– Не разбираш ли? – каза с умолителен тон Марго. – Никой не знае за какво говорим. Животът на много хора – може би бъдещето на музея – са поставени на карта.

– Знам, че мотивите ти са благородни, Марго – отвърна Мориарти. – Но не вярвам на Бил.

– Мотивите ми са кристално чисти като момина сълза – възкликна Смитбек. – Рикман щурмува цитаделата на журналистическото право на гласност. Само се опитвам да защита бастиона.

– Няма ли да е по-лесно да направим онова, което иска Рикман? – попита Мориарти. – Струва ми се, че твоята вендета е твърде детинска. И знаеш ли какво? Няма да успееш.

Пристигнаха питиетата, Смитбек гаврътна своето и възкликна от удоволствие.

– Някой път ще спипам тази кучка – закани се той.

Борегард приключи със записките си и напъха бележника в задния си джоб. Знаеше, че трябва да съобщи за случая. Момичето изглеждаше много уплашено и явно не можеше да я подозира в нищо. Ще докладва, когато има възможност, но не по-рано.

Борегард не беше в настроение. Портиерската работа не му допадаше. И все пак беше по-добре, отколкото да си регулировчик до някой повреден светофар. А и правеше добро впечатление на О'Райънс. „Да – щеше да каже, – възложиха ми случая в музея. Съжалявам, но не мога да говоря за това.“

„Дяволски проклето място за музей“ – помисли си Борегард. Предполагаше, че в нормални дни музеят кипи от дейност. Но тук нищо не беше нормално от неделя. Поне през деня служителите влизаха и излизаха от изложбените зали. Но след това ги затвориха за откриването. Без писмено разрешение от доктор Кътбърт никой не можеше да влиза, освен полицаите и охраната, и то само по работа. Слава Богу, че смяната му свършваше в шест и два дни ще е надалеч от това местенце. Солов риболовен излет до Катскилс. От седмици го очакваше.

Опила за успокоение кобура на своя „Смит&Уесън“ 38-и калибър. Както винаги беше готов за стрелба. А на другия му хълбок висеше пистолет с гилзи, зареден достатъчно, за да срути на колене цял слон.

Борегард чу зад гърба си приглушено потракване.

Завъртя се около себе си, усетил пулсът му да се ускорява, и заста на пред заключената врата на изложбата. Вкара ключа, отключи и надникна.

– Има ли някой?

Усети само хладен полъх по бузите.

Затвори вратата и провери бравата. Можеше да се излезе, но не и да се влезе. Момичето сигурно е влязло през предния вход. Но нали и той беше заключен? Никога нищо не му казваха.

Отново чу звука.

„По дяволите – помисли си той, – не съм длъжен да проверявам вътре. Не бива да пускам да се влиза. Нищо не казаха, ако някой излезе отвътре.“

Затананика си някаква мелодийка, почуквайки с два пръста в такт по бедрото си. Още десет минути и ще се махне от този пълен с призраци зимник.

Същият звук.

Борегард отново отключи и напъха глава. Виждаше само неясни силуети – изложбени витрини, сумрачен коридор.

– Аз съм полицаи. Ако си вътре, обади се.

Витрините и стените тънеха в мрак. Никакъв отговор, Борегард се дръпна назад и извади радиото.

– Борегард Онс, чуваш ли ме?

„Тук ТДН. Какво има?“

– Докладвам за шумове до задния изход на изложбата.

„Какви шумове?“

„Не се обажда.“

На Борегард му хрумна нещо.

– Откъде тръгна Макнит? С асансьора в сектор седемнайсет ли, онзи зад дежурната?

„Точно така му казах. Асансьорът в сектор седемнайсет. Имам същата карта като теб.“

– Значи за да стигне дотук, трябва да мине през изложбата. Много умно! Трябваше да го пратиш през помещенията за храна.

„Ей, не ми дръж такъв тон, Фред! Той се е изгубил, не ти. Обади се, щом пристигне.“

– Така или иначе, след пет минути ме няма – отвърна Борегард. – Ефинджър да се занимава. Край и изчезвам.

В този момент Борегард чу някаква тупурдия откъм изложбата. Някакъв тъп удар. „Господи, Макнит!“ Отключи и пристъпи навътре, разкопчавайки кобура на pistolета.

ТДН налага поредната поничка и задъвка, после я преглътна с кафе. Радиото изпука.

„Макнит до Опс. Аз съм, ТДН.“

– Десет-четири. Къде се губиш, по дяволите?

„На задния вход съм. Борегард го няма. Не мога да се свържа с него.“

– Сега ще опитам. – ТДН включи предавателя. – ТДН вика Борегард. Фред, обади се. ТДН вика Борегард... Ей, Макнит, сигурно му е писнало и си е тръгнал. Смяната му току-що свърши. Как стигна дотам?

„Както ми каза, но предният вход на изложбата беше заключен и се наложи да обиколя. Не си носех ключовете. Малко се пообърках.“

– Остани там, става ли? Смяната му пристига всеки момент. Тук пише, че е Ефинджър. Обади се, като се появи, и се връщай.

„Ефинджър пристига. Ще докладваш ли за Борегард?“ – попита

Макнит.

– Майтапиш ли се? Да не съм бавачка.

– Неясни. Изглежда вътре има някой.

Отреща се чу разговор и приглушен кикот.

„Ей... Фред?“

– Какво?

Борегард изпита нарастващо раздразнение. Диспечерът в дежурната стая беше истински задник.

„По-добре не влизай вътре.“

– Защо не?

„Може да е чудовището, Фред. Може да те спипа.“

– Майната ти! – измърмори под носа си Фред.

Нямаше право да прави проверки без подкрепление и диспечерът чудесно го знаеше.

Зад вратата се чу стъргане, сякаш нещо драскаше с нокти по нея. Борегард задиша учестено.

Радиото изпука.

„Видя ли чудовището?“

Опитвайки се да запази хладнокръвие, Борегард съобщи:

– Повтарям, докладвам за неидентифицирани шумове в изложбата.

Искам подкрепление за проверка.

„Иска подкрепление.“ Отново се чу приглушен смях. „Фред, нямаме подкрепление. Всички са заети.“

– Слушай – отвърна ядосано Борегард. – Кой е там с теб? Защо не пратиш него?

„Макнит. Има почивка за кафе. Прав ли съм, Макнит?“

Борегард чу още по-силен кикот.

Изключи радиото. „Майната им на тези типове! – помисли си той. – И това ако са професионалисти... Дано лейтенантът слуша на същата честота.“

Закача в мрачния коридор. „Още пет минути и ме няма.“

„ТДН вика Борегард. Чуваш ли ме?“

– Десет-четири – отвърна Борегард.

„Макнит дойде ли?“

– Не – каза Борегард. – Изпи ли си кафето?

„Не бе, само се пошегувах – отговори с леко притеснение ТДН. – Веднага го пратих.“

– Значи се е загубил – каза Борегард. – Смяната ми свършва след пет минути. Няма ме цели четирийсет и осем часа и въобще не ме

интересува. По-добре му се обади.

23

Д'Агоста погледна към Пендергаст, който се беше отпуснал върху изтърканата задна седалка на буика.

„Господи – помисли си той, – пич като Пендергаст трябва да се вози поне в последен модел «Таун!» А са му отпуснали четиригодишен буик и шофьор, който трудно говори английски.“

Пендергаст беше притворил очи.

– Завий по Осемдесет и шеста и после по пряката през Централ Парк – извика Д'Агоста.

Шофьорът кривна по две алеи през Централ Парк Запад и изскочи с рев на пряката.

– Сега по Пето на Шейсет и пета и мини пряко – добави Д'Агоста. – След това излез на Трето и завий вдясно по Шейсет и шеста.

– Петсет и девета по-бързо – каза със силен средноизточен акцент шофьорът.

– Не и във вечерния час пик – викна Д'Агоста.

Божичко, не разполагаха дори с шофьор, който да се ориентира из града!

Щом колата зави и се понесе по авенюто, шофьорът подмина Шейсет пета.

– Какви ги вършиш, по дяволите? – каза Д'Агоста. – Току-що пропусна Шейсет и пета.

– Извинения – избърбори шофьорът и зави по задръстената Шейсет и първа.

– Не мога да повярвам! – обърна се Д'Агоста към Пендергаст. – Трябваше да уволниш този тип.

Агентът се усмихна, без да отваря очи.

– Подарък от нюйоркската служба. Но закъснението ще ни даде възможност да поговорим.

Той се намести върху орфаната седалка.

През последния половин час Пендергаст беше присъствал на аутопсията на Джоли. Д'Агоста отклони поканата.

– Лабораторията установи няколко вида ДНК в нашата мостра – продължи Пендергаст. – Едната на човек, а другата на гекон.

Д'Агоста го погледна.

– Гекон? Това пък какво е? – попита той.

– Вид гущер. Безобиден. Обича да се припича на слънце по стените. Когато бях дете, едно лято наехме вила край Средиземно море – целите стени бяха покрити с гущери. Във всеки случай резултатите така изненадаха лаборанта, че го взел за шега. – Той отвори чантата си. – Това е докладът от аутопсията. Боя се, че няма нещо съвсем ново. Същият начин на действие, ужасно осакатяване, отстранена таламоидна част на черепа. Коронерската служба е изчислила, че за да се причинят такива контузии с един-единствен удар, необходимата сила трябва да е... – Той надникна в някакъв лист с машинописен текст. – ... двукратно по-голяма от удар на силен мъж. Излишно е да обяснявам, че е само преценка.

Пендергаст прелисти няколко страници.

– Освен това са направили ензимни тестове на мозъците на по-голямото момче и на Джоли за наличие на слюнка.

– И?

– И в двата случая резултатите са положителни.

– Господи! Искаш да кажеш, че убиецът яде мозъците им?

– Не само ги яде, лейтенант, но и ги олигавя. Очевидно той, тя или то няма никакви маниери. Носиш ли доклада на специгрупата? Искам да го погледна.

Д'Агоста му го подаде.

– Няма да откриеш нищо изненадващо. Кръвта е на Джоли. Открили са следи от кръв в зоната за сигурност и надолу по стълбището към подземие. Разбира се, снощният дъжд е измил всичко.

Пендергаст прегледа документа.

– А това е докладът за вратата към склада. Някой доста е блъскал и тропал, вероятно с тъп инструмент. И там има тройни драскотини, които съвпадат с намерените по жертвите. Силата също е била значителна.

Пендергаст подаде папките.

– Изглежда ще се наложи да отделим по-голямо внимание на подземие. В основни линии, Винсент, ДНК анализите са най-големият ни шанс засега. Ако открием произхода на парчето от нокът, ще разполагаме с първата солидна улика. Затова помолих за тази среща.

Колата спря пред лабиринт от сгради над Ийст ривър, чиито стени от червени тухли бяха обрасли с бръшлян. Един пазач ги пропусти през някакъв страничен вход.

В лабораторията Пендергаст застана пред една маса в средата на помещението и подхвана разговор с експертите Бучхолц и Търоу. Д'Агоста се възхищаваше на лекотата, с която южнякът поемаше

нещата в ръцете си.

– Двамата с моя колега искаме да разберем процедурата за ДНК анализ – говореше Пендергаст, – тъй като ни е нужно да узнаем как се стига до тези резултати и дали са необходими по-нататъшни анализи. Вярвам, че разбирате.

– Естествено – отвърна Бучхолц. Беше енергично дребно човече, плешиво като планински връх. – Моят асистент доктор Търоу направи анализа.

Търоу неспокойно пристъпи напред.

– Когато получихме пробата – започна той, – поискаха да установим дали е от едър месояден бозайник. По-точно едра котка. В такива случаи сравняваме ДНК на пробата с ДНК на поне пет или шест вида, които вероятно съответстват. Но същевременно избираме животно, което очевидно не отговаря на мострата, наречено странична група. Нещо като контрол. Ясно ли се изразявам?

– Засега – отвърна Пендергаст. – Но за мен по-простичко. В тази област съм профан.

– Като странична група обикновено използваме човешка ДНК, тъй като тя е най-определена. Та значи подлагаме пробата на ПВР, което ще рече „полимерна верижна реакция“. Това налага да бъдат направени хиляди и хиляди копия на гените, което ни дава много широка възможност за проверка, разбирате ли.

Той посочи един обемист апарат с прикрепени към него продълговати плексигласови ивици. Зад тях имаше тъмни вертикални сектори, които образуваха сложни структури.

– Това е пулсационно-полева гелна електрофорезна апаратура. Поставаме пробата ето тук и частици от нея попадат надлъжно по ивиците чрез гела според молекулярното им тегло. Проявяват се върху тъмните сектори, а с помощта на компютър установяваме какви гени са налице. – Той пое дълбоко въздух. – Както и да е, резултатите за едри котки бяха отрицателни. Категорично отрицателни. Нулева вероятност. И за наша изненада получихме положителен резултат за страничната група, тоест хомо сапиенс. И както ви е известно, установихме следи на ДНК от няколко вида гущери, или поне така изглежда. – Изражението му беше леко глуповато. – Но независимо от това повечето от гените в пробата останали неидентифицирани.

– И затова допуснахте, че е замърсена.

– Да. Замърсена или дегенерирала. Голям брой многократни базови двойки в мострата демонстрират високо ниво на генетично увреждане.

– Генетично увреждане?

– При увредена или дефектна ДНК много често се наблюдава неконтролирано репродуциране на дълги повтарящи се редици на една и съща базова двойка. ДНК може да бъде увредена от вируси, а така също от радиация, някои химикали, дори рак.

Пендергаст беше започнал да обикаля из лабораторията, оглеждайки обстановката с котешко любопитство.

– Тези гущерови гени много силно ме интересуват. Но какво точно означават?

– Там е голямата мистерия – продължи Търоу. – Те са много редки. Някои гени се срещат много често, например цитохром Б се среща навсякъде – от морския охлюв до човека. Но тези гущерови гени... На практика не знаем нищо за тях.

– Искате да кажете, че тази ДНК не е на животно, така ли? – попита Д'Агоста.

– Поне не на едър месояден бозайник, който ни е известен – отвърна Бучхолц. – Направихме всички тестове. Няма достатъчно съответствия, че е от гушер. Затова чрез процес на елиминиране бих допуснал, че е на човек. Но е дефектна или замърсена. Резултатите са неясни.

– Образецът – каза Д'Агоста – е намерен в трупа на убито момче.

– А! – възкликна Търоу. – Това обяснява замърсяването с човешки генетичен материал. Всъщност би ни било много по-лесно, ако предварително знаехме подобни неща.

Пендергаст се намръщи.

– Доколкото знам, пробата е от коренен канал на нокът и е извадена от криминолог, така че е направено всичко възможно за недопускане на замърсяване.

– Една-единствена клетка е достатъчна – отвърна Търоу. – Нокът значи... – Той се замисли. – Нека предложи една идея. Нокътят може да е от гушер, но е силно замърсен от кръвта на пострадалия човек. Всякакъв гушер – не непременно „гекон“. – Той погледна Бучхолц. – Това че идентифицирахме част от ДНК като от гекон, се дължи на факта, че преди няколко години наш колега направи генетични проучвания на гекон и вкара резултатите в Генлаб. Иначе щеше да остане неразпозната, като по-голяма част.

Пендергаст погледна към Търоу.

– Ако нямате нищо против, бих искал да продължите с тестовете, за да ни кажете какво точно правят тези гени на гекон.

Търоу се начумери.

– Господин Пендергаст, шансовете за успешен анализ далеч не са големи, а и ще отнемат седмици. Струва ми се, че вече разрешихме мистерията...

Бучхолц го потупа по гърба.

– Хайде да не се бъркаме на агента. В края на краищата полицията плаща, а това е много скъпа процедура.

Върху лицето на Пендергаст цъфна широка усмивка.

– Радвам се, че споменах това, доктор Бучхолц. Изпратете сметката на директора на Службата за специални операции във ФБР. – Той надраска адреса върху визитната си картичка. – И изобщо не се притеснявайте. Цената няма никакво значение.

Д'Агоста се ухили. Знаеше какво прави Пендергаст: връщаше си го за гадната кола. Ама че дявол!

24

Четвъртък

В единайсет и петдесет в четвъртък сутринта един мъж, който настояваше, че е преродилият се египетски фараон Тот, се развилия в крилото с антиките, събори две витрини от храма на Азар-Нар, строши трета и измъкна една мумия от саркофага ѝ. Наложил се трима полицаи да го обуздаят, а няколко уредници да събират древните останки и да поправят превръзките на мумията през останалата част от деня.

След по-малко от час една жена изтича с писък от Залата на маймуните и твърдеше, че е зърнала нещо притаено в тъмния ъгъл на някаква тоалетна. Един телевизионен екип, който чакаше да засече Райт на южното стълбище, засне истеричното ѝ изскачане през изхода.

Около обяд някаква групичка, наричаща себе си Съюз срещу расизма, организира блокада пред музея, настоявайки за бойкотиране на изложбата „Суеверие“.

Рано следобед Ентъни Макфарлейн, известен в цял свят филантроп и ловец на едър дивеч, предложи награда от 500 000 долара за залавянето и предаването на музейния звяр. Музейните власти незабавно отрекоха каквато и да било връзка с Макфарлейн.

Журналистите светкавично отразяваха всички тези събития, но други произшествия останаха неизвестни за публиката извън музея.

До обяд четирима служители напуснаха без предизвестие. Други

трийсет и пет бяха излезли в извънреден отпуск, а приблизително триста се обадиха, че са болни.

Малко следобед една жена младши препаратор от Отдела по палеонтология на гръбначни животни припадна върху масата в лабораторията. Откараха я в Медицинския отдел, където предяви иск за удължена почивка и компенсация, основавайки се на тежък емоционален и физически стрес.

Около три следобед охраната вече беше реагирала на няколко настоявания за разследване на подозрителни шумове в различни отдалечени кътчета на музея. С приближаването на полицейския час полицаите от командния пункт в музея бяха реагирали на няколко сигнала за появяване на съмнителни силуети, останали до един непотвърдени.

По-късно се установи, че през този ден броят на обажданията в телефонната централа на музея, свързани с тайнственото същество, са сто и седем: включително налудничави съобщения, бомбени заплахи и предложения за съдействие от хора с всевъзможни умения – от екстерминатори до спиритуалисти.

25

Смитбек откряна мръсната врата и надникна вътре. Това сигурно бе едно от зловещите кътчета в музея: складовото помещение на лабораторията по физико-антропология, или както я наричаха журналистите – залата със скелетите. Музеят разполагаше с една от най-големите сбирки на скелети в страната, като отстъпваше единствено на музея „Смитсониън“ – само в тази зала имаше дванайсет хиляди. Повечето бяха на индианци от Северна и Южна Америка, събрани през деветнайсети век в разцвета на физическата антропология. Чак до тавана се извисяваха подредени един до друг шкафове с огромни метални чекмеджета, всяко от които съдържаше поне по един човешки скелет. Върху всяко чекмедже беше поставена жълта табела с номер, име на племе, а понякога и кратко описание. Други, по-миниатюрни табелки, излъчваха хладината на анонимността.

Преди известно време Смитбек бе прекарал цял следобед в обикаляне от шкаф на шкаф, тършуване из чекмеджетата и преглеждане на избледнелите бележки, повечето написани с изискан почерк на ръка. Някои беше преписал в бележника си:

Спец. – 1880–1770

Крачещ из облаците. Янктонски сиукс. Убит в битката при Медисин Бау Крик, 1880.

Спец. – 1899–1206

Маги Изагубения кон. Северен шайен.

Спец. – 1933–43469

Анасази. Каньон дел Муерто. Експедиция Торп-Карлсън, 1900.

Спец. – 1912–695

Луо. Езерото Виктория. Майски дар. Ген. Хенри Трокомортън, Барг.

Спец. – 1872–10

Алеут, произход неизвестен.

Беше наистина странна гробница.

Зад складовата зона се простираше лабиринтът от стаи на лабораторията по физико-антропология. Навремето антрополозите в лабораторията се занимаваха предимно с измерване на кости, опитвайки се да определят сходствата между различните раси, произхода на човечеството и подобни проучвания. Сега в лабораторията се осъществяваха много сложни биохимични и епидемиологични изследвания.

Преди няколко години музеят реши – по настояване на Фрок – да я обедини с лабораториите по генетични и ДНК изследвания. Зад помещенията с потънали в прах кокалаци бяха подредени огромни безупречно чисти центрофуги, съскащи автоклави, електрофорезна апаратура, трепкащи монитори, преплетени стъклени дестилационни устройства и титрационни прибори – едни от най-усъвършенстваните технически апаратури от този род. Тъкмо към тази ничия зона между старото и новото се беше ориентирал Грег Кавакита.

Смитбек погледна през високите етажерки в складовото помещение към вратите на лабораторията. Беше малко след десет часа и наоколо се навърташе само Кавакита. Забеляза го изправен зад една-две етажерки – извършваше някакви резки, въртеливи движения с лявата ръка, размахвайки нещо над главата си. „Този ще ме побърка!“ – помисли си Смитбек. Кавакита ловеше риба.

– Хвана ли нещо? – извика Смитбек.

Кавакита възкликна от изненада и въдицата изтрака по пода.

– Майната ти, Смитбек! – изруга той. – Непрекъснато дебнеш наоколо. Моментът не е особено подходящ да стряскаш хората, нали знаеш. Можех да нося някой 45-и калибър или нещо подобно.

Той тръгна по пътеката между рафтовете и се появи иззад ъгъла, поглеждайки го с начумерено добродушие, докато навиваше макарата на въдицата.

Смитбек се разсмя.

– Казах ти да не работиш сред всички тези скелети тук. Видя ли какво стана – абсолютно си изперкал.

– Само тренирам – разсмя се Кавакита. – Гледай. Трета етажерка. Биволска гърбица.

Той метна въдицата. Кордата избръмча и „мухата“ улучи, отскачайки от едно чекмедже на третата редица от рафтове в дъното на пътеката. Смитбек се приближи. Абсолютно точно: в него се помещаваха костите на някогашния „Биволска гърбица“.

Смитбек свирна с уста.

Кавакита нави част от кордата, хвана увисналата „муха“ с лявата ръка и стисна корковия прът с дясната.

– Пети рафт, втора редица. Джон Мбоя – обяви той.

Кордата отново се извиси във въздуха в теснината между етажерките и миниатюрната въдичка улучи точната табелка.

– Същински Исак Уолтън⁷ – тръсна глава Смитбек.

Кавакита нави кордата и започна да разглобява бамбуковия прът.

– Не е като да ловиш риба в река – подхвърли той, – но тренировките са полезни, особено в това тясно пространство.

Помагат ми да се отпускам в почивките. Ако не заплета кордата в някоя етажерка, разбира се.

Когато назначиха Кавакита в музея, той отказа слънчевия кабинет на петия етаж, който му предложиха, и предпочете много по-тесен в лабораторията, за да бъде по-близо до практическите дейности. Вече беше публикувал повече изследвания, отколкото някои уредници през цялата си кариера. Интердисциплинарните му проучвания под ръководството на Фрок много скоро го бяха издигнали до помощник-уредник по еволюционна биология, на която първоначално се бе посветил, изследвайки еволюцията на растенията. Младежът ловко се възползваше от

7. Английски писател (1593–1683) – „Съвършеният въдичар“. – Б.пр.

известността на своя наставник, за да напредва. По-късно временно изостави еволюцията на растенията заради програмата Генетичен секвентен екстраполатор. Единствената му страст извън работата изглежда беше риболовът или по-точно, както обясняваше на всеки готов да го изслуша, благородната и неуловима атлантическа съомга.

Кавакита напъха пръта в очукан калъф „Орбис“ и го облегна внимателно в един ъгъл. Давайки знак на Смитбек да го последва, той тръгна по заобиколените от ковчези пътечки към огромно писалище с три тежки дървени стола. Смитбек забеляза, че писалището е покрито с листа, купчини многократно прелиствани монографии и табли с изкуствен пластмасов пясък, в които лежаха всевъзможни човешки кости.

– Погледни това – каза Кавакита и плъзна нещо към Смитбек.

Беше гравюра на родословно дърво, направена с кафяво мастило върху ръчно боядисана като мрамор хартия. По клоните на дървото висяха табелки с различни латински думи.

– Красиво – каза Смитбек и приседна.

– Единствената подходяща дума, струва ми се – отвърна Кавакита. – Възглед за човешката еволюция от средата на деветнайсети век. Естетически шедьовър, но научна пародия. Работя върху малък отрязък от него за тримесечника „Човешката еволюция“ във връзка с ранните еволюционни възгледи.

– Кога ще го публикуват? – запита от професионален интерес Смитбек.

– О, в началото на следващата година. Тези списания са много мудни.

Смитбек остави гравюрата върху писалището.

– И какво общо има това с настоящата ти работа – ГПЕ или САТ, или каквото е там?

– Най-точно ГСЕ – засмя се Кавакита. – Нищо общо. Просто едно дребно хрумване – за забавление извън работно време. Все още ми харесва да си цапам ръцете понякога.

Постави внимателно диаграмата в една папка и се обърна към писателя.

– Е, как напредва шедьовърът? Мадам Рикман продължава ли да те тормози?

Смитбек се захили.

– Значи вече всички знаят за мъките ми с тиранката. Те самите са достойни за цяла книга. Всъщност дойдох да поговорим за Марго.

Кавакита седна на стола срещу Смитбек.

– Марго Грийн? Какво по-точно?

Смитбек запрелиства безцелно една от пръснатите върху работната маса монографии.

– Разбрах, че се нуждае от помощта ти.

Кавакита присви очи.

– Вчера вечерта ми се обади и ме попита дали може да провери някакви данни в екстраполиращата програма. Отговорих ѝ, че все още не е готова. – Той помръдна рамене. – На практика е точно така. Не мога да гарантирам сто процента за точността на съответствията. Но напоследък съм ужасно зает, Бил. Просто не разполагам с време да обучавам някого на програмата.

– Тя не е чак толкова неграмотна, за да е необходимо да я водиш за носа – отвърна Смитбек. – Провежда някакви тежки генетични изследвания за дисертацията си. Сигурно непрекъснато я срещаш в лабораторията. – Той избута монографиите встрани и се наведе напред. – Няма да ти струва много да помогнеш на детето – настоя Смитбек. – В момента не ѝ е леко. Преди две седмици почина баща ѝ, както знаеш.

Кавакита явно се изненада.

– Така ли? За това ли разговаряхте в служебното клубче?

Смитбек кимна.

– Не обича да се оплаква, но ѝ е трудно. Мисли да напусне музея.

– Ще сбърка – намръщи се Кавакита. Понечи да добави нещо, но замълча. Облегна се назад и преценяващо погледна Смитбек. – Това е изключително алтруистичен жест от твоя страна, Бил. – Присви устни, поклащайки глава. – Бил Смитбек, добрият самарянин. Да не си създаваш нов имидж, а?

– За теб съм Уилям Смитбек младши.

– Бил Смитбек, орелът скаут – продължи Кавакита, после тръсна глава. – Не, не може да е истина. Не си дошъл да си говорим за Марго, нали?

Смитбек се поколеба.

– Е, това беше една от причините – призна той.

– Знаех си! Хайде, изплюй камъчето.

– О, добре – въздъхна Смитбек. – Слушай. Опитвам се да се докопам до информация за експедицията на Уитлеси.

– Кое?

– Експедицията в Южна Америка, дето открила статуетката Мбун. Нали знаеш, кулминацията на новата изложба.

Лицето на Кавакита се проясни.

– О, да. Онази, за която старчето Смит е дрънкал онзи ден в хербарииума. И какво за нея?

– Ние предполагаме, че има някаква връзка между тази експедиция и убийствата тук.

– Какво? – недоверчиво възкликна Кавакита. – Само не ми казвай, че си се захванал с историята за музейния звяр. И кои сте „вие“?

– Не твърдя, че вярвам на каквото и да било, разбрано? Но напоследък дочувам доста странни неща. А и цялата тази паника на Рикман във връзка с излагането на Мбун в изложбата! От експедицията са пристигнали и други неща, освен тази реликва – всъщност няколко натъпкани догоре сандъка. Искам да науча повече неща за тях.

– И какво точно трябва да направя аз във връзка с всичко това? – попита Кавакита.

– Нищо. Но ти си помощник-уредник. Имаш висока степен на достъп в компютъра на музея. Можеш да надникнеш в базата данни и да откриеш нещо за тези сандъци.

– Съмнявам се изобщо да са вкарали нещо – отвърна Кавакита. – Но това няма значение.

– Защо? – попита Смитбек.

Кавакита се разсмя.

– Чакай минутка.

Той се надигна и тръгна към лабораторията. След няколко минути се върна с парче хартия в едната ръка.

– Ти да не си медиум – възкликна той и подаде хартията. – Виж какво открих в пощата си тази сутрин.

МУЗЕЙ ЗА ЕСТЕСТВЕНА ИСТОРИЯ, НЮ ЙОРК ВЪТРЕШЕН МЕМОРАНДУМ

До: Уредници и старши служители

От: Лавиния Рикман

Управителен съвет: Райт, Левален, Кътбърт, Ласор

Вследствие на скорошните нещастни събития музеят се намира под настоятелно наблюдение от страна на пресата и широката общественост в цялост. Поради посочените обстоятелства се възползвам от възможността да преразгледам политиката на музея по отношение на външните контакти.

Всякакви връзки с пресата могат да се осъществяват единствено чрез Службата за връзки с обществеността в музея. Не следва да се дават никакви официални или неофициални коментари относно проблемите на музея на журналисти или други представители на медиите. Всякакви изявления или оказване на помощ на личности, ангажирани с подготвяне на интервюта, документация, книги, статии и т.н., свързани с музея, следва да се съгласуват с тази служба. Неспазването на тези указания ще доведе до предприемането на дисциплинарни мерки от страна на ръководството.

Благодаря ви за съдействието в този труден момент.

– Господи! – измърмори Смитбек. – Виж това: „личности, ангажирани с подготвяне на... книги“.

– Теб има предвид – разсмя се Кавакита. – Сега разбираш ли? Ръцете ми са вързани.

Той измъкна носна кърпа от задния си джоб и си издуха носа.

– Алергичен съм към прашни кокалаци – обясни той.

– Направо не мога да повярвам – каза Смитбек, след като прочете отново съобщението.

Кавакита стовари ръка върху рамото му.

– Бил, приятелю, знам, че тази история ще вдигне страхотно тиража и бих искал да ти помогна да напишеш най-сензационната, скандална и пикантна книга. Но не мога. Ще бъда честен. Тук нравя кариера и... – той стисна рамото му по-силно – ... ми предстои да заема по-висок пост. Точно в момента не мога да си позволя подобни волности. Ще трябва да потърсиш друга пътечка. Става ли?

Смитбек кимна унило.

– Става.

– Не ми изглеждаш убеден – разсмя се Кавакита. – Но се радвам, че все пак ме разбираш. – Той изправи деликатно писателя на крака. – Чуй ме. Какво ще кажеш за малко риболов в неделя? Предсказват ранни пасажи в Кънеткюът.

Накрая Смитбек се усмихна.

– Хвани ми някоя от дяволските си дребни нимфи – отвърна той. – Наслука!

Когато се получи поредното съобщение, Д'Агоста се намираше в противоположния край на музея. Забелязан силует, секция 18, компютърната зала.

Изпъшка и напъха радиостанцията в калъфа. Краката го боляха от умора. На всеки му се привиждаха вампири в това проклето място.

В преддверието пред компютърната зала се бяха събрали десетина души и с притеснение се опитваха да си разменят шегички. До затворената врата бяха застанали двама полицаи.

– Спокойно – каза Д'Агоста, докато разопаковаше една пура. – Кой го видя?

Един млад мъж пристъпи напред. Беше облечен в бяла лабораторна манта и имаше полегати рамена. На колана му висяха очила с цвят на кока-кола, калкулатор и пейджър.

„От къде ги изравят тези типове?“ – помисли си Д'Агоста.

Беше безупречен.

– Всъщност не видях нищо – отговори типът, – но чух силно тропане в електрозалата. Звучеше като блъскане, сякаш някой се опитва да mine през вратата...

Д'Агоста се обърна към двамата полицаи.

– Да проверим.

Завъртя бравата на вратата и някой подаде ключ с обяснението:

– Заклучихме. Не искахме нещо да изскочи отвътре... Д'Агоста махна с ръка. Започваше да става смешно. На всички им се привиждаха призраци. Как смятаха да организират голям банкет за откриването следващата вечер? Трябваше да затворят това кошмарно местенце още след първите убийства.

Залата беше просторна, овална и безупречно чиста. В средата върху голям пиедестал се издигаше окъпан в ярка неонова светлина бял цилиндър, висок около метър и половина. Д'Агоста предположи, че това е централният компютър на музея. Бучеше приглушено, заобиколен от устройства, работни станции, маси и шкафове с книги. На отсрещните стени имаше две врати.

– Огледайте наоколо, момчета – каза той и напъха незапалената пура в устата си. – Искам да поговоря с онова приятелче, за да свърша писмената работа.

И излезе отвън.

- Име? – попита Д'Агоста.
- Роджър Тръмкеп. Аз съм сменният надзорник.
- Добре – каза уморено Д'Агоста, докато си записваше. – Докладва-те за шумове при процесора с база данни.
- Не, сър, процесорът е на горния етаж. Това е компютърната зала. Наблюдаваме хардуера и поддържахме системите.
- Значи компютърната зала. – Той си отбеляза още нещо. – Кога за първи път чухте шумовете?
- Няколко минути след десет. Тъкмо приключвахме с журнала.
- Четяхте си журнал, когато чухте шумовете?
- Не, сър. Записите на дневниците⁸. Довършвахме ежедневното съхраняване на информацията.
- Разбирам. Приключвахте чак в десет?
- Това не може да се прави в натоварените часове, сър. Имаме специално разрешение да идваме на работа в шест сутринта.
- Късметлии. И къде чухте тези шумове?
- Идваха от електрозалата.
- И тя е...
- Вратата вляво от МП-3. Това е компютърът, сър.
- Видях две врати вътре – каза Д'Агоста. – Какво има зад другата?
- О, това е тъмната стаичка. Достъпът в нея е с магнитни карти. Никой не може да влезе.

Д'Агоста го погледна учудено.

– В нея се намират дискове и други такива неща. Наричаме я „тъмната стаичка“, защото всичко е автоматично – никой не влиза, освен техниците по поддръжката. – Той кимна гордо. – Ние сме абсолютно автоматизирани. В сравнение с нас полицейските управления са все още в каменната ера. Те все още използват оператори, които правят записите ръчно или нещо подобно.

Д'Агоста отново влезе вътре.

– Чули са шумовете зад онази врата в дъното вляво. Да огледаме. – Той се обърна и каза на Тръмкеп: – Да останат отвън.

Вратата на електрозалата се отвори и замириса на горещи кабели и озон. Д'Агоста опипа стената, намери копчето и включи осветлението.

Най-напред огледа помещението, както пишеше по учебниците. Трансформатори. Скари на вентилационни проводни кабели. Няколко климатика. Много горещ въздух. Но нищо друго.

8. Игра на думи: „Journal“ – вестник и дневник. – Б.пр.

– Огледайте зад онова устройство – каза Д'Агоста.

Полицайте огледаха подробно всяко ъгълче. Един от тях се обърна и вдигна рамене.

– Добре – каза Д'Агоста и тръгна към компютърната зала.

– Изглежда чисто. Господин Тръмкеп?

– Да? – подаде глава надзорникът.

– Кажете на хората си да влязат. Изглежда нормално, но ще оставим човек през следващите трийсет и шест часа. – Той се обърна към един от полицайте, които излизаха от електрозалата. – Уотърс, оставаш тук до края на смяната си. Проформа, разбираш ли? Ще ти изпратя смяната.

„Още няколко такива случая и оставам без полицаи“ – мина му през ума.

– Разбрано – отвърна Уотърс.

– Това е добра идея – каза Тръмкеп. – Тази зала е ядрото на музея, разбирате ли. Или по-скоро мозъка. Ние контролираме телефоните, растенията, мрежата, принтирането, електронната поща, системата за сигурност...

– Чудесно – каза Д'Агоста.

Запита се дали тъкмо тази не е службата, която разполага с точни чертежи на подземие.

Служителите започнаха да влизат един по един и да заемат местата си пред компютрите. Д'Агоста попи чело. „Горещо е като в сауна.“ Обърна се да излезе.

– Родж – чу глас зад себе си. – Имаме проблем.

Д'Агоста се спря.

– О, Боже мой! – възкликна Тръмкеп, вторачен в монитора. – Системата е блокирала. Какво, по дяволите...

– Още ли беше на контролен режим, когато излезе, Родж? – запита някакъв дребосък с издадени напред зъби. – Ако е приключил и не е получил отговор, може да е превключил на презареждане.

– Може да си прав – каза Роджър. – Изключи го и провери дали ще тръгне.

– Не отговаря.

– Защитата изключена ли е? – попита Тръмкеп, привеждайки се над компютърджията с издадените зъби. – Дай да проверя.

В залата записука алармена сирена, не силно, но пронизително и остро. Д'Агоста забеляза червен сигнал върху едно табло на тавана над лъскавия централен компютър. Може би трябваше да се помотае още

известно време тук.

– Какво има сега? – попита Тръмкеп.

„Господи, ама че жега! – помисли си Д'Агоста. – Как издържат тия хора?“

– Какъв е този сигнал, който получаваме?

– Не знам. Провери го.

– Къде?

– В справочника, глупако! Точно зад компютъра ти е. Ето, намерих го.

Тръмкеп започна да прелиства страниците.

– 2291, 2291... ето го. Топлинна аларма. О, Господи, машината прегрява! Извикайте веднага поддръжката.

Д'Агоста се размърда. Думкането, което бяха чули, вероятно беше някаква повреда в климатичните компресори. „Не е нужно да си конструктор на ракети, за да го разбереш. Тук трябва да е поне трийсет градуса.“ Докато излизаше от залата, покрай него минаха с бързи крачки двама техници от поддръжката.

Както повечето съвременни суперкомпютри, музейният МП–3 беше по-устойчив на високи температури от „ютиите“ отпреди десетина-двайсет години. За разлика от овехтелите вакуумни тръби и транзисторите, неговият силициев мозък можеше да функционира продължително време над препоръчителната температура, без загуба или повреда на информация. Но хардуерът на системата за сигурност на музея беше инсталиран от трета компания и не отговаряше на оперативните спецификации на компютърния производител. Когато температурата в компютърната зала достигнеше тридесет и четири градуса, а това беше свръх допустимото за ROM чиповете, които управляваха автоматичната контролна алармена система, – тя се задействаше с деветдесет секунди закъснение.

Уотърс стоеше в един ъгъл и оглеждаше залата. Техниците по поддръжката си бяха тръгнали преди повече от час и в залата беше приятно хладно. Всичко течеше в нормалния си ритъм и единствените шумове бяха жуженето на компютрите и тракането на зомбитата по клавишите. Погледът му попадна върху екрана на един свободен компютър с потрещващо съобщение:

ВЪНШНА ПОВРЕДА В ROM
ИНФОРМИРАЙ ЗЗВ1 4А ОЕ

Все едно беше на китайски. Каквото и да беше, не може ли да го кажат на английски? Ненавиждаше компютрите. Според него не вършеха нищо друго, освен че пропускаха „с“-то в края на фамилията му име по сметките. Не му бяха симпатични и всички тези шибани, вторачени в мониторите компютърджийчета. Ако нещо не е наред, нека сами да се оправят.

27

Смитбек тръсна бележниците си в едно от любимите си кътчета в библиотеката. Въздъхвайки тежко, той се напъха в тясното пространство, постави лаптопа върху бюрото и включи горното осветление. Беше на хвърлей място от читалнята с дъбова ламперия с нейните червени кожени столове и неразпалвана от един век мраморна камина, но повече му допадаха тесните и потайни сепаренца. Особено му харесваха скритите зад етажерките, където можеше да преглежда документи и ръкописи – и да си дремва от време на време, – необезпокояван в относителното си уединение.

Музейната сбирка от нови, старинни и редки книги от всички области на естествената история нямаше равна на себе си. Непрекъснато се получаваха такива количества посмъртни завещания и лични дарения, че библиотекарите никога не смогнаха да актуализират картотеката. Но Смитбек знаеше по-добре от тях какво има в библиотеката и можеше да изрови и най-забутаната информация за нула време.

Той присви устни в размисъл. Мориарти беше един дебелоглав бюрократ, а с Кавакита нищо не се получи. Не познаваше друг, който би могъл да му осигури достъп до базата данни. Но имаше и други начини да се справи с този проблем.

Запрелиства картотечната папка за микрофилми с индекса на „Ню Йорк Таймс“. Стигна до 1975 година. Нямаше нищо. Нито пък – както много скоро установи – в съответните списания по въпросите на естествената история и антропологията.

Провери старите годишници на вътрешните издания на музея за свързана с експедицията информация. Нищо. В сборника „Кой кой е“ за 1985 г. двата реда биография на Уитлеси не му съобщиха нищо ново.

Изруга полугласно. „Това приятелче е по-мистериозно от Острова на съкровищата!“

Смитбек върна обратно томовете по етажерките и се огледа

наоколо. След това откъсна няколко листа от един бележник и се приближи нехайно към бюрото на една консултантка, след като се увери, че досега не я е виждал.

– Трябва да върна това в архива – каза ѝ той.

Тя го изгледа строго.

– Нов ли сте?

– От научния отдел съм, но ме прехвърлиха миналата седмица. Периодично ни сменят, нали знаете.

Той ѝ се усмихна колкото му беше възможно по-лъчезарно и искрено.

Жената се намръщи подозрително и в този момент телефонът на бюрото ѝ иззвъня. Поколеба се и вдигна слушалката, подавайки му разсеяно регистрационния дневник и закачен на дълъг син шнур ключ.

– Подпишете се – каза тя, прикривайки с длан слушалката.

Архивът на библиотеката се помещаваше зад една сива врата без табела в един отдалечен ъгъл на залата. Беше изцяло въпрос на късмет поради много причини. Смитбек вече беше попадал вътре по официален начин. Знаеше, че по-голяма част от архивите на музея се съхраняват другаде и че библиотечните картотеки са твърде специфични. Но нещо го караше да опита. Притвори вратата и тръгна навътре, оглеждайки рафтовете и редиците от кутии с табели.

Прекоси едната страна на залата и се канеше да тръгне обратно, когато рязко спря. Протегна внимателно ръка и свали една кутия с табела ЦЕНТРАЛЕН АРХИВ/СХПГ: КВИТАЦИИ ВЪЗДУШНИ ПРАТКИ. Прилекна и запрелиства бързо картоните.

Отново стигна до 1975 г. Разочарован, той ги прелисти още веднъж. Нищо.

Докато поставяше обратно кутията върху високата лавица, забеляза друга табела: ТОВАРИТЕЛНИЦИ, 1970–1990. Не можеше да си позволи повече от още пет минути.

– Пипнах те – прошепна той, издърпвайки един изпоцапан лист от кутията. Извади портативния касетофон от джоба си и бързо продиктува съответните думи, дати и места: „Белем; пристанището в Ню Орлийнс; Бруклин. *Strella de Venezuela* – Звездата на Венецуела. Странно – невероятно дълъг престой в Ню Орлийнс.“

– Имате твърде доволен вид – подхвърли библиотекарката, докато прибираше ключа обратно в бюрото си.

– Приятен ден – отвърна Смитбек.

И записа в дневника на архива: „Себастиан Мелмот; влязъл 11,10; напуснал 11,25.“

Върна се при каталога за микрофилмите и се замисли. Знаеше, че вестникът на Ню Орлийнс беше със странно име като отпреди войната – май беше „Таймс Пикъюн“.⁹

Прегледа набързо картотеката. Ето го: „Таймс Пикъюн“, 1840–до днес.

Завъртя годишнината за 1988 г. в микрофилмовия монитор. Щом наближи октомври, намали скоростта и спря. Върху екрана се появи огромно заглавие.

– О, Господи – въздъхна той.

Вече знаеше – без капка доза на съмнение – защо сандъците на Уитлеси бяха престояли толкова дълго в Ню Орлийнс.

28

– Съжалявам, госпожице Грийн, но вратата му все още е заключена. Ще му предам съобщението ви при първа възможност.

– Благодаря – отговори Марго и затвори телефона с чувство за безсилие.

Как би могла да бъде уши и очи на Фрок, щом дори няма възможност да разговаря с него? Когато се занимаваше с някакъв проект, той се заключваше в кабинета си и секретарката му знаеше, че е за предпочитане да не го безпокои. Вече два пъти тази сутрин Марго се беше опитала да се свърже с него, но така и не успя да разбере кога ще стане това.

Погледна часовника си – 11,20. Сутринта почти беше свършила. Обърна се към монитора и се опита да влезе в централния компютър на музея.

ЗДРАВЕЙТЕ, МАРГО ГРИЙН@БИОТЕХ

ДОБРЕ ДОШЛА В МЮЗНЕТ

ВКЛЮЧВАНЕ 15–5

© 1989–1995 НЙ МЕИ И ЦЕРЕБРАЛНИ СИСТЕМИ ИНК.

СВЪРЗВАНЕ В 11:20:45 03–30–95

ПРИНТИРАНЕ НА LJ56

9. Picasune – американска дребна сребърна монета. – Б.пр.

ДО ВСИЧКИ ПОТРЕБИТЕЛИ – ВАЖНО СЪОБЩЕНИЕ

ВСЛЕДСТВИЕ НА ВЪЗНИКНАЛОТО ТАЗИ СУТРИН СПИРАНЕ НА СИСТЕМАТА НА ОБЯД ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА. ОЧАКВАНО ЗАБАВЯНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ. ДОКЛАДВАЙТЕ ЗА ЛИПСВАЩИ ИЛИ УВРЕДЕНИ ФАЙЛОВЕ НА СИСТЕМНИЯ АДМИНИСТРАТОР КОЛКОТО Е ВЪЗМОЖНО ПО-БЪРЗО.

РОДЖЪР ТРЪМКЕП@АДМИН@СИСТЕМИ

ИМАТЕ 1 НЕПРОЧЕТЕНО ПИСМО

Влезе в електронната си поща и прочете писмото:

ПОЩА ОТ ДЖОРДЖ МОРИАРТИ@ИЗЛ@СТФ
ИЗПРАТЕНО 10:14:07 03–30–95

БЛАГОДАРЯ ЗА ТЕКСТА – ЧУДЕСЕН Е, НЯМА НУЖДА ОТ ПРОМЕНИ. ЩЕ ГО ПОСТАВИМ С ДРУГИ ОКОНЧАТЕЛНИ УТОЧНЕНИЯ ПРЕДИ ОФИЦИАЛНОТО ОТКРИВАНЕ ЗА ШИРОКАТА ПУБЛИКА.

ДА ОБЯДВАМЕ ЗАЕДНО?

ДЖОРДЖ

Телефонът извънтя, разцепвайки тишината.

– Ало?

– Марго? Здравсти. Джордж е.

– Здравсти – отвърна Марго. – Съжалявам, но току-що отварям писмото ти.

– Успях да се досетя – отвърна той развеселен. – Още веднъж ти благодаря за помощта.

– За мен е удоволствие – отвърна Марго.

Мориарти направи пауза.

– И така... – добави неуверено той, – какво ще кажеш за обяда?

– Съжалявам – каза тя. – Бих искала, но чакам да ми се обади доктор Фрок. Може да е след пет минути, а може и другата седмица.

По мълчанието отсреща усети разочарованието му.

– Знаеш ли какво – продължи тя. – Можеш да се отбиеш при мен на път за ресторанта. Ако Фрок се обади дотогава, може би ще съм свободна. Ако не е... би могъл да ме изчакаш няколко минути и да ми помогнеш да реша кръстословицата в „Таймс“.

– Става! – отвърна Мориарти. – Знам всички австралийски бозайници с три букви.

Марго се поколеба.

– А докато си тук, бихме могли да надникнем в базата данни за сандъците на Уитлеси...

Последва мълчание. Накрая Мориарти въздъхна.

– Е, щом е толкова важно за теб... предполагам, няма да е много рисковано. Ще мина към дванайсет.

След около половин час на вратата ѝ се почука.

– Влизай – извика тя.

– Заключено е.

Не беше гласът на Мориарти.

Тя отвори вратата.

– Не очаквах да видя теб.

– Късмет или съдба според теб? – каза Смитбек, влезе забързано в стаята и затвори вратата. – Слушай, Лотосов цвят, от вчера вечерта съм свършил страшно много работа.

– Аз също – отвърна тя. – Всеки момент ще пристигне Мориарти, за да влезем в базата данни.

– Как успя?

– Няма значение – самодоволно парира тя.

Вратата се откряна и Мориарти надникна вътре.

– Марго?

И забеляза Смитбек.

– Не се стряскай, професоре, безопасен съм – каза писателят. – Днес не съм в хапливо настроение.

– Не му обръщай внимание – добави Марго. – Има този отвратителен навик да изниква без предупреждение. Влизай.

– И се настанявай – посочи многозначително Смитбек стола пред компютъра на Марго.

Мориарти се приближи бавно до стола и седна, оглеждайки най-напред Смитбек, след това Марго и накрая отново Смитбек.

– Предполагам, че искате да прегледам записите с ограничен достъп – каза той.

– Ако нямаш нищо против – отвърна тихо Марго.

Присъствието на Смитбек създаваше впечатление на нагласеност.

– Добре, Марго. – Мориарти постави ръце върху клавиатурата. – Смитбек, обърни се. Заради паролата.

Базата данни на музея съдържаше информация за милиони картотекирани предмети в музейните колекции. Първоначално тя беше достъпна за всички служители, но някой на петия етаж се беше притеснил, че подробните описания и местата за съхранение са на разположение на всички и сега достъпът беше ограничен в рамките на старшите служители – от помощник-уредници като Мориарти нагоре.

Начумереният Мориарти зашава с пръсти по клавишите.

– Нали знаете, че мога да получа порицание за това? – измърмори той. – Доктор Кътбърт е много стриктен. Защо не накарахте Фрок?

– Вече ти казах, че не мога да се свържа с него – отвърна Марго.

Накрая Мориарти чукна клавиша „Enter“.

– Ето – каза той. – Прегледайте набързо, защото нямам намерение да влизам втори път.

Марго и Смитбек застанаха пред екрана, по който бяха започнали да текат зелени букви:

ФАЙЛ С ОГРАНИЧЕН ДОСТЪП НОМЕР 1989–2006

ДАТА: 4 АПРИЛ 1989 г.

СЪБРАЛИ: ДЖОН УИТЛЕСИ, ЕДУАРД МАКСУЕЛ И ДР.

КАРТОТЕКИРАЛ: ХЮГО С. МОНТЕГЮ

ИЗТОЧНИК: ЕКСПЕДИЦИЯ В ПОРЕЧИЕТО НА АМАЗОНКА НА УИТЛЕСИ/МАКСУЕЛ

СЪХРАНЕНИЕ: СГРАДА 2, НИВО 3, СЕКТОР 6, ХРАНИЛИЩЕ 144

ЗАБЕЛЕЖКА: ИЗБРОЕНИТЕ КАТАЛОГИЗИРАНИ ПРЕДМЕТИ СА ПОЛУЧЕНИ НА 1 ФЕВРУАРИ 1989 г. В СЕДЕМ САНДЪКА. ИЗПРАТЕНИ СА ОТ ЕКСПЕДИЦИЯТА НА УИТЛЕСИ/МАКСУЕЛ В ГОРНОТО ПОРЕЧИЕ НА РЕКА КСИНГУ. ШЕСТ ОТ САНДЪЦИТЕ СА НАТОВАРЕНИ ОТ МАКСУЕЛ, ЕДИН ОТ УИТЛЕСИ. УИТЛЕСИ И ТОМАС Р. КРОКЪР МЛАДШИ НЕ СЕ ЗАВЪРНАХА ОТ ЕКСПЕДИЦИЯТА И СЕ ПРЕДПОЛАГА, ЧЕ СА МЪРТВИ. МАКСУЕЛ И ОСТАНАЛИТЕ ЧЛЕНОВЕ НА ЕКСПЕДИЦИЯТА ЗАГИНАХА

ПРИ САМОЛЕТНА КАТАСТРОФА НА ПЪТ ЗА СЪЕДИНЕНИТЕ ЩАТИ. ТУК ЧАСТИЧНО Е КАРТОТЕКИРАН ЕДИНСТВЕНО САНДЪКЪТ НА УИТЛЕСИ.

ТАЗИ ЗАБЕЛЕЖКА ЩЕ БЪДЕ ЗАМЕСТЕНА СЛЕД ПЪЛНОТО КАРТОТЕКИРАНЕ НА ТОЗИ САНДЪК И НА САНДЪЦИТЕ НА МАКСУЕЛ. ОПИСАНИЯТА СА ВЗЕТИ ОТ ДНЕВНИК, КЪДЕТО ТОВА Е БИЛО ВЪЗМОЖНО. ХСМ 4/89

– Видяхте ли това? – възкликна Смитбек. – Чудя се защо картотекирането така и не е било довършено.

– Шшт! – изсъска Марго. – Опитвам се да го прочета.

– 1989–2006.1

ТРЪБА ЗА СТРЕЛИ И СТРЕЛА, НИКАКВИ ДАННИ.
СТАТУС: С

– 1989–2006.2

ЛИЧЕН ДНЕВНИК НА ДЖ. УИТЛЕСИ ОТ 22 ЮЛИ [1987]
ДО 17 СЕПТЕМВРИ [1987].
СТАТУС: В. П.

– 1989–2006.3

2 СНОПА ТРЕВА, ЗАВЪРЗАНИ С ПЕРА ОТ ПАПАГАЛ,
ИЗПОЛЗВАНИ КАТО ШАМАНСКИ ФЕТИШ, ОТ
ИЗОСТАВЕНА КОЛИБА.
СТАТУС: С

№1989–2006.4

ИЗЯЩНА СТАТУЕТКА НА ЗВЯР. ПРЕДПОЛАГАЕМО
ИЗОБРАЖЕНИЕ НА МБУН СФ. ДНЕВНИКЪТ НА УИТЛЕСИ,
56–59 СТР.
СТАТУС: ИЗЛ.

№1989–2006.5

ДЪРВЕНА ПРЕСА ЗА РАСТЕНИЯ, НЕИЗВЕСТЕН
ПРОИЗХОД, В ОКОЛНОСТТА НА ИЗОСТАВЕНА КОЛИБА.
СТАТУС: С

№1989–2006.6

ГРАВИРАН ДИСК.

СТАТУС: С

№1989–2006.7

ВЪРХОВЕ НА СТРЕЛИ, РАЗЛИЧНИ РАЗМЕРИ И
СЪСТОЯНИЕ.

СТАТУС: С

ЗАБЕЛЕЖКА: ВСИЧКИ САНДЪЦИ ВРЕМЕННО СА
ПРЕНЕСЕНИ В ОХРАНЯЕМО ХРАНИЛИЩЕ, НИВО 2Б, ПО
НАРЕЖДАНЕ НА ЯН КЪТБЪРТ.

3/20/95.

Д. АЛВАРЕС, ОХР.

– Какво означават всички тези кодове? – попита Смитбек.

– Описват настоящото състояние на предметите – отвърна Мориарти. – „С“ означава, че все още са в сандъците и не са обработени. „ИЗЛ.“ означава, че са в изложбата. „В. П.“ означава „временно преместени“. Има и други...

– Временно преместени? – попита Марго. – Достатъчно ли е да се отбележи само толкова? Нищо чудно че дневникът е изчезнал.

– Разбира се, че не е достатъчно – отговори Мориарти. – Всеки, който премества даден предмет, трябва да отбележи. Данните в базата са степенувани. Можем да видим повече подробности за всеки пункт, като слезем едно ниво по-надолу. Ето, ще ви покажа.

Той чукна няколко клавиша.

Изречението му се промени.

– Странно.

На екрана изникна текст:

НЕВАЛИДНА РЕГИСТРАЦИЯ ИЛИ БЛОКИРАНА
ПРОЦЕДУРА

Мориарти се намръщи.

– Няма никаква добавка към регистрацията за дневника на Уитлеси. – Той изчисти екрана и отново зашари по клавишите. – С другите всичко е наред. Виждате ли? Ето подробностите за статуетката.

Марго заби поглед в екрана.

ПОДРОБЕН РЕГИСТЪР

Обект: 1989–2006.4

Взет от: Кътбърт, Я. 40123
С одобрението на: Кътбърт, Я. 40123
Дата на вземане: 3/17/95
Преместен в: Изложба „Суеверие“
витрина 415, обект 1004
Основание: Показ
Дата на връщане:

Взет от: Депардийо, Б. 72412
С одобрението на: Кътбърт, Я. 40123
Дата на вземане: 10/1/90
Преместен в: Антроположка лаборатория 2
Основание: Първоначална обработка
Дата на връщане: 10/5/90
#####

КРАЙ НА РЕГИСТЪРА

– И какво означава това? Знаем, че дневникът е изгубен – каза Марго.

– Дори да е изгубен, пак би трябвало да има подробен регистър за него – отвърна Мориарти.

– Има ли ограничителен флаг на регистъра?

Мориарти тръсна глава и чукна още няколко клавиши.

– Ето причината – каза накрая той, сочейки екрана. – Подробният регистър е изтрит.

– Искаш да кажеш, че информацията за местонахождението на дневника е заличена? – попита Смитбек. – Имат ли право?

Мориарти помръдна рамене.

– Само с най-високо ниво на допуск.

– По-важното е защо някой го е направил – настоя Марго. – Дали тазсутрешният проблем с централния компютър има нещо общо с това?

– Не – отвърна Мориарти. – Проверката, която направих, сочи, че файлът е заличен преди това. Не мога да кажа нищо по-конкретно.

– Заличен, а? – възкликна Смитбек. Изтрит завинаги. Колко

чистичко, колко изискано! И колко навреме. Започвам да подозирам закономерност в това – доста гадничка.

Мориарти изключи компютъра и се отблъсна от бюрото.

– Конспиративните ти теории не ме интересуват – отсеке той.

– Възможно ли е да е случайност? Или повреда? – попита Марго.

– Едва ли. В базата данни са вградени голям брой справочни защити. Щях да открия съобщение за грешка.

– Тогава какво? – не се отказваше Смитбек.

– Нямам отговор. – Мориарти повдигна рамене. – Но е някакъв незначителен проблем.

– Това ли е всичко, което можеш да направиш? – изсумтя Смитбек.

– И това ми било компютърен гений!

Засегнат, Мориарти вдигна очилата на челото си и се изправи.

– Изобщо не ме интересува – каза той. – Мисля да хапна нещо. – Той тръгна към вратата. – Марго, ще прегледам тази кръстословица.

– Приятни занимания – отвърна Марго, докато вратата се затваряше. – Знаеш ли, много си рязък, Смитбек. Джордж беше достатъчно любезен да отвори базата данни.

– И какво повече научихме? – попита той. – Дрън-дрън! Само единият сандък бил прегледан. Дневникът на Уитлеси продължава да липсва. – Той я изгледа самодоволно. – Аз обаче открих нещичко.

– Включи го в книгата си – каза с прозаявка Марго. – Ще го прочета там. Ако успее да намеря екземпляр в библиотеката.

– „E tu, Brute?“¹⁰ – Смитбек се ухили и ѝ подаде навит лист хартия.

– Хвърли един поглед на това.

Беше ксерографирана статия от нюорлийнския „Таймс Пикъюн“ от 17 октомври 1988 г.

„ЗАСЕДНАЛ КРАЙ НЮ ОРЛИЙНС ТОВАРЕН КОРАБ С ПРИЗРАЦИ

от Антъни Анастазия

Специално за «Таймс Пикъюн»

БЕЙО ГРОУВ, 16 октомври (АП). Малък товарен кораб, пътуващ за Ню Орлийнс, е заседнал снощи до малкия крайбрежен град. Засага не разполагаме с повече подробности, но предварителните съобщения сочат, че всички членове на екипажа са били

10. И ти ли, Бруте? – Б.пр.

изклани зверски в открито море. Бреговата охрана съобщи за заседналия кораб в 11:45 часа в неделя вечерта.

«Стрела де Венецуела» е 18 000-тонен товарен кораб с хаятжанска регистрация и е извършвал курсове в Карибско море и по главните търговски пътища между Южна Америка и Съединениите щати. Щетите са незначителни, а товарът е непокътнат.

Засега не е известно как хората от екипажа са намерили смъртта си и дали някой от тях е успял да се спаси. Пилотът на частен хеликоптер Хенри Ла Плейдж, който забелязал заседналия плавателен съд, съобщи: «Трупове бяха пръснати върху предната палуба, сякаш са били нападнати от някакъв свиреп звяр. Една от жертвите висеше от амбразура с размазана глава. Приличаше на касапница – никога не съм виждал подобна гледка.»

Местните и федералните власти си сътрудничат при разследването на убийствата – едно от най-бруталните кланета в историята на съвременното корабоплаване.

«В момента проверяваме няколко хипотези, но все още не сме стигнали до никакви заключения» – каза полицейският говорител Ник Леа. Все още не е направено официално изявление, но според федерални източници като възможни мотиви се разглеждат бунт, убийство за отмъщение от карибски конкуренти или морски пирати.“

– Господи! – изпъшка Марго. – Описаните трупове...

– ... напомнят намерените тук тази седмица – довърши мрачно Смитбек.

Марго се намръщи.

– Това се е случило преди почти седем години. Би трябвало да е съвпадение.

– Мислиш ли? – попита Смитбек. – Бих могъл да се съглася с теб, ако не беше обстоятелството, че в този момент корабът е пренасял сандъците на Уитлеси.

– Какво?

– Точно така. Открих товарителниците. Сандъците са превозени от Бразилия през август 1988 г. – почти една година след прекратяването на експедицията, доколкото схващам. След инцидента в Ню Орлийнс сандъците са престояли в митницата заради разследването. Минала почти година и половина, докато пристигнат в музея.

– Ритуалните убийства съпътстват сандъците по целия им път от

Амазония! – промълви Марго. – Но това означава...

– Означава – добави мрачно Смитбек, – че ще престана да се хиля, когато чуя някой да говори за проклятие над експедицията. Означава още, че трябва винаги да заключваш вратата си.

Звънът на телефона ги стресна.

– Марго, скъпа – чу се гласът на Фрок. – Нещо ново?

– Доктор Фрок! Питам се дали мога да ви посетя в кабинета за няколко минути. В първия удобен за вас момент.

– Чудесно! – отвърна Фрок. – Дай ми малко време да разчистя хартиите си от бюрото и да ги изхвърля в кошчето за боклук. Да речем един часа?

– Благодаря – каза Марго и се обърна към Смитбек: – Ще трябва да...

Писателят беше изчезнал.

В един без десет на вратата се почука.

– Кой е? – попита Марго зад заключената врата.

– Аз съм – Мориарти. Може ли да вляза?

– Исках само да се извиня, че си тръгнах така внезапно – каза той, насочвайки се към един от столовете. – Просто Бил ме изнервя понякога. Никога не знае кога да престане.

– Джордж, аз съм тази, която би трябвало да ти се извини – отвърна Марго. – Не знаех, че ще се появи.

Помисли да му каже за статията във вестника, но се отказа и започна да подрежда чантата си.

– Искам да ти кажа още нещо – продължи Мориарти. – Докато обядвах, ми хрумна, че вероятно съществува възможност да открием все пак нещо за заличената информация за дневника на Уитлеси.

Марго престана да се занимава с чантата си и го загледа как сядат пред компютъра.

– Видя ли съобщението, когато влезе в мрежата? – попита той.

– За забавянето на компютрите ли? Голяма изненада. Два пъти блокира тази сутрин.

Мориарти кимна.

– Там се съобщаваше, че по обяд ще възстановят информацията от поддържащите записи. Пълното възстановяване отнема около трийсет минути. Което означава, че би трябвало да са приключили.

– Е?

– Един поддържащ запис архивира информацията за около два-три месеца. Ако подробният регистър за дневника на Уитлеси е изтрит през

последните два месеца и ако поддържащият запис все още е в информационната памет, би трябвало да мога да го възстановя.

– Наистина?

Мориарти кимна.

– Направи го тогава? – настоя Марго.

– Съществува известен риск – продължи Мориарти. – Ако някой системен оператор забележи, че записът е отварян... би могъл да установи, че е станало през твоя компютър.

– Ще рискувам – отвърна Марго. И добави: – Джордж, знам, че си мислиш, че всичко това е налудничаво преследване на призраци, и изобщо не те обвинявам. Но съм убедена, че тези сандъци от експедицията на Уитлеси са свързани с убийствата. Не знам по какъв начин, но може би дневникът ще ни помогне да научим нещичко. Нямам представа с какво си имаме работа – сериен убиец, звяр или създание. А неизвестността ме плаши. – Тя стисна нежно ръката на Мориарти. – Но може би бихме могли да помогнем по някакъв начин. Длъжни сме да опитаме.

Забеляза, че той се изчервява, и дръпна ръката си.

Свенливо усмихнат, Мориарти се обърна към клавиатурата.

– Започвам.

Марго закричи из стаята, докато той работеше.

– Някакъв резултат? – попита след малко тя и се приближи до компютъра.

– Все още не знам – отвърна Мориарти, забил очи в монитора, докато подаваше разни команди. – Открих записа, но май е повреден или има някакъв друг проблем и не мога да го възстановя. Може да получим изопачена информация, ако изобщо успеея. Влизам през задния вход, така да се каже, за да не ме забележат. Това значително забавя скоростта.

Той спря да трака по клавишите.

– Марго – каза тихо Мориарти. – Открих го.

Екранът се напълни.

ПОДРОБЕН РЕГИСТЪР

Обект: 1989-2006.2

#####

Взет от: Рикман, Л. 53210

С одобрението на: Кътбърт, Я. 40123

Дата на вземане: 3/15/95

Преместен в: Личен надзор

Основание :

Дата на връщане :

#####

Взет от: Депардийо, В. 72412

С одобрението на: Кътбърт, Я. 40123

ДатаLW/@;на вземане: 10/1/90

Премест ~DS#'~@2e34 5WIFU

=++ET2 34 h34!~

ГРЕШКА

– По дяволите! – възкликна Мориарти. – Точно от това се страхувах. Частично е припокрит с друг текст и повреден. Виждаш ли това? Боклуци.

– Да, но погледни тук! – каза възбудено Марго.

Мориарти огледа екрана.

– Дневникът е взет от госпожа Рикман преди две седмици с одобрението на Кътбърт. Липсва дата на връщане.

Марго изпъшка.

– Кътбърт каза, че дневникът е изгубен.

– Но защо е изтрит записът? И от кого? – Очите на Мориарти се разшириха. – О, Господи, трябва да изляза, преди някой да ни е забелязал!

Пръстите му затанцуваха по клавишите.

– Джордж – промълви Марго, – досещаш ли се какво означава това? Извадили са дневника от сандъка, преди да започнат убийствата. Приблизително по времето, когато Кътбърт е наредил да преместят сандъците в зоната за сигурност. И сега крият доказателства от полицията. Защо?

Мориарти се навъси.

– Държиш се като Смитбек – каза той. – Възможни са хиляди обяснения.

– Кажи едно.

– Най-очевидното е някой друг да е изтрил подробния регистър, преди Рикман да успее да добави знак за „изгубен обект“.

Марго тръсна глава.

– Съмнявам се. Прекалено много случайни съвпадения.

– Марго... – опита се да възрази Мориарти, но се разколеба. – Чуй ме – продължи по-спокойно той, – всички преживяваме трудни

моменти, особено ти. Знам, че трябва да вземеш тежко решение, а и тази криза тук... виж какво...

– Всички тези убийства не са извършени от някакъв бродещ из парка маниак – прекъсна го нетърпеливо тя. – Не съм луда.

– Не казвам такова нещо – продължи Мориарти. – Просто смятам, че е работа на полицията. Това е изключително опасно занимание. А в момента си длъжна да се съсредоточиш върху собствените си проблеми. Задълбаването в това няма да ти помогне да вземеш правилното решение за собственото си бъдеще. – Той преглътна. – А и няма да върне баща ти.

– Подобни мисли ли те занимават? – избухна Марго. – Ти не...

Очите ѝ попаднаха на стенния часовник и тя неочаквано млъкна.

– Господи! Закъснявам за срещата с доктор Фрок.

Грабна чантата си и тръгна към вратата. Стигнала до средата, тя се извърна.

– Ще си поговорим по-късно.

И тръшна вратата.

Мориарти седна пред помръкналия екран и подпря брадичка върху ръцете си. „Щом и една дипломирана студентка по растителна генетика наистина допуска, че Мбун може да се е развихрил, щом дори на Марго Грийн започват да се привиждат конспирации зад всяка врата, какво да кажем за останалите в музея?“

29

Марго забеляза, че Фрок разля малко шери върху ризата си.

– Дявол го взел! – измърмори той, попивайки петънцата със закръглените си ръчички.

Постави внимателно чашата върху бюрото и погледна Марго.

– Благодаря, че дойде при мен, скъпа. Би ми се искало веднага да слезем и да огледаме още веднъж: статуетката, но всеки момент онзи приятел Пендергаст ще се появи, за да продължи да ми досажда.

„Благословен да сте, агент Пендергаст“ – помисли си Марго.

Последното, което ѝ се искаше, беше отново да попадне в изложбата.

Фрок въздъхна.

– Няма значение, скоро ще разберем. Щом си тръгне Пендергаст, ще научим истината. Тази статуетката Мбун би могла да се окаже

допълнителното доказателство, което търся от толкова време. Ако си права, че ноктите съвпадат с разкъсванията върху жертвата.

– Но как е възможно подобно създание да се разхожда из музея? – попита Марго.

– О! – възкликна Фрок с грейнал поглед. – Това е въпросът, нали? Нека отговоря на въпроса с въпрос. Какво е „грапаво“, скъпа ми Марго?

– Не разбирам – отвърна тя. – В смисъл на неравно ли?

– Да, с ръбове, бръчки и гънки. Ще ти кажа какво е грапаво. Яйцата на влечугите са грапави. Както на динозаврите.

Марго внезапно си спомни нещо.

– Това е думата...

– ... с която Кътбърт описа изчезналите от сандъка семенници – довърши Фрок. – Питам те: дали действително са били семенници? Що за семенници биха изглеждали набръчкани и люспести? Но яйце...

Фрок се понадигна в инвалидната си количка.

– Следващ въпрос. Къде са изчезнали? Откраднати ли са? Или се е случило нещо друго?

Ученият внезапно млъкна, отпусна се назад в количката и поклати глава.

– Но ако нещо... ако нещо се е излюпило и се е измъкнало от сандъците – промълви Марго, – как да си обясним убийствата на товарния кораб, който е пренасял сандъците от Южна Америка?

– Марго – отвърна с тих смях Фрок, – това, пред което сме изправени, е тайнствена загадка, обвита в мистерия сред една енигма. Същественото е да на трупаме още факти, без да губим никакво време.

Чу се тихо почукване по вратата.

– Това трябва да е Пендергаст – каза Фрок и добави по-високо: – Влизайте, моля!

Агентът влезе с кожена чанта в ръка, облечен както винаги в безукорен черен костюм и със сресана над челото коса. Марго отново се впечатли от спокойствието и сдържаността, които излъчваше. Фрок посочи един от викторианските столове и Пендергаст се настани.

– За мен е удоволствие, че отново се срещаме, сър – каза Фрок. – Познавате госпожица Грийн. Заварвате ни отново заедно и се надявам, че не възразявате да остане.

Пендергаст махна с ръка.

– Разбира се. Знам, че и двамата ще уважите повторната ми молба за конфиденциалност.

– Естествено – отвърна Фрок.

– Доктор Фрок, знам, че сте ангажиран, и ще бъда кратък – започна Пендергаст. – Надявам се да сте успял да установите местонахождението на артефакта, за който разговаряхме. Артефакт, който не е изключено да е използван като оръжие при тези убийства.

Фрок се размърда върху количката.

– Както ме помолихте, заех се с този въпрос. Прегледах нашата база данни с ограничен достъп както за отделни обекти, така и за такива, които биха могли да бъдат разглобени и отново сглобени. – Той тръсна глава. – За нещастие не намерих нищо, което дори незначително да напомня отпечатъците, които ни показахте. В колекциите никога не е имало нещо подобно.

Изречението на Пендергаст не подсказваше нищо. Той се усмихна.

– Официално никога не бихме го признали, но случаят е – ако мога така да се изразя – тежък. – Той посочи кожената си чанта. – Затрупан съм от фалшиви сигнали, лабораторни съобщения, разпити. Но се бавим с откриването на съответствие.

Фрок се усмихна.

– Убеден съм, господин Пендергаст, че между онова, е което вие се занимавате, и онова, с което се занимавам аз, няма голяма разлика. Самият аз имам същите затруднения.

Но негово величие се държи така, сякаш не се е случило нищо необичайно.

Пендергаст кимна.

– Райт има категоричното намерение изложбата да бъде открита по програма утре вечер. Защо? Тъй като музеят похарчи милиони, с каквито всъщност не разполага, откровено казано. От съдбоносно значение е да осъществим съществено повишение на приходите от входните билети, за да не се окаже музеят „на червено“. На тази изложба се гледа като на най-добрата възможност това да бъде постигнато.

– Разбирам – отвърна Пендергаст, взе някаква вкаменелост от масата и я огледа разсеяно. – Амонит?

– Точно така – отвърна Фрок.

– Доктор Фрок... – започна Пендергаст, – вече се упражнява натиск от няколко посоки. Поради тази причина съм принуден да съблюдавам предписанията при воденето на това разследване с двойно по-голямо усърдие. Не мога да споделям резултатите с външни лица като вас, дори когато прилаганите конвенционални методи се окажат безплодни. – Той постави внимателно вкаменелостта на мястото ѝ и скръсти ръце. – След като приключихме с това, правилно ли съм разбрал, че вие сте

специалист по ДНК?

Фрок кимна.

– Отчасти. Посветил съм част от проучванията си на влиянието на гените върху морфологията – формата на даден организъм. Ръководя и проектите на някои дипломирани студенти като Грегъرن Кавакита и Марго, чиито изследвания са свързани с ДНК.

Пендергаст взе чантата си, отвори я и извади дебела компютърна разпечатка.

– Разполагам с доклад за ДНК анализа на откритите върху първите жертви следи от нокти. Разбира се, не мога да ви го покажа. Би било абсолютно нарушение. Полицията в Ню Йорк не би го одобрила.

– Разбирам – отвърна Фрок. – А вие продължавате да сте убеден, че нокътят е най-съществената ви улика.

– Единствената съществена улика, доктор Фрок. Нека ви представя заключенията си. Убеден съм, че из музея се разхожда невменяем. Убива ритуално жертвите си, отстранява задната част на черепа и изважда хипоталамуса от мозъка.

– С каква цел? – попита Фрок.

Пендергаст се поколеба.

– Предполагаме, че го изяжда.

Марго се задъха.

– Възможно е убиецът да се крие в подземията на музея – продължи Пендергаст. – Налице са множество улики, че след всяко убийство се връща там, но до този момент не сме успели да установим конкретно местонахождение или да се доберем до някакво доказателство. При претърсването бяха убити две кучета. Както вероятно знаете, това е абсолютен лабиринт от тунели, галерии и проходи, разположени на няколко подземни нива, най-старите от които датират отпреди почти сто и петдесет години. Музейните власти успяха да ме снабдят с карти, които покриват само незначителна част от цялото това пространство. Наричам убиеца „него“, тъй като използваната при убийствата сила насочва към мъжки индивид, при това много силен. Свръхестествено силен, Както сами знаете, използва триноктесто оръжие за изкормване на жертвите си, подбирани като че ли произволно. Не откриваме никакви мотиви. Разпитите с избрани служители от музея до този момент не навеждат на никакви улики. – Той погледна Фрок. – Разбирате ли, докторе, най-съществената ни улика си остава единствената ни улика – оръжието, нокътят. Затова продължава да ме занимава произходът му.

Фрок кимна едва-едва.

– Споменахте ДНК?

Пендергаст размаха компютърната разпечатка.

– Лабораторните резултати са неопределени, казано с една дума. – Той замълча. – Не виждам никаква причина да не ви съобщя, че анализът на нокътя установи наличие на ДНК от различни видове гекон, а така също и човешки хромозоми. Това ни кара да предполагаме, че мострата е увредена.

– Гекон ли казвате? – промълви леко изненадан Фрок. – И изяжда хипоталамуса... Колко странно! Кажете ми, кат; разбрахте?

– Открихме следи от слюнка и слели от зъби.

– Човешки зъби?

– Никой но може да каже?

– А слюнката?

– Неопределена.

Главата на Фрок клюмна върху гърдите му. След няколко минути той отвори очи.

– Продължавате да наричате нокътя оръжие – каза той. – Следователно продължавате да предполагате, че убиецът е човешко същество?

Пендергаст затвори кожената си чанта.

– Просто не виждам друга възможност. Допускате ли, доктор Фрок, че звяр би могъл да обезглави тяло с хирургическа точност, да пробие дупка в черепа и да извади вътрешен орган с големина на орех, който само познавач на човешката анатомия би могъл да разпознае? А и способността на убиеца да се измъква от нашите претърсвания на подземията е впечатляваща.

Фрок отново беше отпуснал глава върху гърдите си. Докато секундите се изнизваха в минути, Пендергаст продължаваше да го наблюдава, без да помръдне.

Неочаквано Фрок вирна глава.

– Господин Пендергаст – почти извика той и Марго подскочи уплашено, – чух вашата теория. Бихте ли изслушал моята?

– Разбира се – кимна Пендергаст.

– Много добре – каза Фрок. – Запознат ли сте с Трансваалските шисти?

– Не бих казал – отвърна Пендергаст.

– Трансваалските шисти са открити през 1945 г. от Ачистер Ван Вравекхоук, палеонтолог от университета в Уитуотърстренд в Южна Африка. Представяват камбрийски пластове на около шестстотин милиона години. Оказали се пълни с чудновати форми на живот,

несрещани както преди, така и след това. Асиметрични форми на живот, лишени от двустранната симетрия, характерна за всички срещани на земята животински организми. Възникнали са през камбрия в периода на масово изчезване на видовете. Сега повечето специалисти, господин Пендергаст, смятат, че Трансваалските шисти са доказателство за задънена еволюционна ниша: експеримент на природата с всевъзможни форми на живот преди налагането на двустранната симетрия, която срещаме днес.

– Но вие не поддържате подобен възглед – каза Пендергаст.

Фрок се изкашля.

– Точно така. В тези шисти преобладават един вид организми. С мощни плавници, продълговати вакуумни възглавнички на лапите и съкрушителна и разкъсваща огромна уста, с която можели да строшат скала, а с плавниците можели да се придвижват със скорост над тридесет километра в час във вода. Няма никакво съмнение, че този изключително свиреп хищник е бил доминиращ вид. Прекалено доминиращ, предполагам, поради което е причинил изчезването на всички останали видове, а по този начин е изчезнал и той. Това е една от причините за масовото изчезване на видовете в края на камбрийската ера. Той, а не естественият подбор, е причинил изчезването на всички останали форми на живот, открити в Трансваалските пластове.

Пендергаст премигна.

– Е, и?

– Възпроизведох еволюционни симулации на компютъра в съгласие на новата математическа теория за фрактална турбулентност. Резултатът? На всеки шейсет-седемдесет милиона години живите организми започват да се приспособяват много добре към околната среда. Дори прекалено добре. Възниква пренаселване с доминиращите видове организми. В такъв момент изневиделица възниква нов вид. Това почти винаги е хищник, машина за убиване. Започва да убива и да се храни с представители на доминиращия вид, да се размножава. Първоначално бавно, но впоследствие с все по-голяма скорост.

Фрок посочи вкаменелостта от пясъчник върху бюрото си.

– Господин Пендергаст, нека ви покажа нещо.

Агентът се изправи и се приближи.

– Това са няколко отпечатъка от същество, живяло в късния период креда – продължи Фрок. – Точно на границата К-Т, за да бъде по-точен. Това е единствената намерена вкаменелост от този вид – друга подобна няма.

– А какво е К-Т? – попита Пендергаст.

– Креда-терциер. Периодът се характеризира с масовото изчезване на динозаврите.

Пендергаст кимна, но изглеждаше озадачен.

– Налице е една пропускана до този момент връзка – продължи Фрок. – Извадената от сандъка статуетка Мбун, следите от ноктите на убицеа и отпечатъците върху тази вкаменелост.

Пендергаст погледна надолу.

– Мбун? Статуетката, която доктор Кътбърт е извадил от сандъка, за да я постави в изложбата?

Фрок кимна.

– Хмм... Колко стари са тези отпечатъци?

– Приблизително на шейсет и пет милиона години. Произхождат от формация, където са открити последните динозаври. Тоест преди окончателното им изчезване.

Последва ново дълго мълчание.

– А... А връзката? – попита накрая Пендергаст.

– Казах, че нищо в антроположките сбирки не отговаря на следите от нокътя. Но не съм казвал, че няма никакви изображения, никакви скулптури на подобен нокът. Установихме, че предните крайници на статуетката на Мбун имат три нокътя с удебелен среден пръст. Сега погледнете тези отпечатъци – каза Фрок, посочвайки вкаменелостта. – Припомнете си реконструирания нокът и следите върху жертвата.

– Следователно предполагате – каза Пендергаст, – че е възможно убиецът да е същият вид звяр, чиито са тези отпечатъци? Динозавър?

На Марго ѝ се стори, че долавя насмешлива нотка в гласа му.

Фрок погледна агента и енергично тръсна глава.

– Не, господин Пендергаст, не от динозавър. Не е толкова обикновено като динозавър. Говорим за доказателството на моята теория за разклонена еволюция. Познавате проучванията ми. Това създание е унищожило динозаврите.

Пендергаст остана безмълвен.

Фрок се приведе към детектива от ФБР.

– Убеден съм – добави той, – че това създание, тази приумица на природата е причина за изчезването на динозаврите. Не метеорит, не промяна на климата, а някакъв ужасяващ хищник – създанието, чиито отпечатъци са върху тази вкаменелост. Въплъщението на ефекта Калното. Не е било огромно, а изключително силно и бързоподвижно. Вероятно са ловували на глутници и са били интелигентни. Но тъй като

свърххищниците живеят кратко, от тях почти не са останали отпечатащи върху вкаменелостите. С изключение на Трансваалските шисти. И тези тук от Тзун-же-жин Бедлендс. Следите ли мисълта ми?

– Да.

– В момента сме в етап на популационно пренаселване.

Пендергаст не отговори нищо.

– От човешки същества, господин Пендергаст! – повиши глас Фрок. – Преди пет хиляди години ние сме били само десет милиона. Днес сме шест милиарда! Най-преобладаващата форма на живот, съществувала върху Земята! – Той тупна с ръка екземплярите на „Фрактална еволюция“ върху бюрото си. – Вчера ме попитахте за следващата ми книга. Тя ще представлява доразработка на теорията ми за ефекта Калисто, съотнесена към съвременния живот. Теорията ми предвижда, че всеки момент ще възникне някаква уродлива мутация – създаване, което ще се храни с хора. Не твърдя, че убиецът е създаването, причинило изчезването на динозаврите. Но подобно създаване... Хайде, погледнете отново тези отпечатащи. Напомнят Мбун! Наричаме явлението конвергентна еволюция, тъй като две същества притежават сходства, но не защото са свързани по някакъв начин, а защото са еволюирали, за да вършат едно и също нещо. Създаване, еволюирало, за да убива. Налице са твърде много сходства, господин Пендергаст.

Пендергаст постави кожената чанта в скута си.

– Боя се, че ме объркахте, доктор Фрок.

– Не разбирате ли? Нещо е пристигнало е този сандък от Южна Америка. И броди необезпокоявано из музея. Изключително свиреп хищник. Статуетката на Мбун е доказателството. Туземните племена са познавали това същество и са създали цяла религия, свързана с него. Поради недоглеждане Уитлеси го е изпратил в цивилизования свят.

– Вие самият виждал ли сте тази статуетка? – попита Пендергаст. – Доктор Кътбърт не беше твърде благосклонен да ми я покаже.

– Не – призна Фрок. – Но разполагам е информация от възможно най-достоверен източник. Възнамерявам да осъществя собствено наблюдение още при първа възможност.

– Доктор Фрок, вчера подробно обсъдихме проблема със сандъците – продължи Пендергаст. – Доктор Кътбърт обясни, че не съдържат нищо ценно и нямаме никакви основания да не му се доверим. – Той замълча невъзмутимо. – Благодаря ви за отделеното време и съдействие. Вашата теория е твърде интригуваща и наистина бих искал да се съглася е нея. – Той помръдна рамене. – Но засега запазвам мнението си непроменено.

Моля да ме извините заради откровеността ми, но се надявам, че ще бъдете в състояние да направите разграничение между вашите догадки и неумолимите факти на нашето разследване и да ни окажете съдействие по всякакъв възможен начин. – Агентът стана и тръгна към вратата. – Сега се надявам да ме извините. Ако ви хрумне нещо, моля ви да се свържете с мен.

И той излезе.

Фрок се отпусна в инвалидната количка, поклащайки глава.

– Колко жалко! – промълви той. – Така се надявах на неговото сътрудничество, но май и той е като всички останали.

Марго погледна към масичката до стола, от който Пендергаст току-що беше станал.

– Вижте – възкликна тя, – остави разпечатката за ДНК.

Фрок погледна натам и се изкикоти.

– Предполагам, че това имаше предвид, като каза „ако ви хрумне нещо“. – Той замълча. – Може би все пак не е като всички останали. Е, ние няма да го злепоставим, нали, Марго? – добави той, докато вдигаше слушалката на телефона. – Доктор Фрок търси доктор Кътбърт... Здравсти, Ян. Да, добре съм, благодаря. Не, само бих искал да вляза в изложбата „Суеверие“. За какво става дума? Да, знам, че е запечатана, но... Не, напълно се примирих с идеята на изложбата, но просто... Разбирам.

Марго забеляза, че лицето му поруменя.

– В такъв случай, Ян, бих искал отново да прегледам сандъците от експедицията на Уитлеси. Да, онези в зоната за сигурност. Да, видяхме ги вчера, Ян.

Последва дълго мълчание. Марго долови, че отсреща се развикаха.

– Виж какво, Ян – каза Фрок. – Аз съм председател на този отдел и имам право да... Не разговаряй по този начин с мен, Ян. Не си го позволявай!

Фрок се тресеше от гняв. Марго не го беше виждала да изпада в подобно състояние. Гласът му беше стихнал почти до шепот.

– Сър, вашето място не е в този институт. Ще изпратя официално оплакване до директора.

Фрок постави бавно слушалката върху вилката с разтреперана ръка и се обърна към Марго.

– Моля за извинение.

– Изненадана съм – каза Марго. – Мислех, че вие като председател...

– Разполагам с пълен контрол над сбирките? – прекъсна я Фрок,

възвръщайки самообладанието си. – Аз също. Но предстоящата изложба и тези убийства възбуждат у някои хора чувства, каквито не бих допуснал. Формално Кътбърт е над мен. Не ми е ясно защо го върши. Вероятно има нещо крайно злепоставящо, което би забавило или възпрепятствало откриването на безценната му изложба. – Той се замисли за момент. – Може би знае за съществуването на тази твар. В края на краищата именно той премести сандъците. Може би е открил излюпените яйца, установил е връзката и ги е скрил. И сега ме лишава от правото да ги изследвам!

Той се приведе в количката и сви юмруци.

– Доктор Фрок, не вярвам това да е възможно – промълви Марго.

Всякаква мисъл да съобщи на Фрок, че Рикман е взела дневника на Уитлеси, се изпари.

Фрок се отпусна.

– Права си, естествено. Бъди сигурна, че това не е краят. Но сега нямаме време за губене, а аз вярвам на наблюденията ти над Мбун. Все пак, Марго, ние трябва да влезем и да огледаме тези сандъци.

– Как? – попита тя.

Фрок дръпна едно чекмедже на бюрото си и затършува вътре. След малко извади формуляр, който Марго моментално позна: „10–14“, искане за достъп.

– Допуснах грешка – продължи той, – че попитях.

Той се зае да попълва формуляра на ръка.

– Не трябва ли да бъде подписан според предписанията на центъра? – попита Марго.

– Естествено – отвърна Фрок. – Ще изпратя формуляра съгласно установената процедура. Неподписаното копие ще отнесе в зоната за сигурност и ще вляза насила. Няма съмнение, че искането ще бъде отхвърлено. Но дотогава ще успея да огледам сандъците и да откроя отговорите.

– Но, доктор Фрок, не можете да го направите! – уплашено възкликна Марго.

– Защо не? – усмихна се язвително професорът. – Фрок, един от стълбовете на това учреждение, действа по неприемлив начин? Ситуацията е прекалено сериозна за подобни съображения.

– Нямах предвид това – продължи Марго.

Тя сведе очи към инвалидната количка.

Той също сведе очи. Лицето му посърна.

– А, да – промълви бавно той. – Разбирам какво имаш предвид.

Изпаднал в униние, той понечи да остави листа върху бюрото.

– Доктор Фрок – добави Марго, – дайте ми формуляра. Аз ще го сваля в зоната за сигурност.

Ръката му замръзна на място. Той я изгледа преценяващо.

– Помолих те да бъдеш моите очи и уши, но не и да стъпваш по въглени вместо мен – отвърна той. – Аз съм пълновластен уредник, сравнително важна фигура. Няма да посмеят да ме уволнят. Но теб... – Той пое дълбоко въздух, повдигайки вежди. – Могат да те използват за назидание, да ти отнемат докторската програма, а аз няма да съм в състояние да попреча.

Марго се замисли за момент.

– Имам приятел, който е много находчив в подобни начинания. Мисля, че може да се справи и да се измъкне от всяка ситуация.

Фрок остана неподвижен за момент. След това откъсна формуляра и ѝ го подаде.

– Ще изпратя оригинала горе. Налага се, щом ще се преструваме, че спазваме правилата. Охраната може да се обади в централата, за да провери за разрешението. Няма да разполагате с много време. Щом пристигне, ще са нашрек. Дотогава трябва да си излязла.

Той извади от едно чекмедже жълт лист и ключ и ги показа на Марго.

– Тук са комбинациите за хранилищата в зоната за сигурност – обясни Фрок. – А това е ключът за нашето. Всички директори разполагат с тях. Дано имаме късмет Кътбърт да не се е сетил да промени комбинациите. – Той ѝ ги подаде. – С тях ще можете да отключите вратите. Ще трябва да се справите с охраната. – Говореше припряно и я гледаше втренчено. – Знаеш какво да търсиш в сандъците. Всякакви доказателства за яйца, живи организми, дори култови предмети, свързани със създаването. Всичко, което би могло да докаже теорията ми. Първо огледай по-малкия сандък – той е на Уитлеси. В него е била статуетката Мбун. Провери и другите, ако ти остане време, но за Бога, не се излагай на излишен риск. Върви, скъпа, и дано Бог те защити!

Последното, което зърна Марго, докато напускаше кабинета, беше широкият гръб на Фрок до сводестия прозорец. Потрепваше със свити юмуруци по облегалките на инвалидната количка.

– Проклето да е това нещо! – мърмореше си той. – Да гори в ада!

Пет минути по-късно Марго вдигна слушалката на телефона в кабинета си няколко етажа по-надолу и набра номера. Смитбек беше в прекрасно настроение. След като тя му разказа за открития от Мориарти изтрит запис и – не чак толкова подробно – за случилото се в кабинета на Фрок, настроението му се повиши още повече.

Чу го да се кикоти.

– Не се ли оказах прав за Рикман, какво ще кажеш? Прикриване на доказателства. Сега вече ще се отнесе към книгата ми, както аз искам, или...

– Да не си посмял, Смитбек! – скастри го тя. – Не става въпрос за личното ти удовлетворение. Не знам какво се крие зад този дневник и нямаме време да се занимаваме с него точно сега. Трябва да надникнем в тези сандъци, а разполагаме само с броени минути.

– Добре, добре – отговори той. – Ще се срещнем на площадката пред ентомологията. Тръгвам веднага.

– Никога не съм предполагал, че Фрок е толкова радикален – каза Смитбек. – Моите уважения към старото приятелче, издигна ми се в очите.

Спускаха се по дълго желязно стълбище. Бяха предпочели странични коридори с надеждата да избегнат полицейските постове до всеки асансьор.

– Имаш ключа и комбинацията, нали? – попита той от дъното на стълбището.

Марго провери в чантичката си и го последва. Огледа набързо коридора в двете посоки.

– Нали знаеш, че от двете страни на коридора пред зоната за сигурност има осветени ниши? Ще вървиш напред, а аз ще бъда на около минута зад теб. Заговори пазача и се опитай да го отдалечиш в някоя ниша, където осветлението е по-силно, под претекст да му покажеш този формуляр. Направи така, че да е с гръб към коридора за една-две минути, а в това време аз ще отключа вратата и ще вляза. Задръж вниманието му. Ти си добър разказвач.

– Това ли е планът ти? – попита насмешливо Смитбек. – Добре.

Той продължи надолу по коридора и се скри зад първия ъгъл.

Марго преброи до шейсет и тръгна напред, поставяйки си гумени ръкавици.

След малко чу гласа на Смитбек, който протестираше възмутен.

– Този документ е с подписа на самия председател на отдела! Да не би да искаш да кажеш, че...

Тя надникна иззад ъгъла. Петнайсетина метра по-нататък коридорът се пресичаше с друг коридор, който отвеждаше към полицейските заграждения. Още по-нататък беше вратата към самата зона за сигурност и Марго видя пазача. Беше с гръб към нея и в едната си ръка държеше формуляра.

– Съжалявам, сър, но не е парафиран според предписанията...

– Не гледаш, където трябва – отвърна Смитбек. – Да отидем на по-светло, за да го прочетеш.

Двамата се отдалечиха от Марго към осветената ниша. Щом се скриха от погледа ѝ, тя излезе иззад ъгъла и тръгна бързо по коридора. Стигна до вратата, мушна ключа и натисна внимателно. Вратата се отвори безшумно върху смазаните си панти. Марго надникна внимателно вътре, за да се увери, че е сама. Потъналото в сумрак помещение изглеждаше празно и тя затвори вратата зад себе си.

Пулсът ѝ подскочи и кръвта ѝ заблъска в ушите. Пое дълбоко въздух и опипа за ключа за осветлението. Хранилищата се простираха ляво и вдясно пред нея. Видя третата врата вдясно с прикрепен върху нея жълт лист хартия с надпис ДОКАЗАТЕЛСТВА. Хвана шайбата с една ръка, а с другата извади листчето от Фрок. 56–77–23. Въздъхна и започна, припомняйки си секретното шкафче, което някога беше използвала в музикалната гимназия, за да прибира в него обоя си. Дясно, ляво, дясно...

Разнесе се силно изщракване. Грабна светкавично дръжката и натисна надолу. Вратата се отвори.

Забеляза смътните очертания на сандъците до стената в дъното. Включи осветлението и погледна часовника си. Бяха минали три минути.

Трябваше да действа светкавично. Забеляза следите от разцепване върху единия от големите сандъци. Усети по гърба да я полазват тръпки. Застана на колене пред по-малкия, отмести капака и пхна ръце, за да отстрани опаковката, с която бяха покрити артефактите.

Ръката ѝ докосна нещо твърдо. Извади го и видя малък камък с издълбани по него странни знаци. Не особено насърчително. Откри изделия от нещо като нефрит, след това върхове на стрели от кремък, няколко остриета, куха тръба за издухване на стрели, комплект дълги стрели с черно твърдо острие. „Не бих искала да ме улучат“ – мина ѝ през ума. Все още нищо, което да си заслужава да отнесе със себе си. Бръкна по-

надолу. Следващият ред се състоеше от малка опакована преса за растения, повредена шаманска хлопка с гротескни изображения и красиво покривало от тъкан плат и пера.

Без да обмисля повече, напъха опакованата преса в чантата си. След това каменния диск и хлопката.

На най-долния ред откри няколко буркана с дребни влечуги. Колоритни, но нищо впечатляващо.

Бяха изминали шест минути. Изправи се, очаквайки всеки момент да чуе стъпките на приближаващия се пазач. Не долови нищо.

Напъха набързо останалите предмети обратно в сандъка и ги покри с опаковката. Докато вдигаше капака, забеляза цепнатина във вътрешната облицовка. Напъха любопитно пръст в цепнатината и в скута ѝ се плъзна овехтял, увреден от вода плик. Пъхна го в чантата си светкавично.

Осем минути. Нямаше никакво време.

Върна се в централното помещение и се заслуша в неясните шумове отвън. Открехна вратата.

– Кой ти е номерът? – почти викаше Смитбек.

Марго не можа да чуе отговора на пазача. Измъкна се навън и затвори вратата зад себе си, свали бързо ръкавиците и ги напъха в чантата си. Изправи се, огледа се и тръгна да подмине нишата, в която бяха застанали Смитбек и пазачът.

– Ей ти!

Тя се обърна. Пазачът, чието лице беше поруменяло, я гледаше.

– О, тук ли си, Бил! – възкликна тя, съобразявайки светкавично с надеждата, че пазачът не я е забелязал да излиза през вратата. – Закъснях ли много? Влезе ли вътре?

– Този приятел не ме пуска! – оплака се Смитбек.

– Виж какво – обърна се отново пазачът към него. – Хиляда пъти ти казах и няма да повтарям. Този формуляр трябва да бъде парафиран според предписанията, преди да те пусна. Ясно?

Бяха се справили.

Марго огледа коридора зад себе си и забеляза на известно разстояние крачещия към тях висок и слаб силует – Ян Кътбърт.

Тя сграбчи Смитбек за ръката.

– Трябва да вървим. Забрави ли за срещата ни? Друг път ще погледнем колекциите.

– Точно така. Разбира се – съгласи се с готовност Смитбек. – По-късно ще се занимаем с този въпрос – добави той към пазача.

В края на коридора Марго го избута в една ниша.

– Да се скрием зад тези шкафове – прошепна тя.

Чуха стъпките на Кътбърт от прикритието си. След това стъпките спряха и гласът на Кътбърт отекна по коридора.

– Някой опитвал ли се е да влезе в складовете? – попита той.

– Да, сър. Един мъж искаше да влезе. Току-що бяха тук.

– Кой? – попита Кътбърт. – Хората, с които разговаряше ли?

– Да, сър. Имаше формуляр, но не беше изведен според предписанията и не го пуснах.

– Не го пусна, нали?

– Точно така, сър.

– Кой е издал формуляра? Фрок?

– Да, сър. Доктор Фрок.

– А научи ли името на мъжа?

– Мисля, че беше Бил. Не знам коя е жената, но...

– Бил? Само Бил? О, направо чудесно! Първото, което трябваше да направиш, е да се поинтересуваш за самоличността му.

– Съжалявам, сър. Той толкова настояваше, че...

Без да изслушва по-нататъшните му обяснения, Кътбърт ядосан тръгна обратно. Стъпките му заглъхнаха по коридора.

Смитбек ѝ кимна лекичко, Марго се изправи и изтупа праха от дрехите си. Двамата се измъкнаха в коридора.

– Ей, вие двамата! – извика пазачът. – Елате тук да видя личните ви карти! Чакайте!

Смитбек и Марго хукнаха. Завиха зад първия ъгъл, продължиха към стълбището пред тях и препуснаха нагоре по бетоновите стъпала.

– Къде отиваме? – попита запъхтяна Марго.

– Нямам никаква представа.

Стигнаха до следващата площадка и Смитбек закричи предпазливо по коридора. Огледа се напред-назад и рязко отвори една врата с табела „БОЗАЙНИЦИ, ХРАНИЛИЩЕ ЗА ЧОВЕКОПОДОБНИ МАЙМУНИ“.

Вмъкнаха се вътре и дълбоко си поеха въздух. Помещението беше тихо и хладно. След като очите ѝ свикнаха с дрезгавия полумрак, Марго забеляза подредени в редици като часови препарирани горили и шимпанзета, както и струпани на купчини по дървените лавици космати кожи. Край една от стените имаше етажерка с десетина рафта, по които бяха подредени черепи на примати.

Смитбек се ослуша съсредоточено до вратата, после се обърна към Марго.

– Да видим какво си намерила – каза той.

– Не е кой знае какво – отвърна тя задъхано. – Само два-три несъществени предмета, това е всичко. Обаче намерих това – добави тя, докато бъркаше в чантата си. – Беше пъхнато в капака на сандъка.

Неразпечатаният плик беше адресиран до „Х. С. Монтегю, НПМЕИ“.

Жълтата хартия беше шампована със странен мотив от две стрели. Смитбек надникна през рамото ѝ, а Марго нагласи внимателно листа под светлината и започна да чете:

„Горен Ксингу
17 септември 1987 г.

Монтегю,

Реших да изпратя обратно Карлос с последния сандък и да продължа сам да търся Крокър. Карлос заслужава доверие, а и не мога да рискувам да изгубя сандъка, ако се случи нещо с мен. Обърни внимание на шаманската хлопка и други ритуални предмети. Изглеждат уникални. Но статуетката, която изпращам, намерихме в изоставена колиба. Тя е доказателството, което търсех. Обърни внимание на огромните нокти, характерните за влечуго особености и загатването за бипедалия. Котога съществуват и легендата за Мбун не е само измислица.

Всичките ми записки са в този бележник.“

31

Госпожа Лавиния Рикман седеше в кожено кресло с винен цвят в кабинета на директора. Цареше мъртвешка тишина. През плътно затворените прозорци не проникваха дори шумовете от уличното движение. Самият Райт седеше зад огромното си махагоново писалище. От нарисувания от Рейнолдс портрет на стената зад него гледаше втрещено основателят на музея Ридли А. Дейвис.

Доктор Ян Кътбърт се беше разположил върху едно канапе до срещуположната стена на кабинета. Беше се привел напред с подирени върху коленете лакти, облечен във възширок за слабото му телосложение костюм от вълнен плат. Изражението му беше навъсено. Обикновено намръщен и раздражителен, този следобед лицето му беше още по-

неприветливо.

Най-накрая Райт наруши мълчанието.

– Днес следобед ми се обади два пъти – изстреля той към Кътбърт. – Не мога непрекъснато да се крия. Рано или късно ще създаде неприятности, че му е отказан достъп до сандъците. Като нищо ще се възползва от историята с Мбун. Ще избухне скандал.

Кътбърт кимна.

– По-добре късно, отколкото рано. След като изложбата се открие и вече тече с четиридесетте хиляди посетители на ден и положителните отзиви във всички периодични издания, ако ще да вдигне скандал до небесата за каквото му скимне.

Възцари се ново продължително мълчание.

– Не обичам да ставам адвокат на дявола – продължи най-после Кътбърт, – но когато всичко се уталожи, ти, Уинстън, ще получиш необходимото внимание. Слуховете за проклятие в момента може и да са досадни, но на всеки ще му се прииска да изпита тръпката от скандалното усещане. Всички ще искат да влязат в музея и да се уверят със собствените си очи. Това е добре за бизнеса. Пак ти казвам, Уинстън, самите ние не бихме могли да го подредим по-добре.

Райт намръщено погледна заместник-директора.

– Слухове за проклятие? Може и да е вярно. Спомни си всички трагедии, съпътствали тази отвратителна дребна статуетка из половината свят.

Той се разсмя унило.

– Не говориш сериозно – каза Кътбърт.

– Ще ти кажа нещо сериозно – повиши тон Райт. – Не желая да те чувам да говориш повече така. Фрок има високопоставени приятели. Ако започне да им се оплаква... сам знаеш как плъзват слуховете. Ще заподозрат, че укриваш информация. Че разчиташ убийствата да привлекат повече народ на изложбата. Това как ще повлияе на общественото мнение, а?

– Прав си – отвърна с хладна усмивка Кътбърт. – Но е излишно да ти напомням, че ако изложбата не бъде открита навреме, изпускаме момента. Фрок трябва да бъде държан изкъсо. Вече праща наемници да му вършат мръсната работа. Преди по-малко от час един от тях се опита да проникне в хранилищата в зоната за сигурност.

– Кой? – попита Райт.

– Пазачът е оплескал всичко – отвърна Кътбърт. – Нс поне е разбрал собственото му име – Бил.

– Бил? – понадигна се Рикман.

– Да, мисля, че така беше. – Това не е ли онзи журналист, който подготвя книга за изложбата ми? Твоят човек, нали? Държиш ли го изкъсо? Чувам, че задавал прекалено много въпроси.

– Абсолютно вярно – отвърна с лъчезарна усмивка Рикман. – Имах известни проблеми с него, но сега вече стриктно спазва правилата. Контролирай източниците и така ще контролираш журналистите, както обичам да повтарям.

– Спазва правилата, така ли? – попита Райт. – Тогава защо реши да разпращаш тази сутрин електронно съобщение до половината западен свят с напомняне да не се разговаря с външни лица?

Госпожа Рикман енергично разпери лакираните си нокти.

– Погрижила съм се за него.

– По-добре се увери, че наистина е така, по дяволите! – добави Кътбърт. – От самото начало си наясно със ситуацията, Лавнния. Сигурен съм, че нямаш особено желание това твое журналистче да изрови нечии кирливи ризи.

Уредбата изсъска и се чу глас: „Господин Пендергаст желяс среща“.

– Пусни го да влезе – отговори Райт и с раздражение изгледа двамата. – Само той ни трябва.

Пендергаст влезе с мушнат под мишницата вестник и спря до вратата.

– Я виж ти, каква очарователна компания! – възкликна той. – Доктор Райт, благодаря ви, че отново ме приехте. Доктор Кътбърт, за мен е винаги удоволствие. А вие, мадам, сте Лавиния Рикман, нали не греша?

– Да – отвърна Рикман с хладна усмивка.

– Господин Пендергаст – каза Райт с едва забележима официална усмивка, – моля ви да се настаните където ви е удобно.

Благодаря, докторе, но предпочитам да остана праз.

Пендергаст пристъпи към масивната камина и се облегна на рамката с кръстосани ръце.

– Съобщение ли идвате да направите? Не се съмнявам, че сте помолил за тази среща, за да ни съобщите за извършен арест.

– Не – отвърна Пендергаст. – Съжалявам, но няма арести. Откровено казано, доктор Райт, напредваме твърде бавно. За разлика от онова, което госпожа Рикман съобщава на вестниците.

Той показа заглавието на първа страница: **ПРЕДСТОЯЩ АРЕСТ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗВЪРШЕНИТЕ ОТ МУЗЕЙНИЯ ЗВЯР УБИЙСТВА.**

Последва кратко мълчание. Пендергаст сгъна вестника и го постави внимателно върху лавицата.

– Какъв е проблемът? – попита Райт. – Не разбирам защо се бавите толкова дълго.

– Налице са много проблеми, както със сигурност знаете – отвърна Пендергаст. – Но всъщност не съм тук, за да ви информирам за хода на разследването. Достатъчно е да ви напомня, че из музея необезпокоявано продължава да се разхожда опасен сериен убиец. Нямаме никакви причини да смятаме, че е приключил с убийствата. Доколкото ни е известно, всичките убийства са извършени нощно време. Или по-точно след пет часа следобед. Като водещ разследването специален агент съм длъжен със съжаление да ви уведомя, че обявеният полицейски час следва да остане в сила до залавянето на убиеца. Не са възможни никакви изключения.

– Откриването... – започна неуверено Рикман.

– Ще се наложи да отложите откриването. Може за една седмица, може и за един месец. Боя се, че не съм в състояние да обещавам нищо. Наистина съжалявам.

Райт се надигна с поруменяло лице.

– Казахте, че откриването може да стане, както е запланувано, при положение че няма нови убийства. Такова беше споразумението ни.

– Не съм се споразумявал за нищо с вас, докторе – отвърна спокойно Пендергаст. – Боя се, че шансовете за залавянето на убиеца не са се увеличили в сравнение с началото на седмицата. – Той посочи вестника върху лавицата на камината. – Подобни заглавия излишно успокояват и приспиват бдителността на хората. На откриването вероятно ще присъстват много хора. Хиляди хора в музея след мръкване... – Той поклати глава. – Не разполагам с никаква друга възможност.

Райт не откъсваше недоумяващ поглед от агента.

– Поради вашата некомпетентност очаквате да отложим откриването и по този начин да нанесем непоправими щети на музея? Отговорът е не.

Пендергаст направи няколко крачки и застана невъзмутимо в средата на стаята.

– Извинете ме, доктор Райт, ако не съм се изразил ясно. Не съм дошъл да моля за разрешението ви, а само да ви уведомява за решението си.

– Така – отговори с разтреперан глас директорът. – Разбирам. Самият вие не можете да си свършите работата, но си позволявате да ме

съветвате как да върша своята. Имате ли въобще представа какви ще са последствията от отлагането на изложбата? Давате ли си сметка как ще възприеме подобно послание общественото мнение? Чуйте ме, Пендергаст, това в никакъв случай няма да го позволя.

Пендергаст не откъсваше втрещения си поглед от Райт.

– Всеки служител, който бъде намерен в сградата след пет часа, ще бъде подведен под отговорност за нарушаване на неприкосновеността на мястото на престъплението. Това е престъпление от лека степен. Повторно нарушение ще бъде таксувано като възпрепятстване на правосъдието, което съставлява углавно престъпление, доктор Райт. Мога ли да предположа, че се изразих достатъчно ясно?

– Единственото ясно нещо в момента е, че трябва незабавно да излезете през тази врата – повиши глас Райт. – Никой няма да ви спре. Моля, възползвайте се.

Пендергаст кимна.

– Господа! Мадам!

След това се обърна и напусна спокойно кабинета.

Пендергаст затвори бавно вратата и спря за момент, без да отделя очи от нея.

– „И порицан, се връщам удовлетворен, в злощастieto си трикратно съм възнаграден“.

Секретарката на Райт спря да дъвче дъвката си и зяпна насреща му.

– Моля? – попита тя.

– Шекспир – отвърна Пендергаст, насочвайки се към асансьора.

Райт посегна към телефона с разтреперана ръка.

– Какво е това, по дяволите? – развика се Кътбърт. – Някакъв проклет полицай ли ще си позволява да ни разиграва в собствения ни музей!

– Кътбърт, успокой се – каза Райт. И добави в слушалката: – Свържи ме с Елбъни. Веднага.

Възцари се тишина, докато Райт чакаше да го свържат. Той погледна към Кътбърт и Рикман, полагайки усилия да овладее дишането си.

– Време е да поискам няколко услуги – промълви той. – Да видим чия е последната дума тук: на някакъв потомствен албинос от Делтата или на директора на най-големия музей за естествена история в света.

„Тук растителността е твърде необикновена. Палмите и папратите изглеждат почти праисторически. Жалко че няма време за по-задълбочено проучване. Използваме изключително жилив вид за опаковъчен материал в сандъците. Дай възможност на Йоргенсен да хвърли едно око, ако прояви интерес.

С нетърпение очаквам след месец да сме заедно в Клуба на изследователя, за да отпразнуваме успеха с двойно сухо мартини и добро маканудо. Дотогава знам, че мога да ти поверя този материал и собствената си репутация.

Твой колега,
Уитлеси“

Смитбек вдигна очи от писмото.

– Не бива да стоим тук. Да вървим в кабинета ми.

Уютната му бърлога се намираше сред лабиринт от пренаселени кабинети на приземното ниво на музея. Изпълнените с шумове и суматоха многобройни пресичащи се като във восъчна пита коридори поддържаха освежително на Марго след влажните и кънтящи подземия пред зоната за сигурност. Подминаха огромен зелен контейнер, претъпкан със стари годишници на списанието на музея. На огромното табло пред стаята на Смитбек бяха закачени всевъзможни писма от разгневени абонати, с които редакционният екип се забавляваше.

Веднъж, когато упорито издирваше един отдавна просрочен библиотечен брой на „Наука“, Марго беше проникнала в разхвърляната бърлога на Смитбек. Сега всичко си беше, както го помнеше: безредно разпилени върху бюрото ксерокопирани статии, недовършени писма, менюта от китайски ресторанти и огромно количество книги и списания, които библиотекарите в музея със сигурност упорито издирваха.

– Сядай – каза ѝ Смитбек, избутвайки безцеремонно половинметровата купчина хартии от един от столовете.

След това затвори вратата, заобиколи бюрото и се приближи към люлеещия се стол, тъпчейки шумолящите под краката му листа.

– Така – каза тихо той. – И си сигурна, че дневникът не е там?

– Вече ти казах, че успях да прегледам само подредения от Уитлеси сандък. Но не би трябвало да е в другите.

Смитбек отново прегледа писмото.

– Кой е този Монтегю? – попита той.

– Не знам – отвърна Марго.

– А Йоргенсен?

– И за него не съм чувала.

Смитбек свали от една лавица телефонния указател на музея.

– Няма никакъв Монтегю – измърмори той, прелиствайки страниците. – Аха! Ето го Йоргенсен. Ботаническият. Пише, че се е пенсиони-рал. А защо все още има кабинет?

– Това тук не е необичайно – отвърна Марго. – Финансово незави-сими хора, които нямат с какво друго да си запълват времето. Къде му е кабинетът?

– Сектор четирийсет и едно, четвърти етаж – каза Смитбек, след ко-ето затвори указателя и го остави върху бюрото си. – Близо до хербари-ума. – И се изправи. – Да вървим.

– Почакай малко, Смитбек. Почти четири часа е. Би трябвало да се обадя на Фрок и да му кажа какво...

– По-късно – отсече Смитбек и тръгна към вратата. – Хайде, Лото-сов цвят. Журналистическият ми нос не е надушвал сносна следа цял следобед.

Кабинетът на Йоргенсен представляваше лаборатория без прозорци с висок таван. Нямахте никакви представители на флората, каквито Мар-го очакваше да види в лаборатория на ботаник. Всъщност стаята беше празна, като се изключат един голям тезгях, един стол и една закачалка. Едно от чекмеджетата на тезгяха зееше отворено и в него се виждаха всевъзможни износени инструменти. Йоргенсен се беше привел над тез-гяха и бърникаше някаква машинка.

– Доктор Йоргенсен? – попита Смитбек.

Възрастният мъж се обърна и се вторачи в Смитбек. Беше почти на-пълно оплешивял, а рунтавите му бели вежди надвиснаха над напрегна-то втрещените му очи с цвят на избелял док. Беше кокалест и прегър-бен, но Марго си помисли, че е висок поне метър и деветдесет.

– Да? – отвърна с тих глас той.

Преди Марго да успее да го спре, Смитбек му подаде писмото.

Мъжът започна да чете и видимо се уплаши. Без да отделя очи от писмото, посегна към овехтелият стол и внимателно се отпусна върху него.

– Къде го намерихте? – попита той, след като приклучи с четенето.

Марго и Смитбек се спогледаха.

– Това е оригинал – отвърна Смитбек.

Йоргенсен ги изгледа напрегнато и подаде писмото на Смитбек.

– Нищо не знам за това – каза той.

Настъпи тишина.

– Намираше се в сандък, изпратен преди седем години от Джон Уитлеси от експедицията в Амазония – подсказа многозначително Смитбек.

Йоргенсен не откъсваше втренчения си поглед от двамата. След малко отново се зае с машинката си.

Те наблюдаваха известно време заниманията му.

– Съжалявам, че прекъснахме работата ви – обади се най-накрая Марго. – Може би моментът не е подходящ.

– Каква работа? – попита, без да се обърне Йоргенсен.

– Това, с което се занимавате – отвърна Марго.

Йоргенсен избухна във внезапен лаещ смях.

– Това? – отново извърна лице към тях той. – Това не е работа. Това е просто една счупена прахосмукачка. Откакто почина съпругата ми, трябва сам да върша домакинската работа. Тази проклетия гръмна онзи ден в ръцете ми. Донесох я, защото тук са всичките ми инструменти. Вече нямам много за вършене.

– Относно писмото, сър... – настоя Марго.

Йоргенсен отново се отпусна върху скрибуцащия стол и се облегна назад, поглеждайки към тавана.

– Не знаех, че съществува. Двойната стрела беше семейният герб на Уитлеси. А и това е неговият почерк, няма никакво съмнение. Толкова спомени нахлуха в главата ми.

– Какви? – нетърпеливо попита Смитбек.

Йоргенсен го стрелна с очи и свъси вежди раздразнен.

– Нито един от тях не е ваша работа – язвително отвърна той. – Или най-малкото до този момент не съм чул поради каква причина би могло да бъде ваша работа.

Марго предупредително погледна Смитбек да не се обажда.

– Доктор Йоргенсен – започна тя, – аз съм дипломирана студентка и работя под ръководството на доктор Фрок. Колегата ми е журналист. Доктор Фрок е убеден, че експедицията на Уитлеси и изпратените сандъци имат връзка с убийствата в музея.

– Проклятие? – възкликна Йоргенсен, театрално повдигайки вежди.

– Не, не става дума за проклятие – отговори Марго.

– Радвам се, че не сте се хванали на тази въдица. Няма никакво проклятие. Освен ако не наречем проклятие комбинацията от алчност, безумие и завист. Не е нужно да си го обясняваме с Мбун... – След кратка пауза той попита подозрително: – Защо ви интересува всичко това?

– Да си обясняваме какво? – попита Смитбек.

Йоргенсен отново го изгледа неприязнено.

– Млади момко, ако още веднъж си отворите устата, ще ви помоля да напуснете.

Смитбек присви очи, но замълча.

Марго се подвоуми дали да се впусне в подробности относно теориите на Фрок, следите от нокти, повредения сандък, но накрая се отказа.

– Интересува ни, защото усещаме, че действително има някаква връзка, на която никой не обръща внимание – нито полицията, нито ръководството на музея. Вашето име е споменато в писмото и се надявахме, че можете да ни съобщите повече подробности за експедицията.

Йоргенсен протегна кокалестата си ръка.

– Мога ли да го видя пак?

Смитбек му го подаде неохотно.

Йоргенсен вперил жаден поглед в листа, сякаш всмуквайки спомени от него.

– Беше време – промълви той, – когато няхах желание да говоря за това. Може би уплашен е най-точната дума. Известни групи биха се опитали да ме изхвърлят. – Той помръдна рамена. – Но когато човек остареє като мен, вече няма от какво да се бои. Освен може би от самотата. – Той кимна едва-едва към Марго, стиснал в ръка писмото. – Щях да участвам в експедицията, ако не беше Максвел.

– Максвел? Кой е той? – попита Смитбек.

Йоргенсен го стрелна с очи.

– Нокаутирал съм и по-едри журналисти от теб – каза заплашително той. – Казах ти да кротуваш. Разговарям с дамата.

И отново се обърна към Марго.

– Максвел беше един от ръководителите на експедицията. Максвел и Уитлеси. Това беше първата грешка – да се разреши на Максвел насила да се набута, така че двамата бяха равноправни ръководители. От самото начало бяха на нож. Нито един от двамата не разполагаше с цялата власт. Успехът на Максвел е причина за моя неуспех – реши, че в експедицията няма място за ботаник, и така отпаднах от списъка. Но

неприятностите на Уитлеси бяха по-големи и от моите. Присъствието на Максвел можеше да осуети тайните му намерения.

– Какви бяха те? – попита Марго.

– Да открие племето котога. Съществуваха слухове за неоткрито племе, обитаващо някакво обширно плато над джунглата. Независимо че местността не беше проучена, преобладаваше убеждението, че племето е изчезнало и са останали само реликви от него. Уитлеси не вярваше, че е така. Искаше да стане техен откривател. Единственият проблем беше, че местното правителство му отказа да изследва местността е основанието, че е запазен периметър за техните учени. „Янки, вървете си у дома.“ – Йоргенсен изпъшка и поклати глава. – Всъщност това беше запазен периметър единствено за плячкосване и грабежи. Естествено, правителството им също беше чувало за слуховете, които бяха известни на Уитлеси. Ако там действително е имало индианци, властите не биха допуснали те да възпрепятстват безмилостното изсичане на горите и прокопаването на минни рудници. Така или иначе, експедицията трябваше да тръгне от север. Много по-неудобен маршрут, но встрани от забранената зона. А имаше и забрана да се изкачат на самото плато.

– Съществуваха ли все още котога? – попита Марго.

Йоргенсен поклати бавно глава.

– Никога няма да узнаем. Властите откриха нещо на върха на платото. Може би залежи от злато, платина или златоносен камък. Съвременните спътници могат да откриват куп неща. Така или иначе, през пролетта на осемдесет и осма платото беше изпепелено от въздуха.

– Изпепелено? – възкликна Марго.

– Напълно изпепелено с напалм – продължи Йоргенсен. – Твърде необичайна и скъпоструваща технология. Очевидно не са успели да овладеят пожарите, които бушуваха месеци наред. След това построиха голяма магистрала откъм леснодостъпната южна посока. Докараха японско хидравлично минно оборудване и буквално заличиха огромни планински области. Няма съмнение, че са изтеглили златото или платината, или каквото е имало, с цианови съединения, като са оставили отровите да изтекат в реките. Нищо, наистина нищичко не е останало. Затова музеят никога не изпрати втора експедиция, която да потърси останки от първата.

Той се изкашля.

– Това е ужасно – прошепна Марго.

Йоргенсен я погледна с неспокойните си небесносини очи.

– Да. Наистина е ужасно. Разбира се, няма да научите нищичко за

това от изложбата „Суеверие“.

Смитбек вдигна ръка, докато измъкваше с другата портативния си касетофон.

– Извинете, мога ли...

– Не, не можеш да записваш това. Не е предназначено за публикуване. Нито за цитиране. Нито за нищо. Сутринта получих меморандум в този смисъл, за който вероятно знаете. То е единствено за мен: години наред не можех да говоря за него и ще го направя сега – един-единствен път. Затова кротувайте и слушайте.

За известно време се възцари тишина.

– Та докъде бях стигнал? – продължи Йоргенсен. – О, да. Та значи на Уитлеси не беше позволено да се изкачи на платото. А Максвел беше абсолютен бюроkrat. Твърдо беше решил да накара Уитлеси да спазва правилата. Добре де, но когато се озовеш наред джунглата на двеста мили от каквото и да било правителство... Какви правила? – Той се изкикоти. – Съмнявам се дали някой изобщо може да си представи какво точно се е случило там. Разбрах цялата история от Монтегю, който я сглоби от телеграмите на Максвел. Далеч не достоверен източник.

– Монтегю? – обади се Смитбек.

– Както и да е – продължи Йоргенсен, без да му обръща внимание, – изглежда Максвел е попаднал на някаква невероятна ботаника. Деветдесет и девет процента от растителността в подножието на платото се е състояла от съвършено непознати на науката видове. Странни праисторически папрати и едноседелни растения, характерни за мезозойската ера. Независимо че Максвел беше естествен антрополог, обезумял от тази странна растителност. Пълнели сандък след сандък с несрещани видове. И тогава открил онези семенници.

– С какво са толкова необикновени?

– Били от живи фосили. Нещо подобно на откритието на силакантата през 30-те години: разновидност от цял един тип, който смятали за изчезнал през каменновъгления период. Цял един тип.

– Приличаха ли на яйца тези семенници? – попита Марго.

– Не мога да кажа. Но Монтегю ги беше виждал и ми каза, че са дяволски твърди. Би трябвало да бъдат заровени във висококиселинната почва на някоя джунгла, за да поникнат. Предполагам, че все още са в сандъците.

– Доктор Фрок смята, че са яйца.

– Фрок да си гледа палеонтологията. Прекрасен мъж, но особняк. Във всеки случай между Максвел и Уитлеси избухнал скандал. Нищо

чудно. Максвел не проявявал особен интерес към ботаниката, но все пак можел да разпознае една рядкост, когато я види. Искал да се върне в музея със семенниците. Разбрал, че Уитлеси възнамерява да се изкачи на платото, за да търси котога, и това го обезпокоило. Страхувал се, че сандъците ще бъдат конфискувани на някое пристанище и няма да успее да измъкне безценните си семенници. Двамата се разделили и Уитлеси погънал в джунглата, за да се изкачи на платото, и повече никой не го видял. Когато стигнал до брега с останалите членове на експедицията, Максвел изпратил в музея цяла купчина телеграми, в които избличавал Уитлеси, излагайки своята версия за случилото се. След това всички загинали в самолетната катастрофа. За щастие – или пък за нещастие, – били предприети всевъзможни усилия сандъците да пристигнат. Управата на музея цяла година се бори с бюрократичните усложнения, за да бъдат докарани в Ню Йорк.

Той завъртя с погнуса очи.

– Споменахте някой си Монтегю? – тихо попита Марго.

– Монтегю – повтори Йоргенсен, гледайки покрай нея. – Беше млад кандидат доктор на науките в музея. Антрополог. Протеже на Уитлеси. Излишно е да споменавам, че не се радваше на особено благоволение в музея след изпратените от Максвел телеграми. Всички ние, приятелите на Уитлеси, вече не разчитаме на благосклонност.

– Какво се случи с Монтегю?

Йоргенсен замълча.

– Не знам – промълви най-после той. – Един ден просто изчезна. И повече не се появи.

– А сандъците? – настоя Марго.

– Монтегю имаше огромно желание да ги види – особено сандъка на Уитлеси. Но, както вече казах, беше изпаднал в немилост и му отнеха проекта. Въсъщност такъв проект просто вече не съществуваше. Цялата експедиция се оказа такава катастрофа, че по върховете просто искаха случилото се да се забрави. Когато най-после пристигнаха, сандъците си останаха неотворени. По-голяма част от документацията за произхода на предметите беше изгоряла при катастрофата. Според общото мнение е имало дневник на Уитлеси, но аз не съм го виждал. Монтегю настояваше и умоляваше и накрая му разрешиха да се заеме с първоначалния оглед. И тогава внезапно напусна.

– В какъв смисъл напусна? – попита Смитбек.

Йоргенсен го погледна, сякаш преценяваше дали да му отговори или не.

– Просто излезе от музея и повече не се върна. Разбрах, че не е взел никакви дрехи от апартамента си. Семейството му предприе издирване, но не го откриха. Беше доста странен тип. Повечето решиха, че е замислен за Непал или Тайланд, за да открие себе си.

– Имало е слухове – обади се Смитбек.

Йоргенсен се разсмя.

– Разбира се, че имаше слухове! Винаги има! Че злоупотребил с пари, че избягал със съпругата на някакъв гангстер, че бил убит и трупуът му бил хвърлен в Ийст ривър. Но беше толкова незабележим, че след няколко седмици почти всички в музея забравиха за него.

– А слуховете, че е бил убит от музейния звяр? – попита Смитбек.

Усмивката на Йоргенсен посърна.

– Не точно. Но това даде повод да плъпнат слухове за проклятието. Заговори се, че всеки, който влезе в съприкосновение със сандъците, умира. Някои от пазачите и служителите в ресторанта – знаете ги що за хора са – бърбореха, че Уитлеси е ограбил храм, че в сандъка имало някаква прокълнатата реликва и че проклятието я преследвало през целия път чак до музея.

– Не пожелахте ли да изследвате изпратените от Максвел растения? – попита Смитбек. – Все пак сте ботаник, нали?

– Млади момко, ти нямаш понятие от наука. Не съществува подобно нещо – просто „ботаник“. Не проявявам никакъв интерес към палеоботаника на покритосеменните растения. Това е безкрайно далеч от моята област. Специалността ми е коеволуция на растенията и вирусите. По-точно беше – добави с известна ирония той.

– Но Уитлеси е искал да погледнете растенията, които използвал за опаковъчен материал – настоя Смитбек.

– Нямам идея защо – отвърна Йоргенсен. – За първи път чувам за това. Никога не съм виждал това писмо. – Той върна писмото на Марго с известна неохота. – Бих твърдял, че е фалшиво, ако не бяха почеркът и гербът.

Настъпи мълчание.

– А вие какво си помислихте по повод изчезването на Монтегу? – попита след малко Марго.

Йоргенсен разтърка върха на носа си и сведе очи към пода.

– Уплаших се.

– Защо?

Дълго време не последва отговор.

– Не знам точно – каза най-после той. – Веднъж Монтегу се

нуждаеше спешно от пари и взе назаем от мен. Беше изключително добросъвестен и се изтормози, докато ми ги върне. Не беше в характера му да изчезне просто ей така. Последния път, когато го видях, му предстоеше да прави опис на сандъците. Беше крайно въодушевен. – Той погледна Марго. – Не съм суеверен. Аз съм учен. Както казах, не вярвам в проклетия и подобни неща...

Той отново замълча.

– Но? – подсказа Смитбек.

Възрастният мъж го стрелна с очи.

– Така да е – изпъшка той. Облегна се назад и заби поглед в тавана. – Казах ви, че Джон Уитлеси беше мой приятел. Имаше огромна колекция от истории за племето котога, повечето събрани от племената Яномано и някои други, обитаващи равнините в долното течение. Помня една, която ми разказа в деня преди заминаването си. Котога, според един яномански източник, се споразумели със създание, наречено Зилашкее. Било нещо като нашия Мефистофел, но още по-ужасяващо: цялото зло и смърт на света произтичали от това създание, което обикаляло върха на платото. Така е според легендата. Та съгласно това споразумение котога щели да получат детето на Зилашкее за свой слуга, ако в замяна на това убият и изядат всички свои деца и се закълнат докато свят светува да боготворят само него. Когато котога изпълнили зловещото си задължение, Зилашкее им изпратил детето си. Но звярът продължил яростно да напада племето, като убивал и изяждал хора. Когато котога протестирали, Зилашкее се изсмял и казал: „А вие какво очаквахте? Аз съм злото.“ Най-накрая с помощта на магически и билкови заклинания племето успяло да укроти звяра. Нямало как да го убият, нали разбирате. Така детето на Зилашкее останало под властта на котога, които го използвали за осъществяването на собствените си зловещи начинания. Но това неминуемо било свързано с големи опасности. Според легендата от този момент нататък котога непрекъснато търсели начин да се отърват от него.

Йоргенсен погледна към разглобения уред.

– Това е историята, която ми разказа Уитлеси. Когато научих за самолетната катастрофа, за смъртта на Уитлеси, след като изчезна Монтегю... е, не можех да не си помисля, че котога най-после са успели да се отърват от детето на Зилашкее.

Старият ботаник взе една част от уреда и го премести от едната си ръка в другата, като я гледаше разсеяно.

– Уитлеси ми каза, че детето на Зилашкее се казвало Мбун. Онзи,

който пристъпва на четирите.

Монтегю пусна металното парче и то издрънча. Той се ухили.

33

С приближаването на края на работния ден посетителите започнаха да се насочват към изходите на музея. В магазина, който се намираще точно преди южния изход, се извършваше оживена търговия.

Мраморните коридори, които се разклоняваха от южния вход, отекваха от разговори и тропот на стъпки. В Небесната зала близо до западния вход, където предстоеше да се състои откриването на новата изложба, шумовете бяха по-приглушени и се носеха под извисяващия се купол като от изтляващ сън. А в дълбините на музея, задръстен от лаборатории, пусти лекционни зали, хранилища и кабинети с библиотечни шкафове не проникваха никакви шумове. Дългите коридори тънеха в мрак и безмълвие.

В обсерваторията „Батърфийлд“ шумовете от постепенно стихващото оживление пристигаха сякаш от друга планета. Възползвайки се от полицейския час, служителите си бяха тръгнали рано. Кабинетът на Джордж Мориарти, както и всичките шест етажа на обсерваторията, бяха стихнали в мъртвешка тишина.

Мориарти стоеше зад бюрото си с плътно притиснат към устните си юмрук.

– По дяволите! – измърмори той.

В безсилието си ритна с крак натъпкана с папки етажерка и върху пода се стовари цяла купчина хартии.

– По дяволите! – изрева той, този път от болка, отпусна се върху един столовете и заразтрива глезена си.

Болката бавно утихна, а едновременно с нея като че ли отмина и паниката му. Въздъхна тежко и огледа стаята.

– Майната ти, Джордж, винаги успяваш да оплескаш всичко, а? – измърмори той.

Беше безнадежден случай, трябваше да си го признае. Всичко, което се опитваше да направи, за да привлече вниманието на Марго, да спечели благоразположението ѝ, неизменно се проваляше. Онова, което изтърси за баща ѝ, беше деликатно като поведението на слон в магазин за порцелан.

Внезапно се завъртя към компютъра и въведе команда. Ще ѝ

изпрати електронно съобщение, за да се опита да пооправи нещата. Замисли се за момент и зашари с пръсти по клавишите:

ЗДРАВЕЙ, МАРГО! ПИТАМ СЕ ДАЛИ ТИ...

Спря и изтри съобщението. Сигурно само щеше да забърка още по-голяма каша.

Остана известно време вторачен в празния екран. Досещаше се само за един безпогрешен начин да облекчи напрежението: търсене на съкровище.

Много от най-ценните експонати на изложбата „Суеверие“ бяха пряк резултат от тези негови издирвания. Мориарти изпитваше искрена любов към несметните колекции на музея и беше по-добре запознат с неговите потайности от много дългогодишни служители. Свенливостта му беше причина да има малко приятели и често прекарваше времето си в проучване и издирване на отдавна забравени из хранилищата реликви. Това му създаваше усещане за ценност и значимост, което компенсираше пренебрежителното отношение на колегите му към него.

Отново се наведе към клавиатурата, отвори базата данни за ограничен достъп и започна да преглежда наслуки регистрите, без да бърза. Познаваше преките пътечки и задните вратички за достъп, така както опитен капитан на речен плавателен съд познава контурите на речно корито.

След няколко минути пръстите му забавиха темпото. Попадна на директория, която не беше проучвал преди: съкровищница от открити в началото на двайсетте години шумерски артефакти, които до този момент не бяха изследвани подробно. Избра една от сбирките, след това една подсбирка, а след това отделни артефакти. Сториха му се любопитни: цяла серия глинени плочки, ранни образци на шумерско писмо. Колекционерът им беше убеден, че са свързани с религиозни ритуали. Мориарти прегледа набързо анотациите и кимна – може би щяха да свършат работа за изложбата. В една от по-малките сборни галерии все още имаше място за няколко експоната.

Погледна слънчевия си часовник: почти пет. Знаеше къде се намират плочките. Ако се окажат интересни, утре сутринта може да ги покаже на Кътбърт и да получи одобрението му. Може да ги подреди между тържеството в петък вечерта и отварянето на изложбата за широката публика. Въведе набързо няколко бележки и изключи компютъра.

Звукът при изключването на притъмнелия компютър изтрещя като

изстрел в пустия кабинет. Мориарти изчака с пръст върху бутона за изключване от електрическата верига. След това се надигна, натъпка ризата в панталоните си и – пристъпвайки внимателно върху натъртената си пета, излезе от кабинета и тихо притвори вратата зад гърба си.

34

Д'Агоста протегна ръка, за да почука на прозорчето на временния команден пункт, където се намираше Пендергаст, но в последния момент спря и се втренчи през стъклото.

В кабинета се разхождаше някакъв висок тип в раздърпан костюм, с потно и загоряло от слънцето лице. Крачеше бавно като в собствена стая, вземаше с една ръка документи от бюрото и ги оставяше на друго място, а с другата подрънкваше монети в джоба си.

– Ей, приятел – възкликна Д'Агоста, отвори вратата и пристъпи в кабинета, – това тук е владение на ФБР. Ако чакаш господин Пендергаст, какво ще кажеш да го направиш отвън?

Мъжът се извърна. Очите му бяха малки, тесни и го гледаха с раздражение.

– От сега нататък... о, лейтенант – отвърна той, вторачен в закачената на колана на Д'Агоста значка, сякаш се опитваше да разчете номера му, – ще се наложи да се отнасяте с нужното уважение към новопристигналия екип на ФБР. За който сега отговарям аз. Специален агент Кофи.

– Е, специален агент Кофи, доколкото съм осведомен и докато не ми бъде разпоредено нещо друго, разследването води господин Пендергаст, а вие бърникате из бюрото му.

Кофи се усмихна едва-едва, бръкна в джоба на якето си и измъкна някакъв плик.

Д'Агоста прегледа написаното върху листа. Беше от Вашингтон – назначаваха екип от службата на ФБР в Ню Йорк под ръководството на специален агент Кофи като водещ разследването. Имаше и две прикрепени съобщения. Едното от кабинета на губернатора, който официално настояваше за прехвърляне на правомощията и поемане на цялата отговорност по разследването на случая. Второто беше напечатано върху бланка на Сената на Съединените щати – той го сгъна, без да го прочете, и подаде плика на агента.

– Значи се вмъкнахте през задната врата най-накрая.

– Кога ще се появи Пендергаст, лейтенант? – попита Кофи, напъхвайки плика в джоба си.

– Откъде мога да знам? – отвърна Д'Агоста. – Така и така тършувате из бюрото му, може би ще надникнете и в дневника му с назначени срещи.

Преди Кофи да успее да отговори, гласът на Пендергаст долетя от преддверието.

– О, агент Кофи! За мен е истинско удоволствие да ви видя.

Кофи отново бръкна за плика.

– Излишно е – прекъсна го Пендергаст. – Знаем защо сте тук. – Той седна зад бюрото. – Лейтенант Д'Агоста, моля ви да се настаните удобно.

Д'Агоста забеляза, че в стаята има само още един стол и се настани ухилен в него. Действията на Пендергаст неизменно му доставяха удоволствие.

– Очевидно някакъв невменяем се разхожда необезпокояван из музея, господин Кофи – продължи Пендергаст. – Поради което двамата с лейтенант Д'Агоста стигнахме до заключението, че откриването утре вечер не бива да се състои. Този убиец действа нощем. Вече доста закъснява с поредното нападение. Не можем да поемем отговорност за нови убийства с оправданието, че музеят трябва да остане отворен поради – така да се каже – финансови съображения.

– Да – отвърна Кофи, – ти вече не носиш отговорност. Разпоредено ми е откриването да се състои според уточнената програма. Увеличаваме полицейското присъствие с допълнителни сили. Сградата ще бъде охранявана по-добре и от тоалетните на Пентагона. А ще ти кажа и още нещо, Пендергаст: щом тържеството приключи и важните клечки се изнизят, ще пипнем този кучи син. Сигурно си бесен, но знаеш ли какво? Не ми пука. Пропиля цели четири дни и единственото, което хвана, е собствения си кур. Повече няма да си губим времето.

Пендергаст се усмихна.

– Очаквах нещо подобно. Щом това е решението ви, така да бъде. Но трябва да ви уведомя все пак, че ще изпратя официален меморандум до директора, в който ще изложа собственото си мнение по случая.

– Прави каквото щеш – отвърна Кофи, – но в свободното си време. Междувременно моите хора ще се заемат с работата си. До настъпването на полицейския час очаквам да ми докладваш.

– Докладът със заключенията ми е готов – отговори кротко Пендергаст. – А сега има ли нещо друго, господин Кофи?

– Да – каза Кофи. – Очаквам пълно съдействие от твоя страна, Пендергаст.

Той излезе и остави вратата отворена.

Д'Агоста го проследи, докато се отдалечаваше по коридора.

– Изглежда много по-ядосан, отколкото преди да дойдеш – каза той и се обърна към Пендергаст. – Не смяташ ей така да се дадеш на мижитурките, нали?

Пендергаст се усмихна.

– Винсент, боя се, че това беше неизбежно. Дори съм изненадан, че не се случи по-рано. Не за първи път тази седмица настъпих Райт по мазола. Защо да се противя? По този начин поне никой не може да ни обвини в отказ на съдействие.

– Мислех си, че имаш протекции.

Д'Агоста се опита да прикрие разочарованието си.

Пендергаст разпери ръце.

– Имам някаква протекция, както се изразяваш. Но запомни. Не съм на свой терен. Тъй като убийствата наподобяват ват онези, които разследвах преди няколко години в Ню Орлийнс, имаше основателна причина да съм тук – докато не възникнат противоречия и искане за местна намеса. Но предварително знаех, че доктор Райт и губернаторът са били заедно в Браун. След официалното настояване на губернатора за намеса на ФБР съществува един-единствен възможен изход.

– А какво правим със случая? Кофи ще се възползва от всичко, което си свършил, и ще си припише заслугите.

– Смяташ, че някой ще си припише някакви заслуги от този случай? Имам лошо предчувствие за това откриване, лейтенант. Много лошо предчувствие. Познавам отдавна Кофи, както и способността му да влоши още повече една тежка ситуация. Но ти забеляза, Винсент, че не ме прати да си стягам багажа. Това той не може да направи.

– Само не ми приказвай, че си доволен, че ти отнемат случая – отсече Д'Агоста. – Лично аз винаги съм предпочитал да си пазя задника, но тебе те смятах за по-различен.

– Винсент, ти ме изненадваш – възкликна Пендергаст. – Изобщо не става дума за изплъзване от отговорност. В края на краищата новата ситуация наистина ми гарантира известна степен на свобода. Кофи действително разполага с правото на последна дума, но възможностите му да контролира моите действия са ограничени. Единственият начин да се появя тук, беше като поема разследването на случая. Това кара човек да действа предпазливо. Сега ще се възползвам от възможността да

следвам интуицията си. – Той се облегна в стола, без да отдели светлосините си очи от Д'Агоста. – Продължавам да разчитам на помощта ти. Може би ще ми потрябва човек в отдела, за да ускорим някои неща.

Д'Агоста се замисли за миг.

– Едно нещо бих могъл да кажа по отношение на този Кофи още в самото начало – измърмори той.

– Какво по-точно?

– Приятелчето е затънало в лайна.

– О, Винсент – изпъшка Пендергаст, – изразите ти са толкова цветисти!

35

Петък

Кабинетът, както мрачно отбеляза Смитбек, изглеждаше по съвършено същия начин: всяка дреболия беше на мястото си. Отпусна се върху стола, изпитвайки усещане за déjà vu.

Рикман се върна от стаята на секретарката си с тънка папка и вездещата си замръзнала официална усмивка върху лицето.

– Тази вечер е събитието! – обяви тя с приповдигнат тон. – Планираш ли да присъстваш?

– Да, разбира се.

Тя му подаде папката и добави с недотам благосклонен тон:

– Прочети това, Бил.

МУЗЕЙ ЗА ЕСТЕСТВЕНА ИСТОРИЯ ВЪТРЕШНО РАЗПОРЕЖДАНЕ

До: Уилям Смитбек младши

От: Лавиния Рикман

Относно: Дейности във връзка с изложбата „Суеверие“

В сила от настоящия момент до последващо уведомяване дейността ви в музея следва да съблюдава следните условия:

1. Всички интервюта във връзка с осъществяваната дейност ще се провеждат в мое присъствие.

2. Записването на интервюта или воденето на бележки по време на провеждането им е забранено. В интерес на своевременността и съгласуваността поемам лична отговорност за воденето на бележките и предаването на редактираните текстове, които да бъдат включени в осъществяваната дейност.

3. Обсъждането на вътрешните проблеми със служителите или каквито и да било лица на територията на музея е забранено без мое предварително писмено разрешение. Моля да поставите на определеното по-долу място подписа си в уверение на това, че разбирате и потвърждавате съгласието си с тези условия.

Смитбек прочете текста два пъти и вдигна очи.

– Е? – попита тя, привеждайки глава. – Как го намираш?

– Ще го кажа направо – отвърна Смитбек. – Не мога дори да разговарям с когото и да било, докато обядвам, да речем, без ваше разрешение?

– По проблемите на музея. Точно така – каза Рикман, потупвайки вълненото шалче с индийски десен около врата си.

– Защо? Меморандумът, който разпратихте вчера, не е ли достатъчно голямо препятствие?

– Бил, отлично знаеш защо. Доказа, че не може да се разчита на теб...

– По какъв начин?

– Разбрах, че обикаляш като малоумен музея, разговаряш с хора, с които нямаш никаква работа, и задаваш абсурдни въпроси, които не са свързани с новата изложба. Ако смяташ, че можеш да събираш информацията относно... въз... наскоро възникналите обстоятелства, налага се да ти напомня за точка седемнайсет в твоя договор, която забранява използването на каквато и да било информация без моето съгласие. Нищо, повтарям, абсолютно нищо, свързано с неприятните събития, няма да получи моето съгласие.

Смитбек се надигна в стола си.

– Неприятни събития! – избухна той. – Защо не го кажете както си е: убийства!

– Моля те да не повишаваш тон в кабинета ми – отвърна Рикман.

– Наехте ме да напиша книга, а не да препиша триста страници весникарски съобщения. Извършени са цяла серия брутални убийства през седмицата преди откриването на най-голямата изложба в историята на музея. И твърдите, че това не е част от събитието?

– Аз и единствено аз определям какво ще има в тази книга и какво не. Разбра ли?

– Не.

Рикман се изправи.

– Започва да става досадно. Или веднага ще подпишеш този документ, или ще сложим точка.

– Ще сложим точка? Ще ме застреляте или уволните?

– Няма да търпя подобни волности в собствения си кабинет. Или ще се подпишеш, или моментално ще приема оставката ти.

– Чудесно – отвърна Смитбек. – Просто ще занеса ръкописа си на комерсиален издател. Нуждаете се от тази книга точно колкото мен. И двамата знаем, че мога да получа огромен аванс за задкулисната история на музейните убийства. Повярвайте ми, аз я познавам. Цялата.

Изразът на лицето ѝ посърна, но тя продължи да се усмихва. Кокалчетата на притиснатите върху бюрото ѝ юмруци побеляха.

– Това би било нарушение на твоя договор – бавно процеди Рикман. – Музеят ползва юридическите услуги на кантората „Дениълс, Солер и Маккейб“ от Уолстрийт. Положително си чувал за нея. Позволиш ли си подобни действия, незабавно ще бъдеш подведен под съдебна отговорност за нарушаване на договорни клаузи заедно с твоя агент и всеки издател, който допусне глупостта да подпише договор с теб. При възникването на подобен случай ще упражним всички връзки, с които разполагаме, и няма да се изненадам, ако след като бъдеш осъден, никога не намериш работа на предпочитаното от теб поприще.

– Това представлява грубо нарушение на първата поправка на Закона за професионалните права – повиши тон Смитбек.

– Ни най-малко. Само удовлетворение поради нарушаване на договорни отношения. Нищо героично от твоя страна и няма да привлече вниманието на „Таймс“. Ако действително възнамеряваш да предприемеш подобен курс на действие, Бил, най-напред ще се консултирам с добър адвокат и ще му покажа договора, който сключи с нас. Сигурна съм, че ще те уведоми, че случаят ти е безнадежден. И ако предпочиташ, мога да приема оставката ти незабавно.

Тя издърпа едно чекмедже и извади лист хартия, без да затвори чекмеджето.

Телефонната уредба забръмча.

„Госпожа Рикман? Доктор Райт на първа линия.“

Рикман вдигна слушалката.

– Да, Уинстън. Какво има?... Пак ли „Поуст“?... Да, ще говоря с

тях. Изпрати ли за Иполито?... Добре.

Тя затвори слушалката и отиде до вратата.

– Провери дали Иполито е тръгнал към кабинета на директора – нареди на секретарката си. – Колкото до теб, Бил, не разполагам с излишно време да си разменяме любезности. Ако не подпишеш споразумението, събирай си партакешите и изчезвай.

Смитбек се беше укротил. Дори най-неочаквано се усмихна.

– Госпожо Рикман, разбирам ви отлично.

Тя се наклони към него с недоумяваща усмивка и грейнал поглед.

– И?

Приемам ограниченията.

Рикман се върна триумфираща зад бюрото си.

– Бил, безкрайно съм доволна, че няма да се наложи да използвам това. – Тя пхна листа обратно в чекмеджето и го затвори. – Разчитам, че си достатъчно интелигентен, за да осъзнаеш, че нямаш избор.

Без да откъсва очи от нейните, той посегна към папката.

– Не възразявате, ако го прегледам още веднъж, преди да го подпиша, нали?

Рикман се поколеба.

– Не, мисля, че не. Макар че ще е абсолютно същото, което прочете преди малко. Не съм оставила възможност за превратно тълкуване, затова не си губи времето да търсиш неточности. – Тя огледа кабинета, взе джобния си бележник и тръгна към вратата. – Бил, предупреждавам те. Не забравяй да го подпишеш. Моля те да тръгнеш след мен и да предадеш подписания документ на моята секретарка. Ще ти бъде изпратено копие.

Смитбек присви устни от отвращение, наблюдавайки полюшващия се под плисираната ѝ пола задник. Когато тя излезе, погледна крадешком към кабинета на секретарката, светкавично отвори чекмеджето, което Рикман току-що беше затворила, измъкна някакъв малък предмет и го напъха в джоба на якето си. Затвори чекмеджето, огледа се и тръгна към вратата.

Спря и се върна обратно до бюрото, грабна меморандума и драсна нечетлив подпис в дъното. Подаде го мимоходом на секретарката.

– Запази този подпис – един ден ще е безценен – подхвърли през рамо той и остави вратата да се тресне зад гърба му.

Марго тъкмо оставяше слушалката, когато влезе Смитбек. Отново

беше сама в лабораторията: колежката ѝ – препараторката – очевидно си беше взела извънредна удължена отпуска.

– Току-що говорих с Фрок – каза тя. – Беше крайно разочарован, че не сме открили нещо повече в сандъка и че не съм успяла да проверя за други семенници. Предполагам, че се е надявал да открия някакви доказателства за живо същество. Исках да му разкажа за писмото и за Йоргенсен, но каза, че не можел да разговаря. Мисля, че Кътбърт беше при него.

– Вероятно за да го пита за изпратения от него формуляр за достъп – каза Смитбек. – Прави се на Торквемада. – Той посочи към вратата. – Защо не си заключила?

Марго го погледна изненадано.

– О, сигурно пак съм забравила.

– Възразяваш ли да заключа за всеки случай?

Той завъртя ключа и се ухили. Бавно извади от джоба на якето си миниатюрна орфана тетрадка, върху чиято кожена подвързия беше гравирани герб с две стрели, и я вдигна като трофей пред очите ѝ.

Любопитството ѝ прерасна в изумление.

– Господи! Това дневникът ли е?

Смитбек кимна гордо.

– Как го намери? Къде го намери?

– В кабинета на Рикман – отвърна той. – Направих ужасна саможертва заради него. Подписах със хартия, с което винаги ми се забранява да разговарям с теб.

– Шегуваш се.

– Само отчасти. Докато ме тероризираше, в един момент отвори едно чекмедже на бюрото си и аз зърнах това орфано книжле. Заприлича ми на дневник. На нещо твърде странно, за да го съхранява точно тя. Нали ти ми каза, че вероятно е задигнала дневника. – Смитбек кимна самодоволно. – Както винаги съм подозирал. Така че го задигнах, преди да напусна кабинета ѝ.

Той отвори дневника.

– Сега кротувай, Лотосов цвят. Тати ще ти прочете приказка за лека нощ.

Марго се заслуша в гласа му. Отначало той започна да чете бавно, но постепенно все по-бързо, щом свикна с наклонения почерк и честите съкращения. Повечето по-ранни записки бяха доста кратки: няколко бегли изречения с малко подробности за времето през деня и местоположението на експедицията.

31 авг. Цяла нощ дъжд – Консервиран бекон за закуска – Сутринта някаква повреда в хеликоптера, загубихме цял ден, без да направим нищо. Максвел нетърпим. Карл ос има все повече проблеми с Хоста Джилбао – настоява за допълнително заплащане за...

– Това е отегчително – прекъсна четенето Смитбек. – На кого му пука, че са яли консервиран бекон за закуска?

– Продължавай – настоя Марго.

– Тук наистина няма нищо особено – отвърна Смитбек, прелиствайки по-нататък. – Предполагам, че Уитлеси не е бил особено приказлив. О, Господи, надявам се да не съм дал подписа си за нищо!

Дневникът описваше проникването на експедицията все по-дълбоко в джунглата. Първата част от пътуването извършвали с джип. След това групата била прехвърлена с хеликоптер на триста и петдесет километра нагоре по течението на Ксингу. Оттам наети гребци ги откарали срещу бавното течение на реката към платото Керо Гордо. Смитбек продължи да чете:

6 септ. Изоставени разкопки върху пуст склон. Оттук нататък пеша. Днес следобед пръв поглед към Керо Гордо – гъста растителност чак до облаците. Крясъци на птици, хванали няколко екземпляра. Водачите мърморят помежду си.

12 септ. Последни остатъци от консервирано говеждо за закуска. По-малко влага от вчера. Продължаваме към платото – на обяд облаците се разпръсват – вероятна височина на платото над морското равнище 2600 метра – умерен климат за джунгла – видях пет редки *sandelaria ibex*¹¹ – възстанових стрели и тръби за издухване, отлично състояние – ужасни комари – сушено месо от местна дива свиня за вечеря – не е лошо, вкус на пушено свинско. Максвел пълни сандъците с непотребни боклуци.

– Защо го е задигнала? – изпъшка Смитбек. – В него няма никакви пикантерии. Къде е голямата тайна?

15 септ. Вятър от ЮЗ. Овесена каша за закуска. Три пъти пренасяме лодките на ръце поради задръстване на коритото с храсталаци – вода до кръста – чудни пиявици. Привечер Максвел

11. Вид дива коза (лат.). – Б.пр.

се натъкна на растителни екземпляри, които силно го въодушевиха. Местната растителност наистина е абсолютно уникална – странна симбиоза, твърде древна морфология. Но важните открития предстоят, сигурен съм.

16 септ. Тази сутрин останахме до късно в лагера, пренареждахме принадлежности. Максвел настоява да се връща със своите „открития“. Пълен идиот, глупавото е, че се връщат и почти всички останали. Тръгнаха обратно всички, освен двама от нашите водачи, веднага след обяда. Крокър, Карлос и аз бързаме. Почти веднага спирам да пренаредя сандъка. Счупен буркан с мостра. Докато пренареждам, Крокър се отдалечи по пътеката, попадна на срутена колиба...

– Май започва да става интересно – подхвърли Смитбек.

... занесохме принадлежности за проучване, отново отворих сандъка, извадих чантата с инструменти – преди да огледаме колибата стара туземка изскочи от храстите, олюляваше се – невъзможно да се разбере болна или пияна, – сочи сандъка, пищевой като обезумяла. Гърдите ѝ са увиснали до кръста – няма зъби, почти плешива – огромна язва на гърба ѝ, като цирей. Карлос не иска да превежда, но настоявам:

Карлос: Тя казва „дявол, дявол“.

Аз: Попитай я какъв дявол.

Карлос превежда. Жената изпада в истерия, вие, грабва гърдите си.

Аз: Карлос, попитай я за котога.

Карлос: Тя казва, че идваш да отнесеш дявола.

Аз: Какво казва за котога?

Карлос: Казва, че котога са се качили нагоре по планината.

Аз: По планината! Къде?

Жената продължава да пици. Сочи отворения сандък.

Карлос: Казва да вземеш дявола.

Аз: Какъв дявол?

Карлос: Мбун. Казва да вземеш дявола Мбун в кутията.

Аз: Разпитай я повече за Мбун. Какво представлява?

Карлос разговаря с жената, която се поуспокоява малко и говори дълго време.

Карлос: Казава, че Мбун е син на дявола. Глупавият котогски вешер поискал от дявола Зилашкее неговия син, за да им помогне да победят враговете си. Дяволът ги накарал да убият и изядат всички свои деца – тогава изпратил Мбун като подарък. Мбун помага да победят враговете на котога, след това се обръща срещу котога, започва да убива всеки. Котога побягват на платото, Мбун ги преследва. Мбун никога не умира. Трябва да отърве котога от Мбун. Сега бял мъж идва да отнесе Мбун надалеч. Внимавай, проклятието на Мбун ще те настигне! Ще занесеш смърт на своя народ!

Едновременно съм поразен и въодушевен – тази история съвпада с митологичните цикли, които сме чували от втора ръка. Карам Карлос да научи повече подробности за Мбун – жената побягва – огромна сила за подобна старица – потъва в храстите. Карлос тръгва след нея, връща се сам – изглежда уплашен, не го разпитвам. Оглеждам колибата. Когато излизаме на пътеката, водачите ги няма.

– Знаела е, че ще отнесат статуетката със себе си! – каза Смитбек. – Това трябва да е проклятието, за което споменава!

Той продължи да чете:

17 септ. Крокър го няма от снощи. Боя се от най-лошото. Карлос много неспокоен. Ще го пратя след Максвел, който вече трябва да е на половината път до реката – не мога да си позволя да изгубя тази реликва, която съм убеден, че е безценна. Ще продължа да търся Крокър сам. Из тези гори има пътеки, които трябва да са на котога – как цивилизацията ще овладее подобен район, нямам представа – може би котога в края на краищата ще бъдат спасени.

Това беше краят на дневника.

Смитбек го затвори и изруга.

– Не мога да повярвам! Нищо неизвестно. А аз продадох душата си на Рикман... за това!

някаква древна мандаринова загадка, направена от месинг и завързан на възли шнур. Изглеждаше напълно погълнат от заниманието си. От колонките на малък касетофон зад гърба му се носеха звуците на струнен квартет. Когато Д'Агоста влезе, Пендергаст не вдигна очи.

– Струнен квартет от Бетховен във фа мажор, опус 135 – обяви той. – Сигурен съм, че го знаете, лейтенант. Четвърта част „Алегро“, известна като „Der schwer gefaßte Entschluß?“ – „Трудното решение“. Заглавие, което напълно подхожда на ситуацията, както и темпото, може би? Нали е удивително как изкуството наподобява живота?

– Единайсет часът е – каза Д'Агоста.

– О, разбира се – отвърна Пендергаст, дръпна стола си назад и се изправи. – Директорът по сигурността ни дължи една разходка с водач. Тръгваме ли?

Вратата на командния пункт по сигурността отвори самият Иполито. Изпълненото с циферблати, бутони и лостове помещение заприлича на Д'Агоста на контролен пункт на атомна електростанция. Върху цяла стена беше разположен миниатюрен град от подредени в сложни геометрични фигури осветени решетки. Двама оператори наблюдаваха много екрани. Д'Агоста разпозна в средата превключвателя на трансляционния предавател, който осигуряваше мощните сигнали за радиостанциите на полицаите и пазачите на музея.

– Това – каза усмихнат Иполито, разпервайки широко ръце – е една от най-съвършените охранителни музейни системи в света. Конструирана е специално за нас. Мога да ви уверя, че ни струваше доста скъпо.

Пендергаст огледа наоколо.

– Впечатляващо – каза той.

– Това е тържество на изкуството – добави Иполито.

– Несъмнено – отвърна Пендергаст. – Но това, което ме занимава в момента, господин Иполито, е безопасността на петте хиляди гости, които очакват тази вечер. Покажете ми как функционира системата.

– Основното ѝ предназначение е да предотвратява кражби – продължи директорът по сигурността. – Към значителен брой от най-ценните музейни експонати са прикрепени малки чипове за проследяване. Всеки чип изпраща слаб сигнал до разположени из музея приематели. Ако експонатът бъде преместен дори само на сантиметър, се включва аларма, която посочва местонахождението му.

– И какво се случва след това? – попита Д'Агоста.

Иполито се ухили и натисна няколко копчета върху едно командно табло. Върху огромен екран светнаха схемите на етажите на музея.

– Интериорът на музея – продължи Иполито – е разделен на пет клетки. Всяка от тях включва няколко изложбени зали и зони за сигурност. Повечето от тях са разположени от подземията до покрива, но поради архитектурната конструкция на музея периметрите на втора и трета клетка са малко по-сложни. Когато включи ето този бутон, от таваните се спускат дебели метални врати и затварят вътрешните коридори между отделните клетки. Всички прозорци на музея са залостени. Щом изолираме дадена клетка, грабителят попада в капан. Може да обикаля вътре, но не може да се измъкне. Решетката е конструирана по такъв начин, че изходите са извън периметъра ѝ, което улеснява наблюдението. – Той се приближи до схемите. – Да предположим, че някой успее да открадне експонат и до пристигането на охраната напусне помещението. След броени секунди чипът изпраща сигнал до компютъра с инструкция да запечата клетката. Целият този процес е автоматизиран. Грабителят остава залостен вътре.

– Какво ще се случи, ако отстрани чипа преди да избяга? – попита Д'Агоста.

– Чиповете са чувствителни към движение – обясни Иполито. – Това отново ще включи алармата и аварийните врати моментално ще се спуснат. Крадецът не може да се придвижи достатъчно бързо, за да се измъкне.

Пендергаст кимна.

– Как отваряте отново вратите, след като бъде заловен грабителят?

– Можем да отворим всяка комбинация врати от тази контролна зала, а всяка врата има собствено ръчно устройство за отваряне. Представлява малка клавиатура и при набиране на точния код вратата се вдига.

– Чудесно – измърмори Пендергаст. – Но цялата тази система е предназначена да възпрепятства измъкването навън. В случая ние имаме работа с убиец, който предпочита да остане вътре. Как ще действа всичко това за безопасността на гостите тази вечер?

Иполито повдигна рамене.

– Никакъв проблем. Просто ще използваме системата за изграждане на периметър на безопасност около залата за приема и изложбата. Цялото тържество ще се проведе в клетка две. – Той посочи върху схемата. – Приемът ще се проведе в Небесната зала, ето тук. Тя е точно пред входа на изложбата „Суеверие“, която също е в клетка две. Всички метални врати около тази клетка ще бъдат спуснати. Ще оставим

отворени само четири врати: източната врата към Голямата ротонда – която е входът към Небесната зала – и три аварийни изхода. Всички те ще бъдат солидно охранявани.

– Кои точно части на музея включва клетка две? – попита Пендергаст.

Иполито отново натисна няколко бутона. Обширна централна секция от музея грейна в зелено върху схемата.

– Това е клетка две – отговори Иполито. – Както сами виждате, тя се простира от подземията до покрива като всички останали клетки. Небесната зала е ето тук. Компютърната зала и командният пункт за сигурност, където сме в момента, са в периметъра на тази клетка, както и зоната за сигурност, централният архив и редица други силно охранявани зони. Няма да има никакъв изход от музея, освен четирите споменати врати. Ще запечатаме зоната един час преди събитието, ще спуснем всички останали врати и ще разположим охрана на местата за достъп. Уверявам ви, че ще бъде по-обезопасено от банков трезор.

– А останалата част от музея?

– Обсъдихме дали да не запечатаме всички останали клетки, но решихме да не го правим.

– Добре – каза Пендергаст, поглеждайки към друго табло. – В случай на криза не бихме искали пазачите да бъдат възпрепятствани. – Той посочи светлинното табло. – А как стои въпросът с подземията? Сутеренните помещения в тази клетка са свързани с тях, а от подземията може да се излезе почти навсякъде.

– Никой не би дръзнал да ги използва – възкликна Иполито. – Това е лабиринт.

– Но ние не говорим за обикновен крадец. Говорим за убиец, който досега успява да се измъкне от всяко осъществено от вас, мен и Д'Агоста преследване. Убиец, който познава подземията като свой дом.

– Едно-единствено стълбище свързва Небесната зала с останалите етажи – търпеливо обясни Иполито – и то ще бъде охранявано от моите хора, както и аварийните изходи. Повтарям, че сме предвидили всичко. Целият периметър ще бъде напълно обезопасен.

Пендергаст продължи да оглежда безмълвно светещата скица още известно време.

– Откъде сте сигурен, че скицата е точна? – попита най-после той.

Иполито като че ли се смути.

– Разбира се, че е точна.

– Попитах: откъде сте сигурен.

– Системата е конструирана на базата на архитектурните чертежи от реконструкцията през 1912 г.

– Никакви промени оттогава? Нито една избита или преградена врата?

– Всички промени са нанесени.

– Архитектурните чертежи обхващаха ли Старото подземие и зоните под него?

– Не, те са по-стари. Но, както вече ви казах, ще бъдат или запечатани, или охранявани.

Последва дълго мълчание, докато Пендергаст продължаваше да оглежда таблата. Накрая той изпъшка и се обърна към шефа по сигурността.

– Господин Иполито, всичко това не ми харесва.

Зад тях се чу покашляне.

– Сега пък какво не му харесва?

Д'Агоста изобщо не се обърна. Стържещият лонгайлъндски акцент би могъл да принадлежи единствено на специален агент Кофи.

– Преглеждаме процедурите по безопасност с господин Пендергаст – отвърна Иполито.

– В такъв случай, Иполито, ще се наложи да ги прегледате още веднъж с мен. – Той погледна Пендергаст с присвитите си очички. – Не забравяйте в бъдеще да ме каните на частните си срещи – добави с раздразнение той.

– Господин Пендергаст... – опита се да обясни Иполито.

– Господин Пендергаст е пристигнал от дълбокия юг, за да ни помага с това-онова, когато го поканим. Сега аз командвам парада. Схващате ли?

– Да, сър – отвърна Иполито.

Той отново разясни процедурите на седналия в креслото на оператора Кофи, който въртеше комплект слушалки около пръста си. Д'Агоста обикаляше из залата и оглеждаше контролните табла. Пендергаст съсредоточено слушаше Иполито, сякаш не беше чул току-що цялата му реч. Когато директорът приключи, Кофи се облегна назад.

– Иполито, в този периметър зеят три дупки. – Той замълча многозначително. – Искам три от тях да бъдат запушени. Искам само един вход и само един изход.

– Господин Кофи, противопожарните разпоредби изискват...

Кофи махна с ръка.

– Оставете на мен грижата за противопожарните разпоредби. Вие

се погрижете за дупките във вашата мрежа за безопасност. Колкото повече дупки, толкова повече грижи ще си имаме.

– Боя се, че това е тъкмо най-погрешният подход – обади се Пендергаст. – Ако затворите тези три изхода, гостите ще се окажат в капан. В случай на произшествие ще има само един изход.

Кофи разпери ръце в знак на безпомощност.

– Пендергаст, там е целият проблем! Не става и така, и така. Или имаш обезопасен периметър, или го нямаш. А и според онова, което казва Иполито, всяка врата разполага с устройство за аварийно отваряне. Какъв ти е проблемът?

– Точно така – намеси се Иполито, – при извънредна ситуация вратите могат да бъдат отворени. Необходим е единствено кодът.

– Мога ли да попитам какво контролира аварийните устройства? – попита Пендергаст.

– Централният компютър. Компютърната зала е точно зад онази врата.

– А ако настъпи срыв в компютъра?

– Имаме системи за поддръжка в излишък. Контролните табла върху отсрещната стена контролират системите за поддръжка. Всяко табло е със собствена алармена система.

– Още един проблем – тихо каза Пендергаст.

Кофи изпусна шумно въздуха си и възкликна към тавана:

– И това не му харесва.

– Преброих осемдесет и една алармени светлини само в този контролен сектор – продължи Пендергаст, без да обръща внимание на Кофи. – При реална извънредна ситуация с многочислени сривове в системата повечето от тях ще започнат да мигат. Нито един операторски екип не би могъл да се справи.

– Пендергаст, губиш ми времето – изстреля Кофи. – Двата с Иполито ще уточним тези подробности, става ли? Остават по-малко от осем часа до откриването.

– Проверена ли е системата? – попита Пендергаст.

– Проверяваме я всяка седмица – отговори Иполито.

– Имах предвид дали е пробвана в реална ситуация? Опит за кражба например?

– Не. И се надявам никога да не се наложи.

– Съжалявам, че трябва да го кажа – продължи Пендергаст, – но съм поразен, че тази система ни гарантира пълен провал. Аз съм ревностен радетел за прогреса, господин Иполито, но в случая настоятелно бих

препоръчал по-старомоден подход. Всъщност бих блокирал цялата система, докато трае тържеството. Просто я изключете. Прекалено комплицирана е и не бих ѝ се доверил при извънредна ситуация. Това, от което се нуждаем, е доказал ефективността си подход, с който сме запознати всички тук. Обикалящ патрул, въоръжена охрана на всеки вход и изход. Сигурен съм, че лейтенант Д'Агоста ще ни предостави допълнителни хора.

– Само кажи! – откликна Д'Агоста.

– Казвам не. – Кофи избухна в смях. – Господи, той иска да блокира системата в момент, когато е най-необходима!

– Налага се да изразя категоричното си възмущение срещу този план – заяви Пендергаст.

– В такъв случай го направи писмено – отвърна Кофи – и го изпрати по пощата до службата си в Ню Орлийнс. Според мен Иполито изцяло държи ситуацията под контрол.

– Благодаря – отвърна Иполито, видимо доволен.

– Ситуацията е крайно необичайна и рискована – продължи Пендергаст. – Моментът не е подходящ да разчитаме на сложна и недоказана система.

– Пендергаст – прекъсна го Кофи, – вече се наслушах. Защо просто не слезеш в кабинета си да си похапнеш сандвич с риба, който жена ти е сложила в кутията с обяда?

Д'Агоста се сепна от рязко променения израз върху лицето на Пендергаст. Кофи неволно отстъпи крачка назад. Но Пендергаст само се обърна и излезе през вратата. Д'Агоста го последва.

– Къде си тръгнал? – попита Кофи. – По-добре да поостанеш, докато уточним подробностите.

– Поддържам Пендергаст – отвърна Д'Агоста. – Не му е времето да се занимаваме с видеоигри. Става дума за живота на много хора.

– Чуй ме, Д'Агоста. Ние сме големите пичове тук, ние сме ФБР. Изобщо не ни интересува мнението на някакво ченге, което отговаря за уличното движение в Куинс.

Д'Агоста се втрени в потното зачервено лице на Кофи.

– Ти си позор за силите на законността – отсече той.

Кофи премигна.

– Благодаря и ще отбележа тази неоснователна обида в доклада си до моя добър приятел и шеф на полицията Хорлокър, който несъмнено ще предприеме необходимите действия.

– В такъв случай добави следното: ти си торба с лайна.

Кофи разтърси глава и се разся.

– Обичам хора, които сами си прерязват гърлата и ти спестяват грижите. Пък и случаят е прекалено сериозен, за да се разчита на един лейтенант да действа като полицаи за връзка с нюйоркската полиция. Ще бъдеш освободен от разследването в рамките на двацет и четири часа, Д'Агоста. Знаеше ли го? Нямах намерение да ти го съобщавам преди да приключи тържеството – не исках да ти развалям удоволствието, – но мисля, че тъкмо сега е подходящият момент. Така че се постарай да бъдеш полезен през последния си следобед. Ще се видим на инструктажа в четири часа. Не закъснявай.

Д'Агоста не добави нищо. А и не беше кой знае колко изненадан.

37

Мощна кихавица разтрака стъклениците и размести растителните мостри в ботаническата лаборатория на музея.

– Съжалявам – извини се Кавакита, подсмърчайки. – Алергия.

Марго се беше заслушала в описанието на неговата генетична програма „Екстраполатор“. „Блестяща е – помисли си тя. – Но се обзалагам, че почти изцяло се основава на теорията на Фрок.“

– Та значи – продължи Кавакита, – започва се с генетични редици от две животни или растения. Те се въвеждат. Резултатът е екстраполация – предположение от страна на компютъра в каква еволюционна връзка се намират двата вида. Програмата автоматично сравнява части от ДНК, открива сходни секвенции и преценява какъв би могъл да е екстраполираният вид. Ще направя тест с ДНК на шимпанзе и човек. Резултатът би трябвало да бъде описание на някаква междинна форма.

– Липсващата връзка – кимна Марго. – Само не ми казвай, че ще се появи и изображение на животното?

– Не! – Кавакита се разся. – Щях да получа Нобелова награда, ако можеше да го прави. Но вместо това съставя списък на морфологични и поведенчески особености, които би притежавало това животно или растение. Не категорични, но вероятни. И не цялостен списък, естествено. Ще разбереш, когато направим теста.

Той въведе поредица от команди и върху екрана на компютъра потече информация: бърза, вълнообразна редица от нули и единици.

– Можеш да го изключиш – каза Кавакита. – Но обичам да наблюдавам прехвърлената от генетичния синхронизатор информация. Все

едно наблюдаваш река – за предпочитане пълна с пъстърви.

След около пет минути информационният поток спря и екранът опустя, потрепвайки в бледо синьо. Появи се лицето на Моу от „Тримата глупаци“ и прозвуча гласът му: „Мисля, мисля, но нищо не измислям!“

– Това означава, че програмата тече – обясни Кавакита и се изкикоти на шегичката си. – Може да отнеме до един час в зависимост от това колко раздалечени са двата вида.

На екрана изникна съобщение:

ПРИБЛИЗИТЕЛНО ВРЕМЕ ДО ПРИКЛЮЧВАНЕ: 3:03:40
мин

– Шимпанзетата и хората са сравнително сходни – деветдесет и осем процента от гените им са еднакви, – затова става доста бързо.

На екрана над главата на Моу просветна крушка.

– Готово! – каза Кавакита. – Да видим резултатите.

Той натисна един клавиш. На екрана се изписа:

ПЪРВИ ВИД:

Вид: *Pan troglodytes*

Род: *Pan*

Семейство: *Човекоподобни*

Разред: *Примати*

Клас: *Бозайници*

Тип: *Гръбначни*

Царство: *Животинско*

ВТОРИ ВИД:

Вид: *Homo sapiens*

Род: *Homo*

Семейство: *Хора*

Разред: *Примати*

Клас: *Бозайници*

Тип: *Гръбначни*

Царство: *Животинско*

Общи гени: 98,4%

– Вярваш или не – каза Кавакита, – идентифицирането на двата вида беше направено единствено по гените. Не подадох информация какво

представяват двата организма. Това е подходящ начин да се демонстрира на скептиците, че екстраполаторът не е само машинка или манипулация. Сега да видим описанието на междинния вид или, както каза – липсващата връзка.

Морфологични характеристики на междинната форма:

Строен

Мозъчна вместимост: 750 куб. см.

Двуног, изправена стойка

Противостоящ палец

Липсващо противостоене на пръстите на краката

Междуполов диморфизъм под средния

Тегло, зрял мъжки индивид: 55 кг

Тегло, зрял женски индивид: 45 кг

Период на бременност: осем месеца

Агресивност: слаба до умерена

Цикъл на разгонване при женски индивид: понижен

Списъкът нямаше край и ставаше все по-непонятен. В графата „осеология“ Марго не разбра почти нищо:

Процес на атавистични париятални отворстия

Силно редуцирана тазова кост

10–12 прешлена

Частично завъртян голям трохантер

Изпъкнала очна кухина

Атавистичен челен израстък с изявена зигоморфност

„Това би трябвало да означава с чело на бръмбар“ – каза си наум Марго.

Еднодневен

Частично или периодично моногамен

Живее в обединени социални групи

– Хайде стига! Как може да изчисли подобно нещо? – възкликна Марго, сочейки „моногамен“.

– Хормони – отвърна Кавакита. – Съществува ген на хормон, който се среща при моногамни бозайници, но не и в полигамии видове. При

хората този хормон играе известна роля при събирането на брачните двойки. При шимпанзетата липсва, а те са изключително полигамии животни. Както и обстоятелството, че цикълът на разгонване при женския индивид е понижен – среща се само при относително моногамни видове. Програмата използва огромен арсенал от умения – изтънчени AI алгоритми, неясна логика, – за да интерпретира въздействието на всевъзможни комбинации от гени върху поведението и външния вид на предпологаемия организъм.

– Алгоритми? Логика? Направо ще ме съсипеш – възкликна Марго.

– Всъщност няма значение. Няма нужда да познаваш всички тайни. Казано с две думи, програмата разсъждава много повече като човешко същество, отколкото като обикновен компютър. Прави научнообосновани предположения, прибъгва до интуиция. Тази характеристика „обеднени“ например е екстраполирана от наличие или липса на около осемдесет различни гена.

– И това ли е всичко? – попита с насмешка Марго.

– Не – продължи Кавакита. – Програмата може да бъде използвана за търсене на размерите, формата и поведението на един отделен организъм чрез въвеждане на ДНК само от един, а не от два индивида и блокиране на екстраполационната логика. А в случай че субсидирането продължи, възнамерявам да добавя още два модула – първият ще екстраполира назад във времето от единичен вид, а другият напред. С други думи, ще имаме възможност да узнаем повече за отдавна изчезнали индивиди и да отгатваме за индивиди в бъдещето. – Той се ухили. – Не е зле, а?

– Изумително! – отвърна Марго. Помисли си, че собственият ѝ изследователски проект е недоносче в сравнение с този. – Как го разработи?

Кавакита се поколеба, оглеждайки я с известно подозрение.

– Когато започнах да работя с Фрок, той сподели, че му пречи разпокъсаността на наличните сведения за вкаменелости. Каза, че иска да попълни празнотите и да опознае междинните форми. Аз написах тази програма. Той ми даваше основните насоки. Започнахме тестове с различни видове. Шимпанзета и хора, както и с различни бактерии, за които разполагахме с достатъчно генетични данни. И тогава се случи нещо невероятно. Дъртият дявол Фрок го очакваше, но не и аз. Сравнихме домашно куче с хиена и резултатът беше не плавен междинен вид, а причудлива форма на живот, съвършено различна както от кучето, така и от хиената. Същото се случи и с още няколко двойки. И знаеш ли какво

каза по този повод Фрок?

Марго поклати глава.

– Само се усмихна и каза: „Сега разбираш истинската стойност на тази програма.“ – Кавакита повдигна рамене. – Моята програма потвърди теорията на Фрок за ефекта Калисто, като показа, че незначителни изменения в ДНК понякога могат да доведат до огромни промени в даден организъм. Бях малко засегнат, но така действа Фрок.

– Нищо чудно че толкова настояваше да използвам програмата ти – каза Марго. – Това може да доведе до революция в схващанията за еволюцията.

– Да, само че никой ней обръща внимание – отговори с огорчение Кавакита. – Напоследък всичко, което се свързва с Фрок, се възприема като смъртоносна целувка. Обезсърчаващо е да вложиш сърцето и душата си в нещо и да срещнеш абсолютното пренебрежение на научната общност. Знаеш ли, Марго, да си остане между нас; но май ще изоставя Фрок и ще се присъединя към групичката на Кътбърт. Мисля, че ще успее да продължи значителна част от проучванията си. Ти също би могла да го обмислиш за себе си.

– Благодаря, но оставам с Фрок – рязко отвърна Марго. – Изобщо нямаше да се развия в генетиката, ако не беше той. Дължа му страшно много.

– Както намериш за добре. Но ти дори може и да не останеш в музея, така ли е? Така поне ми каза Смитбек. А аз съм вложил всичко тук. Моята философия е, че човек не дължи никому нищо, освен на себе си. Огледай се за примери в музея: погледни Райт, Кътбърт, цялата тази компания. Интересува ли ги някой друг, освен онова, което би било изгодно за тях? Ние двамата сме учени. Знаем какво означава оцеляване на най-силните и „да успееш със зъби и нокти“.

Марго вдигна поглед към светналите му очи. В известен смисъл беше прав. Но в същия момент чувстваше, че ако осъзнават свирепостта на природните закони, човешките същества биха могли донякъде да ги превъзмогнат.

Тя промени темата.

– Значи програмата работи с ДНК на растения по същия начин, както с ДНК на животни?

– По абсолютно същия – отвърна Кавакита отново с обичайния си делови тон. – Обработвах с ДНК синхронизатора два растителни вида и прехвърляш данните в екстраполатора. Той ще установи до каква степен са свързани растенията, след което ще опише междинната форма. Не се

изненадвай, ако програмата задава въпроси или коментира. Добавих тук-там доста камбанки и свирки, докато конструирах изкуствения интелект.

– Мисля, че схванах идеята – каза Марго. – Благодаря ти. Постигнал си нещо изумително.

Кавакита намигна и се приведе над нея.

– Сега си ми задължена, хлапе.

– Ще се реванширам – отвърна Марго.

„Хлапе! Задължена съм му била.“ Не харесваше хора, които използват подобни изрази. А когато го казваше Кавакита, не бяха само думи.

Той се изпъна и отново кихна.

– Тръгвам. Ще хапна нещо и ще се прибера да взема смокинг за купона довечера. Чудя се защо изобщо дойдох днес – всички си седят въщи и се приготвят за довечера. Погледни тази лаборатория. Няма никой.

– Смокинг, охо? – възкликна Марго. – Донесох си роклята сутринта. Хубава е, но не е оригинален „Нипон“ или нещо от сорта.

Кавакита се приведе към нея.

– Дрехите правят човека, Марго. Силните на деня, които ще присъстват, ако те видят по тениска, дори да си гений, не могат да си те представят като директор на музея.

– Ти директор ли искаш да станеш?

– Разбира се! – възкликна изненадан от въпроса Кавакита. – А ти не искаш ли?

– А не може ли да си просто добър учен?

– Всеки може да стане добър учен. Но искам един ден да имам по-голяма роля. Като директор човек може да направи много повече за науката от който и да било изследовател в някоя мръсна лаборатория като тази. Днес не е достатъчно да си просто добър учен. – Той я потупа по гърба. – Приятни занимания! И не чупи нищо.

Той излезе и лабораторията утихна.

Известно време Марго не помръдна от мястото си. След това отвори папката с растителните мостри от кирибиту. Но не можеше да се освободи от мисълта, че има по-важни неща за вършене. Когато най-последно успя да се свърже с Фрок и му разказа колко незначителни неща беше открила в сандъка, той заговори съвсем тихо. Сякаш беше останал без каквито и да било шансове за успех. Гласът му прозвуча толкова унило, че не посмя да му каже за дневника и липсата на нова информация в него.

Погледна часовника си: минаваше един. ДНК синхронизирането на растителните мостри щеше дай отнеме много време, а трябваше да приключи с него, преди да използва екстраполатора на Кавакита. Но както ѝ напомни Фрок, това беше първият опит за систематично проучване на класификационна система на примитивни растения. С тази програма можеше да докаже, че благодарение на изключителните си познания за растенията от кирибиту всъщност ги бяха класифицирали биологически. Програмата бий помогнала да установи характеристиките на междинни растения, хипотетични видове, чиито реални аналози все още биха могли да бъдат открити в джунглата на кирибиту. Поне такава беше намерението на Фрок.

За да съгласува ДНК от растение, Марго трябваше да отдели част от всяка мостра. След продължителна размяна на електронни писма тази сутрин най-накрая получи разрешение да вземе по 0,1 грама от всяка мостра. Едва щеше да стигне.

Огледа нежните мостри, които излъчваха миризма на подправки и трева. Някои от тях бяха мощни халюциногени, които кирибиту използваша при магически ритуали, а други бяха лечебни и по всяка вероятност с голям принос за съвременната наука.

Повдигна първата мостра с пинсета и отдели повърхностния пласт на листото с тънко остро ножче. Постави го в хаванче и след като прибави слаб ензим, го стри с чукалото, за да се разтворят целулозата и клетъчните ядра и да освободят ДНК. Работеше бързо, но педантично, като добавяше необходимите ензими, центрофугира сместа и я титрира, след което повтори цялата процедура с други растения.

Последното центрофугиране продължи десет минути и докато центрофугата вибрираше в сивата си метална стойка, Марго се облегна върху стола и се замисли. Запита се как ли се справя Смитбек с новата си роля на парий. Зачуди се с известно притеснение дали госпожа Рикман е установила липсата на дневника. Припомни си казаното от Йоргенсен и описаното от Уитлеси за случилото се през последните дни на земното му съществуване. Представи си как старицата предупреждава Уитлеси за проклятието с протегнат към статуетката в кутията съсухрен пръст. Представи си обстановката: обраслата с пълзящи растения срутена колиба и бръмчащите сред ярката слънчева светлина мухи. Откъде е изникнала тази жена? Защо е избягала? След това си представи как Уитлеси поема дълбоко въздух и пристъпва за първи път сред тайнствения сумрак на колибата...

Я чакай, мина ѝ през ума. В дневника пишеше, че са срещнали

старицата, преди да влезе в изоставената колиба. Но в писмото, което намери мушнато под подплатата на капака, беше написано много ясно, че Уитлеси е намерил статуетката вътре в колибата. А той не беше влизал в нея, преди жената да побегне.

Старицата не е гледала статуетката, докато е крещяла, че Мбун е в сандъка! Гледала е нещо друго вътре, наричайки го „Мбун!“ Никой не си беше дал сметка за това, защото не бяха намерили писмото на Уитлеси. Единственото доказателство е бил дневникът, затова са приели, че Мбун е статуетката.

Но са допуснали грешка.

Мбун, истинският Мбун изобщо не е статуетката. Какво беше казала жената? „Сега бял мъж идва да отнесе Мбун надалеч. Внимавай, проклятието на Мбун ще те настигне! Ще занесеш смърт на своя народ!“

Точно това се беше случило. Смъртта беше пристигнала в музея. Но кое от нещата в сандъка е имала предвид?

Извади бележника от чантата си и набързо състави списък на онова, което беше намерила в сандъка на Уитлеси предишния ден:

Преса за растения с растения

Стрели и тръба за стрели

Резбован диск (намерен в колибата)

Мундицуци

Пет-шест буркана с консервирани жаби и саламандри (струва ми се?

Птичи кожи

Кремъчни върхове на стрели

Шаманска хлопка

Наметало

Какво друго? Тя разрови чантата си. Пресата, дискът и шаманската хлопка бяха все още там. Постави ги върху масата.

Повредената шаманска хлопка беше интересна, но далеч не необикновена. Беше видяла по-екзотични образци в изложбата „Суеверие“.

Дискът беше загадъчен. Изобразяваше някакъв ритуал, нагазили в плитко езеро хора, приведени, някои държаха растения в ръцете си и имаха кошове на гърба. Доста странно. Но не внушаваше никакво страхопочитание.

Списъкът не ѝ помогна. Нищо в сандъка не изглеждаше сатанинско или каквото и да било, което би могло да ужаси старицата.

Марго развинти предпазливо малката ръждясала преса, в която

беше притисната попивателната хартия. Разхлаби я и повдигна първия лист.

Имаше стрък от растение и няколко дребни цветя. Не беше виждала подобни, но нищо особено на пръв поглед.

Следващите листове в пресата съдържаха цветя и листа. Помисли си, че сбирката не е съставена от професионален ботаник. Уитлеси беше антрополог и по всяка вероятност беше събрал тези мостри, защото изглеждаха ефектни и необичайни. Но защо изобщо ги беше събирал? Прегледа всички мостри и на дъното откри бележката, която търсеше.

„Сбирка от растения, намерени в обрасла изоставена градина близо до колиба (на когото?) на 16 септември 1987 г. Вероятно култивирани, някои от тях изглежда са се разпространили бурно, след като е била занемарена.“

Имаше и малка скица на буйно обраслата площ, уточнявайки местоположението на различните растения. Антропология, помисли си Марго, а не ботаника. Но въпреки всичко изпита уважение към проявения от Уитлеси интерес към ботаническите познания на когото.

Тя продължи проверката си. Едно от растенията привлече вниманието ѝ: беше с издължен стрък и едно-единствено листо на върха. Досети се, че е някакво водно растение, подобно на лист на водна лилия. Вероятно бе от местност, където стават наводнения.

И изведнъж си даде сметка, че върху намерения в колибата диск е изобразено същото растение. Разгледа по-подробно диска: беше изображение на хора, които събират по ритуален начин същите тези растения в тресавище. Лицата им излъчваха огромна скръб. Много странно. Изпита удовлетворение, че е открила някаква връзка: можеше да се получи любопитно съобщение за „Списание по етноботаника“.

Остави диска настрана, сглоби пресата и я завинти много силно. Чу се Оглушителен писък: центрофугата се беше изключила и материалът беше готов.

Отвори центрофугата и мушна стъклена пръчка в тънкия пласт смес на дъното на епруветката. Намаза го внимателно върху гела и напъха плочката в електрофорезата. Посегна с пръст към електрическия ключ. „Още половин час чакане“ мина ѝ през ума.

С пръст върху ключа отново се замисли за старичката и загадката на Мбун. Дали не е имала предвид семенниците, които приличаха на яйца? Не, Максвелл ги е отнесъл със себе си. Те не са били в сандъка на

Уитлеси. Дали не е някоя от жабите или саламандрите в бурканите или някоя от птичите кожи? Твърде невероятно вместилище за сина на самия дявол. А не биха могли да бъдат и градинските растения, защото бяха скрити в пресата.

Тогава за какво беше надавала вопли обезумялата старица?

Марго въздъхна, включи уреда и се облегна на стола. Прибра пресата и гравирания диск в чантата си, отстранявайки няколко прилепнали върху пресата влакна от използвания за опаковка в сандъка материал. Забеляза няколко и в чантата си. Още една причина да изчисти тази бъркотия.

Влакната от опаковката...

Взе едно от тях с пинсетите, нагласи го върху предметно стъкло и го постави под стереообектива.

Беше издължено и с несиметрична структура като влакната на жилаво растение. Вероятно беше сплътнено от жени котога за домакински нужди. Видя през микроскопа мътните на цвят отделни клетки с по-ярки ядра сред околната ектоплазма.

Отново се замисли за дневника на Уитлеси. Не беше ли споменал за счупени буркани с образци и необходимостта да пренареди сандъка? Значи в близост до изоставената колиба са изхвърлили стария опаковъчен материал, тъй като се е просмукал с формалдехид, и са пренаредили сандъка с разхвърляния около изоставената колиба материал – по всяка вероятност приготвени от котога влакна за изтъкаване на грубо платно или за усукване на въже.

Възможно ли е тях да е гледала старицата? Изглеждаше невероятно. Но въпреки това Марго не можеше да не изпита професионално любопитство. Действително ли котога бяха култивирали растението?

Измъкна няколко влакънца и ги пусна в друго хаванче, добави няколко капки ензим и ги стри. Ако синхронизира ДНК, може да приложи програмата на Кавакита, за да идентифицира поне гена и семейството на растението.

Не след дълго центрофугираната ДНК от влакънцата беше готова за електрофорезата. Повтори същите процедури и включи електричеството. По дължината на наелектризирания гел бавно започнаха да се образуват тъмни ивици.

Половин час по-късно червената светлинка на електрофорезата замига. Марго извади пластинката и започна да записва положението на точките и ивиците на мигриралите нуклеотиди, отпечатвайки резултатите на компютъра.

Введе последната позиция, въведе команда за търсене на аналози с познати организми, включи принтера и зачака. Най-после страниците започнаха да излизат.

Най-отгоре на първата страница прочете:

Вид: Непознат. 10% произволни генетични сходства с познати видове.

Род: Непознат

Семейство: Непознато

Разред: Непознат

Клас: Непознат

Тип: Непознат

Царство: Непознато

Олеле, Марго! Какво си поставила тук? Дори не мога да разбера дали е животно или растение. И няма да повярваш колко процесорно време отне да открия това!

Марго не можа да съдържи усмивката си. Значи по този начин комуникираше изтънченият изкуствен интелект на Кавакита с външния свят! А и резултатите бяха абсурдни. Царство непознато? Проклетата програма не можеше дори да установи дали е животно или растение. Марго внезапно разбра защо Кавакита отначало нямаше желание дай покаже програмата си и защо се наложи да му се обади Фрок, за да уреди нещата. Отклониш ли я от познатата ѝ сфера на компетентност, програмата блокираше.

Тя огледа разпечатката. Компютърът беше идентифицирал минимален брой гени на мострата. Обичайните за всички форми на живот: няколко респираторни протеина, цитохром Z и други универсални гени. Имаше и няколко, свързани с целулоза, хлорофил и захари, които знаеше, че са характерни за растения.

Тя написа в полето за въпроси:

„Как е възможно да не разбереш дали е животно или растение? Виждам много растителни гени.“

Последва пауза.

„Не забеляза ли животинските гени? Прекарай данните през Генлаб.“

„Основателно“ – помисли си Марго. Свърза се с Генлаб през модема и след малко на екрана изникна познатото синкаво лого. Качи ДНК данните на влакната и ги вкара в ботаническата подбанка. Същият резултат: почти нищо. Няколко сходства с обикновени захари и хлорофил.

Импулсивно пусна ДНК данните в цялата база данни.

След продължителна пауза върху екрана потече река от информация. Марго светкавично подаде команда за съхранение. Имаше огромен брой сходства с най-различни гени, за които изобщо не беше чувала.

Излезе от Генлаб и вкара съхранените данни в програмата на Кавакита с инструкция да потърси какви са шифрованите в гените протеини.

По екрана потече списък със сложни наименования на създадените от всеки ген белтъчини:

Гликотетраглицин колагеноид
Тиротроничен хормон на Сукно, 2,6 аденозин [грам
позитивен]
1,2,3, окситоцин 4-монокситоцин потискащ хормон
2,4 диглицерид диетилглобулин пръстенев аланин
Гамаглобулин А, х-у, левопозитивен
Хипоталамусен кортикотропичен хормон, левонегативен
1–1–1 сулфаген (2,3 миши) съединителен кератиноид, III–IV
степенуване
Хексагонален амбилоиден реовирусен белтъчен слой
Противоположен транскриптаза ензим

Списъкът нямаше край. Повечето изглежда бяха хормони. Но що за хормони?

Марго намери „Енциклопедия по биохимия“, която събираше прах на една лавица, измъкна я и отвори на „*гликотетраглицин колагеноид*“:

„Срещан при повечето гръбначни протеин. Свързва мускулната и хрущялната тъкан.“

Отгърна на „*тиротропичен хормон на Сукно*“:

„Хормон в хипоталамуса на бозайници, който контролира хипофизата“.

В съзнанието ѝ възникна ужасяваща мисъл. Провери за „*1,2,3, окситоцин 4-монокситоцин потискащ хормон*“:

„Произвеждан от хипоталамуса на човека хормон. Функцията му не е напълно изяснена. Най-новите изследвания доказват, че може да регулира нивото на тестостерона в кръвния поток в периоди на силен стрес. (Бушар, 1992 г.; Денисън, 1991 г.)“

Марго се дръпна уплашено назад, а книгата тупна глухо на пода. Грабна телефона и погледна часовника. Беше три и половина.

38

Шофьорът на буика изтегли колата. Пендергаст изкачи стъпалата пред страничния вход на музея и стисна под мишница два картонени тубуса, докато показваше личната си карта на изправения до вратата пазач.

Затвори вратата на кабинета си във временния команден пункт и извади от тубусите няколко пожълтели чертежа, които разпростря върху бюрото.

В продължение на цял час остана почти неподвижен с подпряна върху ръцете си глава, изучавайки чертежите. От време на време записваше нещо в бележника си или поглеждаше към листовете с печатен текст в ъгъла на бюрото.

Най-накрая приключи. Огледа за последен път изпомачканите чертежи и присвил устни, бавно прокара пръст от една до друга точка. След това събра повечето листа, прибра ги внимателно в картонените тубуси и ги остави в дрешника. Останалите нави грижливо и ги напъха в поставената върху бюрото платнена чанта с две дръжки. Отвори едно чекмедже и извади заплашителен на външен вид двойно действащ тънък издължен „Колт Анаконда“ 45 калибър. Оръжието пасна идеално в кобура под лявата му ръка: не беше стандартният за ФБР модел, но все пак вдъхваше увереност като компаньон. Пусна в джоба си шепя патрони. Извади от чекмеджето и някакъв обемист жълт предмет, който също прибра в платнената чанта. След това приглади с ръка черния си костюм, оправил възела на вратовръзката си, напъха бележника във външния джоб на самото си, взе платнената чанта и излезе от кабинета.

Жителите на Ню Йорк Сити бяха забравили за ужасите и просторните зали в музея отново се изпълваха с потоци от посетители. Пред витрините се трупаха на групички деца, които притискаха нослета върху стъклата, сочеха с пръсти и се кикотеха. Родителите им се навъртаха

около тях с брошури и камери в ръцете. Навсякъде бродеха гидове и редяха монотонните си литании. Застаналите до вратите пазачи шареха с погледи във всички посоки, но Пендергаст се прокрадна незабелязан през цялата тази суматоха.

Пристъпи бавно в Небесната зала. Покрай двете стени бяха подредени големи саксии с палми и групичка работници приключваха с последните приготовления. Двама техници проверяваха озвучителната уредба, а върху стоте маси с бели ленени покривки бяха подредени имитации на туземни култови предмети. Шумовете от трескавата дейност се издигаха покрай коринтските капители към огромния овален купол.

Пендергаст погледна часовника си: точно четири часът. Всички агенти би трябвало да са на инструктажа на Кофи. Прекоси с бърза крачка залата към запечатания вход за „Суеверие“. След няколко размени думи униформният полицаи отключи вратата.

Минути по-късно Пендергаст излезе от изложбената зала. Спря неподвижен, обмисляйки нещо, после отново прекоси залата и тръгна по срещуположния коридор.

След малко се озова сред затътените кътчета на музея, далеч от достъпните за широката публика помещения. Намираше се в района на хранилищата и лабораториите, където не можеше да стъпи кракът на нито един турист. Високите тавани и просторните украсени галерии отстъпиха място на мрачни коридори с подредени от двете страни шкафове. Над главата му ръмжаха и съскаха паропроводи. Спря само веднъж на върха на едно метално стълбище, огледа се за момент, провери нещо в бележника си и зареди оръжието си. След това се спусна към тесните лабиринти на потъналото в мрак сърце на музея.

39

Вратата на лабораторията се отвори с трясък, после бавно се притвори. Марго вдигна очи и видя как Фрок се придвижва с гръб навътре върху скрибуцащата си инвалидна количка. Тя се надигна светкавично и му помогна да се приближи до компютъра. Забеляза, че вече е със смокинг. „Сигурно се е облякъл, преди да дойде на работа“ – помисли си тя. Обичайната носна кърпичка „Гучи“ се подаваше от джобчето върху гърдите му.

– Не мога да разбера защо разполагат лабораториите в такива затътени места – измърмори той. – И каква е тази мистерия, Марго?

Защо трябваше да дойда чак тук, за да я чуя? Наближава откриването на тази безсмислица довечера и ще ми се наложи да застана на подиума. Съвършено фалшива почит, естествено – дължи се единствено на големите продажби на книгите ми. Ян Кътбърт изрично го подчерта в кабинета ми тази сутрин.

В тона му отново се усещаха огорчение и униние.

Тя набързо обясни как е анализирала влакната, използвани за опаковъчен материал в сандъка. Показа диска с изображението на ритуалното прибиране на реколтата. Разказа накратко прочетеното в дневника и писмото на Уитлеси и за проведения с Йоргенсен разговор. Спомена и за описаното в дневника на Уитлеси истерично поведение на старицата, причина за което не би могла да бъде статуетката.

Фрок я изслуша, прехвърляйки в ръцете си каменния диск.

– Любопитна история – промълви той. – Но защо е тази припряност? Възможно е мострата просто да е замърсена. А доколкото ни е известно, тази старица е била невменяема или пък при пренареждането Уитлеси е разместил всичко.

– В първия момент си помислих същото. Но погледнете това – отвърна Марго и му подаде разпечатката.

Той я прегледа набързо.

– Странно – измърмори накрая. – Но не мисля, че това...

Той млъкна, докато пухкавите му пръсти се плъзгаха по списъка с наименованията на протеините.

– Марго, изглежда прибързах. Действително е някакво замърсяване, но не от човешко същество.

– Какво имате предвид?

– Виждаш ли този хексагонал амбилоиден реовирусен протеин? Той е от обвивката на вирус, който заразява растения и животни. Забеляза ли в какво голямо количество е? А има и обратна транскриптаза, ензим, който почти винаги се открива във връзка с вируси.

– Не съм сигурна, че разбирам.

Фрок продължи припряно:

– Това тук е силно заразено с вирус растение. ДНК синхронизаторът ги е размесил, разшифровайки и двете. Подобни вируси се срещат в много растения. Малки количества ДНК или РНК в белтъчна обвивка. Заразяват растението, проникват в някои от клетките му и пренасят генетичния си материал в гените на растението, те пък започват да произвеждат повече вируси, вместо онова, което би трябвало да произвеждат. Вирусът на шикалката причинява кафявите точки върху дъбовите

листа, но иначе е безвреден. Чеповете на клена и бора също се причиняват от вируси. Срещат се еднакво често и при растенията, и при животните.

– Знам, доктор Фрок, но...

– Но тук има нещо, което не проумявам – прекъсна я той и остави разпечатката. – Един вирус обикновено кодира други вируси. Защо един вирус би кодирал всички тези човешки и животински? Погледни това. Повечето са хормони. Какво търсят човешки хормони в едно растение?

– Тъкмо това исках да ви кажа – отговори Марго. – Проверих някои от хормоните. Много от тях изглежда са от човешки хипоталамус.

Фрок тръсна глава, сякаш му удариха шамар.

– Хипоталамус?

Погледът му се оживи.

– Точно така.

– А бродещото из музея създание изяжда хипоталамуса на жертвите си! Значи се нуждае от тези хормони – може би дори е пристрастено към тях... Помисли си: съществуват само два източника – растенията, в които благодарение на този уникален вирус хормоните вероятно са в изобилие, и човешкият хипоталамус. Когато създанието не може да си осигури влакната, изяжда мозъка!

– Господи, какъв ужас! – задъха се Марго.

– Това е изумително! То разкрива точната причина за ужасните убийства. Сега вече всичко си идва на мястото. Става дума за създание, което броди из музея, убива човек, отваря черепа му, изяжда мозъка и изяжда таламусовата област, в която има най-много такива хормони.

Той се бе вторачил в нея, а ръцете му леко потрепваха.

– Кътбърт ни каза, че е издирил сандъците, за да извади статуетката на Мбун, и е намерил един от тях разбит с пръснати наоколо влакна. Всъщност, като се замисля сега, в единия от големите сандъци почти не бяха останали влакна. Значи създанието се е хранило с тях известно време. Максвел очевидно е използвал същите тези влакна, за да опакова предметите. Създанието може би не се нуждае от големи количества храна – концентрацията на хормони в растенията вероятно е много висока, – но очевидно трябва да се храни редовно. – Фрок се облегна в количката си. – Преди десет дена сандъците са преместени в зоната за сигурност, а три дни по-късно бяха убити двете момченца. След още един ден беше убит пазачът. Какво се е случило? Много просто: звярът вече няма достъп до влакната, затова убива човек и изяжда хипоталамуса му, удовлетворявайки нуждите си. Но хипоталамусът произвежда

минимално количество такива хормони, значи е слаб заместител на влакната. Въз основа на посочените в разпечатката концентрации бих се осмелил да предположа, че ще са му необходими петдесет човешки мозъка, за да се изравни с концентрацията от хормони в петнайсетина грама от тези растения.

– Доктор Фрок – обади се Марго, – мисля, че когато са отглеждали това растение. Уитлеси е съхранил няколко образци в своята преса, а гравюрата върху диска изобразява ритуалното събиране на реколтата от растението. Сигурна съм, че тези влакна са точно от сплесканите стръкове от водна лилия в пресата на Уитлеси – изобразени върху диска. И сега вече знаем, че тъкмо тези влакна е имала предвид жената, когато е крещяла „Мбун“. Мбун, синът на дявола, е името на растението!

Тя измъкна припряно странното растение от пресата. Беше тъмнокафяво и сбръчкано с мрежа от черни жилки. Листото беше месесто и жилаво, а черният ствол – твърд като изсъхнал корен. Марго го приближи предпазливо към носа си. Миришеше на мускус.

Фрок го огледа със смесица от боязън и изумление.

– Блестящо заключение, Марго! – промълви той. – Котога със сигурност са създали цяла серия ритуали, свързани със събирането и обработката на растението. Очевидно за да усмиряват звяра. Няма съмнение, че статуетката изобразява тъкмо този звяр. Но как се е оказал тук? И защо?

– Мисля, че се досещам – съсредоточено отвърна Марго. – Моят познат, който вчера ми помогна да огледам сандъците, прочел за подобна серия убийства, извършени в Ню Орлийнс преди няколко години на товарен кораб от Белем. Той издирил товарителниците на сандъците и установил, че са се намирали на същия този кораб.

– Значи създаването се е придвижвало със сандъците!

– Именно затова агентът от ФБР Пендергаст пристигна от Луизиана – добави Марго.

Фрок се извърна с грейнали очи.

– Мили Боже! Докарали сме някакъв зловещ звяр в музея наред Ню Йорк Сити! Това е отмъстителният ефект Калисто: някакъв свиреп хищник, появил се в резултат на собствената ни разрушителност. Да се молим да е само един.

– Все пак що за създаване би могло да е това? – попита Марго.

– Не знам – отговори Фрок. – Живяло е на платото и се е хранело с тези растения. Чудноват вид: незначителен брой негови представители вероятно са оцелели още от времето на динозаврите. А може би е

продукт на шантаво разклонение на еволюцията. Платото представлява изключително крехка екосистема, биологически остров на необикновени видове, заобиколен от джунгла. В такива места животни и растения могат да развият странни паралели, странни взаимозависимости. Общ ДНК фонд – само си помисли! И точно тогава...

Фрок замълча.

– Точно тогава! – почти извика той, удряйки с ръка облегалката на количката. – Точно тогава откриват злато и платина на платото! Нали така ти е казал Йоргенсен? Малко след разтурването на експедицията са опожарили платото, построили са магистрала, докарали са тежко минно оборудване. Унищожили са цялостната екосистема, включително и племето котога. Замърсили са реките и тресавищата с живак и цианид.

Марго кимна енергично.

– Пожарите са бушували седмици наред и растението, с което се е изхранвало това създание, е изчезнало.

– Така че създанието е тръгнало на път, за да открие сандъците и храната, от която се нуждае.

Фрок отново млъкна, отпуснал глава върху гърдите си.

– Доктор Фрок – тихо каза след малко Марго. – Как е разбрало, че сандъците са в Белем?

Фрок я погледна, премигвайки.

– Не знам – отвърна той. – Странно, нали...

Изведнъж той поривисто сграбчи облегалките на количката и се надигна възбуден.

– Марго! – възкликна Фрок. – Можем да разберем точно какво представлява създанието. Екстраполаторът! Разполагаме с ДНК на създанието: ще я въведем в програмата и ще получим описание.

Марго премигна.

– Имате предвид нокътя?

– Точно така!

Фрок се приближи до компютъра и пръстите му зашариха по клавиатурата.

– Сканирах разпечатката на Пендергаст и я съхраних в компютъра – продължи той. – Сега ще прехвърля данните в програмата на Грегъри. Ще ми помогнеш ли?

Марго зае мястото на Фрок пред екрана. След миг изникна съобщение:

ПРИБЛИЗИТЕЛНО ВРЕМЕ ДО ПРИКЛЮЧВАНЕ: 55,30
мин.

Хей, Марго, това май е дебела работа. Защо не си поръчаш пица? Най-доброто заведение в града е „Антонио“. Препоръчвам ти зелено чили и пеперони. Да изпратя ли факс с поръчката ти?

Беше пет без петнайсет.

40

Д'Агоста наблюдаваше развеселен как двама плещести работници разгъваха червен килим между двете редици палмови дървета в Голямата ротонда на музея, през бронзовата врата и надолу по стъпалата пред централния вход.

„Ще подгизне от дъжда“ – мина му през ума.

Беше се здрачило и Д'Агоста видя огромни буреносни облаци, надвиснали като планини на северозапад над брулените от буйния вятър дървета по Ривърсайд драйв. Изтрещя далечен гръм и експонатите в представителната витрина на Ротондата леко подръгнаха, а по матираните стъкла на бронзовата врата плъзнаха няколко дъждовни капки. Задаваше се страховтна буря, както личеше и от сателитната снимка, която показваха в новините още от сутринта. Луксозният червен килим доста щеше да се поизмокри, както и луксозните посетители.

Музеят беше затворил врати за широката публика още в пет часа. Изисканите гости щяха да започнат да пристигат след седем часа. Медите обаче вече бяха тук: телевизионни фургони със сателитни антени, шумно разговарящи фотографи, всевъзможни съоръжения.

Д'Агоста изпращаше разпорежданията си по радиостанцията. Двайсетината полицаи бяха заели стратегически позиции из Небесната зала и на други места вътре и извън музея. Беше доволен, че вече можеше да се ориентира почти из целия район. Двама от хората му вече бяха успели да се изгубят и се наложи да ги измъкват чрез радиостанциите.

Лейтенантът беше ядосан. На инструктажа в четири часа настоя за последна проверка на изложбените помещения, но Кофи отхвърли предложението и не разреши тежко въоръжение на цивилните агенти и униформената охрана вътре в помещенията. Щели да притеснят гостите, заяви той. Д'Агоста погледна към четирите входни метални детектора с

рентгенови лъчи. „Слава Богу, че ги има поне тях!“

Обърна се и за пореден път огледа за Пендергаст. Не беше дошъл на инструктажа. Всъщност не го беше виждал от срещата с Иполито сутринта.

Радиото му изпука.

„Лейтенант? Аз съм Хенли. Стоя пред препарираните слонове, но не мога да открия Морската зала. Вие май казахте...“

Д'Агоста го прекъсна, загледан в група техници, които изпробваха огромна светлинна инсталация – сигурно най-голямата от времето на „Отнесени от вихъра“.

– Хенли?... Нали виждаш голямата врата с бивните?... Добре, просто излез през нея и завий два пъти надясно. Обади се, като стигнеш на поста си. Партньор ти е Уилсън.

„Уилсън? Вижте, нямам желание да имам за партньор жена, сър...“

– Хенли? Има още нещо.

„Какво?“

– Уилсън е с голямото дуло.

„Почакайте, лейтенант, вие се...“

Д'Агоста изключи връзката.

Зад гърба му се разнесе мощно скрибуцане и една огромна стоманена врата започна да се спуска от тавана в северния край на Голямата ротонда. Бяха започнали да изолират периметъра. Двама агенти на ФБР стояха в полумрака точно зад изхода със зле прикрити под якетата пушки с къси цеви. Д'Агоста изруга.

Стоманената плоча изтропа глухо върху пода, а тътенът отекна многократно из залата. Още преди да беше затихнал, отекна нов тътен от вратата в южния край на помещението. Вдигната оставаше само източната врата, пред която свършваше червеният килим. „Само да не пламне някой пожар!“ – помисли си Д'Агоста.

Чу крясъци в далечния край на залата, обърна се и видя Кофи, който раздаваше команди на притичващите във всички посоки агенти.

Забеляза го и му махна с ръка.

– Ей, Д'Агоста!

Д'Агоста не му обърна внимание и Кофи наперено тръгна към него. Лицето му беше плувнало в пот, а по колана му се клатушкаха всевъзможни оръжия.

– Да не си оглушал? Искам да извикаш двама от твоите тук за известно време, за да наблюдават онази врата. Никой да не влиза и да не излиза.

„Как не! – помисли си Д'Агоста. – Петима от неговите се мотаят в Голямата ротонда и си бъркат в носа.“

– Хората ми са по местата си, Кофи. Използвай някой от твоите рамбовци. Забелязвам, че разгръщаш повечето от тях само извън периметъра. Аз трябва да разположа моите вътре, за да пазят гостите, да не говорим за контролирането на уличното движение отвън. Останалата част от музея ще остане почти празна и тържеството ще бъде охранявано недостатъчно. Това не ми харесва.

Кофи повдигна колана си и се вторачи в Д'Агоста.

– Знаеш ли, въобще не ми пука какво не ти харесва. Върши си работата. И дръж един канал отворен за мен.

Той се отдалечи.

Д'Агоста изруга. И погледна часовника си. Още шейсет минути.

41

Върху празния екран на компютъра изникна ново съобщение:

ГОТОВО: РАЗПЕЧАТВАНЕ, ПРЕГЛЕД ИЛИ И ДВЕТЕ (P/V/V)?

Марго натисна клавиш „В“. Данните потекоха върху екрана. Фрок приближи количката, заби лице в стъклото и го замъгли с насечения си дъх.

ВИД: Неидентифициран

РОД: Неидентифициран

СЕМЕЙСТВО: 12% съответствие на човекоподобна маймуна; 16% съответствие на човек

РАЗРЕД: Вероятно примати; 66% липсващи общи генетични характеристики; значителни отклонения от нормалното

КЛАС: 25% съответствие на бозайници; 5% съответствие на влечуги

ТИП: Гръбначни

ЦАРСТВО: Животинско

МОРФОЛОГИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ:

Изключителна сила

Мозъчна вместимост: 900–1250 куб. см

Четириноги, силно изразен предно-заднен диморфизъм

Потенциално висок полов диморфизъм
Тегло, зрял мъжки индивид: 240–260 кг
Тегло, зрял женски индивид: 160 кг
Бременност: Седем до девет месеца
Агресивност: изключителна
Цикъл на разгонване при женски индивид: повишен Скорост
на придвижване: 60–70 км/ч
Епидермална покривка: Отпред кожа, отзад костни плочи
Нощно животно

Фрок прегледа списъка, прокарвайки пръст по редовете.

– Влечуго! – възкликна той. – Отново онези гени от гущер! Изглежда да създанието съчетава гени от влечуго и от примат. И има гръбни плочи. Те също трябва да са от гените на гущера.

Марго продължи да чете списъка с характеристиките, които ставаха все по-непонятни.

Прекомерно увеличение и сливане на метакарпални кости по задния лимб

Вероятно атавистично сливане на пръсти №3 и 4 на преден крайник

Сливане на средна и централна фаланги на преден крайник

Изключително удебеляване на черепа

Вероятно 90% (?) негативно завъртане на бедрото

Изключително удебеляване и призматично напречно набраздяване на бедрената кост

Увеличена носна кухина

Три (?) силно спираловидни ушни раковини

Хипертрофирани обонятелни нерви и център на обонянето в малкия мозък

Вероятни външни носни слизести жлези

Хипотрофирала очна хиазма, хипотрофирал очен нерв

Фрок бавно се отдалечи от екрана.

– Марго – промълви той, – всичко това говори за машина за убиване от най-висш порядък. Но погледни колко много „вероятни“ и „възможни“. Това описание в най-добрия случай е хипотетично.

– Дори да е така, ужасяващо ми напомня статуетката Мбун от изложбата.

– Несъмнено. Марго, искам да ти обърна специално внимание на

размера на мозъка.

– Доста висок показател, нали?

– Висок? Направо невероятен. Горната граница е в обсега на човешкия. Този звяр, каквото и да представлява, изглежда притежава силата на гризли, скоростта на хрътка и интелигентността на човек. Казах изглежда, защото голяма част от всичко това са догадки на програмата. Но погледни тази група характеристики. – Той заби пръст в списъка. – Нощно животно – действа нощем. Външни носни слізести жлези, което означава, че има „влажен“ нос, характерен за животни с остро обоняние. Силно спираловидни ушни раковини – също характерни за животни с мощни обонятелни органи. Хипотрофирала очна хиазма – това е центърът на мозъка, който контролира зрението. Става дума за създаване със свръхестествено обоняние и много слабо зрение, което ловува нощем.

Фрок свъси вежди и се замисли.

– Марго, това ме плаши.

– Ако сме на прав път, самата представа за това създаване ме ужасява – добави Марго, потръпвайки при мисълта, че допреди малко се беше занимавала с изследване на влакната.

– Имам предвид тази комбинация от обонятелни характеристики. Ако можем да се доверим на програмата, създаването съществува чрез обонянието си, ловува чрез обонянието си, мисли чрез обонянието си. Много пъти съм чувал, че едно куче възприема цял един пейзаж чрез обонянието си точно толкова подробно и цялостно, както ние го възприемаме чрез зрението си. Но обонянието е по-примитивно от зрението, затова такива животни изключително инстинктивно, примитивно реагират на миризмите. Това е, което ме плаши.

– Не ви разбирам напълно.

– След няколко минути хиляди хора ще пристигнат в музея и ще се струпат в едно затворено пространство. Създаването ще долови концентрираната хормонална миризма на всички тези хора. Това би могло да го възбуди, а дори и да го разгневи в максимална степен.

В лабораторията надвисна тишина.

– Доктор Фрок – промълви Марго, – казахте, че са изминали няколко дни между преместването на сандъците и първото убийство. И още един ден до второто убийство. Оттогава изминаха три дни.

– Продължавай – подкани я Фрок.

– Нищо чудно в момента създаването да е обезумяло. Каквото и въздействие да оказват таламоидните хормони върху звяра, то със сигурност е отслабнало – така или иначе мозъчните хормони са твърде слаб

заместител на тези в растението. Ако сте прав, в момента създаването по всяка вероятност се чувства като наркоман, който не може да получи дозата си. Действията на полицията го принуждават да се спотайва. Въпросът е колко дълго може да издържи.

– Господи! – изпъшка Фрок. – Седем часът е. Трябва да ги предупредим. Марго, ние трябва да предотвратим откриването. В противен случай все едно че звъним с камбанката за обяд.

Той се насочи към вратата, като ѝ махна с ръка да го последва.

Част трета

Онзи, който пристъпва на четирите

42

С приближаването на седем часа пред западния вход на музея се образува безразборно струпване от таксите и лимузини. Елегантно облечени хора се измъкваха предпазливо от тях – мъжете в почти еднакви вечерни сака, жените в кожи. Гостите блъскаха чадърите си един в друг, докато притичваха по червения килим към навеса на музея заради проливния дъжд, превърнал алеите в потоци и водосточните улици във водопади.

Обикновено стихналата в този напреднал час Голяма ротонда сега отекваше от стъпките на хиляди скъпи обувки по мраморния под между двете редици от палми по посока на Небесната зала. Залата беше изпълнена с поставени в качета високи бамбукови стойки, украсени с гирлянди от теменуженосинкави светлини. По бамбуците провисваха гроздове изкусно подредени орхидеи, напомнимки тропическа висяща градина.

От вътрешността невидим оркестър изпълняваше „Ню Йорк, Ню Йорк“. Цяла армия сервитьори в бели вратовръзки си проправяха ловко път през тълпата, понесли големи табли с пълни с шампанско чаши и чинии с ордьоври. Неспирният поток от новопристигнали се смесваше с групичките учени и служители от музея, които вече нападаха безплатните лакомства. Пайетите по дългите вечерни рокли, нажитите от диаманти, лъскавите златни копчета за ръкавели и коронките проблясваха под приглушената светлина на синкави прожектори.

През последните дни откриването на изложбата „Суеверие“ се беше превърнало в предпочитаното събитие за висшето общество на Ню Йорк. Всевъзможни артистични премиери и вечери за набиране на средства бяха пренебрегнати заради изкушението от лично присъствие на предизвикалото такъв голям шум откриване. От разпратените три хиляди покани бяха потвърдени пет хиляди.

Облечен в смокинг не по неговата мярка с безвкусно широки и заострени ревери и риза с жабо, Смитбек надникна в Небесната зала и се огледа за познати физиономии. В отсрещния край на залата беше издигнатата гигантска платформа. От едната ѝ страна беше помпозно

украсеният вход към изложбата, все още заключен и охраняван. Двойките бързо изпълваха огромния дансинг в центъра на помещението. Щом пристъпи в залата, Смитбек попадна сред оглушителната глъчка на водените на висок тон безбройни разговори.

– ... тази новоизлюпена психоисторичка Грант? Е, най-после изплю камъчето вчера и ми каза върху какво работи през цялото това време. Само си представи: опитва се да докаже, че скиталчествата на Хенри IV след Втория кръстоносен поход са вследствие на загуба на паметта в състояние на дълбок стрес. Едва се съдържам да ней отговоря, че...

– ... изтъквайки нелепата идея, че Стабианските бани не са нищо повече от конюшни! Като имаш предвид, че въобще не е стъпвал в Помпей. Не би различил Вилата на мистериите от „Пица Хът“. Но има безочие то да се нарича папиролог...

– ... моята нова асистентка? Онази с огромния нос? Ами вчера беше застанала до автоклава и изтъква епруветка, пълна с...

Смитбек въздъхна дълбоко и се запровира през навалищата към таблетите с ордьоври.

Д'Агоста забеляза внезапно избухналата канонада от светкавици откъм струпалата се пред централния вход на Голямата ротонда група на фотографите, докато поредният високопоставен гост влизаше през вратата – къдрокос красавец, стиснал ръката на мършава дама.

Беше застанал така, че да може да държи под око металните входни детектори и вливащата се през единствения вход на Небесната зала тълпа. Подът на Ротондата блестеше от дъждовната вода, а по стойките се трупаха все повече чадъри. В един отдалечен ъгъл агентите на ФБР бяха инсталирали предната си наблюдателна станция: Кофи искаше да следи от контролния си пост всички протичащи тази вечер събития. На Д'Агоста му стана смешно. Бяха се старали нищо да не се набива на очи, но плетеницата от електрически, телефонни и усукани оптически кабели се извиваше като пипала на октопод във всички посоки от станцията и беше точно толкова незабележима, колкото тежък махмурлук.

Откна тътен на гръмотевица. Върховете на дърветата с току-що покарали листенца покрив аляята на брега на река Хъдсън се люшкаха като побеснели под поривите на бурята.

Радиото на Д'Агоста изсъска.

„Лейтенант, пак възникна спор при металния детектор.“

До слуха му достигна писклив глас: „Сигурна съм, че ме

познавате...“

– Изтеглете я встрани. Тълпата трябва да продължи да влиза. Изтегляйте спрените от опашката. Блокират движението.

Докато прибираше радиостанцията, към него се приближи Кофи, последван от директора по сигурността.

– Докладвай! – изръмжа безцеремонно агентът.

– Всички са по местата си – отвърна Д'Агоста, като свали пурата от устата си и огледа навлажнения ѝ край. – Четирима цивилни обикалят вътре. Четирима униформени патрулират из периметъра с твоите хора. Петима контролират движението отвън, а други петима наблюдават металните детектори и входа. Поставих униформени и в залата. Двама ще ме последват в изложбата след прерязването на лентата. Един е в компютърната зала, един в зоната за сигурност...

Кофи присви очи.

– Тези униформени, които ще влязат с тълпата в изложбата, не са предвидени по план.

– Нищо особено. Просто искам да сме в предните редици на навлищата в изложбеното пространство тълпа. Не се съгласи за последен оглед, нали помниш?

Кофи въздъхна.

– Върши си работата, но не искам никаква пряка охрана, по дяволите! Дискретно, без да се смущават посетителите. Разбрано?

Д'Агоста кимна.

Кофи се обърна към Иполито.

– А при теб?

– И моите хора са разположени по местата си, сър. Точно където разпоредихте.

– Добре. Оперативната ми база ще бъде тук в ротондата по време на церемонията. След това ще се разгърнем. Между впрочем, Иполито, искам те отпред с Д'Агоста. Навъртайте се край директора и кмета. Знаете каква е практиката. Д'Агоста, искам да стоиш в сянка. Никакво перчене. Не прецаквай последния си ден. Разбрано?

Уотърс стоеше наред окъпаната в неонова светлина хладна компютърна зала с изтръпнало от тежката автоматична пушка рамо. Това беше най-отегчителната задача, която му бяха възлагали. Погледна мухълото – беше започнал да го възприема по този начин, – който тракаше по клавиатурата. Тракаше ли, тракаше вече часове наред. И пиеше

диетична кола. Уотърс тръсна глава. Първото, което трябваше да направи тази сутрин, беше да помоли Д'Агоста за по-чести смени. Тук щеше да се побърка.

Мухльото се почеса по врата и се протегна.

– Дълъг ден – подхвърли той.

– Да – отвърна Уотърс.

– Почти свърших. Няма да повярваш какво може тази програма.

– Сигурно си прав – с безразличие се съгласи Уотърс.

Погледна часовника си. Цели три часа до смяната!

– Погледни.

Мухльото удари един клавиш. Уотърс се приближи до екрана и се вторачи. Нищо освен куп безсмислени надписи, вероятно програмата.

Изведнъж върху екрана изникна бръмбар. Отначало кротуваше, но скоро изпружи зелените си крачета и закрачи върху буквите по екрана. След това изникна нов бръмбар. Двете буболечки се забелязаха, приближиха се и се чифтосаха.

Уотърс погледна мухльото.

– Какво е това? – попита той.

– Само гледай.

След малко се родиха четири бръмбара и започнаха да се чифтосват. Не след дълго екранът се изпълни с бръмбари, които започнаха да ядат буквите. След броени минути надписите изчезнаха и останаха само шавашите бръмбари. Накрая бръмбарите започнаха да се изяждат един друг. Не след дълго черният екран опустя.

– Страхотно, а?

– Да – съгласи се Уотърс. След малко попита: – Какво прави тази програма?

– Просто... – започна леко смутен мухльото. – Просто една добра програма, това е. Нищо не прави.

– Колко време ти отне да я направиш? – попита Уотърс.

– Две седмици – гордо отговори мухльото, вдишвайки въздух между зъбите си. – В свободното време, разбира се.

После се извърна към компютъра и поднови тракането. Уотърс се облегна на близката до вратата на компютърната зала стена. До слуха му достигаха звуците на оркестъра над главата му, думкането на барабаните, вибрациите на бас китарите, воят на саксофоните. Стори му се, че чува шума от стъпките на хиляди потропващи и плъзгащи се крака. Затворен в тази килия в компанията на някакъв тракащ по клавишите мухльо. Единствената повтаряща се случка беше поредното надигане на

мухльото да си вземе следващата диетична кола.

В този момент чу някакъв шум откъм залата с електрическите системи.

– Чу ли нещо? – попита той.

– Не.

Последва продължителна тишина. След това се чу ясно тупване.

– Какво, по дяволите, беше това? – изруга Уотърс.

– Не знам – отвърна мухльото. Спря да удря клавишите и се огледа.
– Може би трябва да погледнеш.

Уотърс поглади гладкия приклад на пушката си и погледна вратата към електрозалата. „Сигурно няма нищо. Последния път и Д'Агоста не е открил нищо.“ Трябва само да влезе и да огледа. Разбира се, можеше да поиска подкрепление от командния пункт. Беше в дъното на коридора. Колегата му Гарсия би трябвало да е там... нали?

По челото му избиха капки пот. Уотърс вдигна механично ръка, за да ги изтрие. Но не пристъпи към вратата на електрозалата.

43

Щом зави зад ъгъла към Голямата ротонда, на Марго ѝ се стори, че попадна в свърталище на демони: изгърсващи мокрите си чадъри хора, други, скупчени на малки и големи групи, чийто говор се смесваше с шума от фойето в дъното. Тя избута Фрок до опънатия пред металните детектори кадифен шнур, до който беше застанал бдителен полицаи. Небесната зала плуваше в жълтеникава светлина. Закаченият на тавана огромен полилей осветяваше пространството във всички цветове на дъгата.

Показаха служебните си карти на полицаия, който веднага откачи шнур и ги пропусна да преминат, след като провери набързо чантата на Марго и я изгледа недоумяващо. Тя се досети за причината: все още беше по джинси и пуловер.

– По-бързо – каза припряно Фрок. – Напред, към трибуната.

Поставената върху подиума трибуна беше в далечния край на залата близо до входа на изложбата. Ръчно резбованите крила бяха препречени с вериги, а най-отгоре се мъдреше думата „СУЕВЕРИЕ“, образувана от извити в дъга наподобяващи кости букви. От двете страни бяха поставени дървени стели, които приличаха на огромни тотеми или колони на езически храм. Марго зърна скупчилите се върху подиума Райт,

Кътбърт и кмета, които си бърбореха развеселени, докато някакъв озвучител се занимаваше със стойките за микрофони. Заобиколен от тълпа администратори и помощници, до тях стоеше Иполито и разговаряше по радиостанцията си, жестикулирайки ожесточено. Врявата беше оглушителна.

– Извинете! – изрева Фрок.

Хората неохотно отстъпиха встрани.

– Погледни целия този народ – викна той на Марго. – Феромоналното ниво в тази зала трябва да е астрономическо. Звярът ще бъде неудържим! Веднага трябва да спрем всичко това. – Той посочи с ръка. – Виж, ето го Грегъри!

Той махна с ръка на Кавакита, застанал в края на дансинга с питие в ръка.

Помощник-уредникът се запромъкна към тях.

– Ето ви най-послед, доктор Фрок. Търсят ви. Церемонията ще започне всеки момент.

Фрок се пресегна и сграбчи ръката му.

– Грегъри! – извика той. – Трябва да ни помогнеш! Събитието трябва да бъде прекратено и музеят незабавно да се опразни!

– Какво! – възкликна Кавакита. – Това някаква шега ли е?

Той огледа подигравателно Марго и отново се обърна към Фрок.

– Грег – извиси глас над врявата тя, – открихме какво е убило всички тези хора. Не е човешко същество. То е някакъв звяр. Никога не сме се сблъскали с подобна твар. Твоята програма ни помогна да го идентифицираме. Храни се с опаковъчния материал от сандъците на Уитлеси. Когато е лишено от него, се нуждае от хормони на човешки хипоталамус като заместител. Сигурни сме, че трябва редовно...

– Моля те! Спири се, Марго, какви ги дрънкаш?

– По дяволите, Грегъри! – изрева Фрок. – Нямаме никакво време за обяснения. Това място трябва светкавично да се опразни.

Кавакита отстъпи крачка назад.

– Доктор Фрок, при цялото ми уважение...

Фрок стисна ръката му още по-силно и заговори бавно и решително:

– Грегъри, изслушай ме. Из музея броди ужасяващо създание. Налага му се да убива и ще убива. Тази вечер. Трябва да изкараме всички навън.

Кавакита отстъпи още една крачка назад, поглеждайки към подиума.

– Съжалявам – надвика врявата той. – Не разбирам за какво става дума, но вие използвате моята програма за някаква шега... – Той издърпа ръката си. – Убеден съм, че трябва да се качите на подиума, доктор Фрок. Очакват ви.

– Грег... – опита пак да се намеси Марго, но Кавакита се отдалечи, продължавайки да ги гледа озадачено.

– Към подиума! – отсече Фрок. – Райт може да го направи. Той може да разпoredи помещението да се опразни.

Неочаквано задумкаха барабани и засвириха фанфари.

– Уинстън! – изкрещя Фрок, придвижвайки се с количката в откритото пространство пред подиума. – Уинстън, чуй ме! Помещението трябва да бъде евакуирано!

Последните му думи се извисиха във въздуха, след като фанфарните звуци утихнаха.

– В музея се разхожда на свобода ужасяващ звяр! – извика сред възцарилата се тишина Фрок.

Над тълпата се издигна безразборно мърморене. Намиращите се най-близо до Фрок се дръпнаха назад, споглеждайки се един друг и шепнейки полугласно.

Райт се вторачи във Фрок, а Кътбърт се отдели припряно от групата.

– Фрок – изсъска той, – какви ги вършиш, по дяволите?

Той скочи от подиума, приближи се и зашепна злобно:

– Какво ти става, Фрок? Полудя ли?

Фрок се надигна.

– Ян, в музея се разхожда на свобода ужасен звяр. Знам, че сме на различни мнения, но те моля да ми повярваш. Кажи на Райт, че трябва да изведем всички тези хора навън. Веднага.

Кътбърт го гледаше напрегнато.

– Не знам какво си намислил – изсъска шотландецът, – нито каква игричка разиграваш. Вероятно някакъв последен отчаян опит да провалиш изложбата и да ме превърнеш в посмешище. Но ще ти кажа едно, Фрок: ако си позволиш още една волност, ще бъда принуден да накарам господин Иполито насила да те изведе от тази сграда и ще се погрижа кракът ти да не стъпи повече тук.

– Ян, умолявам те...

Кътбърт се извърна и закричи към подиума.

Марго отпусна ръка върху рамото на Фрок.

– Излишно е – каза тихо тя. – Няма да ни повярват. Бих искала

Джордж Мориарти да е тук, за да помогне. Това е негово събитие и трябва да е наоколо, но не го виждам.

– Какво да направим? – попита Фрок, тресейки се от безпомощност.

Разговорите около тях се възобновиха – явно гостите предположиха, че са станали свидетели на някаква шега.

– Вероятно трябва да намерим Пендергаст – отвърна Марго. – Само той би могъл да направи нещо.

– Той също няма да ни повярва.

– Може би не веднага – продължи Марго, докато завърташе количката. – Но поне ще ни изслуша. Трябва да побързаме.

Зад тях Кътбърт махна с ръка на барабанистите и фанфаристите да подадат нов сигнал. След това се изкачи обратно на подиума и вдигна две ръце.

– Дами и господа! – извика той. – Имам честта да ви представя директора на Музея за естествена история в Ню Йорк Уинстън Райт!

Марго се огледа наоколо, докато Райт пристъпваше по подиума и махаше усмихнат към тълпата.

– Добре дошли! – извика той. – Добре дошли, приятели, нийоркчани, граждани на света! Добре дошли на откриването на най-забележителната изложба в историята на музейното дело!

Думите му отекнаха по уредбата из цялата зала. Към купола се издигнаха бурни ръкопляскания.

– Ще се обадим на охраната – каза Марго. – Те знаят къде е Пендергаст. Отвън в ротондата има телефони.

Тя затика Фрок към изхода. Зад гърба ѝ от уредбата бумтеше гласът на Райт:

– Това е изложба за най-дълбоките ни вярвания, за най-разтърсващите ни страхове, за най-светлите и най-мрачни страни на човешката природа...

44

Д'Агоста стоеше зад подиума и не отделяше очи от гърба на Райт, който говореше на тълпата. Изведнъж грабна радиостанцията.

– Бейли? – каза тихо той. – Когато прережат лентата, искам двамата с Макнит да застанете пред тълпата. Точно зад Райт и кмета, но пред всички останали. Разбра ли ме? Слейте се с останалите, колкото е възможно, но не позволявайте да ви избутат встрани... Роджър, Лу?

– Когато човекът най-после успял да проумее функционирането на вселената, първият въпрос, който задал, бил: „Какво е животът?“ Следващият бил: „Какво е смъртта?“ Ние вече знаем много неща за живота. Но независимо от всички модерни технологии, много малко знаем за смъртта и за онова отвъд нея...

Тълпата го слушаше притихнала.

– Запечатали сме изложбата, за да бъдете вие, нашите високоуважавани гости, първите ѝ посетители. Ще се запознаете с много редки и изключителни експонати, повечето от които излагаме за първи път. Ще видите изображения на красивото и грозното, на доброто и злото, символи на битката на човека да се докосне и да проумее великото тайнство...

Д'Агоста се питаше каква беше тази история с възрастния уредник в инвалидната количка. Май Фрок му беше името. Изкрещя нещо, но Кътбърт го отпрати. Музейни препирни, по-объркани дори от тези на Полицейски площад №1.

– ... най-ревностни надежди, че тази изложба ще постави началото на нова епоха за нашия музей: епоха, в която технологичните нововъведения и ренесансът на научната методология ще се обединят, за да съживяват интереса на широката общественост към съвременните...

Д'Агоста огледа залата, проверявайки своите хора. Като че ли всички бяха по местата си. Кимна на пазача пред входа на изложбата и му даде знак да махне веригите от тежките дървени крила.

След края на речта избухналата буря от овации отново изпълни огромното пространство. След това Кътбърт се върна на подиума.

– Искам да изкажа благодарност на голям брой хора...

Лейтенантът погледна часовника си, чудейки се къде може да е Пендергаст. Ако беше в залата, Д'Агоста щеше да знае – агентът щеше да стърчи сред тълпата.

Кътбърт държеше огромни ножици, които подаде на кмета. Кметът хвана едната дръжка, а другата предложи на Райт и двамата слязоха по стъпалата от подиума към широката лента пред входа на изложбата.

– Какво още чакаме? – подхвърли шеговито кметът и се расмя.

Прерязаха лентата под взривовете на светкавиците и двама пазачи от музея бавно открехнаха крилата. Оркестърът засвири тържествено.

– Сега – припряно съобщи Д'Агоста по радиостанцията. – Заемете позиция.

Докато овациите и възгласите продължаваха да отекват оглушително, той се промъкна с бързи крачки покрай стената и се мушна през

вратата в празната изложба. Огледа набързо помещението и съобщи по радиостанцията:

– Чисто.

След него влезе Иполито и навъсено погледна Д'Агоста. Хванати ръка за ръка, кметът и директорът застанаха на входа, позирайки пред камерите. След това закрчиха с грейнали лица към изложбата.

Докато лейтенантът се отдалечаваше пред групата към вътрешността на изложбата, възгласите и овациите постепенно заглъхнаха. Тук беше хладно и се долавяше застояла миризма на прашни килими и на прогнило.

Райт и Кътбърт поведоха кмета из изложбата. Д'Агоста зърна зад тях двамата полицаи, а зад тях огромното море от хора, които се трупаха, извиваха вратове, ръкомахаха и се надвикваха. Заприличаха му на приливна вълна. „Само един изход. По дяволите!“

Обади се по радиостанцията:

– Уолдън, искам да кажеш на пазачите от музея да задържат потока. Дяволски много народ се е струпал.

„Десет-четири, лейтенант.“

– Това – обясняваше Райт, който продължаваше да държи кмета за ръката, – е изключително рядък жертвеник от Мезоамерика. Отпред е изобразен Богът на слънцето, пазен от ягуари. Жреците са извършвали жертвоприношението върху тази плоча, прерязвали са все още пулсиращото сърце и са го вдигали към слънцето. Кръвта е потичала по тези канали и се е събирала тук на дъното.

– Впечатляващо! – възкликна кметът. – Мога да използвам подобен в Елбъни.

Смехът на Райт и Кътбърт отекна сред стихналите във витрините експонати.

Кофи стоеше разкрачен, с ръце върху бедрата и с безизразно лице на предния охранителен пост. Повечето гости бяха пристигнали, а онези, които не бяха, надали щяха да се появят. Валеше като из ведро и дъждовните потоци плюсяха по паважа. През източната врата на ширналата се ротонда Кофи наблюдаваше всичко случващо се в Небесната зала. Залата беше красива с проблясващите звезди върху черния кадифен купол, който се издигаше на около дваисет метра. По стените нежно блещукаха галактики и мъглявини. Райт държеше реч върху подиума и церемонията по срязването на лентата щеше да започне всеки момент.

– Как е? – попита Кофи един от агентите си.

– Нищо за отбелязване – отвърна агентът, оглеждайки контролното табло. – Никакви нарушения, никакви произшествия. Периметърът е спокоен като гробница.

– Така обичам – измърмори Кофи.

Отново погледна към Небесната зала тъкмо в момента, в който двама пазачи откряваха огромните крила на вратата към изложбата. Беше пропуснал прерязването на лентата. Тълпата се понесе напред – всички пет хиляди едновременно, както изглеждаше.

– Какво ли прави в момента Пендергаст? – обърна се към друг от агентите си Кофи.

Беше доволен, че южнякът не му се пречка в момента, но мисълта, че може да се мотае незабелязан наоколо, го изнервяше.

– Не съм го виждал – отговори агентът. – Да проверя ли в командния пункт?

– Неее – провлачи Кофи. – Добре че го няма. Така е по-спокойно.

Радиото на Д'Агоста изсъска.

„Тук Уолдън. Вижте, имаме нужда от малко подкрепа. На пазачите им е трудно да удържат потока. Прекалено много народ.“

– Къде е Спенсър? Трябва да е там някъде. Нека блокира входа и да пуска хората да излизат, но да не влизат, докато ти и пазачите от музея подредите колона. Тълпата трябва да бъде укротена.

„Да, сър.“

Изложбата все по-бързо се пълнеше с народ. Бяха изминали вече двамазет минути и Райт и кметът бяха стигнали близо до заключения заден изход. В началото се бяха придвижвали бързо из централните зали, подминавайки страничните коридори, но сега Райт беше спрял пред един експонат, за да обясни нещо на кмета, и хората ги подминаваха, навлизайки към най-отдалечените кътчета.

– Стойте най-отпред – съобщи Д'Агоста на Бейли и Макнит, които бяха в първите редици.

Избърза напред и огледа мимоходом две странични ниши. „Изложба на призраци“ – мина му през ума. Изключително изтънчена къща на призраците с всички екстри. Сумрачното осветление например. Но не чак толкова сумрачно, за да не пропуснеш някои зловещи детайли. Като онова конгоанско изображение с опулени очи и разкъсан от остри нокти торс. Или тази мумия тук, поставена права във витрината и нашарена с

ивици шурнала кръв. „Тук вече са се престарали!“

Тълпата продължаваше да се пръска във всички посоки и той се мушна в следващата редица от ниши. Всичко беше чисто.

– Уолдън, как се справяш? – попита по станцията Д'Агоста.

„Лейтенант, не мога да открия Спенсър. Не го виждам наоколо, а и не мога да оставя входа, за да го търся при цялата тази тълпа тук.“

– Мамка му! Добре, ще се обадя на Дроган и Фрейзър да ти помогнат.

Д'Агоста се свърза с едната от двете цивилни групи, които следяха тържеството.

– Дроган, чуваш ли ме?

Последва пауза.

„Да, лейтенант.“

– Искам двамата с Фрейзър да помогнете на Уолдън на входа на изложбата.

„Десет-четири.“

Огледа наоколо. Още мумии, но нито една обляна с кръв.

И в този миг замръзна. „Мумиите не кървят!“

Обърна се и започна да си проправя път обратно през нетърпеливите редици от зяпачи. Сигурно беше отвратителна идея на някой от уредниците. Част от шоуто.

Но трябваше да се увери със собствените си очи.

Около витрината – както и около всички останали – се беше струпала навалица. Д'Агоста си проправи път през тълпата и погледна етикетата: „Погребение на анасази от Пещерата на мумиите, Каньон на смъртта, Аризона.“

Ивиците засъхнала кръв върху главата и гърдите на мумията изглеждаха така, сякаш бяха изтекли отгоре. Опитвайки се да остане незабелязан, той се доближи плътно до витрината и погледна нагоре.

Капакът над главата на мумията зееше отворен и се виждаха кръстосващите тавана паропроводи и канализационни тръби. От ръба на витрината висеше ръка с часовник и син ръкав. На върха на средния пръст висеше капка съсирена кръв.

Д'Агоста се дръпна в един ъгъл, огледа се и припряно заговори по радиото.

– Д'Агоста до командния пункт.

„Тук Гарсия, лейтенант.“

– Гарсия, при мен има труп. Трябва да изкараме всички навън. Ако го забележат и се паникьосат, загубени сме.

„Господи!“ – изпъшка Гарсия.

– Свържи се с Уолдън и пазачите. Никой друг да не бъде допускан в изложбата. Разбра ли ме? Искам Небесната зала да се опразни, в случай че настъпи паническо бягство. Направи всичко възможно всички да излязат, но без паника. Сега ме свържи с Кофи.

„Прието.“

Д'Агоста се заглежда в опит да открие Иполито. Станцията му изпищя.

„Кофи е. Какво има, по дяволите, Д'Агоста?“

– Видях труп. Лежи над една от витрините. Засега съм го забелязал само аз, но всеки момент нещата може да се променят. Трябва да изведем целия народ навън, докато не е станало късно.

Тъкмо се канеше да продължи и чу нечий глас да се извисява над мърморенето на тълпата:

– Тази кръв изглежда толкова истинска!

– Там горе виждам ръка – добави друг.

Две жени заотстъпваха назад, гледайки нагоре.

– Това е труп! – извика едната.

– Не е истински – отвърна другата. – Сигурно е трик за открянето.

Д'Агоста вдигна ръце и пристъпи до витрината.

– Моля ви, запазете спокойствие!

Последва кратка ужасяваща вцепенена тишина.

– Труп! – изкрещя някой.

Тълпата се поразмърда и отново се вкамени. Последва нов крисък:

– Убит е!

Тълпата се разцепи на две, а няколко души се препънаха и паднаха. Масивна жена в рокля за коктейли залитна към Д'Агоста и го тръшна върху витрината. Усети, че се задъхва от притискането на все повече тела върху гърдите му. Долови, че витрината зад гърба му няма да издържи.

– Чакайте! – промълви задъхан той.

От мрака над главите им нещо голямо се плъзна покрай витрината и се стовари върху скупчената тълпа, събаряйки няколко души на земята. От неудобната си позиция Д'Агоста успя да види, че трупът е окървавен и е на човек. Не забеляза да има глава.

Настъпи истински ад. Тясното пространство се изпълни с писъци и крисъци и хората се втурнаха да се измъкват, блъскайки се и препъвайки се един друг. Д'Агоста усети, че витрината се олюлява. Мумията се

стовари на пода и той рухна върху нея. Хвана се за витрината и строшеното стъкло разряза дланта му. Напрегна сили да се изправи, но втурналата се тълпа го повали обратно.

Чу съскането на радиостанцията, осъзна, че все още я стиска в дясната си ръка, и я вдигна към лицето си.

„Тук Кофи. Д'Агоста, какво става, по дяволите?“

– Избухна паника, Кофи. Трябва моментално да опразниш залата или... Мамка му! – изрева той.

В суматохата някой изрита станцията от ръката му.

45

Марго отчаяно наблюдаваше Фрок, който крещеше по вътрешния телефон върху гранитната стена на Голямата ротонда. Гласът на Райт бумтеше оглушително откъм Небесната зала и Марго не можеше да чуе нищо от думите на Фрок. Най-накрая той се пресегна и тръшна слушалката върху вилката. Завъртя количката и се обърна с лице към нея.

– Това е абсурд! Очевидно Пендергаст е някъде в подземие. Или поне е бил там. Свързал се е по радиостанцията преди около час. Отказват да ме свържат с него, без да им наредят.

– В подземие? Къде? – попита тя.

– Казаха сектор 29. Отказват да уточнят дали е там или е бил там. Предполагам, че не знаят. Сектор 29 покрива огромно пространство. – Той я погледна. – Ще го направим ли?

– Какво да направим?

– Да слезем в подземие, естествено!

– Не знам – неуверено каза тя. – Може би трябва да изчакаме да им наредят да го извикат.

Фрок се размърда нетърпеливо в количката си.

– Дори не знаем кой би могъл да го направи. – Той я изгледа, давайки си сметка за нейната неувереност. – Нямаш причини да се боиш, че създаването ще се изпречи срещу нас, скъпа – продължи той. – Ако съм прав, ще го привлече струпаната на едно място многолюдна тълпа в изложбата. Длъжни сме да направим всичко възможно, за да предотвратим катастрофата. Поехме това задължение в мига, в който направихме тези открития.

Марго продължаваше да се колебае. Лесно му беше да използва високопарни изрази! Не беше се разхождал из изложбата. Не беше чул

прокрадващите се стъпки. Не беше тичал като обезумял сред непрогледния мрак...

Тя пое дълбоко въздух.

– Прав сте, разбира се – каза тя. – Да вървим.

Тъй като сектор 29 беше в границите на охранявания периметър, наложи им се на два пъти да показват служебните си карти, за да стигнат до асансьора. Полицейският час не беше в сила тази вечер и пазачите и полиците бяха повече загрижени да задържат подозрителните и неупълномощени лица, – отколкото да спират служители на музея.

– Пендергаст! – извика Фрок, докато Марго изтичваше количката от асансьора в сумрачния коридор на подземие. – Аз съм доктор Фрок. Чувате ли ме?

Гласът му отекна и замря.

Марго знаеше някои неща за историята на сектор 29. Когато електростанцията на музея се е намирала наблизко, целият район бил прорязан от паропроводи, снабдителни тунели и подземни кабинни, използвани от работници за дейностите под земята. След изграждането на нова електростанция през 20-те години старите инсталации били отстранени и започнали да използват безкрайните призрачни лабиринти за складове.

Марго побутваше Фрок из ниските коридори. От време на време той стоварваше юмрук по някоя врата и извикваше името на Пендергаст, но неизменно му отговаряше само тишината.

– Няма да постигнем нищо – каза Фрок, когато Марго спря да си поеме дъх.

Бялата му коса беше разчорлена, а смокингът му беше изпомачкан.

Марго се огледа нервно. Знаеше приблизително къде са: някъде в дъното на лабиринта от коридори се простираше огромната стихнала стара електростанция: тънещ в мрак подземен пантеон, който в момента използваша за хранилище на скелети на китове. Независимо от предположенията на Фрок за поведението на създанието виковете му я притесняваха.

– Това може да ни отнеме часове – добави Фрок. – Може и да не е тук вече. Може изобщо да не е бил. – Той пое дълбоко въздух. – Пендергаст беше последната ни надежда.

– Шумовете и врявата може да сплашат създанието и да го принудят да се притаи далеч от тържеството – промълви с не особено убедителен тон Марго.

Фрок отпусна глава върху дланите си.

– Малко вероятно. Миризмата ще привлече звяра. Може да е

интелигентен, може да е съобразителен, но той е като сериен убиец – когато заговори кръвта му, нищо не може да го спре.

Фрок се понадигна с подновена енергичност.

– Пендергаст! – извика отново той. – Къде си?

Уотърс слушаше, изопнал тяло. Усещаше пулса си и му се струваше, че не може да си поеме достатъчно въздух, за да напълни дробовете си.

Беше преживял безброй опасни ситуации, бяха стреляли насрещу му, бяха го наръгвали с нож, веднъж дори хвърлиха киселина срещу лицето му. Но всеки път беше запазвал хладнокръвие и съобразителност. „Сега се паникьосах от някакво почукване.“ Той разкопча яката си. „Въздухът в тази проклета зала е застоял.“ С усилие на волята започна да вдишва бавно и дълбоко. „Просто ще се обадя на Гарсия. Ще огледаме заедно. И няма да намерим нищо.“

В този момент си даде сметка, че шумът от стъпки над главата му беше променил ритъма си. Вместо плъзгането и потропването допреди малко, сега долавяше несекващо топуркане като от препускащи крака. Заслуша се напрегнато и му се стори, че чу слаб писък. Обзе го ужас.

Откъм електрозалата се чу ново почукване.

„Милостиви боже, случило се е нещо.“

Грабна радиостанцията.

– Гарсия? Чуваш ли ме? Искам подкрепление за проверка на подозрителни шумове в залата с електрическите системи.

Уотърс преглътна. Гарсия не отговаряше на установената честота. Докато наместваше станцията в калъфа, видя, че мухълото се надигна и тръгна към електрозалата.

– Какво правиш? – попита Уотърс.

– Искам да разбера какъв е този шум – отвърна онзи, отваряйки вратата. – Сигурно пак се е повредил климатикът.

Той посегна през вратата, за да напипа ключа за осветлението.

– Я почакай! – настоя Уотърс. – Недей...

Радиото му започна да пищи.

„Избухна паника!“

Пищенето се засили.

„... Всички групи да се мобилизират за спешна евакуация!“

Още пищене.

„Не мога да удържа тълпата... Имаме нужда от подкрепления

веднага... Веднага...“

Уотърс грабна радиото и заблъска по копчетата. След миг всички линии прекъснаха. Чуваше, че точно над главата му се случва нещо ужасно.

„Мамка му!“

Огледа се. Мухълото беше изчезнал и вратата на електрозалата зееше отворена, но осветлението все още не беше включено. „Защо не включи осветлението?“ Без да откъсва поглед от отворената врата, той свали внимателно автомата от рамото си, зареди и пристъпи напред.

Доближи рамката на вратата и надникна вътре. Мрак.

– Ей, ти – подвижна Уотърс. – Там ли си?

Пристъпи в помещението и усети как устата му пресъхва.

Вляво от него нещо изтрещя, Уотърс инстинктивно се свлече на колене и стреля три пъти. Избухнаха три ярки светкавици, придружени от оглушителен трясък.

Порой от искри и пламъци изпълни за миг помещението с мека оранжева светлина. Мухълото също беше на колене и гледаше към Уотърс.

– Не стреляй! – промълви сподавено той. – Моля те, не стреляй пак!

Уотърс се надигна на разтрепераните си крака. Ушите му бучаха.

– Чух някакъв шум – извика той. – Защо не ми отговори, проклетнико?

– Беше климатикът – отвърна мухълото. По бузите му се стичаха сълзи. – Помпата на климатика се е повредила като предишния път.

Уотърс отстъпи назад, опипвайки стената за електрическия ключ. Във въздуха се стелеше синкава мъгла от барута. От три огромни дупки с неравни ръбове върху капака на металното табло на срещуположната стена бълваше пушек.

Уотърс отпусна гръб върху стената.

Нещо изпука и откъм повреденото табло блесна електрическа дъга, последвана от прашене и нов гейзер искри. Помещението се изпълни със задушлива миризма. Осветлението в компютърната зала потрепна, помръкна за миг и отново блесна. Уотърс чу бучене на сирена, после още една.

– Какво става? – изкрещя той.

Осветлението отново помръкна.

– Ти повреди централното табло – извика мухълото, докато се изправяше на крака.

– Мамка му! – изпъшка Уотърс.

Осветлението угасна.

46

Кофи отново се разкрещя в радиостанцията:

– Д'Агоста, обади се!

Изчака за момент.

– Мамка му! – изруга той.

Прехвърли на канала на командния пункт.

– Гарсия, какво става, по дяволите?

„Не знам, сър – нервно отговори Гарсия. – Стори ми се, че лейтенант Д'Агоста каза, че има труп в... – Последва пауза. – Сър, получавам съобщения за избухнала паника в изложбата. Пазачите са...“

Кофи прекъсна връзката и прехвърли на друг канал.

„Избухна паническо бягство!“ – изграчи радиото.

Кофи прехвърли отново на командния пункт.

– Гарсия, изпрати разпореждане. Всички групи да пристъпят към процедури за спешна евакуация.

Обърна се и погледна през източната врата на Голямата ротонда към Небесната зала.

През тълпата премина лека вълна и глъчката позатихна. На фона на воя на оркестъра Кофи започна да долавя приглушени писъци и топуркане на препускащи нозе. Движението към входа на изложбата се забави. След това тълпата се люшна назад като блъснала се във вълнолом вълна. Дочуха се възмутени крясъци и тревожни подвиквания. Стори му се, че някой заплака. Тълпата отново стихна.

Кофи разкопча якето си и се обърна към агентите в предния контролен пост.

– Процедури за контрол при спешни случаи. Вървете.

Тълпата внезапно се люшна назад и през отворената врата на залата нахлуха обезумели крясъци и писъци. Оркестърът се разколеба и спря да свири. В следващия миг всички се втурнаха към изхода на Голямата ротонда.

– Върви, кучи сине! – изруга Кофи, блъсна един от агентите си по гърба и стисна радиостанцията в дясната си ръка. – Д'Агоста, чуваш ли ме?

Тълпата започна да се излива от залата и изблъска агентите назад. Кофи също отстъпи малко назад, ругаейки задъхано.

– Като приливна вълна са! – изкрещя един от хората му. – Не можем да ги озаптим!

В този момент осветлението помръкна. Станцията на Кофи отново изпука.

„Тук Гарсия. Сър, включи се червеното аварийно осветление. Таблото блесна като коледно дърво. Включват се всички алармени системи в периметъра.“

Кофи отново тръгна напред и опита да си проправи път през препускащата покрай него тълпа. Не виждаше никого от агентите. Осветлението отново потрепна и откъм залата се понесе глух тътен. Погледна нагоре и видя от цепнатината на тавана да се спуска дебелият ръб на металната аварийна врата.

– Гарсия! – изкрещя в радиостанцията Кофи. – Източната врата се спуска! Блокирай я! Вдигни я обратно, за Бога!

„Сър, контролните уреди показват, че е вдигната. Но тук става нещо. Всички системи са...“

– Майната им на системите. Спуска се надолу!

Препускащата тълпа го завъртя като пумпал. Пространството се изпълни с пронизителни писъци – умопомрачителен, злокобен, вцепеняващ вой. Кофи никога не беше виждал подобно нещо, никога: пушек, примигващи алармени светлини, хора, които прегазваха други хора, изцъклени от ужас очи. Металните детектори бяха съборени, а контролните рентгенови устройства изпотрошени. Мъже в смокинги и жени в скъпи рокли изскачаха под поройния дъжд, блъскайки се един друг, препъвайки се и рухвайки върху червения килим и по мокрия паваж. Кофи зърна някакви проблясъци върху стъпалата пред музея – отначало съвсем малко, но все повече и повече.

Той изрева по радиото:

– Гарсия, предупреди полицаите отвън. Да възстановят реда, да изгонят репортерите оттам. И вдигнете тази врата – веднага!

– Опитват се, сър, но всички системи отказват. Губим контрол. Охранителните врати се спускат независимо от командите, а не могат да активират системата за безопасност при извънредна ситуация. Включват се всички алармени системи...

Някакъв мъж едва не събори Кофи и в същия миг се чу крясъкът на Гарсия: „Сър! Тотален срив в системата!“

– Къде е шибаната им резервна система?

Промръкна се малко встрани, но се озова притиснат към стената. Нямаше начин да се промръкне през обезумялата тълпа. Вратата вече се

беше спуснала до половина.

– Дай ми техника! Трябва ми ръчния шифър!

Осветлението потрепна за трети път и угасна. Ротондата потъна в непрогледен мрак. Над кръсъщите се извисяваше зловещият тътен на неумолимо спускащата се врата.

Пендергаст опипа с ръка грубата каменна стена на задънения коридор, почуквайки лекичко тук-там с кокалчетата си. Мазилката се ронеше на лоспи, а електрическата крушка на тавана беше счупена.

Отвори чантата си и извади жълтия предмет – миньорска каска. Нагласи я внимателно на главата си и включи прожектора. Наклони глава и зашари с мощния лъч по стената пред себе си. След това измъкна изпомачканите чертежи и насочи светлината към тях. Направи няколко крачки назад, брейки стъпалата. След това извади сгъваемо ножче от джоба си, постави върха му върху мазилката и завъртя леко острието. Откърти парче мазилка с големината на чиния и отдолу се показа очертания на старинен вход.

Пендергаст надраска нещо в бележника си, излезе от задънената ниша и тръгна по коридора, като шепнешком броеше крачките си. Спря пред друга стена с напукана мазилка. Удари рязко стената и мазилката рухна с трясък сред облак от бял прах. Лъчът на прожектора освети разположен ниско върху стената стар панел.

Натисна го преценяващо. Беше здрав. Ритна го с все сила и той се отвори със стържещ звук. Към отвора на подземие отдолу зейна стръмен тесен тунел. Един етаж под него се процеждаше мастиленогъмна водна струйка.

Пендергаст нагласи панела обратно на мястото му, отбеляза нещо върху скицата и продължи нататък.

„Пендергаст! – достигна слаб вик до слуха му. – Аз съм доктор Фрок. Чувате ли ме?“

Агентът спря на място, сключил вежди от изненада. Отвори уста, за да отговори, но се вцепени. Долови странна миризма във въздуха. Остави отворената си чанта на пода, вмъкна се в някакво хранилище, заключи вратата и изключи прожектора.

По средата на вратата имаше замърсено и напукано стъкло прозорче с метални нишки. Бръкна в джоба си, извади носна кърпа, изплю се, за да я навлажни, избърса прозорчето и надникна през него.

В долния край на полезрението му се появи нещо огромно и тъмно.

До слуха му достигна някакво сумтене, напомнящо тежко и учестено дишане на задъхан кон. Миризмата стана по-силна. В сумрака Пендергаст различи мускулести плещи, обрасли с груба черна козина.

Притаил дъх, агентът посегна бавно под якето си и извади пистолета. В тъмнината напипа с пръст барабана, проверявайки заредените гнезда на патронника. След това стисна оръжието с две ръце, насочи го към вратата и заотстъпва заднишком. Щом се отдалечи от прозорчето, силуетът изчезна от полезрението му. Нямаше никакво съмнение, че все още е отвън.

Чу лек удар по вратата, последван от тихо драскане. Пендергаст стисна още по-силно пистолета и забеляза – или му се стори, че забелязва – как дръжката помръдва. Заключена или не, паянтовата врата нямаше да спре онова, което беше отвън. Последва нов тъп удар и се възцари тишина.

Пендергаст надникна за миг през прозореца. Не видя нищо. Хвана пистолета с една ръка, а другата опря върху вратата. Преброи до пет, отключи вратата, блъсна я, изскочи в средата на коридора и се втурна към завоя. В дъното на коридора мрачният силует спря пред друга врата. Дори на мъждукащата светлина личаха мощните плавни движения на четириногото. Въпреки цялата си сдържаност агентът едва не извика от изумление, като видя как създаването хвана с нокти дръжката на вратата. Осветлението в коридора помръкна и отново се усили. Пендергаст прилекна на едно коляно, зае позиция за стрелба и се прицели. Осветлението отново помръкна. Видя създаването да прикляква на задните си крака, след което се надигна и се извърна към него. Пендергаст се прицели в едната страна на главата, издиша и бавно натисна спусъка.

Едновременно с изтрещелия мощен гръм и блясъка на светкавицата Пендергаст отпусна ръка, за да омекоти „ритането“. За част от секундата зърна появилата се бяла ивица върху черепа на звяра. Миг по-късно създаването изчезна зад далечния ъгъл и коридорът опустя.

Пендергаст разбра какво се беше случило. Беше виждал подобна бяла ивица по време на лов на мечка: куршумът беше рикоширал от черепа, откъсвайки парче кожа с козината и оголвайки костта. Перфектно насоченият куршум 45-и калибър с покритие от сплав на хром беше отсочил от черепа на създаването като сдъвкано хартиено топче. Пендергаст рухна напред, изпускайки пистолета си на пода. В този момент осветлението отново потрепна и угасна.

Застанал до масите с ордьоврите, Смитбек се наслаждаваше на гледката на изправения и жестикулиращ пред микрофона Райт, чийто глас бумтеше от близкия високоговорител. Смитбек изобщо не го слушаше, безрадостно уверен, че по-късно Рикман ще го снабди с разпечатката на речта му. Тълпата от половин час се блъскаше да нахлуе в изложбените зали след края на речта му. Но Смитбек си стоеше на мястото, без да прояви какъвто и да било интерес. Огледа отново масата, чудейки се дали да изяде една тлъста скарида или блина au caviar.¹²

Лапна една палачинка – всъщност пет – и задъвка. Забеляза, че хайверът е сив и неосолен – наистина от есетра, а не фалшификата, който обикновено пробутваха по приеми и всевъзможни други събития.

Все пак изчисти и една скарида, след това втора, последвани от пълна лъжица овкусени с лимонов сок дребни рибки, три намазани с хайвер от треска бисквити с подправки и лимон, няколко тънки филийки студено пушено говеждо, никакъв бифтек тартар – благодаря много, – но задължително две парченца уни суши... Огледа сервираните една до друга чинии с деликатеси, подредени в дълга поне петнайсет метра редица. Не беше виждал подобни неща и нямаше намерение да пропусне нито едно от тях.

Неочаквано оркестърът нещо се разколеба и в същия момент нечий лакът се заби в ребрата му.

Смитбек се обърна да направи забележка на досадника и в следващия миг се озова сред хаоса на блъскаща се, стенеща, крещяща тълпа. Изблъскаха го към масата, той се опита да запази равновесие, но се подхлъзна и падна и се изтърколи под нея. Свит на пода, наблюдаваше препускащите покрай него крака. Пространството се изпълни с писъци и отвратителната суматоха на блъскащи се едно в друго човешки тела. До ушите му достигаха откъслечни изкрещяни думи: „... труп!“, „... убийство!“ Пак ли се беше развихрил убиецът? Насред многохилядната тълпа? Не беше възможно!

Нечий женска обувка от черен филц със заплашително остър ток отскочи под масата и спря пред носа му. Блъсна я с отвращение, забеляза, че все още стиска парче скарида в ръката си, и го напъха в устата си. Каквото и да се беше случило, събитията се развиваха мълниеносно. Не беше за вярване колко светкавично може да обезумее една тълпа!

12. С хайвер (фр.). – Б.пр.

Масата се разтресе и се отмести и Смитбек видя едно огромно плато да се изгърсва от ръба ѝ. На всички страни се разлетяха бисквити и хапки камамбер. Сграбчи изпопадалите върху ризата му бисквити и парчета сирене и ги налага. На двацет сантиметра от лицето му десетки подметки тъпчеха и размазваха голямо парче баница с риба. Още едно плато се стовари с трясък и сивкавата каша на хайвера се размаза по пода.

Осветлението помръкна. Смитбек светкавично напъха дебел резен камамбер в устата си и започна да дъвче, давайки си сметка, че се тъпче като невидял в момент, когато най-колосалното събитие, на което беше присъствал някога, му се сервира като върху сребърен поднос. Претършува джобовите си за портативния касетофон. Осветлението помръкна и пак се засили.

Смитбек започна да говори припряно, прилепил касетофона до устата си, надявайки се, че гласът му ще превъзмогне оглушителния рев на тълпата. Това беше невероятен шанс. По дяволите Рикман! Всички ще се бият за тази история. Надяваше се, че ако присъстват други журналисти, в момента са се втурнали като обезумели да се измъкнат.

Осветлението отново потрепна.

Сто хиляди в аванс, нито цент по-малко! Беше в центъра на събитието от самото начало. Никой не можеше да конкурира шанса му.

Осветлението потрепна за трети път и угасна.

– Копелета! – изрева Смитбек. – Някой да запали осветлението!

Марго избута количката зад поредния завой и спря да изчака Фрок отново да извика Пендергаст. Гласът му отекна самотно.

– Почва да става безсмислено – възкликна с раздражение Фрок. – В сектора има няколко огромни хранилища. Може да е в някое от тях и да не ни чува. Да проверим няколко. Това е единственото, което ни остава. – Той изпъшка, докато бъркаше в джоба на самото си. – Никога не се разделям с това – добави той и ѝ подаде един сериен ключ за уредници.

Марго отключи първата врата и надникна в сумрака.

– Господин Пендергаст? – подвикна тя.

В мрака проблясваха подредени по рафтовете огромни кости. От парче скала върху една дървена платформа близо до вратата стърчеше голям колкото фолксваген череп на динозавър с проблясващи черни зъби.

– Следващата! – каза Фрок.

Осветлението помръкна.

И в следващото хранилище не последва отговор.

– Още един опит – настоя Фрок. – Ей там, в дъното на коридора.

Марго спря пред посочената врата с табела „ПЛЕИСТОЦЕН 12Б“ и забележа в дъното на коридора водещ към стълбище изход. Докато отваряше вратата на хранилището, осветлението потрепна за втори път.

– Това е... – започна тя.

В тесния коридор отекна оглушителен гръм. Марго се огледа с разтуптяно сърце, опитвайки се да определи посоката, от която беше дошъл – по всяка вероятност иззад един завой, до който все още не бяха стигнали.

В този момент осветлението угасна.

– Ако изчакаме малко – обади се Фрок, – ще се включи аварийната система.

Единствено едва доловимият тътен из сградата нарушаваше тишината. Секундите се изнизиха в минута... две минути...

Неочаквано Марго долови странна миризма, смрадлива и зловонна. Изхлипа отчаяно, припомняйки си къде я беше усещала преди това: сред мрака на изложбата.

– Усещате ли? – прошепна тя.

– Да – промълви Фрок. – Влез вътре и заключи вратата.

Задъхана, Марго заопипва слепешком рамката на вратата.

Нададе слаб вик, усещайки, че миризмата става все по-задушлива.

– Доктор Фрок? Можете ли да проследите посоката на гласа ми?

– Нямаме време – отвърна той шепнешком. – Моля те, забрави за мен и влез вътре.

– Не – каза Марго. – Приближете се бавно насам.

Тя чу скрибуцането на количката. Вонята стана непоносима – като смес от гниещо тресавище и затоплен суров хамбургер. Марго долови нечие влажно дихание.

– Съвсем близо съм – прошепна тя на Фрок. – Моля ви, по-бързо.

Мракът беше непрогледен, задушаваш. Притисна се към рамката на вратата, превъзможвайки желанието си да побегне.

Колелата изтрополяха в катранения мрак и количката се блъсна леко в крака ѝ. Тя сграбчи дръжките и изтегли Фрок вътре. Извърна се, тресна вратата, заключи и рухна на пода, разтърсвана от безмълвно ридание.

Нещо започна да драска по вратата, отначало едва-едва, после по-силно и настървено. Марго се дръпна назад и удари рамото си в рамката

на количката. Фрок стисна лекичко ръката ѝ в мрака.

48

Д'Агоста се понадигна сред натрошените стъкла и грабна радиостанцията, поглеждайки към отдалечаващите се гърбове на последните посетители, чиито писъци и викове постепенно заглъхваха.

– Лейтенант?

Бейли, един от полицаите, се изправи изпод друга строшена витрина. В залата цареше пълен безпорядък: изпотрошени и пръснати по пода експонати, строшени стъкла, обувки, дамски чанти, парчета от дрехи. Всички бяха напуснали помещението, освен Д'Агоста, Бейли и трупа. Д'Агоста огледа бегло обезглавеното тяло, зейналите върху гърдите рани, втвърдените от засъхналата кръв дрехи, изтърбушените като на препарирано животно вътрешности. Смъртта беше настъпила преди доста време. Извърна поглед, но след миг отново погледна трупа. Беше облечен в полицейска униформа.

– Бейли! – извика той. – Това е полицаи! Кой е?

Бейли се приближи пребледнял.

– Трудно ми е да кажа. Струва ми се, че Фред Борегард имаше такъв голям стар пръстен от Академията.

– Мамка му! – тихичко изруга Д'Агоста.

Бейли се наведе и погледна номера на значката.

– Борегард е, лейтенант.

– Господи! – изпъшка Д'Агоста и се изправи. – Той не беше ли на четирийсет и осма?

– Точно така. Последният му караул беше в сряда следобед.

– Значи е тук от... – Д'Агоста изохка. Лицето му се навъси. – Този кретен Кофи не разреши да огледаме изложбата. Ще му отворя нова дупка на гъза.

Бейли му помогна да се изправи.

– Ранен сте.

– После ще ме превържат – отсеке Д'Агоста. – Къде е Макнит?

– Не знам. Видях как го отнесе тълпата.

Изад ъгъла изникна Иполито. Говореше по радиостанцията си. Д'Агоста изпита известно уважение към директора по сигурността. „Може и да не е много свестен, но не се скатава, когато стане напечено.“

Осветлението помръкна.

– В Небесната зала е избухнала паника – каза Иполито, залепил станцията до ухото си. – Съобщават, че аварийната врата се спуска.

– Пълни идиоти! Това е единственият изход! – Д'Агоста вдигна своята радиостанция. – Уолдън! Чуваш ли ме? Какво става?

„Абсолютен хаос, сър! Макнит току-що се измъкна от изложбата. Доста е пострадал. Намираме се до изхода на изложбата и се опитваме да удържим тълпата, но без успех. Тъпчат се един друг, лейтенант.“

Осветлението помръкна за втори път.

– Уолдън, аварийната врата на ротондата спуска ли се?

„Само секунда – чу се бръмчене. – Да, мамка му! До половината е спусната и продължава да пада! Народът се е струпал като стадо точно под вратата – много народ ще бъде премазан...“

Неочаквано изложбената зала потъна в непрогледен мрак. Нещо тежко се строполи на земята, заглушавайки виковете и писъците.

Д'Агоста извади фенерчето си.

– Иполито, нали можеш да вдигнеш вратата с ръчната аварийна система?

– Точно така. Поддържащата система ще задейства всеки момент.

– Не можем да чакаме дотогава, да вървим там. И внимавайте, за Бога!

Запристъпваха предпазливо към изхода на изложбата. Най-отпред вървеше Иполито, заобикаляйки изпотрошени стъкла, рухнали дървени каси и всевъзможни боклуци. Навсякъде се търкаляха парчета от безценни допреди малко експонати. Като наближиха Небесната зала, писъците и виковете се засилиха.

Застанал зад Иполито, Д'Агоста не виждаше нищо в плътния мрак. Дори тържествените свещи се бяха стопили. Иполито шареше с лъча на фенерчето си към изхода. „Защо не продължава напред?“ – учуди се с раздражение Д'Агоста. Иполито неочаквано се дръпна назад и повърна. Фенерчето му падна на пода и се търкулна в мрака.

– Какво има, по дяволите? – извика Д'Агоста и двамата с Бейли се втурнаха напред.

В следващия миг замръзна на мястото си.

Огромната зала тънеше в безпорядък. Гледката, която лъчът на фенерчето разкри, му напомняше снимки от земетресения, които беше виждал във вестниците. Платформата беше строшена на няколко части, а трибуната беше превърната на трески. Подиумът за оркестъра беше пуст, покрит със съборени столове и струпани на купчини изпотрошени инструменти. По пода се въргаляха блюда с храна, дрехи, брошури,

съборени бамбукови дървета и изпотъпкани орхидеи, прегазени и размазани от хиляди подметки.

Д'Агоста насоча лъча на фенерчето към изхода от изложбата. Огромната дървена стена беше превърната в гигантски отломки. Притиснати под сложно гравираните колони стърчаха неподвижни ръце и крака.

Бейли се върна запъхтян.

– Най-малко осем души са премазани, лейтенант. Мисля, че нито един не е оцелял.

– Има ли наши? – попита Д'Агоста.

– Боя се, че да. Вероятно Макнит и Уолдън, както и един от цивилните. Зърнах двама-трима в униформи на пазачи и трима посетители, струва ми се.

– Всички ли са мъртви? Всички без изключение?

– Доколкото мога да преценя. Не мога да помръдна колоните.

– Мамка му!

Д'Агоста извърна поглед и разтърка чело. В залата отекна мощен тътен.

– Това е аварийната врата – промълви Иполито, бършейки уста, и се стовари на колене. – О, не! Мартин... Господи, не мога да повярвам! – Той вдигна очи към Д'Агоста. – Мартин охраняваше задното стълбище. Сигурно е дошъл да помогне за усмиряването на тълпата. Беше един от най-добрите ми служители...

Д'Агоста се запромъква покрай повалените колони и продължи навътре в залата, заобикаляйки прекатурените маси и потрошени столове. Кръвотечението от ръката му продължаваше. Забеляза още няколко пръснати по пода неподвижни тела, но не можа да разбере дали са живи или мъртви. Чу писъци в дъното на залата и насочи лъча на фенерчето си натам. Струпалите се пред плътно спуснатата аварийна врата хора блъскаха по металната повърхност и крещяха. Осветени от лъча на фенерчето, няколко души се извърнаха към Д'Агоста.

Той се втурна към групата, без да обръща внимание на писукащата радиостанция.

– Всички да се успокоят и да се дръпнат встрани! Аз съм лейтенант Д'Агоста от полицията на Ню Йорк Сити.

Тълпата попритихна и Д'Агоста извика на Иполито да се приближи. Оглеждайки групата, разпозна директора Райт, организатора на целия този фарс Ян Кътбърт, онази Рикман, която също беше от важните клечки – в основната си част първите четирийсетина души, влезли в

изложбата. Първи влезли, последни излезли.

– Изслушайте ме! – извика Д'Агоста. – Директорът по сигурността сега ще вдигне аварийната врата. Моля всички да се дръпнат назад.

Тълпата отстъпи и Д'Агоста неволно изпъшка. Под тежката метална врата стърчаха няколко крайника. Подът беше подгизнал от кръв. Единият крайник леко потрепваше и той долови слабо стенание от другата страна на вратата.

– Милостиви Боже! – прошепна той. – Иполито, вдигни тази проклетия.

– Насочете светлината насам.

Иполито посочи малко табло встрани от вратата, приведе се и натисна няколко бутона.

Зачакаха.

Иполито изглеждаше озадачен.

– Не мога да разбера...

Отново натисна бутоните – този път по-бавно.

– Няма електричество – каза Д'Агоста.

– Не би трябвало да има значение – отвърна Иполито, натискайки като обезумял бутоните за трети път. – Системата има много защиты.

Тълпата започна да мърмори.

– В капан сме! – изкрещя някакъв мъж.

Д'Агоста насочи светлината към множеството.

– Само запазете спокойствие. Откритата жертва е мъртва от два дни. Разбирате ли? Два дни. Убиецът отдавна е напуснал.

– Откъде знаеш? – извика същият мъж.

– Млъкни и ме чуй – отвърна Д'Агоста. – Ще измъкнем всички навън. Ако не успеем да отворим вратата отвътре, ще го направят отвън. Може да отнеме няколко минути. През това време искам да се отдалечите от вратата, да се съберете на едно място, да намерите здрави столове и да седнете. Разбрано? Тук не можете да помогнете с нищо.

Райт пристъпи в осветеното пространство.

– Вижте какво, полицаи – каза той, – трябва да излезем оттук. Иполито, отвори вратата, за Бога!

– Един момент! – отвърна рязко Д'Агоста. – Доктор Райт, моля ви да се върнете в групата. – Той огледа едно по едно ужасените лица. – Има ли лекар между вас?

Не последва отговор.

– Медицински сестри? Санитари?

– Имам известна представа от оказване на първа помощ – обади се

някой.

– Чудесно. Господин...

– Артър Паунд.

– Паунд. Вземете един-двама доброволци да ви помогнат. Има няколко премазани. Бих искал да разбера колко са и в какво състояние. Един от моите хора до входа на изложбата, казва се Бейли, ще ви помогне. Той има фенерче. Трябва ни и доброволец, за да съберем свещи.

От сумрака пристъпи млад, дълъг като върлина мъж в изпомачкан смокинг. Престана да дъвче и преглътна.

– Аз ще помогна – каза той.

– Име?

– Смитбек.

– Чудесно, Смитбек. Имаш ли кибрит?

– Разбира се.

Кметът също пристъпи напред. Лицето му беше оплескано с кръв, а под едното му око имаше голям морав оток.

– Нека помогна – промълви той, Д'Агоста го погледна изненадан.

– Кмете Харпър! Май не е зле да се погрижите за всички. Успокойте ги.

– Разбира се, лейтенант.

Радиостанцията му отново запищя и той я грабна.

„Д'Агоста, тук Кофи. Д'Агоста, чуваш ли ме? Какво става там, по дяволите? Докладвай!“

Д'Агоста заговори с раздразнение:

– Слушай, няма да повтарям сто пъти. Има най-малко осем мъртви, може и повече, и неопределен брой ранени. Предполагам, че знаеш за затиснатите под вратата. Иполито не може да отвори проклетата врата. Тук има трийсет-четирийсет души. Включително Райт и кметът.

„Кметът! Мамка му! Слушай, Д'Агоста, системата тотално блокира. Ръчното устройство не се задейства и от тази страна. Ще извикам екип с ацетиленова горелка, за да ви измъкнем. Може да отнеме повече време. Тази врата е яка като на банков трезор. Кметът добре ли е?“

– Добре е. Къде е Пендергаст?

„Нямам представа.“

– Кой друг е затворен в периметъра?

„Още не знам – отвърна Кофи. – В момента ми докладват. Би трябвало да има хора в компютърната зала и в командния пункт – Гарсия и още няколко. Може би има хора и по другите етажи. Тук има няколко цивилни и пазачи. Тълпата ги изтласка. Някои са в тежко състояние.

Какво, по дяволите, стана в изложбата, Д'Агоста?''

– Откриха трупа на един от моите хора върху една от витрините. Изкормен – също като предишните. – Той замълча и добави с горчивина: – Ако беше ме оставил да огледам, нямаше да се случи нищо.

Радиото изписука и млъкна.

– Паунд! – извика Д'Агоста. – В какво състояние са пострадалите?

– Един е жив, но е в тежко състояние – отговори Паунд, приклепнал до едно неподвижно тяло. – Останалите са мъртви. Стъпкани. Може би един-два инфаркта, но не съм съвсем сигурен.

– Направи каквото можеш за живия – каза Д'Агоста.

Радиото забръмча.

„Лейтенант Д'Агоста? – прозвуча хрипящ глас. – Обажда се Гарсия от командния пункт, сър. Имаме...“

Гласът изчезна сред взрив от смущения.

– Гарсия! Гарсия! Какво става? – изкрещя Д'Агоста.

„Съжалявам, сър, батериите на мобилния предавател са слаби. Имаме връзка с Пендергаст. Свързвам ви с него.“

„Винсент“ – чу се познатият провлечен говор.

– Пендергаст! Къде си?

„В подземие, сектор два-сет и девет. Разбрах, че е прекъснало осветлението в целия музей и че сте заключени във втора клетка. Боя се, че и аз имам лоши новини. Би ли се изтеглил встрани, за да говорим по-спокойно?“

Д'Агоста се отдалечи от тълпата.

– Какво има? – попита тихо той.

„Винсент, слушай внимателно. Тук долу има нещо. Не знам какво е точно, но е огромно и мисля, че не е човек.“

– Пендергаст, не се шегувай. Не и сега.

„Говоря абсолютно сериозно. Всъщност лошата новина е, че може би е тръгнало към вас.“

– Какво искаш да кажеш? Що за животно е?

„Ще разбереш, като се приближи. Не може да не доловиш миризмата. С какви оръжия разполагате?“

– Чакай да помисля. Три дванайсети калибър, два-три служебни пистолета и два заредени с капсули. И още няколко вехтории, може би.

„Забрави за капсулите. Сега слушай. Разговорът ще е кратък. Изведи всички оттам. Нещото мина покрай мен точно преди да угасне осветлението. Видях го през прозорчето на едно от хранилищата и ми се стори доста едро. Придвижва се на четири крака. Стрелях два пъти срещу

него, но то се изтегли по едно стълбище в дъното на коридора. Имам няколко стари чертежа при себе си и ги проверих. Знаеш ли къде извежда стълбището?“

– Не – отвърна Д'Агоста.

„Извежда на всеки втори етаж. Води и надолу под подземията, но едва ли би се спуснало надолу. Има изход на четвъртия етаж и друг зад Небесната зала. Намира се в служебната зона зад платформата.“

– Пендергаст, и без това имам куп проблеми. Какво точно искаш да направим, по дяволите?

„Бих накарал хората ти – всички, които имат автоматични пушки – да заемат позиции край вратата. Ако тази твар влезе оттам, нека си го получи. Вече може и да е минало, не съм сигурен. Винсент, улучих го с четиридесет и пети калибър с метално покритие, но само го одраска.“

Ако го беше казал някой друг, Д'Агоста щеше да си помисли, че си прави майтап с него или е побъркан.

– Разбрах – отговори той. – Преди колко време се случи това?

„Видях го преди няколко минути, точно преди да спре тока. Стрелях веднъж и го проследих по коридора след угасването на осветлението. Стрелях втори път, но светлината ми не беше стабилна и не улучих. Току-що ходих отново да огледам. Коридорът е задънен и съществува е изчезнало. Единственият изход е стълбището към вас или, ако имате късмет, е излязло на друг етаж. Само знам, че не се е върнало тук.“

Д'Агоста преглътна.

„Ако можеш да стигнеш безопасно до мен, направи го. Ще се срещнем тук долу. Тези чертежи като че ли показват как можем да се измъкнем. Ще разговаряме пак, когато си на по-сигурно място. Разбра ли ме?“

– Да – отговори Д'Агоста.

„Винсент? Има и още нещо.“

– Казвай.

„Тази твар може да отваря и затваря врати.“

Д'Агоста напъха радиото в калъфа, облиза устните си и погледна към тълпата. Повечето седяха умърлушени на пода, а няколко души се опитваха да запалят събраните от дангалака свещи.

Д'Агоста заговори колкото му беше възможно по-спокойно.

– Всички да дойдат насам и да насядат край стената. Изгасете свещите.

– И защо? – извика някой.

Д'Агоста позна гласа на Райт.

– Спокойно. Направете каквото казвам. Ти там, как беше...

Смитбек, остави това и ела насам.

Докато шареше с лъча на фенерчето си из залата, някой се разбърбори по радиостанцията. Отдалечените кътчета тънеха в плътен мрак, който сякаш изсмукваше светлинката на фенерчето му. В централната част до един неподвижен силует потрепваха няколко свещи. Паунд и още някой се бяха надвесили над него.

– Паунд! – викна Д'Агоста. – И двамата изгасете свещите и се върнете!

– Още е жив...

– Връщайте се веднага! – Той се извърна към тълпата, която се спотайваше зад него. – Никой да не се движи и да не говори. Бейли и Иполито, вземете автоматичните пушки и ме последвайте.

– Чухте ли го? Защо са им пушките? – извика Райт.

Д'Агоста чу гласа на Кофи и рязко изключи станцията. Пристъпвайки предпазливо и шарейки с фенерчетата из мрака пред себе си, групичката се приближи към средата на залата. Д'Агоста заопипва стената с лъча си, намери сервизното помещение и тъмните контури на вратата към стълбището. Беше затворена. Стори му се, че долавя странна миризма във въздуха: на тръпчиво и гнило. Не можа да се ориентира откъде идва. Вонеше цялата зала. Сигурно половината посетители се бяха изпуснали в суматохата при угасването на осветлението.

Той поведе към сервизното помещение, след това се спря.

– Според Пендергаст има някаква твар, животно... Нищо чудно да е на стълбището – прошепна той.

– Според Пендергаст – тихо подхвърли с насмешка Иполито.

– Престани с тези глупости, Иполито. Слушайте внимателно. Няма да стоим и да чакаме в тъмното. Действаме организирано и светкавично. Разбрано? Едно по едно. Махнете предпазителите, патроните в гнездата. Бейли, отваряш вратата и осветяваш – бързо. Иполито, ти покриваш стълбището нагоре, а аз надолу. Ако видите човек, искате да се идентифицира и стреляте, ако не го направи. Ако зърнете друго, моментално стреляте. Действаме по мой сигнал.

Д'Агоста изключи фенерчето си, напъха го в джоба си и стисна здраво пушката. След това кимна на Бейли да насочи лъча на фенерчето си към вратата. Затвори очи и измърмори кратка молитва в мрака. Накрая подаде сигнал.

Иполито се придвижи от едната страна на вратата, а Бейли я отвори с рязко движение. Д'Агоста и Иполито изскочиха навън, а Бейли зад тях, обхождайки мрака с лъча на фенерчето си в полукръг.

На стълбището ги блъсна ужасяваща воня. Д'Агоста се спусна няколко крачки в тъмното надолу, но долови някакво движение над себе си и чу зловещо, гърлено ръмжене, от което му се подкосиха краката. След това чу глух шляпаш звук, сякаш някой запокити мокра хавлиена кърпа на пода. Някакви влажни пръски изпляскаха по стената до него и полепнаха като храчки по лицето му. Завъртя се и стреля срещу нещо едро и тъмно. Лъчът на фенерчето подскачаше.

– Мамка му! – изрева Бейли.

– Бейли! Не го пускай да влезе в залата!

Продължи да стреля отново и отново нагоре и надолу по стълбището, докато куршумите му свършиха. Парливата миризма на барут се смеси с отвратителната воня, а от Небесната зала се понесоха оглушителни писъци.

Д'Агоста хукна нагоре по стълбището, препъна се в нещо и се втурна в залата.

– Бейли, къде е то? – изрева той, докато пълнеше с нови патрони пушката си, временно заслепен от блясъка от стрелбата.

– Не знам! – извика Бейли. – Нищо не виждам!

– Надолу ли слезе или се вмъкна в залата?

„Два куршума, три...“

– Не знам! Нищо не знам!

Д'Агоста извади фенерчето и насочи светлината към Бейли. Полицията беше оплескан с кръв от горе до долу. От косата над веждите му висяха парчета плът. Той разтърка очи. Вонята беше непоносима.

– Добре съм – увери го Бейли. – Тази гадост се стовари върху лицето ми и не виждам нищо.

Д'Агоста огледа залата, обхождайки я с лъча на фенерчето си, притиснал пушката върху бедрото си. Скупчилите се до стената хора го гледаха ужасени. Насочи лъча обратно към стълбището и видя Иполито – или по-точно онова, което беше останало от него – проснат малко над площадката, а от изтърбушените му вътрешности шуртеше кръв.

Нещото ги беше очаквало няколко стъпала над площадката. „Но къде, по дяволите, е в момента?“ Зашари като обезумял с лъча на фенерчето из залата. Беше изчезнало – в огромното пространство не помръдваше нищо.

Не. В средата на залата нещо се раздвижи. Светлината почти не достигаше дотам, но Д'Агоста забеляза надвесен над ранения мъж огромен тъмен силует, който извършваше странни резки движения. Чуха се човешки стенания, после някакво хрущене, последвано от тишина.

Д'Агоста мушна фенерчето под мишница, вдигна пушката, прицели се и натисна спусъка.

Блесна светкавица и изтрещя изстрел. Чу писъци откъм групичката. Още два изстрела и патронникът отново беше празен.

Бръкна за нови патрони, но се бяха свършили, пусна пушката и извади служебния си пистолет.

– Бейли! – изрева Д'Агоста. – Иди при тях и се пригответе за изтегляне.

Насочи лъча, но силуетът беше изчезнал. Запристъпва предпазливо към тялото и на три метра от него зърна точно това, което не би искал да види: строщения череп и разплискания по пода мозък. Към изложбата отвеждаше кървава следа. Беше се втурнало навътре, за да избяга от изстрелите. Нямаше да остане дълго там.

Д'Агоста хукна покрай колоните и блъсна тежката дървена врата към изложбената зала. Вратата се отвори и той препусна към отсрещната стена. Долови някакви звуци – припряно тежко топуркане. Затвори вратата с трясък и чу секретната брава да изщраква. Вратата се разтресе от мощни тласъци.

– Бейли! – изкрещя той. – Свали всички по стълбището!

Блъскането се засили и Д'Агоста неволно отстъпи. Дървото започна да се разцепва.

Насочи пистолета към вратата и чу писъци и викове зад гърба си. Бяха видели Иполито. Чу гласа на Бейли, който се караше с Райт. Вратата се разтресе и в основата ѝ зейна огромен процеп.

Д'Агоста изтича през залата към групата.

– Слизайте по стълбището – веднага! Не се обръщайте назад!

– Не – изпищя Райт, който беше препречил стълбището. – Погледнете Иполито! Не слизам надолу!

– Там има изход! – викна Д'Агоста.

– Не, няма. Но през изложбата и...

– В изложбата има нещо! – изрева Д'Агоста. – Тръгвайте веднага!

Бейли насила избута Райт встрани и започна да блъска през вратата хората, които надаваха писъци, препъвайки се в трупа на Иполито. „Поне кметът запазва самообладание – помисли си Д'Агоста. – Сигурно е преживял и по-тежки моменти на последната си пресконференция.“

– Няма да сляза надолу! – изкрещя Райт. – Кътбърт, Лавиния, чуйте ме. Подземието е смъртоносен капан. Знаем го. Ще се качим нагоре, можем да се скрием на четвъртия етаж и да се върнем, когато съществото се махне.

Хората вече бяха излезли през вратата и се препъваха надолу по стъпалата. Д'Агоста чу, че вратата продължава да се разцепва. Спря за момент. Под него имаше трийсетина души, а трима на площадката още се колебаеха.

– Това е последната ви възможност да тръгнете с нас – каза той.

– Тръгваме с доктор Райт – отвърна Рикман.

На смътната светлина на фенерчето изопнатото и ужасено лице на Лавиния приличаше на призрочно привидение.

Без да добави нищо, Д'Агоста се обърна и се спусна след групата. Докато тичаше надолу, до ушите му достигаха отчаяните викове на Райт да се качат нагоре по стълбището.

49

Кофи стоеше в преддверието зад високия свод на западния вход на музея, забил втренчен поглед в сложно украсените с бронз стъклени крила на вратата, шибани от мощните струи на дъжда. Не спираше да крещи по радиостанцията, но Д'Агоста не отговаряше. И какви бяха тези дивотии за някакво чудовище, за които съобщаваше Пендергаст? Този тип от самото начало беше твърдо решен да оплеска всичко, а прекъсването на тока явно го беше вбесило напълно. Както обикновено всички се бяха скатали и отново той трябваше да оправя цялата каша. Пред входа пристигнаха две полицейски камионетки, от които наскочаха полицаи с екипировка за извънредни ситуации и се разгърнаха на бегом, поставяйки заграждения. До слуха му достигна пронизителният вой на линейки, които се опитваха да си проправят път през задръстването от радиоколи, пожарни и коли на медиите. Наоколо се бяха пръснали тълпи от народ – хората плачеха, разговаряха, стояха под дъжда или седяха под огромния навес над входа. Някои репортери се опитваха да се проврат през кордона и завираха микрофони и камери в лицата им, преди полиците да успеят да ги избутат.

Кофи се втурна под проливния дъжд към сребристия корпус на подвижния команден пункт. Блъсна задната врата и нахълта вътре.

В помещението беше хладно и тъмно. Неколцина агенти седяха пред компютрите, а зеленикавите им лица потрепваха от светлината на екраните. Кофи грабна комплект слушалки и седна.

– Прегрупиране! – извика по командната честота той. – Целият екип на ФБР да се яви в подвижния команден пункт! – После смени

канала. – Командния пункт. Докладвай.

Чу се изтощеният и напрегнат глас на Гарсия.

„Системата все още е напълно блокирана, сър. Аварийните системи не се включват. Не могат да установят причината. Разполагаме единствено с нашите фенерчета и батериите на подвижния предавател.“

– И какво? Включете на ръчно.

„Цялата система е компютризирана, сър. Очевидно няма ръчно задействане.“

– А аварийните врати?

„Сър, при електрическия срив цялата система блокира. Предполагат, че проблемът е в хардуера. И всички аварийни врати се спуснаха.“

– Как така всички?

„Аварийните врати на петте клетки се затвориха – не само на клетка две. Целият музей е блокиран.“

– Гарсия, има ли там някой, който да е наясно със системата по безопасност?

„Вероятно Алън.“

– Дай ми го.

Последва кратка пауза.

„Том Алън.“

– Алън, какво става с ръчното задействане? Защо не работи?

„Някакъв проблем с хардуера. Аварийната система е инсталирана от японска фирма. В момента се опитваме да се свържем с техен представител, но е трудно, тъй като телефонната система е дигитална и се изключи, когато компютърът блокира. Всички линии минават през предавателя на Гарсия. Дори линиите T1 блокираха. След стрелбата по електрическото табло настъпи верижна реакция.“

– Кой е стрелял? Нищо не знам...

„Някакъв полицаи... Как се казва... Уотърс... Бил дежурен в компютърната зала, сторило му се, че чува нещо, и стрелял няколко пъти по главното електроразпределително табло.“

– Чуй ме, Алън, искам да изпратя екип, който да евакуира затворените в Небесната зала. И кметът е там, за Бога! Как можем да влезем?

„Тези врати не могат да бъдат разрязвани. Може да стане, но ще отнеме цяла вечност.“

– Какво е положението с подземие? Чух, че долу е шибана катакомба.

„Може би има места за достъп оттам, където сте вие в момента, но компютърните скици са блокирани, а и няма подробни чертежи на

зоната. Ще отнеме доста време.“

– А стените? Не можем ли пробием стените?

„Долните трегери са изключително дебели – на повечето места по един метър, а всички останали са подсилени със стоманобетон. В клетка две има прозорци само на третия и четвъртия етаж, но са препречени с метални решетки. А и повечето са прекалено тесни, за да мине човек през тях.“

– Мамка му! А покривът?

„Всички клетки са изолирани и ще бъде прекалено трудно...“

– По дяволите, Алън! Питам те за най-добрия начин да се вмъкнат вътре няколко души.

„Най-добрият начин да се влезе е през покрива – отговори Алън. – Аварийните врати на горните етажи не са толкова тежки. Клетка три се намира над Небесната зала. Това е петият етаж. Но оттам не може да се влезе – покривът е защитен заради радиографските лаборатории. Бихте могли да проникнете през покрива на четвърта клетка. В някои от потесните коридори може би ще успеете да избие с взрив аварийната врата към клетка три. Проникнете ли вътре, можете да влезете директно през тавана на Небесната зала. Има достъп към помещението за обслужване на полилея над тавана на залата. Но е на височина двайсет метра от пода.“

– Ще се свържем по-късно. Изключвам.

Той смени честотата и изкрещя:

– Иполито! Иполито, чуваш ли ме?

Какво по дяволите ставаше в залата? Превключи на честотата на Д'Агоста.

– Д'Агоста! Тук Кофи. Чуваш ли ме?

Той започна да сменя честотите като обезумял.

– Уотърс!

„Тук Уотърс, сър.“

– Какво стана, Уотърс?

„Чу се силен шум в електрозалата, сър, аз стрелях според нареждането и...“

– Няма никакво нареждане да стреляш при шум, идиот такъв!

„Съжалявам, сър. Шумът беше много силен, а се чуваха писъци и тропане от тичащи крака откъм изложбата и помислих, че...“

– За това, което си направил, си мъртъв, Уотърс. Ще те накълцам на пържолки и ще те пека на бавен огън. Имай го предвид.

„Да, сър.“

Отвън се чу някакво боботене, което премина, в рев, щом включиха един от мощните преносими генератори. Задната врата на подвижния команден пункт се отвори и влязоха няколко агенти с подгизнали от дъжда костюми.

– Останалите пристигат всеки момент, сър – каза един от тях.

– Добре. Кажи им, че след пет минути имаме извънреден кризисен инструктаж в подвижния команден пункт.

Той излезе под дъжда. Аварийни работници носеха обемисто снаряжение и жълти ацетиленови цистерни по централното стълбище на музея.

Кофи се втурна под дъжда нагоре по стъпалата и влезе в Ротондата, чийто под беше покрит с всевъзможни боклуци. До металната аварийна врата към източния вход на Небесната зала се бяха струпали няколко лекари. Кофи чу вой на трион за кости.

– Какво открихте досега? – попита той шефа на медицинския екип.

Лекарят го изгледа напрегнато над опръсканата си с кръв маска.

– Все още не знам точното състояние на ранените, но има няколко критични случая. Правим няколко ампутации на място. Мисля, че могат да бъдат спасени още няколко души, ако успеете да отворите тази врата най-много до половин час.

Кофи тръсна глава.

– Това май изобщо няма да се случи. Ще се наложи да я срежем, за да минем през нея.

– Разполагаме с няколко топлозащитни одеяла, с които можем да покрием тези хора, докато работим.

Кофи се дръпна встрани и вдигна радиостанцията.

– Д'Агоста! Иполито! Обадете се!

Изпукаха смущения.

„Тук Д'Агоста – чу се разгневен глас. – Слушай, Кофи...“

– Къде беше досега? Казах ти...

„Млъкни и слушай! Вдигаш много шум и се наложи да те изключа.

Придвижваме се към подземие. Някакво същество се разхожда на свобода из клетка две. Не се шегувам, Кофи, това наистина е някакво шибано чудовище. Уби Иполито и се скри в залата. Наложил се да се измъкнем.“

– Какво? Ти си се побъркал, Д'Агоста. Вземи се в ръце, чуваш ли ме? Изпращам хора през покрива.

„Мъртъв е, изкорми го като предишните.“

– И го е направило някакво чудовище? Добре, сигурно е така. Има

ли друг полицай с теб, Д'Агоста?

„Да, Бейли е тук.“

– Освобождавам те от задълженията ти. Дай ми Бейли.

„Да ти го начукам. Ето ти Бейли.“

– Сержант – изрева Кофи, – от този момент поемате командването.

Какво е положението?

„Господин Кофи, той е прав. Наложил се да напуснем Небесната зала. Спуснахме се по задното стълбище до сервизното помещение. Тук сме трийсетина. И кметът е с нас. Без майтап, тук наистина има нещо.“

– Стига глупости, Бейли. Ти видя ли го?

„Не съм много сигурен какво видях, но Д'Агоста го видя и – за Бога, сър! – само да бяхте видял какво стана Иполито...“

– Чуй ме, Бейли. В състояние ли си да се успокоиш и да поемеш нещата в ръцете си?

„Не, сър. Доколкото ми е известно, лейтенантът отговаря.“

– Аз ти нареждам да го направиш! – Кофи изруга гневно. – Кучият син изключи...

Грег Кавакита стоеше навън под дъжда сред какофонията от кръсъци, стонове и ругатни. Сякаш не забелязваше поройния дъжд, прилепил черната му коса върху челото, минаващите аварийни коли с оглушително пищящи сирени, паникьосаните хора, които го блъскаха, притичвайки покрай него. Повтаряше си наум отново и отново онова, което му бяха изкрещели Марго и Фрок. Направи няколко крачки, сякаш имаше намерение да се върне в музея. След това се обърна бавно, понамести подгизналия си смокинг върху тесните си рамене и замислен тръгна към мрака.

50

Марго подскочи при отекналия в коридора втори изстрел.

– Какво става? – извика тя.

Фрок стисна ръката ѝ още по-силно.

Някой притича отвън. След това под вратата присветна лъч на фенерче.

– Миризмата отслабна – прошепна тя. – Дали се е отдалечило?

– Марго – отговори тихо Фрок, – ти ми спаси живота! Рисува собствения си живот, за да ме спасиш.

Чу се тихо почукване на вратата.

– Кой е? – спокойно попита Фрок.

– Пендергаст – отвърна глас зад вратата и Марго се втурна да отвори.

Агентът стоеше отвън с огромен пистолет в едната ръка и изпомачкани чертежи в другата. Добре ушитият му леко измачкан костюм контрастираше с изпоцапаното му лице. Влезе и затвори вратата зад себе си.

– Радвам се да ви видя в безопасност и невредими – каза той, насочвайки лъча на фенерчето към двамата.

– Едва ли се радвате повече от нас! – извика Фрок. – Слязохме да търсим вас. Вие ли стреляхте?

– Да – отговори Пендергаст. – Предполагам, че вие викахте името ми?

– Значи ме чухте все пак? – възкликна Фрок. – Затова ли ни потърсихте тук?

Пендергаст тръсна глава.

– Не.

Той подаде фенерчето на Марго и започна да разгъва чертежите. Марго забеляза, че са изпъстрени с надраскани на ръка бележки.

– Нюйоркското общество на историците няма да е твърде доволно, че съм си позволил да разполагам с неговата собственост – каза агентът.

– Пендергаст – прошепна Фрок, – двамата с Марго установихме какво точно представлява убиецът. Трябва да чуете това. Не е нито човек, нито животно, което познаваме. Нека да ви обясня.

Пендергаст го погледна.

– Не е нужно да ме убеждавате, доктор Фрок.

Фрок премигна.

– Не е нужно? И ще го направите? Ще ни съдействате да спрем откриването на изложбата и да бъдат изведени хората от музея, така ли?

– Вече е много късно – отговори Пендергаст. – Поддържам връзка по радиостанцията с лейтенант Д'Агоста и останалите. Токът е спрял не само в подземие, но и в целия музей. Защитната система е блокирала и аварийните врати са спуснати.

– Искате да кажете... – възкликна Марго.

– Искам да кажа, че музеят е изолиран на пет отделни клетки. Ние се намираме в клетка две, както и хората в Небесната зала. И съществото.

– Какво се е случило? – попита Фрок.

– Възникнала е паника още преди спирането на тока и затварянето

на вратите. Открили са труп на полицай в изложбата. Повечето посетители са успели да се измъкнат, но трийсет-четирийсет са били блокирани в Небесната зала. Той се усмихна унило. – Преди няколко часа бях в изложбата. Искях да погледна статуетката Мбун, за която споменахте. Ако бях излязъл през залата, вместо през централната врата, вероятно щях да открия трупа и да предотвратя всичко това. Все пак успях да огледам статуетката, доктор Фрок. Напълно съответства на оригинала. Казва ви го човек, който го е видял със собствените си очи.

Фрок го погледна опулен.

– Видяхте ли го? – успя само да прошепне той.

– Да. Именно по него стрелях. Бях зад ъгъла, когато чух да ме викате. След това долових ужасна миризма. Вмъкнах се в някакво помещение и го видях да минава. Излязох и стрелях, но само одрасках черепа му. В този момент токът угасна. Тръгнах след него и когато стигнах до ъгъла, видях как хвана дръжката на тази врата. – Пендергаст отвори ба-рабана на пистолета и извади два патрона. – Така разбрах, че сте тук.

– Господи! – промълви Марго.

Агентът пъкна пистолета в кобура.

– Стрелях повторно, но не можах да се прицеля добре и не улучих. Проследих го в тази посока, но съществото беше изчезнало. Сигурно се е изкачило по стълбата в дъното на коридора. Друг изход оттук няма.

– Господин Пендергаст – нетърпеливо го прекъсна Фрок, – кажете ми, моля ви, как изглеждаше.

– Успях да го зърна съвсем бегло – замислено отвърна Пендергаст. – Стори ми се ниско и изключително силно. Крачеше на четири крака, но от време на време заставаше на задните два. Частично е обрасло с козина. – Той стисна устни и поклати глава. – Беше тъмно на цвят. Със сигурност мога да кажа, че този, който е направил статуетката, е знаел как изглежда.

На мъжделивата светлина от фенерчето на Пендергаст Марго забеляза върху лицето на Фрок странна смесица от израз на страх, възбуда и възторг.

Над тях отекнаха няколко приглушени последователни експлозии. Последва кратко затишие и изтрещяха нова серия взривове – този път по-наблизо и по-оглушителни.

Пендергаст вдигна глава и се ослуша напрегнато.

– Д'Агоста! – каза той.

След това извади пистолета, излезе и се втурна по коридора, захвърляйки чертежите.

Марго изтича до вратата и освети коридора с фенерчето. На съмнатата светлина видя как Пендергаст заудря по вратата за стълбището. Той приклепна, за да огледа бравата, изправи се и ритна яростно вратата на няколко пъти.

– Залостена е – каза той, след като се върна. – Изстрелите, които чухме, изглежда бяха откъм стълбището. Някои от куршумите вероятно са изкривили рамката и са повредили бравата. Не помръдва.

Той прибра пистолета в кобура и извади радиостанцията.

– Лейтенант Д'Агоста! Винсент, чуваш ли ме?

Изчака, тръсна глава и напъха обратно станцията в джоба на самото си.

– Значи сме залостени като в капан? – попита Марго.

– Не мисля. Прекарах цял следобед из тези коридори и тунели, опитвайки се да си изясня как този звяр успява да се измъкне от нас. Чертежите са направени доста преди началото на века и са твърде объркани и неточни, но като че ли показват изход от музея през подземията. Щом всички останали изходи са блокирани, той е единствената възможност за нас. Има няколко начина да проникнем в подземията от тази секция на музея.

– Това означава, че можем да срещнем хората, които са все още горе и да се измъкнем заедно! – възкликна Марго.

Пендергаст я погледна мрачно.

– Но това означава също така звярът да се върне в подземията. Лично аз смятам, че аварийните врати могат да попречат на нас да се спасим, но едва ли биха възпрепятствали особено придвижването на звяра. Предполагам, че от доста време е тук и има свои тайни пътечки, по които може да се придвижва из целия музей или поне из ниските му нива, както си пожелае.

Марго кимна.

– Предполагам, че живее в музея от години. Досещам се също така и защо се е оказало тук.

Пендергаст я изгледа настоятелно.

– Искам двамата с доктор Фрок да ми разкажете всичко, което знаете за това създание, колкото е възможно по-скоро – каза той.

Щом се обърнаха, за да влязат в хранилището, Марго дочу далечен тропот като приглушен гръм. Замръзна на място, заслушана напрегнато. Стори й се, че чува човешки гласове. Не беше сигурна дали са плачове или крясъци.

– Какво беше това? – прошепна тя.

– Това – отговори тихо Пендергаст – са препускащи по стълбището хора, които се опитват да спасят живота си.

51

На слабата светлина, която се процеждаше в лабораторията през решетките на прозореца, Райт едва различи контурите на старинния шкаф. Истински късмет беше, че лабораторията е в периметъра на клетка две. За пореден път изпитваше задоволство, че запази старата лаборатория, когато го направиха директор. Щеше да им предостави сигурност за известно време и възможност да си отдъхнат. В момента клетка две беше абсолютно изолирана от останалата част от музея и бяха същински затворници. Всички аварийни преграждения, капаци и врати се бяха спуснали при спирането на тока. Поне така каза онзи некадърен полицай Д'Агоста.

– Някой ще плати много скъпо за всичко това – измърмори на себе си Райт.

Никой не проронваше нито дума. След като бяха спрели да тичат, постепенно започнаха да си дават сметка за колосалността на катастрофата.

Райт пристъпи внимателно напред и започна да издърпва чекмеджетата едно след друго, тършувайки зад папките, докато най-последно откри онова, което търсеше.

– Ръджър, 0,357 магnum – каза той, претегляйки го върху дланта си. – Страхотен пистолет. Изключително мощен.

– Съмнявам се да спре онова, което е убило Иполито – каза Кътбърт.

Беше застанал близо до вратата на лабораторията – неподвижен силует в черна рамка.

– Не се тревожи Ян. Тези куршуми могат да пронизат дори слон. Купих го, след като старият Шортър беше удушен от скитник. Така или иначе, съществото не може да се качи тук. А и вратата е дебела пет сантиметра и е от здрав дъб.

– А онази там? – посочи Кътбърт към дъното на кабинета.

– Тя е към залата с динозаврите и също е от масивен дъб. – Той напъха ръждяра в колана си. – Онези глупаци тръгнаха към подземие то като самоудавници. Трябваше да ме послушат.

Той отново затършува в чекмеджетата и извади фенерче.

– Чудесно! Не съм го използвал от години.

Просветна мъждукащ лъч, който потрепна в мрака от лекото потреперване на ръката му.

– Май не му е останал много живот – измърмори Кътбърт.

Райт изключи фенерчето.

– Ще го използвам само в краен случай.

– Моля те! – неочаквано се обади Рикман. – Моля те да го оставиш включено. Само за минута. – Беше седнала на някаква табуретка в средата на стаята, стиснала нервно ръцете си. – Уинстън, какво ще правим? Трябва да измислим някакъв план.

– Всичко по реда си – отговори Райт. – Трябва да пийна нещо, това първо. Нервите ми са изопнати докрай.

Тръгна към дъното на лабораторията и освети с фенерчето някакъв шкаф, от който извади бутилка. Чу се звън на стъкло.

– Ян? – попита Райт.

– За мене нищо – отговори Кътбърт.

– Лавиния?

– Не, не, не мога.

Райт се върна обратно и седна до една работна маса. Напълни чашата и я изпразни на три глътки. След което отново я напълни. Стаята се изпълни с топлия плътен аромат на малцово уиски.

– По-кратко, Уинстън – обади се Кътбърт.

– Не можем да останем в тази тъмница – нервно каза Рикман. – Трябва да има някакъв изход на този етаж.

– Казах ви, че всичко е блокирано – повиши глас Райт.

– А Залата на динозаврите? – попита Рикман, сочейки вратата в дъното.

– Лавиния – отвърна Райт, – залата на динозаврите има само един вход, пред който в момента е спусната аварийна врата. Напълно изолирани сме. Но е излишно да се безпокоите, защото онова, което уби Иполито и останалите, няма да тръгне след нас. Ще тръгне след лесната плячка – групата, която се лута из подземиеото.

Чу се звук от преглъщане и силен удар на стъкло върху масата.

– Оставаме тук още половин час, за да изчакаме. След това ще се върнем в изложбата. Ако дотогава не успеят да включат тока и да вдигнат вратите, знам друг изход. През изложбата.

– Изглежда познаваш всички тайни кътчета – обади се Кътбърт.

– Това беше моята лаборатория. И досега обичам да се отбивам понякога тук, да се измъквам от административните главоболия, да съм

близо до моите динозаври.

Той се изкикоти и отново пи.

– Разбирам – кисело подхвърли Кътбърт.

– Част от изложбата „Суеверие“ е поместена в старата ниша на трилобитите. Преди години прекарвах часове наред там. Както и да е. Зад една от старите витрини с трилобити имаше проход към коридора „Бродуей.“ Преди години вратата беше задънена, за да се отвори място за нова витрина. Сигурен съм, че когато са подреждали „Суеверие“, само са заковали парче шперплат отгоре и са боядисали. Ще го изкъртим с шутове и ще разбием бравата с моя пистолет, ако се наложи.

– Струва ми се осъществимо – нетърпеливо възкликна Рикман.

– Не си спомням да съм чувал за подобна врата в изложбата – скептично подхвърли Кътбърт. – Сигурен съм, че охраната щеше да знае за това.

– Казах ти, че беше преди години – възрази Райт. – Запушиха я и забравиха за нея.

Последва продължително мълчание, докато Райт си наля ново питие.

– Уинстън – каза Кътбърт, – престани с това пиене.

Директорът гаврътна голяма глътка и отпусна глава.

– Ян – промълви след малко Райт, – как можа да се случи това? Загубени сме, както знаеш.

Кътбърт не отговори.

– Нека не погребваме пациента преди да е произнесена диагнозата – обади се Рикман с изкуствено приповдигнат тон. – Един добър директор на връзки с обществеността може да се справи дори с най-безизходното положение.

– Лавиния, не става дума за няколко смъртоносни таблетки срещу главоболие – отвърна Кътбърт. – Два етажа под нас лежат половин дузина мъртъвци, а може и да са повече. Проклетият кмет също е в капан. След час-два ще сме в късните новини на всички телевизии в страната.

– Загубени сме – повтори Райт.

От гърлото му се изтръгна кратко изхлипване и той отпусна глава върху масата.

– По дяволите! – тихичко изруга Кътбърт, посегна към бутилката и чашата и ги прибра обратно в шкафа.

– Всичко свърши, нали? – простена Райт, без да повдига глава.

– Да, Уинстън, свърши – отговори Кътбърт. – Честно казано, ще съм доволен, ако се измъкна жив.

– Моля те, Ян, да се махаме отгук! Моля те! – проплака Рикман.

Тя се изправи, тръгна към вратата, която Райт беше затворил, след като влязоха, и я отвори едва-едва.

– Тя не е заключена! – почти изкрещя Рикман.

– Мили Боже – възкликна Кътбърт.

Без да вдигне глава, Райт бръкна в джоба си и подаде някакъв ключ.

– Става и за двете врати.

Рикман напъха с треперещи ръце ключа в ключалката.

– Къде сбъркахме? – съкрушен попита Райт.

– Отдавна е ясно – отговори Кътбърт. – Преди пет години можехме да се справим с всичко това.

– Какво искаш да кажеш? – попита Рикман, докато се връщаше към двамата.

– Много добре знаеш. Говоря за изчезването на Монтею. Още тогава трябваше да се погрижим да решим проблема, вместо да се преструваме, че нищо не се е случило. Всичката онази кръв в подземие то близо до сандъците на Уитлеси, безследно изчезналият Монтею... Макар и късно, сега вече отлично знаем какво точно се е случило с него. Но още тогава трябваше да стъпим на дъното. Нали помниш, Уинстън? Седяхме в твоя кабинет, когато Иполито дойде и ни съобщи новината. Ти разпреди подът да се измие и случаят да бъде забравен. Измихме си ръцете, надявайки се онова или онзи, който е убил Монтею, да изчезне.

– Нямаше никакво доказателство за убийство! – извика Райт и вдигна глава. – И че е бил убит Монтею! Можеше да е заблудило се куче или нещо друго. Откъде можехме да знаем?

– Наистина не знаехме. Но можехме да разберем, ако беше разрешил на Иполито да докладва на полицията за чудовищната локва от кръв. А и ти, Лавиния, доколкото си спомням, също се съгласи, че просто трябва да измием кръвта.

– Ян, беше безсмислено да предизвикваме ненужен скандал. Много добре знаеш, че тази кръв можеше да е от какво ли не – отговори Рикман. – И освен това, тъкмо ти настоя сандъците да бъдат преместени. Тъкмо ти се безпокоеше изложбата да не предизвика въпроси във връзка с експедицията на Уитлеси, тъкмо ти взе дневника, а след това ме накара да го задържа до приключване на изложбата. Написаното в него не съответстваше на твоите теории, нали?

Кътбърт изсумтя.

– Твърде малко неща знаеш. Джон Уитлеси беше мой приятел.

Поне някога бяхме приятели. Скарахме се заради една публикувана от него статия, а после така и не се сдобрихме.

Както и да е, всичко това е минало. Но аз не исках дневникът да излиза на светло и теориите му да станат обект на подигравки. – Той се извърна и я погледна втренчено. – Онова, което направих, Лавиния, беше да предпазя един колега, който леко беше мръднал, а не да прикрия убийство. А какво ще кажете за видяното от различни хора? Уинстън, няколко пъти ти беше докладвано за странни шумове и силуети. Така и не предприе нищо, нали?

– Откъде можех да зная?! – изломоти несвързано Райт. – Кой би могъл да повярва? Това бяха безумни, абсурдни приказки...

– Може ли да сменим темата, ако обичате? – извика Рикман. – Не мога да чакам тук в тъмното. Защо не опитаме през прозорците?

– Не става – отговори Райт и изпъшка, разтривайки очи. – Тези решетки са от много здрава дебела стомана. – Той се огледа наоколо. – Къде ми е питието?

– Достатъчно пи – отсече Кътбърт.

– Престани с твоите проклети англикански нравоучения!

Райт се надигна и закричи към шкафа с леко неуверена походка.

На стълбището Д'Агоста погледна към неясния силует на Бейли.

– Благодаря! – каза той.

– Ти отговаряш, лейтенант.

Групата посетители изчакваха струпани на стъпалата под тях, подсмърчаха и хлипаха. Д'Агоста се обърна към тях.

– Така – каза той. – Трябва да се придвижваме бързо. На площадката под нас има врата, която води към подземията. Ще минем през нея и ще срещнем други хора, които знаят как да се измъкнем оттук. Всички ли ме разбраха?

– Разбрахме – отговори мъжки глас, който Д'Агоста разпозна – беше кметът.

– Тогава да тръгваме. Ще мина отпред и ще осветявам пътя с фенерчето си. Бейли, ти покривай отзад. Съобщи ми, ако забележиш нещо.

Групата започна да се спуска бавно по стълбището. На площадката Д'Агоста изчака Бейли да му даде знак, че всичко е чисто и хвана бравата на вратата.

Тя не помръдна.

Натисна още веднъж, този път по-силно. Без резултат. – Той освети

с фенерчето дръжката.

– Мамка му! – измърмори Д'Агоста и добави по-високо: – Всички да останат по местата си за момент, без да вдигат никакъв шум. Ще проведа разговор с полицаия.

И той се промъкна към края на групата.

– Слушай, Бейли – каза Д'Агоста, – не можем да влезем в подземие-то. Няколко куршума са улучили вратата и са блокирали касата. Няма начин да отворим без лост.

Дори в мрака той забеляза, че Бейли се опули.

– И какво ще правим? Да се върнем обратно?

– Чакай да помисля за миг... Колко куршума имаш? На мен са ми останали шест.

– Не знам. В служебния ми пистолет сигурно има петнайсет-шестнайсет.

– По дяволите! – изруга Д'Агоста. – Не мисля, че...

Той млъкна, изгаси фенерчето и се ослуша напрегнато.

Долови някаква тежка смрадлива миризма откъм стълбището над тях.

Бейли приклепна на едно коляно и насочи пистолета си към стълбището нагоре. Д'Агоста се извърна към стихналата зад него група.

– Всички да се спуснат към следващата площадка. Бързо!

Долови някакво приглушено мърморене.

– Не можем да слезем там! – извика някой. – Ще попаднем в капан под земята!

Изстрелът на Бейли заглуши отговора на Д'Агоста.

– Музейния звяр! – изпищя някой и групата се втурна надолу.

Няколко души се препънаха и паднаха по стъпалата.

– Бейли! – изкрещя Д'Агоста. Ушите му все още пищяха от изстрела. – Бейли, тръгвай след мен!

Спусна се надолу по стъпалата, стиснал в една ръка оръжието си, а с другата опипвайки стената. Усети, че каменните стъпала под нивото на подземие-то са влажни. Нагоре зад себе си виждаше неясния силует на Бейли, който го следваше на разстояние, пъхтейки и ругаейки под носа си. Стори му се, че измина цяла вечност, докато най-последна стигна долната площадка. Събралите се там хора сякаш не смееха да си поемат дъх. След малко Бейли се блъсна леко в него.

– Бейли, какво беше това, по дяволите? – попита шепнешком Д'Агоста.

– Не знам – отвърна Бейли. – Усетих онази гадна воня и ми се

стори, че зърнах нещо. Две червени очи сред мрака. И стрелях.

Д'Агоста освети стълбището над тях. Видя само сенки и грубо одялани жълти камъни. Миризмата все още се усещаше.

Д'Агоста насочи фенерчето към групата и бързо преброи наум. Трийсет и осем души – с него и Бейли.

– Така – каза шепнешком той. – Намираме се на най-долното ниво. Ще мина напред, а вие ще ме последвате по мой сигнал.

Обърна се и освети вратата. „Господи – помисли си Д'Агоста, – то ва тук е като под кулата на Лондон!“ Почернялата метална врата беше подсилена с хоризонтални железни ленти. Отвори я и към стълбището нахлу хладен, влажен, плесенясал въздух. Д'Агоста пристъпи, но чу бълбукаща вода, направи крачка назад и насочи светлината надолу.

– Слушайте всички – извика той. – Тук тече вода до глезените. Придвижвайте се към мен един по един – бързо, но внимателно. От външната страна на вратата има две стъпала. Бейли, пази отзад. И, за Бога, затвори вратата зад себе си!

Пендергаст преброи останалите му куршуми, пусна ги в джоба си и погледна към Фрок.

– Наистина впечатляващо. Демонстрирате забележителни детективски умения. Съжалявам, че изпитвах известни съмнения, професоре.

Фрок направи великодушен жест.

– Откъде бихте могъл да знаете? – каза Фрок. – А освен това Марго беше тази, която установи най-важните връзки.

Ако не беше направила анализ на опаковъчните влакна, никога нямаше да разберем.

Пендергаст кимна на Марго, която се беше сгушила върху голям дървен сандък.

– Блестяща работа! – каза той. – Бихме могли да ви използваме в лабораторията по криминалистика в Бейтън Руж.

– Ако ѝ разреша да напусне – възрази Фрок. – И ако се измъкнем живи оттук. И двете възможности са съмнителни, меко казано.

– А така също и ако аз реша да напусна музея – добави Марго, изненадана от собствените си думи.

Пендергаст се обърна към нея.

– Съзнавам, че имате по-ясна представа за това създание от мен. И все пак убедена ли сте, че предложеният от вас план ще свърши работа?

Марго въздъхна дълбоко и кимна.

– Ако екстраполаторът е прецизен, този звяр разчита по-скоро на обонянieto, отколкото на зрението си. И ако нуждата му от растението е толкова силна, колкото предполагаме... – Тя замълча, помръдвайки с рамене. – Това е единственият начин.

Пендергаст остана неподвижен за момент.

– Ако така бихме спасили хората, които се намират над нас, длъжни сме да опитаме.

Той извади радиостанцията.

– Д'Агоста? – каза Пендергаст, Нагласявайки честотата. – Д'Агоста, тук е Пендергаст. Чуваш ли ме?

Радиостанцията изпука и се чу: „Тук Д'Агоста“.

– Как е при теб?

„Срещнахме това твоё създание – чу се отсреща. – Проникна в залата и уби Иполито и един от ранените гости. Спуснахме се по стълбището, но вратата към подземие то беше залостена. Наложих се да слезем още надолу.“

– Разбрах – каза Пендергаст. – Какво оръжие успяхте да вземете със себе си?

„Успяхме да грабнем само един дванайсети калибър и един служебен пистолет.“

– Какво е положението в момента?

„Намираме се под вас вероятно на петнадесет метра от вратата за стълбището.“

– Слушай внимателно, Винсент. Разговарям с професор Фрок. Създанието, с което имаме проблеми, е изключително интелигентно. Може би не по-малко от теб и мен.

„Говори само за себе си.“

– Ако го срещнете пак, не се цели в главата. Куршумите само ще отскачат от черепа му. Цели се в тялото.

Д'Агоста не отговори нищо, после гласът му отново прозвуча:

„Виж какво, Пендергаст, трябва да кажем някои от тези неща на Кофи. Изпраща вътре няколко мъже, но ми се струва, че няма никаква представа какво ги чака.“

– Ще направя всичко възможно. Но първо да обсъдим как да ви измъкнем оттам. Звярът може да ви нападне.

„Като нищо.“

– Мога да ви изведа, но няма да е лесно. Тези чертежи са много стари и може да не са напълно достоверни. Може да има вода.

„В момента газим във вода до глезените. Сигурен ли си в това,

което казваш? Навън явно бушува страхотна буря.“

– Трябва да избирате между водата и звяра. Там сте четирийсет души – вие сте най-вероятната цел. Трябва да се придвижите, и то много бързо – това е единствената ви възможност.

„Може ли да ни пресрещнеш?“

– Не. Решихме да останем тук и да го подмавим надалеч от вас. Сега няма време за обяснения. Ако планът ни успее, ще се срещнем покъсно. Благодарение на чертежите открих повече от една възможност за проникване в подземията от клетка две.

„За Бога, Пендергаст, внимавай!“

– Така и смятам. Сега чуй внимателно. В дълг и прав коридор ли се намирате?

„Да.“

– Много добре. На разклонението тръгнете надясно. След около стотина метра би трябвало да стигнете до ново разклонение. Тогава ми се обади. Разбрано?

„Разбрано.“

– Късмет! Изключвам.

Пендергаст смени честотата.

– Кофи, тук Пендергаст. Чуваш ли ме?

„Тук Кофи. По дяволите, Пендергаст, опитвам се да се свържа с теб...“

– Сега няма време за излишни приказки. Смяташ ли да изпратиш спасителен екип вътре?

„Да. В момента се готвят да тръгнат.“

– В такъв случай се погрижи да са въоръжени с тежкокалибрени автоматични оръжия, здрави каски и защитни жилетки. Вътре има много силно смъртоносно опасно чудовище, Кофи. Видях го. Има достъп до клетка две.

„А бе вие двамата с Д'Агоста... Пендергаст, ако се опитваш да ме...“

Пендергаст заговори бързо:

– Предупреждавам те за последен път. Имаш работа с нещо чудовишно. Много рискуваш, ако го подцениш. Изключвам.

„Не, чакай! Заповядвам ти...“

Пендергаст изключи радиостанцията.

Нагазиха във водата, а слабият лъч на фенерчето зашари напред и назад по ниския таван. Въздушната струя продължаваше да се носи леко насреща им. Това притесни Д'Агоста. Звярът би могъл да се приближи откъм гърба им, без да усетят задушливата воня.

Той спря за момент, за да изчака Бейли да го настигне.

– Лейтенант – каза кметът, леко задъхан, – сигурен ли сте, че оттук има изход?

– Разчитам единствено на агент Пендергаст, сър. Той има чертежи. Но съм дяволски сигурен, че не бива да се връщаме назад.

Закрачиха отново напред. От изидания под формата на рибена кост таван се отцеждаха тъмни мазни капки. Мазилката по стените беше напукана. Всички мълчаха, само една жена тихичко хлипаше.

– Извинете, лейтенант – чу се мъжки глас.

Беше дългият младок Смитбек.

– Да?

– Искам да ви попитам нещо?

– Давай.

– Как се чувствате в момент, когато сте отговорен за живота на четирийсет души, включително и за живота на кмета на Ню Йорк?

– Какво? – Д'Агоста спря и погледна през рамо. – Само не ми казвай, че сред нас има и някакъв проклет журналист!

– Вижте, аз... – започна Смитбек.

– Обади се в управлението и си уреди среща с мен.

Д'Агоста насочи светлината напред и видя разклонението на тунела. Тръгна по десния коридор, както му каза Пендергаст. Имаше лек наклон и водата потече по-бързо, като мокреше крачолите му. Раната на главата му пулсираше. Щом групата се изниза иззад завоя, той с облекчение установи, че вятърът вече не духа в лицата им.

Водната струя довлече подпухналия труп на умрял плъх, който се забълска между краката на хората като билиардна топка. Някой извика и се опита да го изрита, но никой не протестира.

– Бейли – извика Д'Агоста назад.

– Да?

– Виждаш ли нещо?

– Пръв ще го научиш, ако се случи.

– Добре. Ще се обадя горе, за да разбере какво става с тока.

Извади радиостанцията.

– Кофи?

„Чувам те. Пендергаст току-що изключи връзката. Къде сте?“

– Под подземиеото. Пендергаст има чертежи. Насочва ни по радиото. Кога ще пуснат осветлението?

„Д'Агоста, не върши глупости! Той ще ви изтрепе до един. По всичко изглежда, че скоро няма да възстановим електрозахранването. Върнете се в Небесната зала и чакайте там. След броени минути през покрива влиза спецекип.“

– Тогава би трябвало да знаеш, че Райт, Кътбърт и директорката за връзки с обществеността вероятно са някъде горе на четвъртия етаж. Това е единственият друг изход, към който води това стълбище.

„Какви ги приказваш? Не ги ли взехте със себе си?“

– Не пожелаха да тръгнат с нас. Райт реши на своя глава. Другите двама тръгнаха с него.

„Значи са имали повече мозък от вас. Кметът добре ли е? Дай ми да говоря с него.“

Д'Агоста подаде радиостанцията.

„Добре ли сте, сър?“ – притеснено попита Кофи.

– В сигурните ръце на лейтенанта сме.

„Категорично смятам, че трябва да се върнете в Небесната зала и да изчакате помощ. Изпращаме спецекип да ви спаси.“

– Напълно се доверявам на лейтенант Д'Агоста. Както би трябвало да постъпите и вие.

„Да, разбира се, сър. Бъдете сигурен, че ще ви измъкна невредим оттам, сър.“

– Кофи!

„Сър?“

– Тук има четирийсетина души освен мен. Не го забравяйте.

„Но аз само искам да ви уверя, сър, че полагаме изключителни...“

– Кофи! Мисля, че не ме разбрахте. Животът на всеки човек тук заслужава всички ваши усилия.

„Да, сър.“

Кметът върна радиостанцията на Д'Агоста.

– Аз ли греша, или този Кофи е пълен идиот? – измърмори той.

Д'Агоста напъха радиото в калъфа и продължи надолу по коридора. Скоро спря и насочи лъча на фенерчето към изпречилото се в мрака пред тях препятствие. Беше затворена метална врата. Мазната вода изтичаше през скарата в долната ѝ част. Той се приближи. Приличаше на

вратата в края на стълбището: дебела, двойно облицована, осеяна с ръждиви нитове. Беше заключена със стар зелениясал меден катинар, закачен върху дебела халка. Д'Агоста сграбчи халката и дръпна, но тя не помръдна.

– Пендергаст? – обади се Д'Агоста.

„Чувам те.“

– Подминахме първото разклонение, но стигнахме до заключена метална врата.

„Заключена врата? Между първото и второто разклонение?“

– Да.

„И завихте по десния коридор?“

– Да.

„Един момент.“

Чу се някакво шумолене.

„Винсент, върнете се до разклонението и тръгнете по левия тунел. Побързай.“

Д'Агоста се обърна.

– Бейли! Връщаме се до предното разклонение. Всички да тръгват. С бърза крачка!

Всички се обърнаха уморено и зашляпаха с мърморене през мастиленочерната вода.

– Чакайте! – чу се гласът на Бейли отпред. – За Бога, лейтенант, подушваш ли това?

– Не – отговори Д'Агоста и добави наум „Мамка му!“, щом долови смрадливото зловоние. – Бейли, ще се наложи да се посбием! Идвам напред. Стреляй по кучия син!

Кътбърт беше седнал пред работната маса и почукваше разсеяно по ожуления й плот с гумичката на един молив. Райт седеше неподвижен в далечния край на масата, отпуснал глава върху ръцете си. Рикман беше надигнала на пръсти пред едно прозорче и насочваше лъча на фенерчето през решетката от външната страна на стъклото, като включваше и изключваше светлината.

Кратък проблясък очерта стройния й силует, след което се чу тътен на гръмотевица.

– Вали като из ведро – каза тя. – Не виждам нищичко.

– И теб никой не те вижда – с отпаднал глас измърмори Кътбърт. – Само изтощаваш батерията. Може да ни потрябва по-късно.

Рикман въздъхна шумно и изключи фенерчето. Помещението отново потъна в мрак.

– Чудя се какво е направил с трупа на Монтегю – обади се глухо Райт. – Изял ли го е?

Смехът му разцепи тъмнината.

Кътбърт продължи да почуква с молива.

– Изял го е! С малко къри и ориз може би! Пилаф Монтегю!

Райт отново се изкикоти.

Кътбърт се изправи, посегна към директора и измъкна магнума от колана му. Преброи патроните и го пхна под своя колан.

– Върни ми го веднага! – настоя Райт.

Кътбърт не каза нищо.

– Ти си грубиян, Ян. Винаги си бил грубиян, ограничен завистлив грубиян. Първото, което ще направя в понеделник сутрин, е да те уволня. Всъщност вече си уволнен. – Райт се надигна неуверено. – Чуваш ли ме, уволнен си?

Кътбърт се беше изправил пред централната врата на лабораторията и се ослушваше напрегнато.

– Какво, има? – попита тревожно Рикман.

Кътбърт рязко вдигна ръка.

Тишина.

Най-после той се извърна от вратата.

– Стори ми се, че чух нещо. – Погледна към Рикман. – Лавиния? Би ли дошла за момент?

– Какво има?

Кътбърт я дръпна настрана.

– Подай ми фенерчето – каза той. – Сега слушай. Не искам да те тревожа, но ако се случи нещо...

– Какво искаш да кажеш? – прекъсна го тя почти шепнешком.

– Онова, което уби всички тези хора, все още е на свобода. Не съм уверен, че сме в безопасност.

– А вратата! Уинстън каза, че е дебела пет сантиметра.

– Знам. Може би всичко ще е наред. Но вратите на изложбата бяха още по-дебели... Бих искал да предприема някои предпазни мерки.

Той се обърна към директора.

Райт го изгледа с помътени очи.

– Уволнен! Освободи бюрото си до пет часа в понеделник.

Кътбърт сграбчи Райт и го премести насила в един от столовете. С помощта на Рикман избутаха масата пред дъбовата врата на

лабораторията.

– Това все пак ще го позабави – каза Кътбърт и изтупа самото си. – Достатъчно, за да го улуча няколко пъти, ако имам късмет. Забележим ли нещо обезпокоително, искам да влезеш през задната врата в Залата на динозаврите и да се скриеш. След като долу защитните врати са спуснати, към залата няма никакъв достъп. Това означава, че между теб и онова там ще има цели две врати. – Кътбърт отново се огледа неспокойно. – Междувременно нека се опитаме да счупим този прозорец. Така все пак някой може би ще чуе виковете ни.

Райт се изкикоти.

– Не можеш да счупиш стъклото, не можеш, не можеш! Устойчиво е на удар.

Кътбърт обиколи лабораторията и най-накрая намери парче желязо. Опита се да го напъха вертикално между пречките на решетката, но то отскочи от стъклото и се изплъзна от ръцете му.

– По дяволите! – измърмори той, разтривайки дланите си. – Можем да счупим прозореца с изстрел – добави той. – Имаш ли скрити патрони някъде?

– Вече не разговарям с теб – отсече Райт.

Кътбърт отвори шкафа и затършува в тъмното.

– Няма нищо – каза след малко той. – Не можем да си позволим да хабим патрони за прозореца. Останали са само пет.

– Нищо, нищо, нищо. Не казваше ли същото и крал Лир?

Кътбърт въздъхна тежко и седна. В стаята отново надвисна тишина, нарушавана единствено от вятъра и дъжда. И от тътена на далечните гръмотевици.

Пендергаст намали звука на радиостанцията и се обърна към Марго.

– Д'Агоста е в беда. Трябва да побързаме.

– Оставете ме тук – тихо каза Фрок. – Само ще ви забавя.

– Много любезно от ваша страна – отговори Пендергаст. – Но се нуждаем от вашия ум.

Той пристъпи предпазливо в коридора и зашари с лъча на фенерчето си в двете посоки. Подаде сигнал, че всичко е чисто, и тръгнаха по коридора. Марго тикаше количката колкото ѝ беше възможно по-бързо.

Докато се придвижваха напред, Фрок прошепваше от време на време кратки наставления. Пендергаст спираше на всяко разклонение с

насочено фенерче да се послуша и да помирише въздуха. След няколко минути пое дръжките на количката от ръцете на Марго, която не възрази. След поредния ъгъл се озоваха пред вратата на зоната за сигурност.

Марго се помоли безмълвно за стотен път планът ѝ да се окаже спасителен, а не гибелен за тях – включително и за групата под подземие, – осъждайки ги на ужасяваща смърт.

– Третата вдясно! – извика Фрок, щом навлязоха в зоната. – Марго, помниш ли комбинацията?

Тя я набра, натисна лоста и вратата се откряна. Пендергаст приближи и приклепна до малкия сандък.

– Чакайте – каза Марго.

Пендергаст спря и повдигна въпросително вежди.

– Внимавайте миризмата да не се просмуче във вас – добави тя. – Увийте влакната в самото си.

Пендергаст се поколеба.

– Ето – обади се Фрок. – Използвайте кърпата ми, за да ги хванете.

Пендергаст я огледа.

– Е – каза примирено той, – щом професорът жертва столаровата си кърпичка, и аз мога да пожертвам самото си.

Извади радиостанцията и бележника си, напъха ги под колана на панталоните и съблече самото си.

– Откога агентите на ФБР започнаха да носят ръчно ушити костюми на Армани? – шеговито подхвърли Марго.

– Откакто дипломираните студентки по етнофармакология започнаха да разбират от мода – отговори Пендергаст и разстла самото си на пода.

Отдели внимателно сноп влакна и ги постави върху самото. След това добави още няколко снопа. Накрая напъха носната кърпа в един от ръкавите, нагъна самото на руло и завърза двата ръкава.

– Ще ни трябва канап, с който да го влачим – каза Марго.

– Виждам някакъв шнур до далечния сандък – посочи Фрок.

Пендергаст завърза самото и повлече вързопата по пода.

– Хубаво сако беше! Жалко че отдавна не са почиствали пода. – После се обърна към Марго. – Миризмата дали ще е достатъчна, за да го подмама?

Фрок кимна енергично.

– Според екстраполатора обонянието му е значително по-остро от нашето. Не забравяйте, че е проследило сандъците чак до това хранилище.

– И сте убеден, че... храната, която е погълнало тази вечер, не го е заситила?

– Господин Пендергаст, човешките хормони са недостатъчен заместител. Убедени сме, че създанието живее благодарение на това растение. – Фрок отново кимна. – Ако долови миризма на голямо количество влакна, ще ги открие.

– Тогава да тръгваме – каза Пендергаст и повдигна внимателно вързоп. – Достъпът до долното ниво е на неколкостотин метра оттук. Ако сте прав, от сега нататък се излагаме на значителна опасност. Създанието ще се насочи към нас.

Побутвайки количката пред себе си, Марго последва агента в коридора. Той затвори вратата и групичката забърза обратно сред тишината на Старото подземие.

53

Д'Агоста пристъпваше приклекнал през водата с насочен към непрогледния мрак пистолет. Беше угасил фенерчето, за да не разкрива местоположението си. Водата се носеше бързо между краката му, а миризмата на водорасли и вар се смесваше с непоносимото зловоние на създанието.

– Бейли, там ли си? – прошепна в мрака той.

– Да – отговори Бейли. – Чакам на първото разклонение.

– Имаш повече куршуми от мен. Ако изникне този кучи син, искам да ме прикриваш, докато мина отзад и се опитам да разбия бравата.

– Разбрано.

Д'Агоста закрачи към Бейли с премръзнали от студената вода крака. Неочаквано чу неясни шумове в мрака пред себе си, последвани от тихо плискане на вода – първия път по-далеч, а после все по-близо. Бейли стреля два пъти, а няколко души зад Д'Агоста започнаха да хленчат.

– Господи! – чу той вика на Бейли, а след това нещо изхрущя.

В следващия миг Бейли изкрещя и Д'Агоста усети водата пред него да се разплисква.

– Бейли! – извика той, но му отговори единствено бълбукането на водата.

Измъкна фенерчето и освети тунела пред себе си. Нищо.

– Бейли!

Няколко души зад гърба му плачеха, а един крещеше истерично.

– Млъкнете! – извика умолително Д'Агоста. – Трябва да чуя!

Писъците заглъгнаха. Зашари с лъча по стените и тавана, но не забеляза нищо. Бейли беше изчезнал и миризмата отново беше намаляла. Полицаят може би беше улучил създаването или се беше оттеглило временно заради изстрелите. Насочи светлината надолу и забеляза, че изтичащата между краката му вода е червена. Видя течението да отнася откъснато парче син плат от полицейска униформа.

– Имам нужда от помощ! – изсъска през рамо.

Смитбек мигновено застана до него.

– Насочи светлината по коридора.

Д'Агоста опипа каменния под с ръка. Забеляза, че нивото на водата се е повдигнало: шом се приведе, тя плисна към гърдите му. Нещо мина покрай носа му – парче плът от Бейли – и той се извърна за момент.

Не напипа пистолет.

– Смитбек – каза Д'Агоста, – връщам се да разбия бравата. Не можем да си позволим да се мотаем повече, когато това нещо ни дебне. Потърси пистолета на Бейли във водата. Ако забележиш или подушиш нещо, викай.

– Оставете ме тук сам? – попита притеснен Смитбек.

– Имаш фенерче. Само за минутка. Можеш ли да го направиш?

– Ще опитам.

Д'Агоста стисна рамото му и тръгна назад. Това журналистче беше куражлия.

Някой го хвана, докато се промъкваше през групата.

– Моля ви – чу той женски глас, – кажете ни какво става!

Той деликатно отклони ръката.

Докато се отдалечаваше, чу гласа на кмета, който се опитваше да успокои жената. Може би следващия път ще гласува за дъртото копеле.

– Всички да се дръпнат назад – каза Д'Агоста, заставайки пред вратата.

Знаеше, че трябва да застане на достатъчно разстояние, за да избегне евентуално рикоширалите куршуми. Но бравата беше много масивна и щеше да му е трудно да се прицели в тъмното.

Приблужи се на метър от вратата, насочи дулото към бравата и стреля. Когато димът се разсея, напипа дупката в центъра на бравата. Не беше успял да я разбие.

– Мамка му! – измърмори Д'Агоста.

Насочи дулото право срещу резето и отново стреля. Този път успя. Натисна с тежестта на цялото си тяло.

– Някой да ми помогне! – извика той.

Няколко души моментално се втурнаха към него. Ръждясалите панти изскърцаха пронизително и водата нахлу през процепа.

– Смитбек! Откри ли нещо?

– Намерих фенерчето му! – долетя от мрака гласът на младежа.

– Добро момче. Връщай се веднага!

Д'Агоста прекрачи през входа и видя от другата страна на вратата да виси също такава халка. Върна се и заизбутва останалите през вратата. Преброи трийсет и седем души. Бейли вече го нямаше. Смитбек беше последен.

– Така. Да затворим вратата! – извика Д'Агоста.

Едва успяха да я избутат срещу течението.

– Смитбек! Светни насам. Може би ще успеем да я залостим по някакъв начин.

Огледа я за секунда. Ако можеха да натикат някакъв метален лост през халката, вероятно щеше да издържи. Обърна се към групата.

– Трябва ми нещо – каквото и да е – но метално! – извика той. – Някой носи ли парче метал, с което да залостим вратата?

Кметът се промъкна през навалищата, приближи се до Д'Агоста и тикна малка колекция от метални предмети в ръцете му. Смитбек насочи светлината на фенерчето и Д'Агоста огледа сбирката от игли, бижута и гребени.

– Не вършат работа!

От другата страна на вратата се чу шумно плискане и гърлено сумтене. Въздухът се изпълни със зловоние. Чу се тъп удар и скрибуцане и вратата се откряна.

– Господи! Помогнете ми да затворим!

Няколко души се втурнаха напред и притиснаха вратата. Чу се тропот и силен удар. Вратата се отвори още по-широко и ги изблъска назад.

Д'Агоста изкрещя и още няколко души се присъединиха към групата, която притискаше вратата.

– Натиснете по-силно!

Последва рев и мощният удар изблъска всички назад. Отново натиснаха, но отворът продължи да се разширява – най-напред около десет-петнайсет, а после трийсет сантиметра. Зловонието стана непоносимо. Наблюдавайки разширяващия се отвор, Д'Агоста забеляза иззад ръба на вратата да се провират три дълги нокътя.

Съществото опипа ръба и протегна лапа напред, като изправяше и прибираше ноктите си.

– Иисусе, дева Марийо и Йосифе! – чу Д'Агоста ужасения шепот на кмета.

Някой започна да припява монотонна молитва. Д'Агоста доближи дулото на пистолета до чудовището и стреля. Чу се оглушителен рев и силуетът изчезна сред разпенената вода.

– Фенерчето! – изкрещя Смитбек. – То ще свърши чудесна работа! Напъхай го в халката!

– Ще останем само с едно фенерче – отвърна задъхан Д'Агоста.

– Имаш ли по-добра идея?

– Не – прошепна Д'Агоста и добави високо: – Всички да натиснат!

Най-после вратата се тресна обратно в металната рамка и Смитбек натика фенерчето в халката. То се промуши и залости резето. Докато се опитваха да си поемат дъх, вратата отново се разтресе, но не помръдна.

– Бягайте! – изкрещя Д'Агоста. – Бягайте!

Всички се втурнаха през водата, като се подхлъзваха и падаха. Някой се стовари върху гърба му и Д'Агоста падна по лице. Изправи се и продължи напред, като се опитваше да не обръща внимание на рева и мощните трясъци, от които човек можеше да полудее. С усилие на волята насочи мислите си към фенерчето. Трябва да издържи! С Божията воля трябва да издържи! Групата спря на второто разклонение. Всички плачеха и се тресяха от ужас. „Време е да се свържа с Пендергаст и да се измъкнем от този лабиринт“ – помисли си Д'Агоста. Посегна към кафъла на радиостанцията и с ужас разбра, че е празен.

Застанал в предния охранителен пост Кофи мрачно се вираше в един монитор. Не можеше да се свърже нито с Пендергаст, нито с Д'Агоста. От периметъра все още му отговаряха Гарсия от командния пункт и Уотърс от компютърната зала. Всички други ли бяха мъртви? При мисълта за убития кмет и заглавията на първите страници на вестниците стомахът му се сви на топка.

Една ацетиленова горелка близо до огромната сребриста метална аварийна врата в източния край на ротондата мяташе призрачни сенки по високия таван. Остра миризма на разтопена стомана изпълваше въздуха. В Ротондата се беше възцарила необичайна тишина.

Хирурзи продължаваха да извършват ампутации до аварийната врата, но повечето гости си бяха тръгнали към домовете си или бяха откарани в близки болници. Най-после успяха да изтикат журналистите зад полицейските ограждения. Из околните улици бяха разположени

подвижни екипи за оказване на първа помощ и на всяка крачка се виждаха линейки.

Командирът на спецекипа се приближи, закопчавайки муниционния колан върху черната си униформа.

– Готови сме – каза той.

Кофи кимна.

– Докладвай тактическото задание.

Командирът отмести телефоните за спешна връзка встрани и разстла някакъв лист.

– Нашият инструктор ще ни насочва по радиостанция. Разполага с подробните чертежи. Фаза едно: пробиваме дупка през покрива ето тук и се спускаме на петия етаж. Според спецификацията на системата за сигурност тази врата тук можем да разбием с един взрив. Това ще ни осигури достъп към съседната клетка. След това се придвижваме надолу към ето това хранилище на четвъртия етаж, което се намира точно над Небесната зала. На пода има люк, който работниците от поддръжката използват за почистване и обслужване на полилея. Ще спуснем нашите хора и ще изтеглим ранените в завързани на въжета столове. Фаза две: Спасяваме хората на долното ниво – кмета и групата с него. Фаза три: издирваме останалите, които може да са се пръснали из периметъра. Знаем, че има затворени в компютърната зала и командния пункт. Директорът на музея, Ян Кътбърт и неидентифицираната до този момент жена може да са се качили нагоре. Няма ли ваши агенти в периметъра, сър? Мъжът от службите в Ню Орлийнс...

– Оставете на мен да се погрижа за него – отсече Кофи. – Кой разработи плана за действие?

– Ние го разработихме с помощта на командния пункт. Онова приятелче Алън разполага с плана на клетките. Съобразно спецификацията на системата за сигурност...

– Значи вие. А кой командва тук?

– Сър, както знаете, при извънредни ситуации командващият спецекипа...

– Искам да влезете вътре и да убиете кучия син. Разбрано?

– Сър, наш приоритет е да спасим и да измъкнем оцелелите. Едва тогава бихме могли...

– За глупак ли ме смятате? Ако ликвидираме това нещо вътре, решаваме всички останали проблеми. Прав ли съм? Това не е обичаен случай, командире, и изисква творческо мислене.

– При наличие на заложници, ако избавим заложниците на убица,

го лишаваме от превъзходството му...

– Да не би да сте проспал инструктажа при обсъждане на кризисната ситуация? Вътре може да има звяр, а не човек.

– Но ранените...

– Използвайте някои от хората си, за да измъкнат ранените навън. Но настоявам да откриете това нещо вътре и да го ликвидирате. После измъкваме всички останали, без да бързаме, спокойно и сигурно. Това е окончателната заповед.

– Разбирам, сър. Все пак бих препоръчал...

– Не препоръчвайте тъпотии, командире. Действайте съгласно набеязания план, но си свършете работата като хората. Убийте копелето вътре.

Командирът погледна Кофи недоумяващо.

– Сигурен ли сте, че е животно?

Кофи се поколеба.

– Да – отговори накрая той. – Не знам почти нищо за него, но вече е убило няколко души.

Командирът продължи да го гледа втренчено.

– Ясно – каза най-после той. – Каквото и да е, имаме предостатъчно оръжия, за да превърнем цяло стадо лъвове в локва кръв.

– Няма да са ви излишни. Открийте го и го ликвидирайте.

Пендергаст и Марго огледаха тесния служебен тунел към долното ниво. Пендергаст насочи лъча на фенерчето към черната мазна водна повърхност.

– Става все по-дълбоко – каза той и се обърна към Марго.

– Сигурна ли сте, че създанието може да се изкачи по тази шахта?

– По всяка вероятност – отговори Марго. – Изключително пъргаво е.

Агентът отстъпи назад и отново се опита да се свърже с Д'Агоста по радиостанцията.

– Нещо се е случило – измърмори той. – От петнайсет минути не мога да установя връзка с лейтенанта... откакто стигнаха до заключената врата. – Той отново огледа шахтата и попита: – Как смятате да оставим миризма при толкова много вода?

– Според преценката ви са минали под това място преди известно време, така ли? – попита Марго.

Пендергаст кимна утвърдително.

– При последния ни разговор Д'Агоста ми каза, че групата се намира между първото и второто разклонение – отговори той. – Ако не са се върнали, отдавна са подминали това място.

– Така както си го представям – продължи Марго, – ако разпръснем няколко влакна във водата, течението би трябвало да ги отнесе до създаването.

– Това предполага, че то е достатъчно интелигентно да прецени, че влакната са доплували отгоре по течението. В противен случай може да тръгне надолу по течението...

– Мисля, че е достатъчно интелигентно – обади си Фрок.

– Не бива да го възприемаме като обикновено животно. По всяка вероятност е интелигентно почти колкото човек.

Пендергаст отдели с носната кърпа няколко влакна от вързопата и ги разпръсна във водата.

– Не прекалено много – предупреди Фрок.

Пендергаст погледна Марго.

– Ще пръснем още няколко влакна, за да се получи добра следа, после ще завлечем вързопата обратно в зоната за сигурност и ще изчакаме. Така ще заложим капана.

Той разпръсна още няколко влакна и завърза вързопата.

– При тази скорост на течението – продължи Пендергаст – след броени минути ще стигнат до него. Колко бързо ще реагира?

– Ако екстраполиращата програма е точна – отговори Фрок, – може да се придвижва с голяма скорост. Може би с четиридесет-петдесет километра в час или по-бързо, особено ако е в беда. А нуждата му от влакна изглежда непреодолима. Не е в състояние да се придвижва из тия коридори с пълна скорост – прекъснатата следа, която оставяме, е трудна за проследяване. Но не вярвам водата да го забави много. А и зоната за сигурност е наблизо.

– Разбирам – каза Пендергаст. – Твърде обезпокоително. „Който е решен за битка, нека я започне, защото настъпи моментът.“

– Аха! – възкликна Фрок. – Алкей.¹³

Пендергаст поклати глава.

– Анакреонт,¹⁴ докторе. Тръгваме ли?

13. Древногръцки поет от Лесбос, близък сътрудник на Сафо (620–580 г. пр.Хр.). – Б.пр.

14. Древногръцки поет, възпял любовта, красотата и пиршествата (6 в. пр.Хр.). – Б.пр.

Светлината от фенерчето в ръката на Смитбек едва мъждукаше в непрогледния мрак. Д'Агоста крачеше малко по-напред с насочен пистолет. Тунелът нямаше край, а черната вода продължаваше да шурти. Или се спускаха все по-надолу, или нивото на водата се покачваше. Смитбек я усещаше вече до бедрата си.

Той огледа едва осветеното навъсено лице на Д'Агоста, оплескано с кръвта на Бейли.

– Не мога да продължа нататък – извика някой отзад.

Смитбек чу познатия глас на кмета, който увещаваше и успокояваше с уменията на политик останалите, изричайки онова, което всеки искаше да чуе. Тактичността му изглежда отново вършеше работа. Смитбек огледа обезсърчените хора. Крехките жени с вечерни рокли и бижута, бизнесмени на средна възраст, облечени в смокинги, групичката юпити от банки и адвокатски кантори. Вече познаваше всеки от тях и дори им беше дал свои имена и професии. Ето ги сега всички събрани заедно, изпаднали в една и съща унижителна ситуация, пристъпвайки в сумрака на някакъв тунел, потънали в мръсотия, преследвани от освирения звяр.

Смитбек беше притеснен, но все още не беше изгубил способността си да разсъждава трезво. Вече беше изпитал истински ужас, осъзнавайки, че всички тези слухове за музейния звяр отговарят на истината. Сега вече – изтощен и мокър – се страхуваше по-скоро да не умре, преди да напише книгата си, отколкото от самата смърт. Запита се дали това е проява на смелост, на славолубие или просто на глупост. Така или иначе, беше убеден, че случващото се с него из подземията е невероятен късмет. Представяне в „Арената“, „Добро утро, Америка“, „Днешното шоу“, „Донъхю“ и „Опра.“

Никой не можеше да опише събитията като него. Никой не можеше да ги разкаже като пряк участник. Беше истински герой. Той, Уилям Смитбек младши, насочи лъча на фенерчето срещу чудовището, когато Д'Агоста се върна да разбие с изстрел катинара. Той, Смитбек, се досети да използва фенерчето за залостване на вратата. Той беше дясната ръка на лейтенант Д'Агоста.

– Насочи светлината вляво – прекъсна мислите му Д'Агоста и младежът моментално се подчини.

– Стори ми се, че видях нещо в тъмното – измърмори лейтенантът.

– Предполагам, че е било някаква сянка.

Господи, помисли си Смитбек, само да доживее да се наслади на успеха си!

– Въобразявам ли си, или водата действително става по-дълбока? – попита той.

– По-дълбока и по-бърза – отговори Д'Агоста. – Пендергаст не каза накъде да вървим от тук нататък.

– Не каза ли?

Смитбек усети, че му прималява.

– Трябваше да му се обадя щом достигнем второто разклонение – продължи Д'Агоста, – но изгубих радиостанцията някъде около вратата.

Смитбек усети нов тласък по краката си – доста силен. Чу се вик и плисък на вода.

– Всичко е наред – извика кметът, осветен от насоченото от Смитбек фенерче. – Някой падна. Течението се засилва.

– Не можем да им кажем, че сме изгубени – прошепна Смитбек на Д'Агоста.

Марго отвори вратата на зоната за сигурност, надникна вътре и кимна на Пендергаст. Агентът влезе, влачейки вързопя след себе си.

– Затворете го в хранилището със сандъците на Уитлеси – обади се Фрок. – Трябва да задържим вътре звяра достатъчно дълго време, за да затворим вратата.

Марго отключи хранилището, докато Пендергаст рисуваше някакви сложни следи по пода. Оставиха вътре вързопя, затвориха и заключиха вратата на хранилището.

– Бързо – каза Марго. – По коридора.

Оставиха централната врата към зоната за сигурност отворена и тръгнаха по коридора към хранилището с кости от слонове. Малкото прозорче на вратата беше счупено и отворът беше запушен с парче картон. Марго отключи вратата с ключа на Фрок и Пендергаст избута колелката в помещението. Тя включи фенерчето на Пендергаст на най-ниската степен и го закрепил над вратата с насочен към зоната за сигурност лъч. Накрая проби с химикалка малка дупка в картоната и след като огледа още веднъж коридора, пристъпи навътре.

Хранилището беше просторно, задушно и пълно със слонски кости. Повечето скелети бяха разчленени и огромните призрачни кости бяха подредени по лавиците като гигантски струни. В един отдалечен ъгъл се

извисяваше цял скелет – мрачна клетка от кости с два извити бивника, които блещукаха на слабата светлина.

Пендергаст затвори вратата и изключи миньорската си лампа.

Марго надникна през дупката в картоната. Виждаше ясно коридора и отворената врата на зоната за сигурност.

– Погледнете – каза тя на Пендергаст и отстъпи от вратата.

Пендергаст се приближи.

– Отлично – каза след малко той. – Идеално прикритие, поне докато издържат батериите. – Той се отдалечи от вратата и попита учуден: – Как успяхте да запомните това помещение?

Марго се засмя тихичко.

– Когато ни доведохте тук в сряда, запомних тази врата с надпис „ДЕБЕЛОКОЖИ“, защото се запитах как може да се вкара череп на слон през толкова тесен вход. – Тя пристъпи напред: – Ще наблюдавам през дупката. Бъдете готов да се втурнете и да го залостите в зоната за сигурност.

Фрок се изкашля в мрака зад тях.

– Господин Пендергаст?

– Моля?

– Простете, че ви питам, но до каква степен владеете това оръжие?

– Преди да почине съпругата ми, всяка зима ловувахме по няколко седмици в източна Африка. Тя беше страстен ловец.

– Аха! – каза Фрок и Марго долови нотка на облекчение в гласа му. – Това същество вероятно трудно може да бъде убито, но се надявам, че не е невъзможно. Логично е да се предположи, че никога не съм бил кой знае какъв ловец. Но с общи усилия може би ще успеем.

Пендергаст кимна.

– За съжаление този пистолет ме поставя в затруднено положение. Мощно оръжие е, но не може да се сравни с калибър .375 за африкански лов. Ако можете да ми посочите най-уязвимото място на съществото, това ще е от полза.

– От разпечатката – бавно отвърна Фрок – можем да предположим, че има здрави кости. Както сам установихте, не бихте могъл да го убие-те с изстрел в главата. Масивните кости и здравата мускулатура в раменната област или в сърдечната област върху гърдите почти сигурно ще отклонят куршума. Ако успеете да го улучите странично зад предния крайник, куршумът би могъл да проникне в сърцето. Но по всяка вероятност ребрата притежават якостта на стоманена клетка. Сега като се замисля, не вярвам някой от жизненоважните органи на звяра да е

лесноуязвим. Изстрел в коремната област би могъл да се окаже фатален, но не и преди звярът да си отмъсти.

– Перспективата не е твърде обнадеждаваща – измърмори Пендергаст.

Фрок се размърда неспокойно в мрака.

– Това ни поставя в твърде голямо затруднение.

Известно време никой не каза нищо.

– Вероятно все пак има някакъв начин – обади се най-последният агентът.

– Например? – попита нетърпеливо Фрок.

– Преди няколко години двамата със съпругата ми ловувахме елени в Танзания. Предпочитахме да бъдем сами – без оръженосци – и разполагахме единствено с пушки 30–30. Намирахме се в някакъв порутен заслон край реката, когато ни нападна един бизон. Очевидно някой браконьер го беше ранил преди няколко дни. Бизоните са като мулета – изключително злопапетни – и за тях всички въоръжени хора са еднакви.

Заобиколена от дрезгав полумрак в очакване на някакво кошмарно създание и заслушана в ловната история на Пендергаст, която той разказваше с типичния си привлечен маниер, Марго изпита странно усещане за нереалност.

– Обикновено при лов на бизон – продължаваше Пендергаст – човек се опитва да уцели главата точно под роговите изпъкналости или сърцето. В този случай обаче не разполагахме с необходимия калибър оръжие. Съпругата ми, която беше по-точен стрелец от мен, приложи единствената подходяща тактика в подобна ситуация. Приклепна и стреля срещу животното така, че да го подкоси.

– Да го подкоси?

– Не се опитваш да го раниш смъртоносно. Просто правиш всичко възможно да възпрепятстваш придвижването му напред. Целиш предните крака, глезените, колената. Всъщност раздробяваш възможно повече кости, докато престане да се придвижва напред.

– Разбирам – каза Фрок.

– Съществува един-единствен проблем при такъв подход – добави Пендергаст.

– Който е...

– Трябва да си безпогрешно точен стрелец. Всячко зависи от точността. Трябва да запазиш съвършено хладнокръвие и неподвижност, да спреш дъх и да стреляш между два удара на сърцето си срещу връхлитащия освирепял звяр. Всеки от нас разполагаше с време за по четири

изстрела. Допуснах грешката да се целя в гърдите и улучих два пъти, преди да осъзная, че куршумите засядат в мускулатурата. Тогава се прицелих в краката. Първия път не улучих, а втория само го одрасках, без да успея да счупя кост. – Той тръсна глава. – Изключително слабо постижение.

– И какво стана? – попита Фрок.

– Три от четирите изстрела на съпругата ми бяха точни. Раздробих двата предни пищяла и счупи единия преден крак. Бизонът заби глава в земята и спря на няколко метра от мястото, където клечяхме. Все още беше жив, но не можеше да помръдне. Така че „платих застраховката“, както би се изразил професионален ловец.

– Бих искал съпругата ви да е тук сега – каза Фрок.

Пендергаст замълча.

– Аз също – добави след малко.

Отново се възцари мълчание.

– Много добре – обади се най-накрая Фрок. – Схващам проблема. Звярът притежава някои особености, които би трябвало да познавате, ако възнамерявате да го... тъъ... подкосите. Първата е, че бутоните по всяка вероятност са покрити с костни плочки или люспи. Съмнявам се, че куршумът би могъл да проникне през тях. По моя преценка покриват горната и долната част на крака до стъпалото.

– Разбирам.

– Ще трябва да се целите ниско – в първата или втората фаланга.

– Най-долните кости на крака – уточни Пендергаст.

– Да. Те би трябвало да съответстват на пищялите при коня. Целете се точно под долната става. Същност може би и самата става е уязвима.

– Трудна мишена – каза Пендергаст. – Практически невъзможна, ако съществото е обърнато с лице към мен.

Последва кратка тишина. Марго не откъсваше очи от дупката.

– Убеден съм, че предните крайници на съществото са по-уязвими – продължи Фрок – Според данните от екстраполатора те са сравнително по-слаби. Костите на глезенните стави би трябвало да са уязвими при пряко попадение.

– Предното коляно и долната част на крака – повтори Пендергаст. – Мишените, които описахте, съвсем не са елементарни. До каква степен трябва да бъде възпрепятствано съществото, за да престане да се движи?

– Трудно е да се прецени. Боя се, че трябва да простреляте двата предни крака и поне единия заден. Дори тогава би могло да продължи

да лази. – Фрок се закашля. – Ще успеете ли?

– За да имам възможност да го направя, ще ми е необходимо разстояние поне петдесет метра, ако атакува. При идеално стечение на обстоятелствата би трябвало да улуча с първия изстрел, преди да е разбрало какво става. Това ще го забави.

Фрок се замисли за момент.

– В музея има няколко прави и дълги коридора. За съжаление повечето от тях в момента са блокирани от тези проклетни аварийни врати. Все пак предполагам, че в клетка две е останал поне един неблокиран коридор. На първия етаж в сектор осемнайсет зад ъгъла до компютърната зала.

Пендергаст кимна.

– Ще го запомня – каза той. – Ако не успея тук.

– Чувам нещо! – прошепна Марго.

Тримата затаиха дъх. Пендергаст се приближи до вратата.

– Някакъв силует току-що прекоси осветеното пространство в дъното на коридора – добави тя.

Последва ново продължително мълчание.

– Ето го – зашепна Марго. – Виждам го. – И добави още по-тихо: – О, Господи!

Пендергаст прошепна в ухото ѝ:

– Дръпнете се от вратата!

Тя отстъпи назад.

– Какво прави?

– Спря пред вратата на зоната за сигурност. Влезе за момент и ментално се върна. Оглежда се и души въздуха.

– Как изглежда? – обади се Фрок.

Пендергаст се поколеба, преди да отговори.

– Този път го виждам по-добре. Голямо е, огромно. Чакайте, обръща се насам... Мили Боже, изглежда ужасяващо, има... плоско лице, малки червени очи. Горната част на тялото му е покрита с рядка козина. Също като статуетката. Чакайте... Чакайте за момент... Идва насам.

Марго неочаквано осъзна, че се е дръпнала чак до стената в дъното на помещението. Иззад вратата се дочу сумтене и нахлу познатата зловонна миризма. Краката ѝ се подкосиха и тя се отпусна на пода, без да откъсва очи от потрепващата в мрака светлинка, която проникваше през дупчицата в картоната. Фенерчето на Пендергаст мъждукаше едва-едва. „Звездно сияние“... Чуваше някакъв тих глас в съзнанието си.

В този момент върху дупката падна сянка и всичко потъна в

непрогледен мрак.

Чу се приглушен удар по вратата и дървото проскърца. Дръжката на вратата изтрака. Възцари се продължителна тишина, нарушавана от тромавите движения на нещо тежко зад вратата, последвана от внезапен трясък.

Тихият глас в главата на Марго стана ясно доловим.

– Пендергаст, включете миньорската лампа! – извика тя. – Насочете я към звяра!

– Какви ги говорите!

– То живее нощем, не помните ли? Вероятно мрази светлината.

– Абсолютно вярно! – изкрещя Фрок.

– Дръпнете се! – извика Пендергаст.

Марго чу леко щракване и в същия момент блясъкът от светлината на миньорската лампа я заслепи за момент. Когато зрението ѝ се нормализира, видя приклепнал на едно коляно Пендергаст с насочен към вратата пистолет на фона на яркия кръг светлина от лампата.

Чу се звук от разцепване на дърво и от зейналата във вратата цепнина отхвърчаха трески. Вратата се огъна навътре.

Пендергаст не помръдна от мястото си.

Последва нов трясък от разцепване на дърво и вратата рухна, изкъртена от разкривените си панти. Марго се притисна към стената с такава сила, че изпита болка в гърба. Чу вика на Фрок, в който долови нотки едновременно на изумление, възхищение и ужас. Съществуването приклепна на входа – чудовищен силует на ярката светлина, нададе гърлест рев, разтърси глава и тръгна назад.

– Останете там – каза Пендергаст.

Той ритна строшената врата встрани и пристъпи дебнешком в коридора. Чуха се два изстрела. Последва тишина. Сякаш измина цяла вечност, докато Пендергаст най-после се върна. Махна им с ръка да се приближат. Към ъгъла в дъното на коридора отвеждаше следа от ситни капки кръв.

– Кръв! – възкликна Фрок. – Значи успяхте да го раните!

Пендергаст вдигна рамене.

– Може би. Но не само аз. Следите идват откъм долното ниво. Виждале ли? Лейтенант Д'Агоста или някой от хората му трябва да го е ранил преди това. Отдалечи се с изумителна скорост.

Марго погледна Фрок.

– Защо не взе стръвта?

Фрок вдигна очи към нея.

– Имаме работа със същество, надарено със свръхестествена интелигентност.

– Според вас се е досетило, че това е капан? – недоверчиво попита агентът.

– Нека ви задам един въпрос, Пендергаст. Вие бихте ли се хванал на тази въдица?

Пендергаст се замисли.

– Вероятно не.

– Следователно – продължи Фрок – сме го подценили. Трябва да престанем да го възприемаме като тъпо животно. То притежава интелигентността на човек. Правилно ли разбрах, че откритият в изложбата труп е бил скрит? Звярът е знаел, че е преследван. Явно се е научил да крие жертвите си. Освен това... – Той се поколеба. – Мисля, че вече става дума не само за глад. По всяка вероятност изяденото тази вечер го е заситило. Но е ранено. Ако аналогията ви с бизона е основателна, съществото може би е не само гладно, но и разгневено.

– Предполагате, че е тръгнало да отмъщава? – тихо попита Пендергаст.

Фрок не отговори, но след малко едва-едва кимна.

– В такъв случай кого търси? – попита Марго.

Отговор не последва.

55

Кътбърт отново провери вратата. Беше заключена и масивна. Включи фенерчето и го насочи към Райт, който седеше отпуснат в стола си и мрачно гледаше към пода. Кътбърт угаси светлината. Във въздуха се усещаше силна миризма на уиски. Единствено барабаненето на дъжда по непристъпния прозорец нарушаваше тишината.

– Какво ще правим с Райт? – тихо попита той.

– Не се притеснявай – с категоричен тон отговори Рикман. – Ще съобщим на пресата, че е болен, и ще го откараме в болницата, а след това ще обявим пресконференция за утре следобед...

– Нямах предвид това. Говоря за момента. Ако звярът се появи тук.

– Моля те, Ян, не говори така. Плашиш ме. Не мога да си представя, че животното ще го направи. Доколкото ни е известно, то обитава подземие то вече години наред. Защо да се качва точно сега?

– Не знам – отговори Кътбърт. – Тъкмо това ме безпокои.

Той отново провери пистолета. Пет изстрела.

След това се приближи до Райт и разтърси рамото му.

– Уинстън?

– Още ли си тук? – попита директорът и вдигна помътен поглед.

– Уинстън, искам двамата с Лавиния да отидете в Залата на динозаврите. Хайде.

Райт отблъсна ръката му.

– Тук се чувствам отлично. Може би ще подремна.

– В такъв случай върви по дяволите – отвърна Кътбърт и седна на един стол срещу вратата.

Чу се някакъв шум – потракване – зад вратата, сякаш някой натисна дръжката на бравата, после я пусна.

Кътбърт скочи и стисна пистолета. Приблужи се до вратата и се ослуша.

– Чувам нещо – прошепна той. – Иди в Залата на динозаврите, Лавиния.

– Страх ме е – тихо отвърна тя. – Моля те, не ме карай да ходя сама там.

– Направи, каквото ти казах.

Рикман се приближи до вратата в дъното и я отвори, но остана на мястото си.

– Върви.

– Ян... – умолително промълви Рикман.

От мястото си Кътбърт виждаше огромните скелети на динозаврите, които се извисяваха в мрака. Масивните черни ребра и зейнали челюсти внезапно проблеснаха, осветени от синкавата светлина на светкавица.

– Влизай вътре, проклета жено!

Кътбърт се извърна и отново се ослуша. Нещо като че ли се търкаше по вратата. Той се наведе и прилепи ухо към гладкото дърво. Може би полъх на вятра.

Нещо го блъсна с колосална сила навътре в стаята. Чу писъка на Рикман откъм Залата на динозаврите.

Райт се надигна неуверено.

– Какво беше това? – измърмори той.

Превъзмогнал болката в главата си, Кътбърт грабна пистолета от пода, изправи се и хукна към един отдалечен ъгъл, изкрещявайки на Райт:

– Бягай в Залата на динозаврите!

Райт тежко се стовари върху стола си.

– Каква е тази отвратителна воня? – попита той.

Вратата се разтресе от нов мощен удар и трясъкът на разцепено дърво отекна като изстрел. Кътбърт инстинктивно натисна спусъка, pistolетът изтрещя и от тавана се посипа мазилка. Мигновено наведе дулото с разтреперана ръка. „Глукак, избахих един куршум!“ Искаше му се повече да разбира от оръжия. Повдигна pistolета и се опита да се прицели, но ръцете му се тресяха неконтролируемо. „Трябва да се успокоя – мина му през ума. – Поеми няколко пъти дълбоко въздух. Прицели се точно. Четири изстрела.“

В стаята отново се възцари тишина. Райт не помръдваше, сякаш се беше вкаменил върху стола.

– Уинстън, идиот такъв! – изсъска Кътбърт. – Върви в залата!

– Щом настояваш – измърмори Райт и се затътри към вратата.

Изглежда най-после се беше уплашил достатъчно, за да се размърда.

Кътбърт отново чу тихо шумолене зад вратата и проскърцване на дърво. Онова нещо отвън я натискаше. Разнесе се оглушителен трясък и вратата се разцепи, а едно парче дърво полетя към средата на стаята. Масата отскочи встрани. През зейналия отвор откъм мрачния коридор се протегна някаква лапа с три нокъта и сграбчи разцепеното дърво. Чу се нов трясък и останалата част от вратата изчезна в тъмнината. Кътбърт забеляза тъмен силует на входа.

Райт залитна през вратата на Залата на динозаврите и връхлетя върху застаналата на входа Рикман, която хлипаше неудържимо.

– Застреляй го, Ян, моля те, убий го! – изпищя тя.

Кътбърт изчака, насочи дулото, задържа дъх. „Четири изстрела.“

Командирът на спецекипа лазеше като котка по покрива на фона на черното като индиго небе и следваше напътствията на застаналия на улицата под него инструктор. Кофи стоеше до него под една брезентова мушам. И двамата държаха гумирани водонепромокаеми радиостанции.

– Дъгаут до Червен. Придвижи се още метър и половина на изток – каза по радиото инструкторът, вирайки се нагоре през телескопа за нощно виждане. – Почти стигна.

Той оглеждаше разстланата върху масата и покрита с плексигласово стъкло скица на музея, върху която с червена линия беше отбелязан

маршрутът на спецекипа.

Тъмният силует се придвижи внимателно по покрития с плочи покрив на фона на потрепващите светлини на Горен Уест Сайд. Отдолу върху водното огледало на река Хъдсън проблясваха като редици от ярки кристали отраженията от фаровете на линейките по алеята към музея и на високите жилищни сгради по Ривърсайд Драйв.

– Точно там – каза инструкторът. – Това е мястото, Червен.

Кофи видя, че командирът приклепна и бързо започна да нагласява взривовете. Екипът му чакаше на стотина метра зад него, а непосредствено зад тях бяха застанали медицинските работници. Наблизо зави сирена.

„Готово“ – докладва командирът. Изправи се и внимателно заприсътпя назад, размотавайки кабела.

– Взривявай, когато си готов – обади се Кофи.

Видя, че всички на покрива залегнаха. Блесна кратък взрив и миг по-късно чу трясъка. Командирът изчака още малко и пристъпи напред.

„Червен до Дъгаут. Имаме отвор.“

– Влизайте – разпреди Кофи.

Спецекипът се спусна през дупката на покрива, последван от медицински екип.

„Вътре сме – докладва командирът. – Намираме се в коридора на петия етаж и продължаваме според указанията.“

Кофи зачака нетърпеливо. Погледна часовника си: девет и петнайсет. Стояха заклещени и безпомощни тук – най-дългите деветдесет минути в живота му. Натрапчивото привидение на мъртвия и изкормен кмет не го оставяше на мира.

„Намираме се пред аварийната врата на пети етаж, сектор четири-найсет. Готови сме да поставим взрива.“

– Действайте – каза Кофи.

„Поставяме взривовете.“

Д'Агоста и групата му не бяха се обаждали повече от час и половина. Господи, ако нещо се случи с кмета, никой няма да се интересува чия е вината! Ще стоварят всичко върху него. В този град постъпваха по този начин. Беше положил такива усилия, за да стигне дотук, беше внимавал за всяка своя крачка, а сега копелетата щяха да му отнемат абсолютно всичко. Пендергаст е виновен. Ако не се бъркаше в работата на другите...

„Взривовете са поставени.“

– Взривявай, когато си готов – повтори Кофи.

Пендергаст беше оплескал всичко, не той. Пое командването едва вчера! Може би все пак няма да обвинят него. Особено ако Пендергаст не е наоколо. Този кучи син можеше да надприказва всеки.

Тишината се проточи. Под подгизналия брезент Кофи не чу никакъв взрив.

„Червен до Дъгаут. Имаме проход“ – докладва командирът.

– Продължавайте. Влезте и убийте кучия син!

„Както вече обсъдихме, сър, първата ни задача е да евакуираме ранените“ – отвърна с категоричен тон командирът.

– Знаем! Само побързайте, за Бога!

Кофи яростно удари бутона на радиостанцията.

Командирът слезе от последното стъпало и се огледа внимателно, преди да даде знак на екипите да го последват. Мрачните силуети закрачиха един след друг, вдигнали газовите маски над челата си. Тъмните им униформи се сливаха с околния мрак. Оръжията на всички бяха с натъкнати ножове. Най-отзад нисък набит полицаи носеше 40-милиметров гранатомет, обемисто оръжие, което приличаше на бременен автомат.

– Достигнахме четвъртия етаж – предаде командирът. – Включваме инфрачервен прожектор. Точно пред нас е Залата на дребните маймуни.

Инструкторът подаде указания:

„Продължете на юг през залата и след тринайсет метра завийте на запад – след още седем метра ще стигнете до врата.“

Командирът извади малка черна кутия от колана си и натисна един бутон. Рубинен лазерен лъч с дебелина на молив прониза мрака. Зашари наоколо с лъча, докато на екранчето се появи необходимото разстояние. Придвижи се напред, после повтори процедурата, насочвайки лазерния лъч към западната стена.

– Червен до Дъгаут. Виждам врата.

„Добре. Продължавайте.“

Командирът се приближи до вратата и подаде знак на останалите да го последват.

– Вратата е заключена. Поставяме взрив.

Няколко души светкавично прикрепили две пластмасови устройства към бравата и отстъпиха назад, размотавайки кабел.

– Взривът е поставен.

Чу се глух тътен и вратата зейна отворена.

„Люкът би трябвало да е точно пред вас в средата на помещението“

– насочи го инструкторът.

Хората от екипа отместиха няколко кулиси и люкът се показва. Командирът отключи закопчалките, хвана желязната халка и повдигна капака. Облърна го спарен въздух. Той се наведе напред. В Небесната зала отдолу цареше абсолютно спокойствие.

– Намерихме отвора – докладва командирът. – Всичко изглежда нормално.

„Добре – чу се гласът на Кофи. – Заклучете всички входове на залата. Медицинският екип да евакуира ранените. Бързо.“

– Прието, Дъгаут.

След това заговори инструкторът:

„Разбийте горния пласт на мазилката в центъра на северната стена. Зад него ще откриете дебела греда, за която да завържете въжетата.“

– Разбрано.

„Внимавайте. Височината е двайсет метра.“

Командирът и хората му разбиха мазилката, прикрепиха две вериги към гредата, закачиха карабини, скрипец и такелаж. Един от екипа закачи въжена стълба за едната верига и я пусна през отвора.

Командирът се приведе още веднъж и насочи лъча на мощния си прожектор към тънещата в мрак зала.

– Тук Червен. Долу виждам няколко трупа – докладва той.

„Някаква следа от съществото?“ – попита Кофи.

– Никаква. Струва ми се, че труповете са десетина-дванайсет, а може и повече. Въжената стълба е спусната.

„Какво още чакате?“

Командирът се обърна към медицинския екип.

– Ще подадем сигнал, когато сме готови. Започнете да спускате сглобяемите носилки. Ще ги измъкваме един по един.

Той хвана въжената стълба и се запуска надолу, олюлявайки се над ширналото се празно пространство. И останалите се спуснаха бързо един след друг. Двама се дръпнаха встрани, за да осигурят прикритие със стрелба при необходимост, а други двама поставиха триножници със закачени върху тях халогенни лампи, които свързаха със спуснатите с въжета преносими генератори. Много скоро централната част на залата грейна от светлина.

– Блокирайте всички входове и изходи! – извика командирът. – Медицинският екип да се спусне!

„Докладвай!“ – изкрещя Кофи по радиостанцията.

– Блокирахме всички врати към залата. Няма никаква следа от

животно. Медицинският екип в момента се спуска.

„Добре. Трябва да откриете и да убиете съществото и да установите местонахождението на групата на кмета. Предполагаме, че са се спуснали по стълбището през служебната зона.“

– Прието, Дъгаут – отговори командирът.

Щом изключи радиостанцията, той чу глух изстрел.

– Червен до Дъгаут. Току-що чухме изстрел от пистолет. Като че ли стреляха някъде над нас.

„Проследете го, по дяволите! – изкрещя Кофи. – Вземи хората си и го проследете!“

Командирът се обърна към бойците.

– Червен две, Червен три, приключват и остават тук. Вземете гранатомета. Останалите тръгват с мен.

56

Лепкавата вода стигаше вече до кръста на Смитбек. Беше изтощително дори да пази равновесие. Краката му отдавна бяха вкочанени и целият се тресеше.

– Водата се покачва ужасно бързо – каза Д'Агоста.

– Поне няма да се боим от съществото – обнадежден отвърна Смитбек.

– Вероятно си прав. Знаеш ли – продължи Д'Агоста, – преди малко прояви страхотна съобразителност, когато залости вратата с фенерчето. Спаси живота на всички.

– Благодаря – отвърна Смитбек.

Д'Агоста му ставаше все по-симпатичен.

– Не позволявай да стигне до главата ти – извиси глас над бълбукането на водната струя Д'Агоста. След това се обърна назад към кмета. – Всички ли са добре?

Кметът имаше изтощен вид.

– Едва се крепят. Няколко души може всеки момент да припаднат от ужас или изтощение, или и от двете. Оттук накъде?

Той не откъсваше напрегнатия си поглед от тях.

Д'Агоста се поколеба.

– Всъщност не съм съвсем сигурен – отговори най-после той. – Двамата със Смитбек ще опитаме първо по дясното разклонение.

Кметът изгледа групата зад себе си и се приближи до Д'Агоста.

– Чуйте ме – прошепна умолително той. – Знам, че се заблудихте. И вие го знаете. Но ако тези хора отзад го разберат, не мисля, че ще успеем да ги накараме да продължат по-нататък. Тук е адски студено и водата се издига все повече. Тогава защо не опитаме всички заедно? Това е единствената ни възможност. Дори ако решим да се върнем назад, половината не биха могли да тръгнат срещу течението.

Д'Агоста го погледна и помълча.

– Добре – отговори накрая и се обърна към групата. – Чуйте ме внимателно – извика той. – Ще тръгнем по десния тунел. Всички да се хванат за ръце и да образуват колона. Дръжте се здраво. Придвижвайте се близо до стената – течението в средата е много бързо. Ако някой се подхлъзне, викайте, но не се пускайте при никакви обстоятелства. Всички ли ме разбраха? Да тръгваме.

Тъмният силует влезе през рухналата врата, пристъпвайки като котка по натрошените парчета дърво. Кътбърт усети, че краката му изтръпват. Поиска да стреля, но ръцете му не се подчиняваха.

– Моля те, махни се – промълви той с толкова спокоен тон, че се изненада от себе си.

То спря и се втренчи право в него. Кътбърт не виждаше нищо друго на слабата светлина, освен огромния мощен силует и малките червени очички. Стори му се, че излъчват интелигентност.

– Не ме наранявай – продължи умолително той.

Съществува не помръдваше.

– Въоръжен съм – прошепна Кътбърт и се прицели внимателно. – Няма да стрелям, ако се махнеш – добави тихо.

То пристъпи бавно встрани, без да отделя очи от него. В следващия миг се извъртя рязко и изчезна в мрака.

Кътбърт се дръпна уплашен назад и лъчът на фенерчето му зашари като обезумял по пода. Завъртя се около себе си, парализиран от ужас. Цареше абсолютна тишина. Миризмата на животното изпълваше помещението. Неочаквано се озова в Залата на динозаврите и тръшна вратата зад себе си.

– Ключът! – изкрещя той. – За Бога, Лавиния!

Заглежда изтръпнал потъналата в мрак зала. Насред нея се извисяваше огромен скелет на тиранозавър. Пред него беше приклепнал мрачният силует на трицератопс с приведена глава, чиито огромни черни рога блещукаха в сумрака.

Чу хлипане, усети да пъхат ключа в ръката му. И светкавично заключи вратата.

– Да вървим – каза той и двамата се отдалечиха от вратата, заобикаляйки оконचाващия с нокти крак на тиранозавъра.

Навътре мракът беше още по-плътен. Кътбърт дръпна Рикман рязко встрани и я накара да се сгуши в един ъгъл. Втрениха се напрегнато в мрака. Залата на динозаврите тънеше в злокобна тишина. Дори шумовете на проливния дъжд не проникваха в това светилище. Единствената светлина се процеждаше през високите прозорци на централния купол.

Отвсякъде ги заобикаляха зловещи шраусовидни скелети, подредени в отбранителен полукръг пред чудовищния скелет на един месояден дриптозавър, привел глава със зейнала челюст и протегнал ноктите на огромните си лапи напред. Кътбърт винаги беше харесвал внушителната с размерите и експонатите си зала, но сега тя го плашеше. Той вече познаваше усещането да бъдеш преследван.

Зад тях входът към залата беше блокиран от тежка аварийна стоманена врата.

– Къде е Уинстън? – прошепна Кътбърт.

– Не знам – простена Рикман и сграбчи ръката му. – Успя ли да убиеш съществото?

– Не улучих – отвърна шепнешком той. – Моля те да ме пуснеш. Трябва да стрелям точно.

Рикман го пусна, запълзя назад между два скелета и се сгуши в един ъгъл, разтърсвана от сподавени ридания.

– Млъкни! – изсъска Кътбърт.

В залата надвисна зловеща тишина. Той се заоглежда, втречен напрегнато в сенките. Надяваше се, че Райт се е спотаил в някой от мрачните ъгли.

– Ян? – чу се глух глас. – Лавиния?

Кътбърт се обърна и се ужаси, като видя как Райт се е облегал на опашката на един стегозавър. Директорът се олюля, но запази равновесие.

– Уинстън! – изсъска Кътбърт. – Скрий се!

Райт тръгна неуверено към тях.

– Ти ли си, Ян? – попита смутено той. Спря за момент. Подпря се на ъгъла на една от витрините и добави уморено: – Зле ми е.

Внезапен оглушителен трясък разтърси залата, отеквайки в огромното пространство. Последва нов тътен. Кътбърт забеляза в сумрака, че вратата към кабинета на Райт се е превърнала в наръбена дупка, в която

стоеше тъмен силует.

Зад него Рикман изпищя и покри глава с ръце.

През ребрата на скелета на дриптозавъра Кътбърт видя как мрачният силует се понесе към сянката на Райт. Двата силуета се сляха.

До слуха на Кътбърт достигна глухо хрущене, писък... И се възцари тишина.

Вдигна пистолета и се опита да се прицели между ребрата на скелета.

Силуетът се надигна, захапал нещо в уста, леко разтърси глава и издаде звук, сякаш смучеше нещо. Кътбърт затвори очи и натисна спусъка.

Пистолетът подскочи в ръката му и изтрещя изстрел, последван от силно тракане. Кътбърт забеляза, че част от реброто на дриптозавъра липсва. Зад него Рикман се задъхваше от неударжими стенания.

Мрачният силует беше изчезнал.

Изминаха няколко секунди и Кътбърт изпита усещането, че започва да губи разсъдък. През високите прозорци блесна светкавица и той ясно видя притичващия покрай близката стена звяр право срещу него, без да откъсва червените си очи от лицето му.

Започна да стреля като обезумял – три изстрела, чиито проблясъци осветиха етажерките с мрачни черепи, зъби и нокти. Истинският звяр препускаше сред останките от свирепи древни създания. Накрая пистолетът защрака в ръката му – петлото напразно удряше по празните гнезда.

До слуха му като в неясен сън достигнаха приглушени човешки гласове иззад старата лаборатория на Райт. Внезапно се втурна към разбитата врата, без да обръща внимание на изпречилите се по пътя му препятствия, прекоси лабораторията и изскочи в мрачния коридор зад нея. Чу собствения си писък, заслепи го ярка светлина, някой го сграбчи и го притисна към стената.

– Спокойно, всичко е наред! Виж, по него има кръв!

– Вземете оръжието му – каза друг глас.

– Него ли търсим?

– Не, казаха, че е животно. Но не рискувайте.

– Престани да се дърпаш!

В гърлото на Кътбърт се надигна нов кръсък.

– То е там отзад! – изпищя той. – Ще избие всички! То знае, по очите му се вижда, че знае!

– Какво знае?

– Не си губете времето да му говорите. То е побесняло.

Краката му се подкосиха.

– Има ли някой друг там? – попита командирът, разтърсвайки рамото на Кътбърт.

– Да – успя да отговори той. – Райт. Рикман.

Командирът вдигна очи.

– Имате предвид Уинстън Райт? Директора на музея? В такъв случай вие сте доктор Кътбърт. Къде е Райт?

– То го ядеше – отговори Кътбърт, – ядеше мозъка му. Просто го изяде. То е в Залата на динозаврите – от другата страна На лабораторията.

– Върнете го в залата и медицинският екип да го евакуира – обърна се командирът към двама от екипа. – Вие тримата – с мен. На бегом.

Той вдигна радиостанцията.

– Червен до Дъгаут. Открихме Кътбърт и го изпращаме вън.

– Намират се в тази лаборатория, ето тук – каза инструкторът, сочейки чертежите.

След като проникването беше приключило и екипът беше навлязъл във вътрешността на музея, двамата с Кофи се бяха прибрали на сухо в помещението на подвижния команден пункт.

„Лабораторията е чиста – чу се монотонният глас на командира по радиостанцията. – Напредваме към Залата на динозаврите. И тази врата е разбита.“

– Влезте и изкарайте това нещо навън! – изкрещя Кофи. – Но си отваряйте очите за доктор Райт. И поддържайте линията. Искам постоянна връзка!

Кофи зачака напрегнато, заслушан в глухото съскане и пращане от атмосферните смущения по отворената линия. Чу изщракване на оръжие и някакъв шепот.

„Усещаш ли миризмата?“

Кофи се приведе. Почти бяха стигнали. Той сграбчи ръба на масата.

„Да“ – отвърна някой.

Чу се трополене.

„Угаси светлината и застани в тъмното. Червен седем, покрий лявата страна на този скелет. Червен три, тръгни напред. Червен четири, застани с гръб към стената и покрий далечния сектор.“

Последва дълго мълчание. Кофи долавяше само тежко дишане и

приглушени шумове от стъпки.

Изведнъж се чу силен шепот:

„Червен четири, погледни, тук има труп.“

Стомахът на Кофи се сви.

„Няма глава“ – чу той. – „Приятна гледка.“

„Ето още един“ – прошепна друг глас. – „Виждаш ли го? Лежи сред онези динозаври.“

Последва щракане, дрънкане на оръжия и задъхано пъхтене.

„Червен седем, покривай изтеглянето ни. Няма друг изход.“

„Може да е още тук“ – прошепна някой.

„Това ни е достатъчно!“

Кокалчетата на ръцете на Кофи побеляха. Защо не приключат с това нещо, по дяволите? Тези типове бяха компания от дърти моми.

Отново чу дрънчене на метал.

„Нещо се движи! Ей там!“

Гласът прозвуча толкова силно, че Кофи подскочи. Последвалата пукотевица от автоматична стрелба заглъхна в атмосферни смущения от претоварването на честотата.

– Мамка му, мамка му, мамка му! – заповтаря Кофи.

Чу нечий писък и връзката отново се изгуби. Избухна насечена стрелба, последвана от тишина. След това нещо издрънча. Какво? Пръснати кости от динозаври по мраморния под?

Кофи изпита неочакван прилив на облекчение. Каквото и да беше, вече е мъртво. Нищо не би могло да оцелее след стрелбата, която беше чул току-що. Кошмарът беше приключил. Той се отпусна в един стол.

„Червен четири! Хоскинс! Мамка му!“ – чу се крясъкът на командира.

Стакатото на насечена стрелба заглуши гласа му и отново нахлуха атмосферните смущения. Или нечий писък?

Кофи се надигна и се обърна към агента до него. Понечи да каже нещо, но от устата му не излезе звук. В очите на агента прочете собствени си ужас.

– Червен едно! – изкрещя в микрофона Кофи. – Червен едно! Чуваш ли ме?

Отговори му все същото припукване.

– Обади се! Чуваш ли ме? Някой чува ли ме!

Премести като обезумял на честотата на екипа в Небесната зала.

„Сър, в момента изваждаме последния труп – обади се някой от медицинския екип. – Хората от спецекипа току-що качиха доктор Кътбърт

на покрива. Преди малко чухме стрелба горе. Трябва ли да евакуираме още някого?“

– Моментално се измъквайте! – изкрещя Кофи. – Спасявайте си задниците! Изтеглете се светкавично и издърпайте въжената стълба!

„Сър, а другите от спецекипа? Не можем да ги оставим така...“

– Мъртви са! Ясно ли ти е? Това е заповед!

Той остави радиото и се отпусна назад. Погледна отчаяно през прозореца – камионетка от моргата се придвижваше на бавна скорост към масивната сграда на музея.

Някой го потупа по рамото.

– Сър, агент Пендергаст иска да разговаря с вас.

Кофи поклати бавно глава.

– Не. Не искам да разговарям с това шибано копеле, ясно ли е?

– Сър, той...

– Не ми споменавай повече името му.

Един агент отвори задната врата и влезе. Униформата му беше подгизнала от дъжда.

– Сър, в момента изваждат мъртъвците.

– Кой? За кого говориш?

– Хората от Небесната зала. Седемнайсет трупа, нито един оцелял.

– Кътбърт? Този, когото измъкнахте от лабораторията? Излезе ли?

– Току-що го спуснаха на улицата.

– Искам да говоря с него.

Кофи излезе навън и притича покрай пункта за бърза помощ. Мозъкът му не можеше да го побере. Как е възможно спецекипът да се окаже така безпомощен?

Приблжиха се двама медицински работници с носилка.

– Ти ли си Кътбърт? – попита вцепенения мъж в нея.

Човекът зашари наоколо с помътен поглед.

Един лекар избута Кофи и разкъса с рязък жест ризата на Кътбърт, после огледа лицето и очите му.

– Има кръв – каза той. – Ранен ли сте?

– Не знам – отговори Кътбърт.

– Дишане трийсет, пулс сто и двайсет – съобщи единият от медицинските работници.

– Добре ли сте? – попита лекарят. – Това вашата кръв ли е?

– Не знам.

Лекарят огледа набързо краката на Кътбърт, опипа ги, опипа и слабите му и накрая врата му. След това се обърна към санитарите.

– Откарайте го за преглед.

Двамата затикаха носилката.

Кофи забърза отстрани.

– Кътбърт! Видя ли го?

– Видя ли го? – повтори Кътбърт.

– Видя ли шибаното същество!

– То знае – каза Кътбърт.

– Какво знае?

– Знае какво се случва, знае точно какво се случва.

– Какво искаш да кажеш, по дяволите?

– То ни мрази – каза Кътбърт.

Двамата санитарии отвориха вратата на една от линейките. Кофи извика:

– Как изглежда?

– Очите му излъчват тъга – каза Кътбърт. – Безпределна тъга.

– Полудял е – измърмори Кофи на себе си.

– Няма да го убиете – спокойно и убедено добави Кътбърт.

Вратата на линейката се затвори с трясък.

– Няма да го убия, мамка му! – изкрещя Кофи след отдалечаващата се линейка. – Майната ти, Кътбърт! Няма да го убия, мамка му!

57

Пендергаст свали радиостанцията и погледна Марго.

– Съществото току-що ликвидира няколко души от спецекипа. Доктор Райт също, доколкото можах да чуя. Кофи изтегля всички и не отговаря на повикванията ми. Изглежда смята, че вината е изцяло моя.

– Той трябва да чуе! – изрева Фрок. – Сега вече знаем какво да направим. Трябва само да влязат тук с мощни прожектори!

– Разбирам какво става – продължи Пендергаст. – Дошло му е в повече и търси изкупителни жертви. Не можем да разчитаме на съдействие.

– Господи! – възкликна Марго. – Доктор Райт... – Тя закри устата си с ръка. – Ако планът ми беше успял... ако бях обмислила всичко, тези хора може би щяха да са живи.

– И вероятно лейтенант Д'Агоста, кметът и всички останали там долу щяха да са мъртви – добави Пендергаст. Той огледа коридора. – Мое-то задължение в момента е да изведе вас двамата на сигурно място –

продължи той. – Вероятно трябва да тръгнем по маршрута, който предложих на Д'Агоста. При положение че тези чертежи не са го заблудили, разбира се. – Той погледна към Фрок. – Не, не мисля, че това ще свърши работа.

– Тръгвайте! – извика Фрок. – Не се бавете тук заради мен!

Пендергаст се усмихна едва-едва.

– Не това е проблемът, докторе. Проблемът е отвратителното време. Знаете, че през дъждовни периоди долното ниво се наводнява. Някой спомена по радиостанцията, че през последния час дъждът непрекъснато се усилва. Докато разпръсвах влакната, забелязах, че водата е поне половин метър и течението се носи на изток с голяма скорост. Това означава, че се е повишило нивото на реката. Дори да искаме, в момента не можем да се спуснем долу. – Пендергаст свъси чело. – Ако досега Д'Агоста не се е измъкнал, шансовете му и в най-добрия случай са минимални.

Той се обърна към Марго.

– Може би за вас двамата е най-добре да останете тук в зоната за сигурност. Сигурни сме, че съществото не може да премине през тази армирана врата. След няколко часа положително ще възстановят електрозахранването. Убеден съм, че няколко души все още са блокирани в командния пункт и компютърната зала. Може би са заплашени. Вече знаем много неща за това същество, познаваме слабостите и предимствата му. Тези зони се намират близо до дълъг и неблокиран коридор. Ако двамата останете тук на сигурно място, бих могъл да го проследя.

– Не – отсече Марго. – Не можете да го направите сам.

– Вероятно не, госпожице Грийн, но възнамерявам да опитам.

– Идвам с вас – категорично заяви тя.

– Съжалявам.

Пендергаст застана до отворената врата към зоната за сигурност в очакване.

– Това същество е изключително интелигентно – продължи тя. – Не мисля, че можете да му се противопоставите сам. Ако смятате, че понеже съм жена...

Пендергаст я погледна изненадан.

– Госпожице Грийн, изумен съм, че имате толкова лошо мнение за мен. Просто никога не сте попадала в подобна ситуация. Без оръжие не бихте могла да направите абсолютно нищо.

Марго го изгледа предизвикателно.

– Именно аз ви спасих задника преди малко, като ви казах да

запалите лампата си – възрази тя.

Той повдигна вежда. Фрок се обади от мрака:

– Пендергаст, не разигравайте ролята на южняшки джентълмен.

Вземете я.

Агентът се извърна към него.

– Сигурен ли сте, че ще се чувствате добре, ако останете тук сам, докторе? – попита той. – Ще се наложи да вземем двете фенерчета и ми-ньорската лампа, за да разчитаме на евентуален успех.

– Естествено! – Фрок махна с ръка в знак да тръгват. – Малка почивка след всичко преживяно ще ми се отрази добре.

Пендергаст се поколеба още известно време, размишлявайки трескаво.

– Добре тогава – промълви той. – Марго, заключете вратата на зоната, вземете ключовете и останките от самото ми. Да вървим.

Смитбек разтърси яростно фенерчето. Светлината потрепна, за миг се засили и отново отслабна.

– Ако угасне – измърмори Д'Агоста, – загубени сме. Изключи го. Ще го включваме само от време на време за ориентация.

Продължиха в мрака сред клокочещата вода. Най-отпред вървеше Смитбек, след него Д'Агоста, стиснал ръката на журналиста, почти напълно вкочанена като цялото му тяло.

Смитбек наостри уши, долавяйки някакъв нов шум в мрака.

– Чуваш ли нещо? – попита той.

Д'Агоста се ослуша.

– Чувам.

– Прилича ми на... – Смитбек не продължи.

– Водопад – добави с категоричен тон Д'Агоста. – Но каквото и да е, явно е на голямо разстояние. В тунела има силна акустика. Не казвай на никого.

Групата продължи да напредва безмълвно.

– Светни – каза Д'Агоста.

Смитбек включи фенерчето, и освети празното пространство пред тях и веднага го изключи. Шумът беше станал по-силен, макар и незначително. По водната повърхност премина вълна.

– Мамка му! – изруга Д'Агоста.

Усетиха някаква суматоха зад гърба си.

– Помощ! – чу се женски глас. – Подхлъзнах се! Не ме пускайте!

– Някой да я хване! – извика кметът.

Смитбек включи фенерчето и го насочи назад. Жена на средна възраст се мяташе във водата, а вечерната ѝ рокля се беше издула над тъмната водна повърхност.

– Изправете се! – изкрещя кметът. – Стъпете здраво на краката си!

– Помогнете ми! – изпищя тя.

Смитбек напъха фенерчето в джоба си и застана срещу течението. Жената се носеше право към него. Видя я да размахва ръка и в следващия момент се вкопчи с все сила в бедрото му. Усети, че се подхлъзва.

– Спри! – извика той. – Престани да се мяташ! Хванах те!

Тя ритна с крака и ги уви около коленете му. Смитбек изпусна ръката на Д'Агоста и залитна напред, изумен от силата ѝ. Губеше равновесие.

– Дърпаш ме надолу! – извика той, затъвайки до кръста във водата.

С периферното си зрение забеляза, че Д'Агоста приближава. Обезумялата от ужас жена се бе вкопчила в него, натискайки главата му под водата. Измъкна се изпод мократа ѝ рокля, която прилепна по носа и брадичката му. Изведнъж усети огромно изтощение. Отново потъна и в ушите му отекна странно глухо бучене.

Успя да изскочи над водата, кашляйки и поемайки въздух на пресекулки. Откъм тунела пред тях се носеше ужасяващ писък. Някой го стискаше здраво. Беше Д'Агоста.

– Изтървахме я – каза той. – Хайде.

Разтърсващите писъци продължиха да отекват все по-глухо в далечината, докато течението я отнасяше. Някои крещяха напътствия към нея, други плачеха неудържимо.

– Бързо! – изрева Д'Агоста. – Приближете се плътно до стената! Да продължим напред и каквото и да правите, не пускайте ръцете си. – След което измърмори тихо на Смитбек: – Кажи ми, че фенерчето все още е у теб.

– Тук е – отговори той, напипвайки го.

– Трябва да продължим, иначе ще ги загубим всичките – добави Д'Агоста и се засмя унило. – Този път май аз ти спасих живота. Значи сме квит, Смитбек.

Журналистът не отговори, опитвайки се да не обръща внимание на ужасяващите и изпълнени с болка писъци – все по-глухи поради разстоянието. Шумът на ревяща вода беше станал по-ясен и заплашителен.

Събитието беше сломило групата.

– Всичко ще бъде наред, стига да се държим здраво за ръце! – чу се

викът на кмета. – Не разкъсвайте колоната!

Смитбек сграбчи здраво ръката на Д'Агоста и продължиха по течението.

– Светни – каза Д'Агоста.

Смитбек включи фенерчето и дъното под краката му сякаш изчезна.

На стотина метра пред тях високият таван се спускаше косо надолу, образувайки тясна пресечена фуния. Водната струя се извиваше, бушуваше оглушително под нея и политаше в зейналата мрачна бездна. Във въздуха се издигаше гъста мъгла, която покриваше обраслото с мъх отвърстие на ямата с тъмни водни пръски. Смитбек гледаше с отворена уста – въртопът сякаш отнасяше всичките му надежди да напише бестелъра, всичките му мечти, дори желанието му да оцелее.

Постепенно осъзна, че писъците зад гърба му не са от ужас, а от възторг. Погледна назад и видя, че всички се взират нагоре. Там, където извитият таван се срещаше със стената на тунела, зееше мрачна дупка около един квадратен метър. От нея стърчеше краят на ръждясала желязна стълба, прикрепена с болтове към очуканата зидария.

Възторжените възгласи постепенно утихнаха, когато хората си дадоха сметка за ужасната истина.

– Шибано високо е, за да я достигнем – измърмори Д'Агоста.

58

Напуснаха зоната за сигурност и се изкачиха безшумно по някакво стълбище. Пендергаст се обърна към Марго и с пръст пред устните си посочи кървавите петна по пода. Тя кимна: звярът беше минал оттук, след като побягна от насочената към него светлина. Спомни си, че предишния ден беше на горния край на същото стълбище, когато със Смитбек се спотайваха от пазача. Тръгна след Пендергаст, който изгаси миънорската лампа, открехна внимателно вратата към първия етаж, пропусна я и пристъпи зад нея с вързоп на влакна върху рамото.

Агентът спря за момент и вдъхна дълбоко.

– Не усещам никаква миризма – прошепна той. – Накъде да тръгнем за командния пункт и компютърната зала?

– Мисля, че трябва да завием наляво – отговори Марго. – След това ще прекосим Залата за древни бозайници. Не е далеч. Точно зад ъгъла след командния пункт е дългият коридор, за който говореше доктор

Фрок.

Пендергаст включи фенерчето за момент и освети коридора.

– Няма следи от кръв – измърмори той. – Боя се, че е продължило нагоре покрай тази площадка право към доктор Райт. – Той се извърна към Марго. – Как предлагате да го подмамим тук?

– Да използваме отново влакната – отговори тя.

– Предишния път не се хвана на номера.

– Но този път не се опитваме да го хванем в капан. Само искаме да го примамим зад ъгъла. Ще застанете в дъното на коридора готов за стрелба. Ще пръснем само няколко влакна в единия край и ще устроим – как го наричат? – в другия край.

– Примамка?

– Точно така – примамка. И ще се спотаим в тъмното. Когато се появи, ще насоча миньорската лампа насреща му, а вие ще стреляте.

– Става. А как ще разберем, че се е появило? Ако коридорът е толкова дълъг, колкото твърди доктор Фрок, може да не усетим навреме миризмата му.

Марго не отговори.

– Рисковано е – съгласи се накрая тя.

Известно време никой не каза нищо.

– В дъното на коридора има стъклена витрина – обади се Марго. – В нея се излагат нови книги от служителите в музея, но госпожа Рикман не полага особени грижи да я поддържа. Сигурно не е заключена. Можем да поставим вързопя вътре. Съществува може да търси кръв, но се съмнявам, че ще устои на изкушението. Щом се опита да разбие витрината, стреляйте.

– Съжалявам – отговори след кратка пауза Пендергаст, – но ми се струва прекалено нагласено. Отново трябва да си зададем въпроса: ако аз се натъкна на подобна клопка, ще се досетя ли, че е капан. В този случай отговорът е положителен. Трябва да измислим нещо по-хитро. Всеки следващ капан, в който използваме влакна за стръв, ще предизвика съмненията му.

Марго се облегна на хладната мраморна стена.

– Притежава остър слух и силно обоняние – каза тя.

– Е?

– Може би най-простият подход е най-добър. Ще използваме самите себе си за стръв. Ще вдигнем някакъв шум. Ще разговаряме на висок глас. Да му се сторим лесна плячка.

Пендергаст кимна.

– Като яребица, която се преструва, че крилото ѝ е счупено, за да заблуди лисицата. А как ще разберем, че е там?

– Ще включваме от време на време фенерчето. Ще го размахваме, осветявайки коридора. Ще използваме слабата степен – може да го подрази, но няма да го прогони. А ние ще можем да го забележим. То ще си помисли, че се оглеждаме за посоката. И когато се насочи към нас, аз включвам миньорската лампа, а вие започвате да стреляте.

Пендергаст се замисли.

– А ако се появи от противоположната посока? Зад нас?

– Коридорът свършва до служебния вход на Залата на тихоокеанските народи – обясни Марго.

– Значи ще сме заклещени в края на коридора без изход – неodobрително каза агентът. – Това не ми харесва.

– Дори да не сме заклещени – отвърна Марго, – няма да успеем да се спасим, ако не го улучите. Според екстраполатора може да се придвижва със скоростта на хрътка.

Пендергаст отново се замисли.

– Знаете ли, Марго, този план може и да успее. Измамно елементарен е като натюрморт на Сурбаран или симфония от Брукнер. Щом това същество е унищожило цял спеекип, вероятно има самочувствието, че хората не биха могли да му сторят кой знае каква злина, и няма да е особено предпазливо.

– При това е ранено, което може да го забави.

– Да, ранено е. Предполагам, че Д'Агоста го е прострелял, а може и някой от екипа да го е улучил един-два пъти. Може би аз също успях да го уцеля. Не мога да бъда сигурен. Но ако е ранено, това го прави още по-опасно. Бих се изправил по-скоро срещу десет здрави лъва, отколкото срещу един ранен. – Той разкърши рамене и посегна към пистолета си.

– Да вървим, моля ви. Не съм спокоен сред мрака с този вързоп на гърба. От сега нататък ще използваме само фенерчето. Бъдете много внимателна.

– Защо не ми дадете миньорската лампа, за да ви е по-лесно с оръжието? – предложи Марго. – Ако го срещнем неочаквано, ще се наложи да го прогоним със светлината.

– Ако е тежко ранено, надали нещо ще е в състояние да го прогони – отвърна Пендергаст и ѝ подаде лампата.

Тръгнаха безшумно по коридора, завиха на ъгъла и влязоха през служебната врата в Залата на древните бозайници. На Марго ѝ се

струваше, че тихите ѝ стъпки отекват като изстрели върху излъскания каменен под. Подредените в редици стъклени витрини отразяваха слабата светлина на фенерчето: гигантски лос, котки с остри като саби зъби, страховити вълци. В средата на галерията се извисяваха скелети на мастодонти и мамонти. Двамата се приближиха крадешком към изхода на залата. Пендергаст беше насочил пистолета в готовност за стрелба.

– Виждате ли вратата в дъното с надпис „САМО ЗА СЛУЖИТЕЛИ“? – прошепна Марго. – Зад нея е коридорът, в който се намират командният пункт, служебните помещения и компютърната зала. Зад ъгъла е дългият коридор, където можете да устроите своята приамка. – Тя се поколеба. – Ако съществото е вече там...

– По-добре да бях останал в Ню Орлийнс, госпожице Грийн.

Двамата влязоха през служебния вход в сектор 18 и се озоваха в тесен коридор с множество врати. Пендергаст освети пространството пред тях: нищо.

– Ето там – каза Марго и посочи една врата вляво. – Командният пункт.

Докато минаваха покрай вратата, тя чу гласове.

Минаха покрай друга врата с надпис „ЦЕНТРАЛЕН КОМПЮТЪР“.

– Тези вътре са много лесна плячка – каза тя. – Няма ли да...

– Не – прекъсна я той. – Нямаме време.

Завиха зад ъгъла и спряха. Пендергаст освети коридора с фенерчето.

– Какво е това там?

По средата на коридора на светлината на фенерчето насреща им насмешливо проблесваше масивна стоманена аварийна врата.

– Добрият доктор сбърка – измърмори Пендергаст. – Клетка две разделя коридора на половина. Това там е краят на периметъра.

– На какво разстояние е? – тихо попита Марго.

Пендергаст присви устни.

– Доколкото мога да преценя – най-много петдесет метра.

– Достатъчно ли е?

– Не. Но трябва да стигне. Хайде, госпожице Грийн, да застанем на позиция.

В подвижния команден пункт беше задушно. Кофи разкопча с рязък жест горното копче на ризата и разхлаби вратовръзката си. Влажността сигурно беше сто и десет процента. От двайсет години не беше

виждал такъв дъжд. Канализациите изригнаха като гейзери и водата стигаше до главините на колелетата на аварийните коли.

Задната врата се отвори и на входа застана мъж в униформата на спецекипа.

– Сър?

– Какво има?

– Хората искат да знаят кога се връщаме вътре.

– Да се връщате вътре ли? – изрева Кофи. – Да не сте се побъркали?

Четирима от вашите току-що бяха убити, разкъсани на парчета като хамбургери!

– Но, сър, вътре все още има заклещени хора. Може би ще успеем...

Кофи се нахвърли срещу мъжа с обезумял поглед и от устата му полетяха слюнки.

– Ти не разбираш ли? Не можем да се разхождаме вътре, както ни скимне. Изпратихме толкова хора, без да знаем какво им предстои. Трябва да се възстанови електрозахранването и да се включат системите, преди да...

Някакъв полицаи надникна през вратата на фургона.

– Сър, току-що ни съобщиха, че в река Хъдсън плава труп. Забелязали са го край Боут Бейсън. Изглежда струята го е изхвърлила през някоя от големите канализационни шахти.

– На кой, по дяволите, му пука...

– Сър, трупът е на жена във вечерна рокля, която е разпозната като една от изчезналите по време на откриването.

– Какво?

Кофи изтръпна. Не беше възможно.

– От групата на кмета ли е?

– Една от затворените вътре. Единствените все още неоткрити жени очевидно са се спуснали преди два часа в подземие.

– Заедно с кмета ли?

– Предполагам, че е точно така, сър.

Кофи усети, че му прималява. Не можеше да е вярно.

Този шибан Пендергаст! И проклетия Д'Агоста! За всичко бяха виновни те. Не му се подчиниха, провалиха плана му и пратиха всички тези хора на сигурна смърт. Кметът мъртъв! Щяха да му светят маслото за това.

– Сър?

– Изчезвайте – прошепна Кофи. – И двамата изчезвайте.

Вратата се затвори.

„Тук Гарсия. Някой чува ли ме?“ – изграчи радиостанцията.

Кофи се завъртя и заби пръст в бутона.

– Гарсия! Какво става?

„Нищо, сър, освен че все още сме без електрозахранване. До мен е Том Алън. Искат да разговаря с вас.“

– Дай ми го.

„Тук Алън. Започваме леко да се притесняваме, господин Кофи. Нищо не можем да направим, докато не възстановят електрозахранването. Батериите на предавателя на Гарсия отслабват и го държим изключен, за да пестим енергия. Бихме искали да ни измъкнете навън.“

Кофи се изкикоти пискливо. Агентите пред контролните уреди се спогледаха неловко.

– Искаш от мен да ви измъкна навън? Слушай, Алън, вие генийчетата забъркахте тази каша. Проглушихте ми ушите, че системата ще работи безотказно, че всички програми имат заместители. Така че сами измъкнете задниците си оттам. Кметът е мъртъв и загубих повече мъже, отколкото... Ало?

„Отново Гарсия. Сър, тук е тъмно като катран и имаме само две фенерчета. Какво стана със спецекипа, който изпратихте?“

Смехът на Кофи рязко секна.

– Гарсия! Мъртви са! Чуваш ли ме! Мъртви. Червата им висят вътре като новогодишни гирлянди. И виновен за това е Пендергаст, виновен е Д'Агоста, а по всяка вероятност и ти. Сега тук работят хора, които се опитват да възстановят електрозахранването. Казват, че ще стане, но ще отнеме няколко часа. Разбра ли? Ще пипна онова проклето нещо вътре, но по мой начин, когато дойде моят момент. Така че си стойте на задниците. Нямам намерение да излагам на явна смърт още мъже, за да ви спасявам.

Някой почука.

– Влизай – излая агентът и изключи радиостанцията.

Влезе един агент и се приведе над Кофи. Потрепващата светлина на мониторите обагри лицето му в синьо.

– Сър, току-що ми съобщиха, че заместник-кметът е тръгнал насам. На телефона чака служител от кабинета на губернатора. Искат последни сведения.

Кофи затвори очи.

Смитбек вдигна очи към стълбата. Ръждясалото ѝ най-долно стъпало висеше на метър и двацет над главата му. Вероятно би могъл да го достигне със скок, но при стигащата до кръста му вода беше невъзможно.

– Виждаш ли нещо горе? – попита Д'Агоста.

– Не – отговори Смитбек. – Светлината е слаба. Не мога да преценя на каква височина се издига.

– Тогава изключи фенерчето – изпъшка Д'Агоста. – Остави ме да помисля една минута.

Последва дълго мълчание. Смитбек усети да го тласва нова вълна. Водата продължаваше да се издига. Още трийсетина сантиметра и всички щяха да се понесат към... Тръсна глава, пропъждайки ужасната мисъл.

– Откъде, по дяволите, идва тази проклетата вода? – запита безадресно той.

– Намираме се под нивото на река Хъдсън – отговори Д'Агоста. – При проливен дъжд сградата пропуска.

– Явно пропуска, вероятно дори се наводнява – въздъхна Смитбек. – В момента има порой. Отвън сигурно си строят Ноеви ковчези.

Д'Агоста не отговори.

– Стига вече! – чу се нечий глас. – Някой да се качи на раменете ми. Ще се изкачим един по един.

– Млъкни! – извика Д'Агоста. – Дяволски високо е.

Смитбек се изкашля.

– Имам идея! – възкликна той.

Настъпи тишина.

– Вижте, тази стълба ми се струва доста стабилна – продължи той. – Ако закачим коланите си един за друг и ги метнем през стълбата, можем да изчакаме водата да се вдигне достатъчно, за да достигнем първото стъпало.

– Не мога да чакам толкова време! – изкрещя някой.

Д'Агоста го изгледа втренчено.

– Смитбек, това е най-шибаната идея, която съм чувал някога – изръмжа той. – А и половината от мъжете тук са препасани с пояси.

– Забелязах, че ти си с колан – настоя Смитбек.

– Така е. Но какво те кара да предположиш, че водата ще се вдигне достатъчно, за да достигнем стъпалото?

– Погледни нагоре – отвърна Смитбек и насочи лъча на фенерчето към стената в основата на металната стълба. – Виждаш ли тъмната

ивица? Предполагам, че водата е стигала дотам. Поне веднъж се е вдигала на тази височина. Ако бурята продължи още известно време, както предполагаш, водата пак ще стигне някъде дотам.

Лейтенантът тръсна глава.

– Продължавам да мисля, че идеята ти е налудничава – каза той, – но все пак е по-добра, отколкото да чакаме да измрем. Всички мъже да свалят коланите си и да ми ги дадат!

Д'Агоста събра всички колани и ги закачи един за друг, като започна с най-широката катарамата. След тогава ги подаде на Смитбек, който ги преметна през раменете си. Размаха тежкия край, застанал срещу течението, изпъна се назад и го метна към най-ниското стъпало. Четириметровата кожена лента цопна обратно във водата, без да улучи. Отново опита, но отново без успех.

– Дай го на мен – каза Д'Агоста. – Остави мъжката работа на мъжете.

– Да те вземат дяволите! – изруга Смитбек, отстъпвайки рисковано назад и замахна още веднъж.

Този път се наложи да приведе глава, за да избегне увисналата тежка катарамата. Напъха края на последния колан в катарамата и изпъна силно закаченото за най-долното стъпало импровизирано въже.

– Чуйте ме всички – извика Д'Агоста. – Успяхме. Искам да се хванете за ръце и да не се пускате. Щом водата се вдигне, ще се приближим до стълбата и ще се катерим един по един... Надявам се тази проклетия да издържи – измърмори накрая той, оглеждайки подозрително закачените един за друг колани.

– Водата се издига доста бързо – добави Смитбек.

– Ако не се вдигне достатъчно, ще те питам какво да правим, господинчо.

Смитбек се обърна да отговори, но предпочете да си спести силите за дишане. Водата вече стигаше до гърдите му, докосвайки подмишниците, и той усети как стъпалата му неумолимо се отделят от гладкия каменен под на тунела.

Гарсия следеше светлото петно от фенерчето на Алън, което шареше напред-назад по бездействащите контролни уреди. Дежурният пазач Несбит се беше отпуснал върху командното табло за извънредни

съобщения в средата на командния пункт. До него седяха Уотърс и мършавият непохватен програмист от компютърната зала. Преди десетина минути двамата почукаха на вратата на командния пункт и ужасиха почти до смърт тримата вътре. Сега програмистът кротуваше в тъмното, гризеше ноктите си и подсмърчаше. Уотърс беше оставил служебния си пистолет върху масата и го въртеше нервно между пръстите си.

– Какво беше това? – възкликна рязко той и сграбчи пистолета.

– Сега пък какво има? – попита навъсено Гарсия.

– Стори ми се, че чух шум в коридора – отвърна Уотърс, преглъщайки с усилие. – Сякаш мина някой.

– Непрекъснато ти се счува нещо, Уотърс – каза Гарсия. – Затова седим тук.

Настъпи кратко неловко мълчание.

– Сигурен ли си, че точно си разбрал Кофи? – продължи Уотърс. – Ако това нещо е ликвидирало цял спецекип, като нищо ще се справи с нас.

– Престани да мислиш за това – прекъсна го Гарсия. – Станало е три етажа над нас.

– Не мога да повярвам, че Кофи ни заряза да изгнием тук...

– Уотърс! Ако не млъкнеш, ще те пратя обратно в компютърната зала.

Уотърс се умълча.

– Свържи се пак с Кофи – каза Алън на Гарсия. – Трябва моментално да се измъкнем оттук, по дяволите!

Гарсия едва-едва поклати глава.

– Няма смисъл. Стори ми се, че е на пет бири. Може би нервите му не издържат на напрежението. Заклежени сме тук, докато всичко приключи.

– Кой му е шеф? – настоя Алън. – Дай ми радиото.

– В никакъв случай. Аварийните батерии са почти изчерпани.

Алън понечи да възрази, но замълча.

– Надушвам нещо – каза след минута.

Гарсия се изправи.

– Аз също.

Той посегна неуверено към автоматичната си пушка като задрямал човек, който е сънувал кошмар.

– Това е звярът убиец! – изкрещя Уотърс.

Всички моментално скочиха на крака. Столовете се стовариха с трясък на пода. Някой се удари в ръба на едно от бюрата и изруга. Миг

по-късно последва трясък от строшен върху пода монитор. Гарсия сграбчи радиостанцията.

– Кофи! Тук е!

Чу се драскане и дръжката на вратата изтрака. Гарсия усети някак-ва топлина по краката си и разбра, че се е подмокрил. Вратата се изкриви навътре и дървото изпраща от яростния удар. В непрогледния мрак зад него някой започна да се моли.

– Чухте ли това? – прошепна Пендергаст.

Марго освети коридора с фенерчето.

– Дочух нещо.

Изад завоя в дъното на коридора се чу шум от разцепващо се дърво.

– Опитва се да влезе през някоя от вратите! Трябва да привлечем вниманието му – каза Пендергаст и се провикна: – Кой е...

Марго го сграбчи за ръката.

– Не казвайте нищо, което не бихте искали да разбере – изсъска тя.

– Госпожице Грийн, сега не е време за шеги – рязко отвърна Пендергаст. – Със сигурност не разбира английски.

– Не знам. Но така или иначе поемаме риск, ако се доверим на данните от екстраполатора. Съществува е с високоразвит интелект и може би години наред е подслушвало от всевъзможни скрити местенца. Може да разбира отделни думи. Не бива да рискуваме.

– Както желаете – прошепна Пендергаст. След което повиши глас: – Къде сте? Чувате ли ме?

– Да! – извика Марго. – Но се изгубих! Помощ! Някой чува ли ни?

Пендергаст отново заговори тихо:

– Трябва да ни е чуло. Сега можем само да чакаме.

Той застана на едно коляно, стисна с лявата си ръка китката на дясната и насочи пистолета напред.

– Продължавайте да шарите със светлината около завоя на коридора, сякаш сте се загубила. Когато го забележа, ще ви кажа. Запалете ми-ньорската лампа и я насочете право към него, каквото и да се случи. Ако е разгневено – ако просто иска да си отмъсти, – трябва да използваме всички средства, за да го забавим. Имаме само трийсет метра, за да го убием. Ако може да препуска толкова бързо, колкото предполагате, звярът ще измине разстоянието за няколко секунди. Нямаме време за колебание и паника.

– Няколко секунди – повтори Марго. – Разбрах.

Гарсия беше клекнал пред контролното табло и притискаше приклада на автоматичната пушка към бузата си с насочено към тъмнината дуло. Очертанятия на вратата се мерзелееха смътно. Зад него Уотърс също беше заел позиция за стрелба.

– Когато влезе, започни да стреляш и не спирай – каза Гарсия. – Имам само осем куршума. Ще се опитам да ги изстрелям, докато презаредиш поне веднъж, преди да се доближи. И загаси това фенерче. Искаш да го ориентираш ли?

Останалите в командния пункт – Алън, програмистът и пазачът Несбит – се бяха изтеглили до стената в дъното и се спотайваха под погълната в мрак схема на защитната мрежа на музея.

Уотърс целият се тресеше.

– То унищожи цял спецкип! – проплака той.

Чу се нов трясък и вратата изскърца, а пантите изскрипяха. Уотърс изпищя, подскочи и запълзя към мрака назад, а пистолетът му остана да лежи на пода.

– Уотърс, копеле такова, върни се веднага!

До слуха на Гарсия достигна удрянето на кост по метал, докато Уотърс лазеше под бюрата към стената в дъното и блъскаше черепа си в тъмното.

– Не му разрешавай да ме докопа! – изпищя той.

Гарсия се извърна с усилие на волята към вратата. Опита се да хване здраво пушката. Вратата се разтърси от поредния мощен удар и непоносимата воня на съществуто го задуши. За нищо на света не му се искаше да зърне онова, което се опитваше да проникне в стаята. Изпсува и обърса чело с опакото на ръката си. Единствено хленченето на Уотърс нарушаваше тишината.

Марго шареше с лъча на фенерчето към дъното на коридора, опитвайки се да имитира неуверените движения на заблудил се човек. Светлината потрепваше по стените и пода, проблясвайки смътно по стъклените шкафове. Сърцето ѝ блъскаше като лудо и тя едва успяваше да си поеме дъх на пресекулки.

– Помощ! – извика отново тя. – Изгубихме се!

Гласът ѝ прозвуча необичайно дрезгаво в ушите ѝ.

Шумовете иззад завоя престанаха. Съществуто се ослушваше.

– Ей? – подвикна тя с усилие на волята. – Има ли някой там?

Гласът ѝ отекна и замря по коридора. Тя зачака, втрещена напрегнато в сумрака, за да забележи и най-малкото помръдване.

В далечината започна да се очертава някакъв смътен силует, но светлината на фенерчето не достигаше до него. Силуетът спря и сякаш вдигна глава нагоре. До слуха им достигна сумтящ звук като от подушване.

– Още не – прошепна Пендергаст.

То направи още няколко крачки от ъгъла. Сумтенето се засили и я връхлетя познатата отвратителна воня.

Звярът пристъпи отново.

– Още не – отново прошепна Пендергаст.

Ръката на Гарсия се тресеше толкова неударимо, че едва успя да натисне бутона на радиостанцията.

– Кофи! – изсъска той. – Кофи, обади се, за Бога! Чуваш ли ме?

„Тук агент Слейд от предния команден пост. Кой се обажда, моля?“

– Тук командният пункт – отговори Гарсия, едва поемайки въздух.
– Къде е Кофи? Къде е Кофи?

„Специален агент Кофи е временно неразположен. В момента аз командвам операцията до пристигането на регионалния директор. Каква е ситуацията при вас?“

– Каква е ситуацията ли? – зададено се изсъска Гарсия. – Ситуацията ни е шибана. То е пред вратата. Опитва се да влезе. Умолявам ви да изпратите екип.

„По дяволите!“ – чу се гласът на Слейд. – „Защо не съм информиран?“

Последва неясен разговор.

„Гарсия? Въръжен ли си?“

– Какво мога да направя с една автоматична пушка? – прошепна почти през съзри Гарсия. – Трябва да влезете вътре с базука. Помогнете ни, умолявам ви!

„Гарсия, опитваме се да оправим цялата тази каша. Постепенно въдворяваме ред в командването и контрола. Изтрай още малко. То не може да влезе през вратата на командния пункт, нали така? Метална е, нали?“

– Дървена е, Слейд, най-обикновена шибана учреденска врата! – отвърна Гарсия.

Сълзите се стичаха неудържимо по страните му.

„Дървена! Що за местенце е това? Гарсия, чуй ме внимателно. Дори да изпратим хора вътре, ще минат двацет минути, докато стигнат до вас.“

– Умолявам ви...

„Налага се да се справиш сам. Не знам какво е насреща ти, Гарсия, но трябва да се вземеш в ръце. Ще влезем при първа възможност. Запази хладнокръвие и се цели...“

Гарсия се отпусна отчаян на пода и пръстът му се плъзна от бутона. Нямаше никаква надежда. Бяха обречени.

60

Смитбек сграбчи въжето от колани и го издърпа още няколко инча към групата. Водата се издигаше още по-бързо. На всеки три-четири минути прииждаха нови вълни и макар течението да не се засилваше, ре-вът в дъното на тунела ставаше все по-оглушителен. Най-възрастните, немошни и слаби плувци се намираха точно зад гърба му, стиснали импровизираното въже. Останалите се бяха скупчили малко зад тях, плувайки отчаяно в изправено положение. Никой не проронваше нито звук – не бяха им останали сили нито да хленчат, нито дори да говорят. Смитбек вдигна очи: още две педи и щеше да успее да сграбчи стъпалото.

– Отвън сигурно е невиждана буря – промълви Д'Агоста, който подкрепяше една възрастна жена съвсем близо до Смитбек. – Провървя му като по вода на това откриване – изсмя се той.

Смитбек само повдигна очи и включи фенерчето. Още педя.

– Смитбек, престани да святкаш и гасиш това фенерче! – каза с раздражение Д'Агоста. – Ще ти кажа кога да провериш.

Смитбек усети прииждането на нова вълна, която го блъсна в тухлената стена на тунела. Няколко души изохкаха, но никой не изпусна коланите. В противен случай всички щяха да се издавят за трийсетина секунди. Опитва се да пропъди мисълта.

Кметът започна да разказва нещо на останалите с изтощен, но убедителен глас. Ставаше дума за някои известни личности от общината. Независимо че му замириса на сензация, Смитбек усети, че му се доспива. Сигурен симптом за хипотермия, спомни си той.

– Хайде, Смитбек. Провери стълбата.

Прегракналият глас на Д'Агоста го разсъни.

Смитбек насочи светлината нагоре и сенките затрептяха. През последните петнайсетина минути водата се беше вдигнала и вече почти можеше да достигне стъпалото. Той изсумтя от задоволство и подаде още въже към групата зад него.

– Ето какво ще направим – каза Д'Агоста. – Ти ще се изкатериш пръв. Аз ще помагам тук отдолу и ще тръгна последен. Разбрано?

– Разбрано – отвърна Смитбек и се разтърси, за да дойде на себе си.

Д'Агоста изпъна въжето, сграбчи Смитбек през кръста и го повдигна нагоре. Той се протегна и хвана най-ниското стъпало със свободната си ръка.

– Дай ми фенерчето – каза Д'Агоста.

Смитбек му го подаде и сграбчи стъпалото с две ръце. Изтегли се малко нагоре и отново се отпусна, усетил мускулите на ръцете и гърба му да се стягат конвулсивно от усилието. Пое дълбоко въздух, изтегли се отново нагоре и успя да хване второто стъпало.

– Сега ти хвани стъпалото – чу той Д'Агоста да казва на някого.

Смитбек се подпря на стълбата, задъхан от напрежението. Погледна нагоре и хвана третото стъпало, после четвъртото. Размаха леко крака, за да стъпи на първото стъпало.

– Внимавай да не стъпиш върху ръцете му! – предупреди го отдолу Д'Агоста.

Нечия ръка насочи крака му и той най-после успя да се закрепил върху стъпалото. Усетил опора под краката си, изпита невероятно облекчение. Протегна ръка надолу и улови възрастната жена. След това погледна отново нагоре и се заизкачва, усещайки, че силите му се завръщат.

Стълбата стигаше до отвора на широка хоризонтална тръба, където се събираха сводестият таван и стената на тунела. Прехвърли се внимателно в тръбата и запълзя в мрака.

Облъкна го остра миризма на гнило. Канализация, мина му през ума. Неволно спря за момент, но отново продължи напред.

Тръбата свършваше в непрогледен мрак. Протегна внимателно крак напред и надолу. Докосна с обувките си твърд и стабилен пръстен под на около трийсет сантиметра под отвора на тръбата. Не можеше да повярва на сполетелия ги късмет: между подземие и долното ниво се простирало помещение с неизвестни размери. Вероятно архитектурна останка, отдавна забравена вследствие на някоя от многобройните реконструкции на музея. Измъкна се от тръбата и направи няколко малки крачки напред, след това още няколко, тътрузейки крака по пода в

мрака. Вонята наоколо беше непоносима, но не беше на звяра, а това беше причина да изпита истинско задоволство. Някакви изсъхнали неща – съчки? – хрущяха под краката му. Зад себе си чуваше шумовете от приближаването на останалите по тръбата.

Обърна се, приклепна до отвора на тръбата и започна да помага на оплесканите с нечистотии хора да се измъкнат навън, насочвайки ги да отстъпят встрани.

Допълзваха един по един, отпускаха крака внимателно върху пода и заставаха покрай стената, отмалели от изтощение. Никой не проронваше нито дума – долавяше се единствено насеченото им дишане.

Смитбек най-последно чу гласа на Д'Агоста откъм тръбата.

– Господи, каква е тази воня? – измърмори той. – Проклетото фенерче най-последно угасна и го пуснах във водата. – Хайде, народе – повиши тон той и се изправи. – Искам да се преброим.

Звукът на процеждаща се вода сепна Смитбек и сърцето му заблъска учестено, но в следващия миг си даде сметка, че Д'Агоста изстискава подгизналото си яке.

Един по един изредиха имената си с изтощени гласове.

– Добре – каза Д'Агоста. – Сега да разберем къде се намираме. Може да се наложи да потърсим по-високо място, ако водата продължи да се изкачва.

– Не би било зле да се измъкнем оттук – чу се глас в тъмнината. – Вони отвратително.

– Ще бъде трудно без светлина – каза Смитбек. – Ще трябва да се придвижваме в колона по един.

– Имам запалка – обади се някой. – Да проверя ли дали работи все още?

– Внимателно! – предупреди друг. – Ако питате мен, мирише на метан.

Смитбек премигна при проблясването на жълтото пламъче, което освети помещението.

– О, Господи! – изпищя някой.

Помещението отново потъна в непрогледен мрак при неволната конвулсия на ръката, която държеше запалката. Но Смитбек все пак беше успял да зърне за миг ужасяващата гледка наоколо.

Марго се беше втреничила в сумрака, шарейки бавно с лъча на фенерчето из коридора, като се стараше да не го насочва право срещу

приклеknалия на завоя звяр, който ги наблюдаваше съсредоточено.

– Още не – за пореден път прошепна Пендергаст. – Изчакай напълно да се покаже.

Съществото не помръдна цяла вечност, неподвижно като каменна статуя. Марго не можеше да отдели поглед от втрънените в нея малки червени очи в сумрака. От време на време те угасваха при премигванията му и отново проблясваха.

Съществото направи още една крачка и отново замръзна, сякаш обмисляше нещо. Напрегнатата вцепенена стойка излъчваше ужасяваща мощ.

Втурна се внезапно към тях по коридора със странни смразяващи кръвта скокове.

– Сега! – изкрещя Пендергаст.

Марго вдигна миньорската лампа и целият коридор се обля в ярка светлина. Почти в същия миг чу оглушителния трясък от пистолета на Пендергаст. Съществото спря за момент и Марго забеляза как присвива очи срещу светлината, разтърсвайки глава. После я наведе, сякаш за да ухапе бута си, където го беше улучил куршумът. Марго изпита усещането, че разсъдъкът ѝ помътнява при гледката на приведената, издължена като в кошмар глава, беззникавата рязка от куршума на Пендергаст над очите, мощните предни крайници, обрасли с гъста козина и завършващи с издължени, способни да разкъсат всичко нокти, покритите с набръчкана кожа задни крака с по пет пръста с остри нокти. Козината му беше сплътена от засъхнала кръв, а по плочките на задните му крайници блещукаше прясна кръв.

ТРИАС! Десният преден крак на съществото отскочи назад и то нададе оглушителен яростен рев. Извърна се отново към тях и препусна напред с провиснали от устата му отвратителни струйки лига.

ТРИАС! – гръмна отново пистолетът, но не улучи и съществото мълниеносно продължи напред.

ТРИАС!

Като на забавен каданс Марго видя как левият крак отскочи конвулсивно назад и съществото залитна на една страна. В следващия миг се окопоти и с нов оглушителен рев и настръхнала по краката му груба козина продължи насреща им.

ТРИАС! – отекна поредният гръм, но съществото не намали скорост. В този момент Марго осъзна с вцепеняваща яснота, че планът им няма да успее, че разполагат с време само за още един изстрел и че нищо не е в състояние да спре звяра.

– Пендергаст! – изкрещя тя, политайки назад и лъчът на миньорската лампа се метна като обезумял нагоре, отклонявайки се от втрещените право в нея червени очи, които излъчваха тържествуваща ярост.

Гарсия седеше на пода и се питаше дали наистина беше чул някакъв глас. Дали отвън имаше и друг заклещен в този кошмар човек, или това беше само слухова халюцинация – плод на изтерзаното му съзнание?

В този момент зад вратата изтрещя гръм – съвършено различен от предишните трясъци! След това още един... и още един.

Той се понадигна. „Не може да бъде.“ Затършува за радиостанцията.

– Чу ли го? – каза някой зад гърба му.

Последва нов гръм – двукратен... Тишина... И отново.

– Кълна се в Бога, в коридора някой стреля! – изкрещя Гарсия.

Надвисна дълга вцепеняваща тишина.

– Спряха го – успя само да прошепне Гарсия.

– Улучиха ли го? Улучиха ли го? – изскимтя Уотърс.

Тишината стана непоносима. Гарсия сграбчи автоматичната пушка, чиято ръкохватка и предпазител на спусъка бяха хлъзгави от потта му. Беше чул само пет или шест изстрела. А съществуващото беше ликвидирало цял тежко въоръжен спецекип...

– Улучиха ли го? – отново попита Уотърс.

Гарсия се ослуша съсредоточено, но не долови никакъв звук откъм коридора. Това беше най-ужасното: краткотрайното проблясване и внезапното помръкване на искриците на надеждата. Той зачака.

Вратата се разтресе.

– Не – прошепна Гарсия. – Върна се.

61

– Подай ми запалката! – изрева Д'Агоста.

Препъвайки се назад, Смитбек видя проблесналото пламъче и инстинктивно закри очи.

– О, Господи... – изпъшка Д'Агоста.

Младежът се дръпна конвулсивно, усетил някой да го сграбчва за рамото и да го вдига на крака.

– Видж какво, Смитбек – изсъска в ухото му Д'Агоста, – сега не е

моментът да си почиваш. Трябва да ми помогнеш да удържа тези хора.

Смитбек откряна с усилие очи и устата му зина от ужас. Подът пред него беше осеян от кости: малки, едри, някои натрошени и крехки, други с все още прилепнали към заоблените им краища хрущяли.

– Не са съчки... не са съчки – заповтаря той шепнешком като замаян. – Не, не, не са съчки.

Светлината в ръката на Д'Агоста угасна.

След миг жълтеникавото пламъче отново заблещука и Смитбек се заоглежда като обезумял. Онова, което беше подритнал встрани с крак, бяха останки от куче – приличаше на териер – с изцъклени очи, светла козина и малки кафеникави, провиснали в две редички цицки от двете страни на изкормения търбух. По пода около тях се въргаляха още трупове: котки, плъхове и всевъзможни други животни, прекалено деформирани и прогнили, за да бъдат разпознати. Зад него някой пищеше пронизително.

Светлинката помръкна и отново просветна на известно разстояние, тъй като Д'Агоста се беше отдалечил.

– Смитбек, ела до мен – чу се гласът му. – Всички да гледат право пред себе си. Да вървим.

Смитбек запристъпва бавно напред, поглеждайки бегло към краката си, за да не настъпи някоя гадост. Забеляза с периферното си зрение някакви контури и извърна глава към стената от дясната си страна.

На височината на раменете си различи останки от водопровод или канализационна тръба, която очевидно отдавна беше рухнала върху пода, заровена до половина в боклуците. Тежките метални подпори на тръбопровода бяха закрепени върху стената със стърчащи като остри зъби болтове. Върху някои от тях бяха закачени човешки трупове, които се полюшваха на мъждукащия потрепващ пламък на запалката. Сякаш като в кошмарен сън Смитбек с ужас забеляза, че всички трупове са обезглавени. По пода покрай стената бяха разпръснати натрошените им на дребни парченца глави.

Най-отдалечените трупове бяха закачени най-отдавна – бяха останали само скелетите им. Извърна глава, но го връхлетя ново ужасяващо досещане: върху покритата все още с плът китка на най-близкия труп имаше необикновен часовник под формата на слънчев часовник. На Мориарти!

– О, Божичко... О, Божичко! – заповтаря той. – Горкият Джордж!

– Познаваше ли го? – попита навъсено Д'Агоста. – По дяволите, това започва да пари!

Запалката отново угасна и Смитбек се закова на мястото си.

– Какво е това кошмарно място? – изкрещя някой зад тях.

– Нямам никаква представа – измърмори Д'Агоста.

– Аз имам – глухо промълви Смитбек. – Килер за храна.

Пламъчето отново заблещука и той отново закрочи напред – вече по-бързо. Чу зад себе си гласа на кмета, който с безизразен тон увещаващите останалите да продължат.

Светлинката отново угасна и журналистът замръзна на едно място.

– Стигнахме до разклонение – чу се в тъмното гласът на Д'Агоста. – Единият коридор се спуска надолу, а другият се изкачва нагоре. Тръгваме нагоре.

Запали отново и продължи напред, следван от Смитбек. След известно време миризмата започна да намалява. Подът под краката му стана влажен и мек. Смитбек долови – или си въобрази, че долавя – лек хладен полъх по бузата си.

Д'Агоста се засмя.

– Господи, това вече е по-приятно!

Подът подгизваше все повече. В края на тунела се озоваха отново пред стълба. Д'Агоста пристъпи напред и протегна запалката над главата си. Смитбек енергично се приближи, вдъхвайки свежия вятър. До слуха им достигна някакво трополене, чу се гръмотевица – гръмотевица! – и над главите им проблесна ярка светлина. Отгоре плющеше поробен дъжд.

– Люк! – изкрещя Д'Агоста. – Успяхме! Не мога да повярвам! Успяхме, по дяволите!

Той се изкатери по стълбата и се опита да повдигне кръглия капак.

– Не мога да го помръдна – с пъшкане каза той. – Двайсет души не биха могли да го помръднат. Помощ! – изкрещя Д'Агоста, прилепил уста до една дупка. – Някой да ни помогне, за Бога!

И избухна в неудържим смях, вкопчи се в металната стълба и изпусна запалката. Смитбек рухна на пода, разтърсван от неконтролирани спазми на смях и ридание.

– Успяхме! – не спираше да повтаря през взривовете от смях Д'Агоста. – Смитбек! Успяхме! Целуни ме, Смитбек! Обичам те, шибано журналистче! Пожелавам ти да натрупаш милиони от всичко това!

Смитбек чу глас от улицата над тях: „Чу ли някой да вика?“

– Ей, човече! – изкрещя Д'Агоста. – Искаш ли да спечелиш награда?

„Чу ли? Долу има някой.“

- Чуваш ли ме? Измъкнете ни оттук!
„Колко?“ – попита друг глас.
– Двайсет долара! Извикай пожарникарите да ни измъкнат!
„Петдесет долара, мъжки, или си тръгваме.“
Д’Агоста не можеше да укроти смеха си.
– Тогава петдесет! А сега ни измъкнете, да ви вземат дяволите!
Той се обърна и разпери ръце.
– Смитбек, всички да се приближат. Приятели, кмет Харпър, добре дошли отново в Ню Йорк Сити!

Вратата отново изтрещя. Гарсия притисна приклада върху бузата си и изхлипа тихичко. Онова пак се опитваше да влезе. Пое дълбоко въздух и се опита да укроти пушката в ръцете си.

В същия момент осъзна, че трясъците всъщност бяха почукване.

Чу се ново по-силно почукване и глух глас:

– Има ли някой вътре?

– Кой е? – дрезгаво попита Гарсия.

– Специален агент от ФБР Пендергаст.

Гарсия не повярва на ушите си. Открехна вратата и видя в сумрака висок слаб мъж със светла коса, който го огледа спокойно и съсредоточено. В едната ръка държеше фенерче, а в другата – огромен пистолет. Върху лицето му имаше струйка кръв, а ризата му беше оплескана с парчета плът. До него стоеше нисичка млада жена с кестенява коса, а над челото ѝ беше закрепена миньорска лампа. Лицето, косата и пуловърът ѝ бяха покрити с тъмни влажни петна.

Пендергаст най-последно се усмихна и само промълви:

– Успяхме!

От усмивката му Гарсия разбра, че петната по тях не бяха от собствената им кръв.

– К-как...? – заекна той.

Двамата пристъпиха покрай него в стаята. Изправени под тъмната схема на музея, няколко мъже ги гледаха втренчено, вцепенени от ужас и изумление.

Пендергаст насочи лъча на фенерчето към един от столовете.

– Седнете, госпожице Грийн – предложи той.

– Благодаря – кимна Марго и миньорската лампа над челото ѝ се олюля. – Това се казва кавалер.

Пендергаст също седна.

– Някой има ли кърпа? – попита той.

Алън пристъпи напред и извади кърпичка от джоба си.

Пендергаст я подаде на Марго, тя изтри кръвта от лицето си и му я върна. Той също избърса грижливо лицето и ръцете си.

– Безкрайно съм ви задължен, господин...

– Алън. Том Алън.

– Господин Алън.

Пендергаст подаде окървавената кърпа на Алън, който понечи да я напъха обратно в джоба си, но се отказа, пусна я на пода и погледна Пендергаст.

– Мъртво ли е? – попита той.

– Да, господин Алън. Абсолютно мъртво.

– Убихте ли го?

– Двамата го убихме. По-точно госпожица Грийн го уби.

– Наричайте ме Марго. Господин Пендергаст беше този, който стреля.

– О, Марго, но вие ми казахте къде да насоча изстрела! Никога не би ми хрумнало. На всички едри зверове – лъвове, бизони, слонове – очите са разположени странично и когато нападат, не можеш да се прицелиш в тях. Такъв изстрел е просто невъзможен.

– Това същество – обясни Марго на Алън – има лице на примат. Очите са разположени отпред и зрението му е стереоскопично. Единственият пряк път към мозъка поради невероятно плътния череп. Успееш ли да улучиш окоето му, започва да се върти в кръг, докато се изтощи и рухне.

– Убихте го с изстрел в окоето? – недоверчиво попита Гарсия.

– Щях да го улуча няколко пъти – отговори Пендергаст, – но беше прекалено силно и разгневно. Все още не съм го огледал подробно – мисля да го направя, след като мине достатъчно време, – но със сигурност мога да кажа, че никакъв друг изстрел не би могъл да го спре навреме.

Пендергаст намести възела на вратовръзката си с тънките си пръсти – неуместна изгънченост, помисли си Марго, имайки предвид кървавите петна и парчетата сивкава плът по бялата риза. Никога нямаше да забрави гледката на пръсналия се през разрушената очна кухня мозък на звяра – едновременно ужасяваща и прекрасна. Всъщност тъкмо очите му – излъчващи вцепеняваща ярост – бяха причина за внезапно хрумналата ѝ отчаяна идея, докато отстъпваше назад, сякаш за да се скрие от задушавачата воня и смрадливото му дихание.

Неочаквано сграбчи лицето си, разтърсена от конвулсивни гърчове.

Пендергаст кимна на Гарсия да свали униформеното си яке, което наметна върху раменете ѝ.

– Успокойте се, Марго – тихо каза той, прикляквайки до нея. – Всичко приключи.

– Трябва да изведем доктор Фрок – помръдна посинелите си устни тя.

– След малко, след малко – успокоително добави Пендергаст.

– Да докладваме ли? – попита Гарсия. – В батерията е останала енергия за още едно съобщение.

– Да. И трябва да изпратим спасителен екип за лейтенант Д'Агоста – добави Пендергаст. И се навъси. – Това вероятно означава, че ще разговаряме с Кофи.

– Вероятно не – отговори Гарсия. – Очевидно са сменили командването.

Пендергаст повдигна едната си вежда.

– Наистина ли?

– Наистина. – Гарсия му подаде радиостанцията. – Някой си агент Слейд твърди, че е поел командването. – Защо не му поднесете почитанията си?

– Както желаете – съгласи се Пендергаст. – Радвам се, че не е специален агент Кофи. Ако беше той, боя се, че бих го наругал. Реагирам твърде невъздържано на обиди. – Той тръсна глава. – Много неприятен навик, от който не мога да се отърва.

62

Четири седмици по-късно

Когато влезе, Марго завари Пендергаст и Д'Агоста в кабинета на Фрок. Пендергаст съсредоточено оглеждаше нещо върху една ниска масичка, а до него Фрок му говореше оживено. Явно отегчен, Д'Агоста крачеше из кабинета, сякаш не можеше да си намери място, от време на време вземаше в ръка по някой предмет, за да го огледа, и отново го оставяше на мястото му. Латексовата отливка на нокътя стърчеше върху бюрото на Фрок като някакво кошмарно преспание. Поръчаната от Фрок огромна торта в чест на предстоящото заминаване на Пендергаст беше поставена в средата на огрения от слънчева светлина кабинет и

бялата ѝ глазура беше започнала да омеква.

– Последния път си поръчах супа от раци и беше наистина забележителна – говореше Фрок, сграбчил Пендергаст за лакътя. – О, Марго! – възкликна той, завъртайки количката си. – Елате да хвърлите едно око.

Марго прекоси стаята. Пролетта най-последно властваше над града и тя зърна през сводестия прозорец ширналата се синева на река Хъдсън, която се носеше на юг, блещукайки под ярките слънчеви лъчи. Минуващите крачеха забързани по алеята под прозореца.

Върху ниската масичка до варовиковата плоча със следи от изкопаемо беше поставена огромна отливка от крака на съществото. Фрок огледа възторжено двата отпечатъка.

– Ако не е от същото семейство, със сигурност е от същия разред – обяви той. – При това съществото действително имаше по пет пръста на задните крака. Още една прилика със статуетката Мбун.

Марго се приведе, за да ги огледа по-отблизо, но не забеляза кой знае каква прилика.

– Фрактална еволюция? – предположи тя.

Фрок я погледна.

– Възможно е. Но са необходими пространни филогенетични анализи, за да се установи с положителност. – Той направи гримаса. – Естествено, това не е възможно, след като властите отмъкнаха останките с Бог знае каква цел.

През изминалия месец след кошмарните събития в нощта на откриването на изложбата общественото мнение се променяше от ужас и недоверие през изумление до абсолютно одобрение. През първите две седмици пресата не преставаше да публикува истории за звяра, но противоречивите разкази на оцелелите предизвикваха объркване и несигурност. Единственото вещественно доказателство, което можеше да разреши противоречията – трупът, – незабавно беше откаран от мястото на събитията в огромен бял фургон с правителствени номера и никой не го видя повече. Дори Пендергаст твърдеше, че не знае къде са го откарали. Вниманието на общественото мнение много скоро се съсредоточи върху свързаните с бедствието човешки жертви и съдебните процеси, които заплашваха производителите на системата за сигурност и в по-незначителна степен полицейския отдел и самия музей. Списание „Таим“ публикува уводна статия под заглавие „Безопасни ли са националните ни институции?“. Няколко седмици по-късно хората бяха започнали да се отнасят към съществото като към единично явление: атавистична аномалия, подобна на динозавърските риби, които от време на време

попадаха в мрежите на излезли в открития океан рибари. Интересът беше започнал да избледнява: вече не интервюираха в никое токущо оцелелите през нощта на откриването, проектът за анимационен сутрешен съботен сериал беше изоставен и механичните фигурки „Музеен звяр“ събираха прах в складовете за играчки.

Фрок се огледа.

– Простете ми липсата на гостоприемство. Някой да иска шери?

Чуха се две „Не, благодаря“.

– Само ако имате и малко севън ъп – обади се Д'Агоста.

Пендергаст се обърна да го погледне.

Д'Агоста взе латексовата отливка на нокътя от бюрото на Фрок и я повдигна.

– Гадост! – измърмори той.

– Изключително противно – съгласи се Фрок. – То действително се оказва отчасти влечуго, отчасти примат. Няма да навлизам в техническите подробности, ще ги оставя на Грегъри Кавакита – възложих му да анализира данните, с които разполагаме, – но изглежда характерните за влечуго гени са му придали сила, скорост и мускулна маса. Гените на примат са допринесли за интелигентността и ендотермичността му. Топлокръвно. Забележителна комбинация!

– Да, сигурно – измърмори Д'Агоста и постави отливката върху бюрото. – Но какво беше все пак, по дяволите?

Фрок се изкикоти.

– Любезни ми приятелю, просто все още не разполагаме с достатъчно данни, за да определим точно какво е. А тъй като изглежда е последният представител на своя вид, възможно е никога да не узнаем. Току-що получихме официално проучване за платото, откъдето произхожда това същество. То е абсолютно опустошено. Растението, с което се е изхранвало – между впрочем посмъртно го нарекохме *Liliseae mbwunensis*, – изглежда напълно е изчезнало. Минната индустрия е отровила всички мочурища около платото. Да не говорим, че целият регион преди това е изпепелен с напалм, за да бъде освободен за минни дейности. Няма никаква следа от други подобни същества, които да обитават горите. Независимо че такива екологични катастрофи ме възмущават, в този случай изглежда сме се отървали от ужасяваща заплаха. – Той въздъхна. – Като предохранителна мярка – и въпреки съветите ми, бих добавил – ФБР унищожи всички използвани за опаковка влакна и растителни мостри в музея. Така че и растението вече е напълно изчезнал вид.

– Как можем да сме сигурни, че е последният представител на вида си? – попита Марго. – Не е ли възможно другаде да е оцеляло още някое?

– Неправдоподобно – отвърна Фрок. – Според всички налични описания платото е представлявало своего рода екологичен остров – уникално място, където животни и растения са развили единствена по рода си взаимна зависимост в продължение на милиони години.

– И в музея с положителност няма повече същества – добави Пендергаст, пристъпвайки напред. – Благодарение на странните чертежи, които открих в Обществото на историците, успяхме да разделим долното ниво на секции и да претърсим всеки квадратен сантиметър. Открихме множество интересни за урбанистичните археолози обекти, но нито следа от съществото.

– Изглеждаше толкова тъжно в смъртта си – промълви Марго. – И толкова самотно. Изпитвам дори нещо като съжаление.

– Действително се е чувствало самотно – каза Фрок. – Самотно и изгубено. Пропътувало е хиляди километри от родната джунгла по следата на последните оцелели мостри от скъпоценното растение, което е поддържало живота му и го е спасявало от болки. Но беше изключително зло и свирепо. Преброих най-малко дванайсет дупки от куршуми върху трупа му, преди да го отнесат.

Вратата се отвори и влезе Смитбек, размахвайки с театрален жест кафяв плик в едната си ръка и двулитрова бутилка шампанско в другата. Измъкна няколко листа от плика и ги вдигна високо над главата си.

– Договор за книгата, приятели! – ухилен обяви той.

Д'Агоста се намръщи, обърна се и отново взе нокътя.

– Получих всичко, което исках, и направих агента си богат – продължи тържествуващо Смитбек.

– Себе си също – измърмори Д'Агоста с такъв тон, сякаш имаше намерение да използва нокътя срещу писателя.

Смитбек се изкашля многозначително.

– Реших да направя дарение с половината от процента за авторското си право за фонд в памет на полицай Джон Бейли. В полза на семейството му.

Д'Агоста се извърна към него.

– Хайде бе! – възкликна недоверчиво той.

– Без майтап – каза Смитбек. – Половината от процента. След като покрия аванса, разбира се – добави припряно той.

Д'Агоста тръгна към него, но внезапно спря.

– Разчитай на помощта ми – тихо каза той, едва помръдвайки устни.

– Благодаря, лейтенант. Мисля, че ще имам нужда.

– От вчера капитан – поправи го Пендергаст.

– Капитан? – възкликна Смитбек. – Повишиха ли те?

Д'Агоста кимна.

– Шефът каза, че е напълно заслужено. – Той протегна заплашително пръста си. – Искам да прочета всяка дума, която напишеш за мен, преди да го дадеш за печат, Смитбек.

– Чакай малко – възрази младежът. – Съществува журналистическа етика, която трябва да се съблюдава...

– Не на мен тия! – избухна Д'Агоста.

Марго се обърна към Пендергаст.

– Както виждам, това ще бъде едно изключително вълнуващо сътрудничество – прошепна тя.

Агентът кимна.

В този момент се почука и през открехнатата врата надникна Грег Кавакита.

– О, съжалявам, доктор Фрок! – извини се той. – Секретарката не каза, че сте зает. Можем да обсъдим резултатите по-късно.

– Глупости! – викна Фрок. – Влизай, Грегъри. Господин Пендергаст, капитан Д'Агоста, да ви представя Грегъри Кавакита. Авторът на ГСЕ, екстраполиращата програма, която ни позволи да направим изключително точен профил на съществото.

– Поднасям ви своята благодарност – каза Пендергаст. – Без тази програма нито един от нас нямаше да присъства тук в този момент.

– Искрено ви благодаря, но всъщност програмата е интелектуална рожба на доктор Фрок – отговори Кавакита, поглеждайки към тортата. – Аз само сглобих мозайката. А и екстраполаторът не успя да ви посочи твърде много неща. Разположените отпред очи например.

– Какво става, Грег, успехът те е направил скромнен? – възкликна Смитбек и се обърна към Пендергаст. – Между впрочем, бих искал да ви задам няколко въпроса. Това изключително шампанско трябва да се заслужи, нали разбирате. – Той се втренчи съсредоточено в агента от ФБР. – Чии бяха трупове в леговището все пак?

Пендергаст леко повдигна рамене.

– Предполагам, че не бих навредил никому, ако ви кажа – макар да не бива да го публикувате без официално разрешение. Пет от осемте трупа са идентифицирани. Два са на улични бездомници, промъкнали се

вътре, за да търсят подслон в някоя студена зимна нощ. Един е на чуждестранен турист, когото открихме в списъка за изчезнали на Интерпол. Четвъртият, както знаете, е на Джордж Мориарти, помощник-уредника на Ян Кътбърт.

– Горкият Джордж! – прошепна Марго.

Цели четири седмици беше избягвала да мисли за последните му мигове, за фаталната му среща със звяра. Да умреш по подобен начин и да те закачат като заклано животно...

Пендергаст направи пауза, преди да продължи.

– Петият труп засега е идентифициран по данни от стоматологичната картотека като мъж на име Монтегю, изчезнал преди няколко години служител в музея.

– Монтегю! – възкликна Фрок. – Значи историята се потвърждава.

– Да – отвърна Пендергаст. – Изглежда някои представители на административното ръководство на музея – Райт, Рикман, Кътбърт и вероятно Иполито – са подозирали, че нещо броди из музея. Когато в Старото подземие било открито огромно количество кръв, разпоредили да бъде измита, без да уведомят полицията. Тъй като изчезването на Монтегю съвпаднало с това разкритие, групичката направила всичко възможно да възпрепятства разследването на събитието. Освен това са имали основания да подозират, че съществото е свързано по някакъв начин с експедицията на Уитлеси. Вероятно именно тези подозрения са причина за преместването на сандъците. Погледнато ретроспективно, ужасяващо недалновиден ход – тъкмо той ускори убийствата.

– Имате право, естествено – каза Фрок и придвижи количката си към бюрото. – Знаем, че съществото беше изключително интелигентно. Даваше си сметка, че би било заплашено, ако се разкрие присъствието му в музея. Предполагам, че е наложило контрол над естествено свирепата си природа като средство за самозащита. Когато се е озовало в музея, е изгубило надежда и от умопомрачение е убило Монтегю, когато го е видяло с археологическите образци и растенията. Но след това е станало изключително предпазливо. Знаело е къде са сандъците и е имало достъп до растението – или би го имало поне до изчерпването на опаковъчния материал. Използвало го е пестеливо, за да удовлетворява глада си. Естествено, хормоните в растенията били изключително концентрирани. И звярът ги е допълвал от време на време с лов. Плъхове, избягали от лабораториите котки... един-два пъти дори хора, залутали се прекалено дълбоко сред потайните кътчета на музея. Но винаги е полагало грижи да скрие жертвите си и така в продължение на няколко

години останало неразкрито.

Той се размърда и количката изскрибуца.

– И в този момент сандъците били преместени и заключени в зона-та за сигурност. Постепенно звярът огладнял, а след това освирепял. Яростта му срещу съществата, лишили го от растенията, се разраствала все повече и повече. При това самите те можели да му послужат като заместител, макар и недостатъчен, на онова, което му отнели. Изпаднало в умопомрачение, то започнало да убива.

Фрок извади носната си кърпа и изтри челото си.

– Но не изгубило напълно разсъдъка си – продължи той.

– Помните ли как скри трупа на полицая в изложбената зала? Независимо от събудената му кръвожадност, независимо от непреодолимата нужда от растенията, то знаело, че с убийствата излишно насочва вниманието върху себе си. Сигурно е имало намерение да отнесе и трупа на Борегард в леговището си. Вероятно не е имало възможност да го стори – изложбата беше прекалено отдалечена от обичайните му свърталища, – затова е скрило трупа. В края на краищата хипоталамусът беше основната му цел – останалото е било за него само месо.

Марго потръпна.

– Неведнъж съм се запитвал защо е влязло в изложбата – обади се Пендергаст.

Фрок вдигна показалеца си.

– Аз също. И мисля, че знам отговора. Господин Пендергаст, спомнете си какво още имаше в изложбата.

Агентът кимна едва забележимо.

– Разбира се. Статуетката Мбун.

– Точно така – продължи Фрок. – Изобразяваща самия звяр. Единствената му връзка с безвъзвратно загубената родина.

– Изглежда всичко сте проумели – обади се Смитбек. – Но ако Райт и Кътбърт са били наясно с това, откъде са знаели, че е свързано с експедицията на Уитлеси?

– Предполагам, че мога да отговоря на този въпрос – каза Пендергаст. – Те с положителност са узнали защо корабът, който е пренасял сандъците от Белем до Ню Орлийнс, се е забавил толкова дълго – вероятно по същия начин, по който го узнахте вие, Смитбек.

Смитбек видимо се притесни.

– Вижте, аз... – опита се да възрази той.

– Те също са прочели дневника на Уитлеси. И са чували легендите като всеки друг. А когато Монтегю – комуто било възложено

проучването на сандъците – изчезва и в близост до хранилището е открита кървавата локва, не е била необходима кой знае каква прозорливост, за да се изясни всичко. При това – мрачно продължи той – Кътбърт до известна степен потвърди всичко това пред мен. Доколкото му беше възможно, разбира се.

Фрок кимна.

– Заплатиха ужасяваща цена. Уинстън и Лавиния са мъртви, а Ян Кътбърт е настанен в лечебно заведение за душевноболни... Трагедията е неизразима.

– Наистина – обади се Кавакита, – но не е тайна, че благодарение на нея сега сте най-вероятният кандидат за поста директор на музея.

„Веднага си го е помислил“ – каза си Марго.

Фрок тръсна глава.

– Не вярвам да ми го предложат, Грегъри. Щом прахът се уталожил, разумът ще надделее. Аз съм прекалено неудобен. А и директорският пост не ме привлича. Натрупал съм ужасно много материал за новата си книга и не искам да отлагам повече.

– Единственото, което Райт и останалите не знаеха – продължи Пендергаст – и което всъщност никой от вас не знае, е, че първото убийство не беше извършено в Ню Орлийнс. Аналогично убийство беше извършено в Белем – в склада, където се намираха сандъците, преди да бъдат превозени. Научих за него, когато разследвах извършените на кораба убийства.

– Това трябва да е била първата спирка на съществото по пътя му към Ню Йорк – каза Смитбек. И поведе Пендергаст към канапето. – В такъв случай, господин Пендергаст, това вероятно разбулва мистерията за случилото се с Уитлеси.

– Изглежда почти сигурно, че съществото го е убило – отговори Пендергаст. – Нали нямате нищо против, ако си взема едно парче от тази торта...

Смитбек задържа ръката му.

– Откъде знаете?

– Че е убило Уитлеси? Намерихме един сувенир в леговището му.

– Така ли?

Смитбек светкавично измъкна портативния си касетофон.

– Ако обичате, пхнете го обратно в джоба си, господин Смитбек. Да, очевидно Уитлеси го е носел на врата си. Медальон с изображение на двойна стрела.

– Същият герб беше шампован върху дневника му! – възкликна

Смитбек.

– Както и на бланката, на която беше написал писмото до Монтегю – добави Марго.

– Очевидно това е семейният герб на Уитлеси. Намерихме го в леговището. Всъщност парче от него. Защо звярът го е донесъл от Амазония никога няма да узнаем, но е тук.

– Открихме и други неща – обади се Д'Агоста, дъвчейки парче торта. – Между които и няколко от семенниците на Максвел. Този звяр е бил същински колекционер.

– Какви например? – попита Марго, докато се приближаваше към сводестия прозорец, за да огледа далечния пейзаж.

– Каквито не бихте очаквали. Комплект ключове за кола, голям брой монети и жетони за метрото, както и един красив златен джобен часовник. Открихме собственика, тъй като името му беше гравирано върху часовника, и той ни каза, че го е изгубил преди три години. Откраднали го от джоба му при посещение в музея. – Д'Агоста повдигна рамене. – Вероятно трупът на джебчията е един от неидентифицираните, когото така и няма да открием.

– Беше го закачило на верижката му на един пирон в леговището си – добави Пендергаст. – Харесвало е красиви вещи. Още един признак за интелигентността му, струва ми се.

– Всички вещи ли са от вътрешността на музея? – попита Смитбек.

– Доколкото сме в състояние да преценим – отговори Пендергаст. – Няма никакви доказателства, че съществото е можело – или е имало желание – да напуска сградата на музея.

– Никакви? – усъмни се Смитбек. – А какво ще кажете за изхода, към когото насочвахте Д'Агоста?

– Той го откри – отговори Пендергаст. – Просто имахте късмет.

Смитбек се обърна, за да зададе въпрос на Д'Агоста, и Пендергаст се възползва от възможността да стане и да се приближи към тортата.

– Много мило от ваша страна, че организирахте това събиране, доктор Фрок – обърна се той към професора.

– Спасихте живота на всички ни – отговори той. – Хрумна ми, че една малка торта е подходящ начин да ви пожелаем на добър път.

– В такъв случай имам опасения – добави Пендергаст, – че присъствието ми тук е неуместно.

– В какъв смисъл? – учуди се Фрок.

– Може би не напускам Ню Йорк завинаги. Управлението на нюйоркската ни служба възнамерява да направи кадрови промени.

– Искате да кажете, че отстраняват Кофи? – ухили се Смитбек.

Пендергаст тръсна глава.

– Горкият господин Кофи! – каза той. – Надявам се да хареса новата си работа във Вако. Така или иначе, кметът, който стана голям покровител на капитан Д'Агоста, изглежда ме смята за подходящ кандидат.

– Поздравления! – извика Смитбек.

– Все още не се знае – продължи Пендергаст. – А и май не съм сигурен, че предпочитам да остана тук. Макар че мястото не е лишено от известни предимства.

Той се изправи и се приближи до сводестия прозорец, пред който беше застанала Марго, загледана към река Хъдсън и веригата от зелени хълмове в далечината.

– Какви са вашите планове, Марго? – попита я той.

Тя го погледна.

– Реших да остана в музея, докато завърша дисертацията си.

Фрок се разсмя.

– Истината е, че аз не я пуснах да си тръгне – обяви той.

Марго се усмихна.

– Всъщност получих предложение от Колумбийския университет като професор от следващата година. Колумбийският университет е *alma mater* на моя баща. Така че очевидно се налага да завърша дисертацията си.

– Страхотни новини! – извика Смитбек. – Налага се да ги отпразнуваме довечера.

– Довечера?

– „Café des Artistes“¹⁵, седем часа – обяви той. – Вижте какво, принудени сте да дойдете. Ами че аз съм световноизвестен писател или поне скоро ще стана такъв! Шампанското ще се стопли – добави той и поsegна към бутилката.

Всички се струпаха накуп, докато Фрок изваждаше чаши. Смитбек наклони под ъгъл бутилката към тавана и корковата тапа гръмна тържествено.

– За какво ще пием? – попита Д'Агоста, след като напълниха чашите.

– За моята книга – предложи Смитбек.

– За специален агент Пендергаст и спокойното му пътуване до дома – добави Фрок.

15. Кафенето на художниците (фр.). – Б.пр.

– За паметта на Джордж Мориарти – каза тихо Марго.

– За Джордж Мориарти.

Възцари се мълчание.

– Господ да ни благослови! – припя Смитбек.

Марго закачливо го сръга с лакът.

Епилог

63

*Лонг Айлънд Сити,
шест месеца по-късно*

Заекът потрепна, щом иглата проникна в бутчето му. Кавакита изчака тъмната кръв да напълни спринцовката.

Внимателно остави животинчето обратно в сандъка и разпредели кръвта в три епруветки. Отвори центрофугата, мушна епруветките в отворите на барабана и затвори капака. Натисна бутона и се заслуша в глухото бучене, което постепенно премина във вой, докато ускорението разпределяше кръвта в епруветките на съставните ѝ части.

Отпусна се в стола и заоглежда обстановката. Кабинетът беше пощнал в прах, а светлината беше съвсем слаба, но на него това му допаднаше. Глупаво беше да привлича вниманието върху себе си.

В началото беше доста трудно: да намери подходящо място, да събере оборудване, дори да плаща наем. В Куинс искаха невероятно много пари за изоставени складове. Най-трудният проблем беше свързан с компютъра. Вместо да купува нов, успя да проникне през телефонната мрежа в огромния централен компютър на медицинския колеж „Солоков“. Сайтът беше сравнително безопасен и можеше да използва от него своята генно-екстраполираща програма.

Огледа през мръсното стъкло на прозореца магазина на долния етаж. Огромното помещение беше мрачно и почти празно. Беше осветено само от аквариумите, подредени върху метални стойки покрай стената отсреща. До слуха му достигаше тихото бълбукане на филтрационните системи. Слабата светлина мятеше зеленикави отражения върху пода.

Аквариумите бяха около двайсет. Скоро щяха да му потрѣбват повече, но парите бяха все по-малък проблем.

Изумително е, помисли си Кавакита, че най-простите решения са най-добри. Проумееш ли го, отговорът става очевиден. Именно съзирането на отговора разграничаваше вечния учен от знаменитостта.

Точно такъв беше случаят със свързаната с Мбун загадка. Единствен той, Кавакита, я беше доловил, проумял, а сега вече и доказал.

Воят на центрофугата започна да затихва и не след дълго червената

светлинка КРАЙ НА ПРОЦЕДУРАТА запримигва на равни интервали. Кавакита стана, отвори капака и извади епруветките. Заешката кръв беше разделена на трите си съставни части: бистрия серум най-отгоре, тънък слой от бели кръвни телца по средата и тежкия слой от червени кръвни телца на дъното. Изтегли внимателно серума и капна капки от кръвните телца върху няколко стъкълца, след което добави различни реактиви и ензими.

Едно от стъкълцата се оцвети в мораво.

Кавакита се усмихна. Беше толкова елементарно!

Когато Фрок и Марго се бяха сблъскали с него на откриването, първоначалният му скептицизъм бързо прерасна в любопитство. Дотогава беше обикалял в периферията, без да обръща особено внимание. Но от момента, в който същата онази вечер го понесе огромната тълпа от побягнали от откриването обезумели гости, той започна да си задава въпроси. Когато по-късно чу Фрок да обявява, че загадката е разрешена, любопитството му се разрасна още повече. Ако трябваше да бъде честен, вероятно имаше шанса да преценява по-обективно нещата от разстояние, отколкото онези, които бяха прекарвали нощта в музея, воювайки със звяра в мрака. Но каквато и да беше причината, заключението не беше лишено от известни недостатъци: незначителни проблеми и маловажни противоречия, които всички до един бяха пропуснали.

Всички с изключение на Кавакита.

Винаги осъществяваше проучванията си с изключителна съсредоточеност, съчетана с ненаситно любопитство. Това му беше помагало и в миналото: в Оксфорд и още от първите дни в музея. Помогна му и сега. Тъкмо това му помогна да изгради защитна програма в екстраполатора. От съображения за сигурност, разбира се, но и за да разбере за какво използват програмата му другите.

Тъй че беше напълно естествено да провери какво бяха направили Фрок и Марго.

Достатъчно беше да натисне няколко клавиша и програмата възстановяваше всеки зададен от Фрок и Марго въпрос, всяка база данни, в която бяха влизали, и всеки резултат, който бяха получили.

Цялата тази информация го насочи към същинското решение на „загадката Мбун“, което през цялото време е било под носа им, ако знаеха какви въпроси да зададат. Кавакита се беше научил да задава точните въпроси. И заедно с отговорите изскочи едно зашеметяващо откритие.

Някой почука тихичко по вратата на склада. Кавакита слезе по

стълбата до долния етаж, придвижвайки се безшумно и уверено в сумрака.

– Кой е? – прошепна с дрезгав глас той.

– Тони.

Кавакита плъзна без усилия лоста встрани и откряхна вратата.

– Много е тъмно – каза мъжът, който влезе.

Беше дребен и жилив и се придвижваше със силно олюляваща се походка. Той се огледа притеснено.

– Не включвай осветлението – категорично каза Кавакита. – Върви след мен.

Отидоха в срещуположния край на склада до дълга маса, над която едва-едва мъждукаха инфрачервени крушки. Масата беше покрита със съхнещи влакна. В единия ѝ край имаше везни. Кавакита грабна шепя влакна, претегли ги, махна няколко, добави няколко. Накрая напъха влакната в една торбичка и притисна лепенката.

След това погледна посетителя си в очакване. Мъжът мушна ръка в джоба на панталоните си и измъкна пачка смачкани банкноти. Кавакита ги преброи: пет двайсетачки. Кимна и му подаде торбичката. Мъжът я сграбчи нетърпеливо и понечи да разкъса лепенката.

– Не тук! – отсече Кавакита.

– Съжалявам – измърмори мъжът.

И забърза към вратата, доколкото му позволяваше слабата светлина.

– Опитай по-големи количества – предложи Кавакита. – Накисвай я във вряла вода, която повишава концентрацията. Мисля, че резултатите ще ти се сторят твърде задоволителни.

Мъжът кимна.

– Задоволителни – бавно повтори той, сякаш вкусвайки думата.

– Във вторник ще ти дам още – добави Кавакита.

– Благодаря – прошепна мъжът и излезе.

Кавакита затвори вратата и плъзна лоста на мястото му. Беше работил през целия ден и се чувстваше уморен, но чакаше да се свечери, когато градските шумове щяха да заглъхнат под спусналия над земята мрак. Все повече харесваше вечерите, които се превръщаха в любимото му време.

След като успя да възстанови онова, което бяха направили Фрок и Марго в програмата му, всичко си дойде на мястото. Трябваше само да намери едно от влакната. Това се оказа трудна задача. Зоната за сигурност беше почистена изключително старателно, а сандъците бяха

опразнени и изпепелени заедно с опаковъчния материал. Лабораторията, в която Марго беше осъществила предварителните дейности, беше безупречно чиста и бяха унищожили пресата. Но никой не се беше досетил да почисти ръчната ѝ чанта, известна на всички от Отдела по антропология с феноменалната си неподреденост. Няколко дни след трагедията самата Марго я беше захвърлила в пещта за кремация като предпазна мярка. Но едва след като Кавакита беше открил необходимото му влакно.

Наред с останалите проблеми, най-голямото предизвикателство беше да отгледа растението от едно-единствено влакно. Наложиха се да впрегне всичките си способности и познания по ботаника и генетика. Взех си отпуск от музея и насочи усилията си в една-единствена посока. И преди пет седмици най-после успях. Не можеше да забрави обзелия го възторг, когато в застланата с агар-агар петриева паничка се появи миниатюрно зелено филизче. А сега вече се радваше на сигурна реколта в големи количества, която растеше в аквариумите, в които беше засаден реовирусът. Странният реовирус, датиращ от преди шейсет и пет милиона години.

Оказа се причудлива привлекателна разновидност на лист от лилия, цъфтеше почти непрекъснато и имаше тънморави цветове с израстъци с жилки и яркожълти тичинки. Вирусът се натрупваше в твърдото влакнесто стъбло. Събираше по килограм седмично, като очакваше реколтата да се увеличи многократно.

„Котога са знаели всичко за това растение“ – помисли си Кавакита. Благословията се превърнала в проклетие. Опитали се да контролират мощта му, но не успели. Легендата беше красноречива: дяволът не спазил думата си и неговото дете Мбун обезумяло и се обърнало срещу господарите си, които по никакъв начин не могли да го усмират.

Но Кавакита щеше да успее. Тестовите със заешкия серум го доказваха.

Последното парченце от мозайката застана на мястото си, когато си спомни какво беше казал Д'Агоста на сбирката по повод изпращането на агента от ФБР: че са открили някакъв медальон с двойна стрела на Джон Уитлеси в леговището на звяра. Доказателство, че чудовището е убило Уитлеси. Доказателство? Каква смешка!

„По-скоро доказателство, че чудовището е бил самият Уитлеси.“

Кавакита помнеше отлично деня, когато всичко му се изясни. Това беше апотеоз, прозрение. И обясняваше всичко. Съществува, музейният звяр, Онзи, който пристъпва на четирите, беше самият Уитлеси. И

доказването беше по силите му – чрез екстраполиращата програма. Кавакита постави човешка ДНК от едната страна и ДНК от реовируса от другата и поиска междинната форма.

Компютърът я посочи: Онзи, който пристъпва на четирите.

Реовирусът в растението беше изумителен. По всяка вероятност съществуваше непроменен от мезозойската ера. В достатъчни количества притежаваше способността да предизвиква изключителни промени. Беше общоизвестно, че в най-мрачните и отдалечени региони на джунглата съществуват неоткрити растения с неподозирано значение за науката. Но Кавакита вече беше открил своето чудо. След като е погълнал влакната и се е заразил с реовируса, Уитлеси се бе превърнал в Мбун.

Мбун – думата, с която котога наричаха изумителното ужасяващо растение и „съществата, в които се превръщаха тези, които го изяждаха“. Сега Кавакита можеше да си представи ясно отделни моменти от тайната религия на котога. Растенията бяха проклятието, едновременно ненавиждано и насъщно. Съществата държаха враговете на котога на безопасно разстояние, но в същото време бяха постоянна заплаха за своите господари. По всяка вероятност котога са имали само едно такова същество в даден момент – повече биха били твърде голяма заплаха. Култът се е съсредоточил върху самото растение, обработката и събирането му. Кулминационният момент на ритуала несъмнено бил възпроизвеждането на ново същество – насилственото изяждане на растението от нежелаящата да стори това човешка жертва. Първоначално били необходими големи количества от растението, за да се натрупат достатъчно реовируси, които да предизвикат телесните промени. След приключването на трансформацията растението трябвало да бъде консумирано в малки количества в съчетание с други протеини, разбира се. Но поддържането на дозата е било от огромно значение. Инак се стигало до непоносими болки и дори до обезумяване поради опита на тялото да възвърне предишното си състояние. Разбира се, смъртта би сложила точка на всичко това. И отчаяното същество се опитвало – ако въобще имало възможност за това – да намери заместител на растението, а най-задоволителният от всички бил човешкият хипоталамус.

Заслушан в краткото бълбукане на аквариумите сред стихналия сумрак, Кавакита можеше да си представи разигралата се в джунглата драма. Котога, които за първи път виждали бял човек. Крокър, сътрудникът на Уитлеси, очевидно бил открит пръв. По всяка вероятност съществото вече било старо или изтощено. Може би Крокър го е убил с пистолет, докато съществото го е изкормвало. А може би не. Но когато

котога открили Уитлеси... Кавакита беше сигурен, че знае какво се е случило.

Питаше се какво ли е чувствал Уитлеси: завързан, вероятно ритуално, накаран да погълне насила реовируса от странното растение, което сам той събирал допреди няколко дни. Може би са му сварили отвара от листата на растението или просто са го заставили да погълне изсушените влакна. Сигурно са се опитали да направят с бледоликия мъж онова, което не успели да постигнат с този от своето племе: да създадат чудовище, което да контролират. Чудовище, което да прогони строителите на пътища, златотърсачите и миньорите, които щели да нахлуят върху платото от юг и да ги унищожат. Чудовище, което да тормози околните племена, без да заплашва собствените си господари и да гарантира спокойствие и сигурност на котога завинаги.

Но все пак цивилизацията в края на краищата нахлула с целия съпътстващ я ужас. Кавакита си представяше деня, в който това се е случило: притаилото се в джунглата същество-Уитлеси се взиращо в сипещия се от небето огън, който изпепелявал платото, племето котога, скъпоценните растения. Само то се спасило. И само то знаело къде все още може да намери животворните влакна след унищожаването на джунглата. Знаело, защото тъкмо то ги било изпратило.

А може би Уитлеси вече бил заминал, когато изпепелили платото. Може би котога отново се оказали неспособни да контролират съществото, което сами създали. Може Уитлеси – в своето отчаяно и ужасяващо състояние – да е имал свой собствен план, който не включвал превръщането му в ангел пазител на котога. Може би просто е искал да се прибере у дома. Така че напуснал племето, което по-късно прогресът ликвидирал.

Но Кавакита беше до голяма степен безразличен към антроположките подробности. Интересуваше го присъщата на растението мощ и нейното обуздаване.

Трябваше да установи контрол над източника, за да може да контролира съществото.

„Именно затова – помисли си Кавакита – аз ще успея там, където котога са се провалили.“ Той контролираше източника. Само той знаеше как да отглежда тази капризна и деликатна блатна лилия от дълбините на амазонската джунгла. Само той знаеше точното рН на водата, подходящата температура, необходимата светлина, правилната хранителна комбинация. Само той знаеше как да присади реовируса в растението.

Те бяха зависими от него. А благодарение на генетичните

видоизменения, които беше осъществил чрез заешкия серум, беше успял да пречисти изначалната мощ на вируса, потискайки някои от неприятните странични ефекти.

Поне беше почти сигурен, че е успял да го направи.

Това бяха революционни открития. Всеки знаеше, че вирусите включват собствената си ДНК в клетките на своята жертва. В повечето случаи тази ДНК само инструктиреше клетките на жертвата да произвеждат повече вируси. Така е с всички познати на хората вируси: от вируса на настинката до вируса на СПИН.

Този вирус беше различен. Той вмъкваше цяла армия от гени в своята жертва: гени от влечуго. Гени от древно влечуго. Гени на шейсет и пет милиона години. Срещани днес в низшия гушер гекон и още няколко вида. Очевидно с времето беше заимствал също така гени от примат – без съмнение човешки гени. Вирус, който краде гени от организма, който го храни, и ги вмъква в жертвите си.

Тези гени, вместо да произвеждат повече вируси, преобразуваха самата жертва. Превръщаха я стъпка по стъпка в чудовище. Вирусите инструктираха телесните механизми да променят костната система, ендокринната система, крайниците и кожата, косата и вътрешните органи. Променяха поведението, теглото, скоростта на придвижване и ловкостта на жертвата. Снабдяваха я със свръхестествени сетива за обоняние и слух, но потискаха зрението и речта. Предоставяха й огромна сила, масивност и бързина, като съхраняваха съвършения мозък сравнително непокътнат. С една дума, наркотикът – вирусът – превръщаше човешката жертва в ужасяваща машина за убиване. Не, думата „жертва“ не беше съвсем подходяща за заразените с вируса. По-подходяща беше „симбионт.“ Защото всъщност беше привилегия да получиш вируса. Подарък. Дар от Грег Кавакита.

Беше красиво. Направо величествено.

Възможностите на генното инженерство се оказаха безгранични. И Кавакита вече имаше новаторски хрумвания. Реовирусът би могъл да включи нови гени в своя приемник – както човешки, така и животински. Той контролиреше какви да са включените гени. Контролиреше в какво да се превърне съществото. За разлика от примитивните суеверни котога, благодарение на науката той упражняваше контрол.

Любопитен страничен ефект беше наркотичното въздействие на растението: прекрасно, „пречистващо“ замайване без неприятното безсилие, характерно за толкова много наркотици. Може би тъкмо тази е била първоначалната причина, за да бъде консумирано растението,

довела впоследствие до разпространението му. Именно този страничен ефект осигури на Кавакита средства, с които да финансира проучванията си. Първоначално нямаше намерение да го продава, но струпалите се финансови затруднения го принудиха да го направи. Усмихна се при мисълта колко лесно стана всичко. Малката групичка от вострастени клиенти вече бяха дали име на наркотика: „гланц.“ Търсенето беше активно и Кавакита продаваше цялата продукция. Тъжно бе, че се разпродаваше толкова бързо.

Беше се свечерило. Кавакита свали тъмните очила и вдъхна изпълнителите склада всевъзможни ухания: едва доловимия аромат на влакна, мирзмата на прах, вода и изхвърляните от двигателя с вътрешно горене газове, примесени с влажния мирис на плесен, серен двуокис и всевъзможни други миризми. Хроничната му алергия като че ли се беше изпарила. „Сигурно от чистия въздух в Лонг Айлънд“ – мина му през ума. Свали стегналите краката му обувки и с облекчение размърда пръсти.

Беше осъществил най-изумителния прогрес в генетиката след откритието на двойната спирала. Това би му гарантирало Нобелова награда, хрумна му иронична мисъл.

Ако беше тръгнал по този път.

Но кой се интересуваше от Нобелови награди, когато целият свят беше застанал на ръба на бездната?

На вратата отново се почука.

КРАЙ

© 1995 Дъглас Престън
© 1995 Линкълн Чайлд
© 2004 Камен Костов, превод от английски

Douglas Preston, Lincoln Child
The Relic, 1995

Сканиране, разпознаване и редакция: ultimat, 2009

Издание:

Дъглас Престън, Линкълн Чайлд. Реликвата
ИК „Бард“, 2004

Редактор: Радка Бояджиева

Художествено оформление на корица: „Megachrom“, Петър Христов
ISBN 954-585-574-6

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/12286>]